Vol.6 | No.1487 | Sun. Sep 29. 2019 | یک‌شنبه ۷ مهر ۱۳۹۸ | ۲۹ محرم ۱۴۴۱ | سال ششم | شماره ۱۴۸۷ | ۱۶ صفحه | قیمت: ۴۰۰۰ تومان

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR

تعادل

نیاز اقتصاد ایران

دلار	یورو	تمام‌سکه	شاخص بورس
--	--	۴۰۰۵۰۰۰ تومان	۳۲۰۰۲۳

رییس قوه قضاییه در مراسم آغاز سال تحصیلی دانشگاه علوم قضایی اعلام کرد

ضرورت آشنایی قضات با موضوعات اقتصادی

صفحه ۲

فعالان اقتصادی و کارشناسان پاسخ می‌دهند

آیا تغییر قانون تجارت فعلا به صلاح است

صفحه ۶

بانک مرکزی تازه‌ترین تحولات بازار ملک تهران را در شش ماه اول ۹۸ گزارش کرد

رکود تاریخی معاملات مسکن

صفحه ۱۳

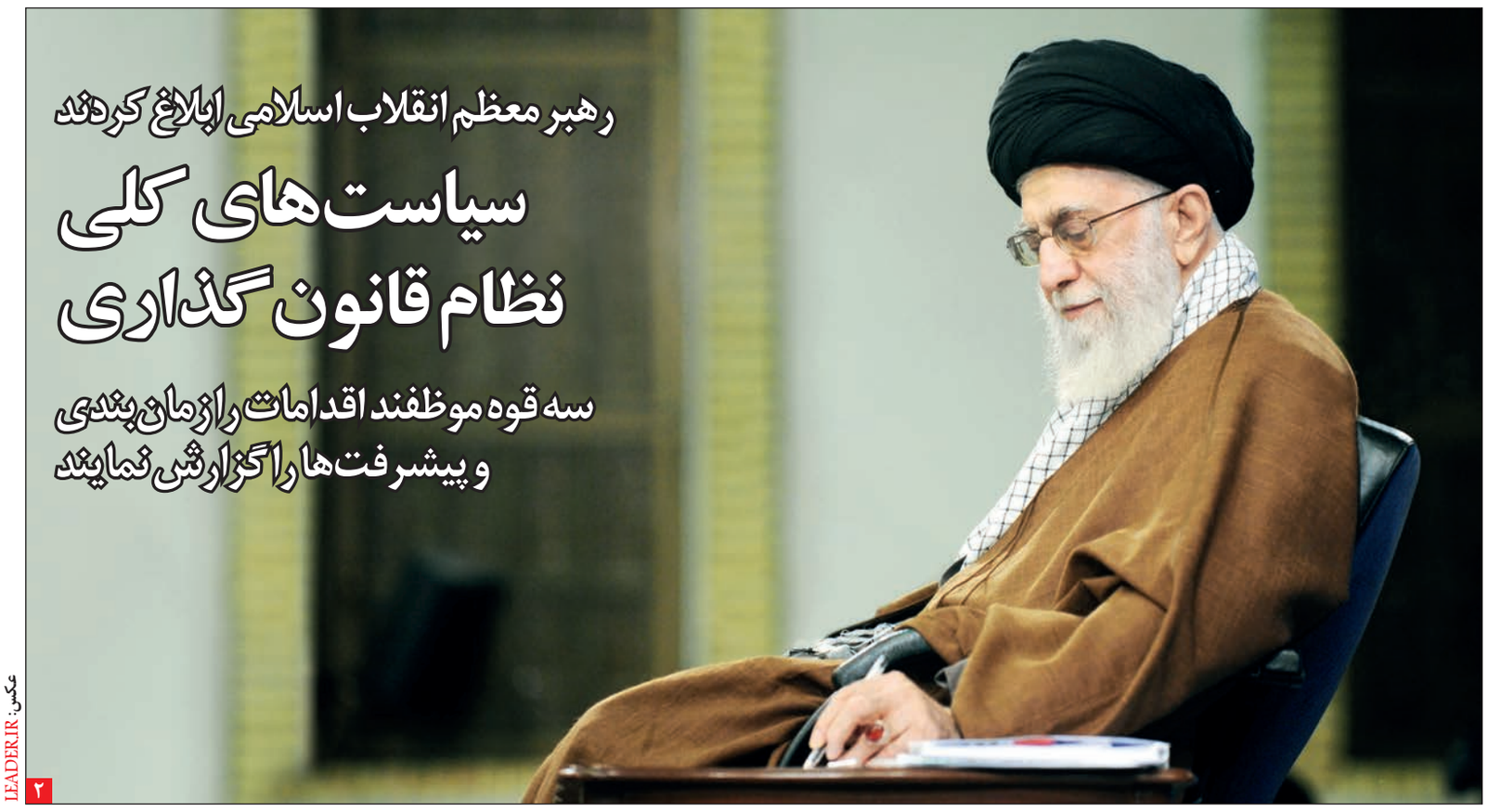

رهبر معظم انقلاب اسلامی ابلاغ کردند

سیاست‌های کلی نظام قانون گذاری

سه قوه موظفند اقدامات را زمان‌بندی و پیشرفت‌ها را گزارش نمایند

عکس: LEADER.IR

۲

سرمقاله

سکته معاملات ملک

مجیداعزازی

۱-تازه‌ترین آمار رسمی از تحولات بازار مسکن شهر تهران در شهریورماه سال جاری حاکی از افت معاملات ملکی به کمترین میزان معاملات ماهانه دست‌کم طی یک دهه گذشته است. آنگونه که بانک مرکزی گزارش کرده، تعداد معاملات مسکن در ماه گذشته به ۲ هزار و ۷۸۷ فقره رسیده است. در این میان، بر اساس آمارهای رسمی، طی دو ماهه گذشته تورم ملک منفی شده و در شهریورماه به کانال ۱۲ میلیون تومان (۱۲,۶۷ میلیون تومان) عقب‌نشینی کرده است. البته این شاخص در تیرماه سال جاری نیز ۰,۴ درصد ثبت شده بود.

۲-بی‌گمان «قیمت» و «تعداد معاملات» در هر بازاری دو شاخص مهم به شمار می‌روند و بررسی روند هریک بدون در نظر گرفتن دیگری خطا...

همین صفحه

یادداشت

فقط وزیر بازرگانی به مجلس معرفی می‌شود

رمضانعلی سبحانی‌فر

از زمانی که وزارت صمت با ادغام دو وزارتخانه «صنایع و معادن» و «بازرگانی» شکل گرفت، به دلیل تجمیع فعالیت‌های گسترده صنعتی و تجاری در یکجا همواره مورد انتقاد بود؛ چراکه عملا چهار وزارتخانه در یک وزارتخانه جمع شده بود. از همین رو، با پیگیری‌هایی که صورت گرفت سرانجام نمایندگان مجلس شورای اسلامی در نشست علنی روز چهارشنبه ۳ مهر با ۱۳۲ رأی موافق، ۷۸ رأی مخالف و ۸ رأی ممتنع از مجموع ۲۲۳ نماینده حاضر در صحن به کلیات طرح «تشکیل وزارت تجارت و خدمات بازرگانی» رای مثبت دادند. براساس ماده واحده این طرح، از تاریخ تصویب این قانون احکام مربوط به ادغام دو وزارتخانه بازرگانی و صنایع و معادن در قانون تشکیل دو وزارتخانه تعاون، کار و رفاه اجتماعی و صمت مصوب هشتم تیرماه سال ۹۰ لغو و وزارت بازرگانی تشکیل می‌شود و وزارت صمت از این پس به عنوان سابق وزارت صنایع و معادن و وزارت جهاد کشاورزی بدون تغییر با کلیه وظایف و اختیارات سابق به فعالیت خود ادامه می‌دهد. البته در این میان ابهاماتی مطرح می‌شود، مبنی بر اینکه با توجه به این مصوبه مجلس، رییس جمهور علاوه بر وزیر پیشنهادی بازرگانی، باید وزیر صنایع و معادن هم به مجلس معرفی کند. یعنی در صورت تایید شورای نگهبان و تشکیل وزارت بازرگانی و تفکیک این بخش از وزارت صمت، دولت موظف است ۲ وزیر را به مجلس معرفی کند. به نظر بنده، مطرح کردن این نوع ابهامات از نظر قانونی، صحیح نیست؛ چراکه مصوبه مجلس شورای اسلامی درباره تشکیل وزارتخانه جدید است و واژه انتزاع در مصوبه مجلس نیست؛ به عبارتی، مجلس وزارت صنعت، معدن و تجارت را تفکیک نکرد، بلکه با تشکیل وزارت جدید به نام «وزارت بازرگانی» موافقت کرد. بر همین اساس، وزارت صنایع و معادن سر جای خود است و نیازی به معرفی وزیر برای این وزارتخانه نیست. البته این مصوبه مجلس برای اجرایی شدن ابتدا باید به تایید شورای نگهبان برسد و به لحاظ حقوقی، بعد از تایید شورای نگهبان رییس جمهور باید وزیر مربوطه را برای اخذ رای اعتماد به مجلس معرفی کند. بر همین اساس، وزارتخانه جدید برای صنعت تشکیل نمی‌شود، بلکه بخشی از وظایف وزارتخانه صنعت، معدن و تجارت منتزع و در اختیار وزارتخانه دیگر قرار می‌گیرد. از طرفی، اختیاراتش زیاد نشده بلکه کم شده و وظایف آن کمتر از وظایف قبلی است. بنابراین در صورت تایید مصوبه مجلس برای وزارت بازرگانی در شورای نگهبان نیازی به معرفی ۲ وزیر به مجلس نیست و فقط باید وزیر بازرگانی به مجلس معرفی شود. البته ذکر این نکته ضروری است که مصوبه مجلس برای اجرایی شدن و تشکیل وزارت بازرگانی ابتدا باید به تایید شورای نگهبان برسد. بعد از تایید شورای نگهبان، این قانون توسط مجلس به دولت ابلاغ می‌شود و دولت تا ۲ هفته باید زمینه اجرایی این قانون را فراهم کند. بعد از آن ابتدا یک نفر به عنوان سرپرست وزارتخانه معرفی و بعد وزیر پیشنهادی برای اخذ رای اعتماد به مجلس معرفی خواهد شد. بنابراین در پایان تاکید می‌کنم که رییس جمهور باید فقط وزیر بازرگانی را به مجلس شورای اسلامی معرفی کند و این وزیر پیشنهادی برای وزارتخانه بازرگانی است که باید از مجلس رای اعتماد بگیرد و وزیر صمت کنونی نیازی به گرفتن رای اعتماد دوباره از مجلس ندارد و به کار خود ادامه می‌دهد.

بازار سرمایه

عمق بازار سهام در خواب توسعه اقتصادی

سمیرا ابراهیمی |

ارزش بازار سرمایه ایران، در ماه‌های اخیر از مرز هزار تریلیون تومان گذشته و این موضوع حاکی از آن است که در ضمن رشد قیمت سهام در بازار، سرمایه‌های جدید هم وارد بازار شده است. در این زمان، اگر نگاهی به صف‌های طویل کارگزاری‌ها برای صدور کد جدید بیاندازیم، ورود افراد جدید را می‌بینیم. اگر به پرشدن سقف مجاز کسب منابع صندوق‌های سرمایه‌گذاری نیز نگاه کنیم، همین سیگنال را دریافت می‌کنیم و از همه آنها مهم‌تر، نگاهی به روند شاخص کل قیمت و شاخص هم وزن نیز، گواه آن است که سرمایه تازه نفس، موتور محرک بورس تهران و فرابورس ایران را روشن نگه داشته است. حال هر از گاهی نیز شرکت‌ها با افزایش سرمایه، ظرفیت سهامداری برای شرکت خود را بالا می‌برند و برخی از اوقات نیز با دستکاری در قوانین و...

۵

جهان

طرح ترامپ برای اخراج چینی‌ها از بورس امریکا

۱۵

سرمقاله

سکته معاملات ملک

مجیداعزازی |
دبیر گروه راه و شهرسازی |

۱-تازه‌ترین آمار رسمی از تحولات بازار مسکن شهر تهران در شهریورماه سال جاری حاکی از افت معاملات ملکی به کمترین میزان معاملات ماهانه دست‌کم طی یک دهه گذشته است. آنگونه که بانک مرکزی گزارش کرده، تعداد معاملات مسکن در ماه گذشته به ۲ هزار و ۷۸۷ فقره رسیده است. در این میان، بر اساس آمارهای رسمی، طی دو ماهه گذشته تورم ملک منفی شده و در شهریورماه به کانال ۱۲ میلیون تومان (۱۲,۶۷ میلیون تومان) عقب‌نشینی کرده است. البته این شاخص در تیرماه سال جاری نیز ۰,۴ درصد ثبت شده بود.

۲-بی‌گمان «قیمت» و «تعداد معاملات» در هر بازاری دو شاخص مهم به شمار می‌روند و بررسی روند هریک بدون در نظر گرفتن دیگری خطا است. قیمت، نشانه و علامتی برای تصمیم به ورود یا عدم ورود به بازار (وهمچنین خروج یا عدم خروج از بازار) است. تعداد معاملات نیز در واقع نوعی رای و پاسخ مثبت یا منفی به سیگنال قیمتی محسوب می‌شود. با وجود چنین رابطه‌ای میان قیمت و تعداد معاملات، می‌توان گفت، کاهش تورم ماهانه ملک طی مرداد و شهریور نه تنها منجر به افزایش تعداد معاملات مسکن نشده که تعداد معاملات رکورد منفی تازه‌ای را در شهریور ماه برجای گذاشته است. ریشه این مساله را می‌توان در تصویر آماری بزرگ‌تری دید و نشان داد. کارنامه سالانه بازار مسکن طی سال گذشته هم در قیمت و هم در حجم معاملات مثبت بود. به عبارتی دقیق‌تر، قیمت ملک در سال گذشته همواره روندی صعودی را طی کرد و معاملات ملک نیز به غیر از چند ماه از نیمه نخست سال که به دلیل شوک قیمتی منفی بود، در نهایت و در پایان سال ۹۷ مثبت شد. اما تحولات این بازار در نیمه نخست سال جاری، داستان متفاوتی از روند کلی بازار سال گذشته را رقم زد که در آمارهای شش ماهه بازتاب یافته است. بر اساس اعلام بانک مرکزی، تعداد معاملات در نیمه نخست سال ۹۷ در قیاس با دوره مشابه سال قبل از آن منفی ۱۲,۱ درصد بوده است اما این شاخص در شش ماه نخست سال ۹۸ نسبت به شش ماهه نخست سال ۹۷ به منفی ۵۶,۷ درصد رسیده است. همزمان، متوسط قیمت هر متر مربع در نیمه نخست سال ۹۷ در قیاس با دوره مشابه سال قبل از آن مثبت ۵۰,۵ درصد بوده است. این شاخص در بهار و تابستان سال ۹۸ نسبت به دوره مشابه سال ۹۷ به ۸۸,۴ درصد افزایش یافته است. به این ترتیب، در تصویر آماری بزرگ‌تر می‌توان مشاهده کرد که بازار مسکن همچنان با رکود تورمی دست به گریبان است و تعدیل ۶۸۰ هزار تومانی (۲,۸ درصدی) متوسط قیمت هر متر مربع واحد مسکونی در شهر تهران طی شهریور سال جاری در قیاس با رشد ۸۸,۴ درصدی آن طی نیمه اول سال جاری، تحولی بزرگ به شمار نمی‌رود.

۳-عوامل کاهش قیمت مسکن طی دو ماهه اخیر چه بوده است؟ همزمان چه عواملی منجر به کاهش معاملات ملک شده است؟ تعدیل و تثبیت نرخ ارز در کانال ۱۱ هزار تومان، تعدیل انتظارات تورمی، تمایل به خروج نقدینگی از پناهگاه مسکن و کوچ به بازار جذاب سرمایه این روزها از جمله مهم‌ترین علل کاهش قیمت‌های مسکن به شمار می‌روند. کاهش شدید قدرت خرید متقاضیان مصرفی در برابر جهش‌های قیمتی طی یک سال و نیم اخیر، و بی‌اثر شدن قدرت تسهیلات خرید مسکن در پوشش دهی هزینه خرید ملک نیز در شمار مهم‌ترین علل کاهش تعداد معاملات مسکن قرار دارند. به نظر می‌رسد، عوامل موجده افت معاملات و قیمت‌های مسکن، در نیمه دوم سال ۹۸ نیز تداوم داشته باشند و از همین رو، به نظر می‌رسد، در ماه‌های باقیمانده از سال جاری همچنان شاهد افت قیمت‌های اسمی و تثبیت تعداد معاملات ملک در رقم‌هایی کمتر از ۵ هزار معامله در ماه در تهران باشیم.

اجتماعی

جامعه پزشکی باید از درون پالایش شود

رییس کل سازمان نظام پزشکی گفت: با توجه به اینکه جامعه پزشکی با تبلیغات منفی، گمراه‌کننده و غیرواقعی مواجه شده است باید از درون پالایشی برای رصد روابط اقتصادی ناصحیح و رفتارهای غیرحرفه‌ای انجام شود تا تبلیغات هدفدار نتوانند اعتماد مردم را نسبت به جامعه پزشکی از بین ببرند. به گزارش سازمان نظام پزشکی، محمد رضا ظفرقندی روز شنبه در نخستین جلسه کمیسیون کارشناسی مرکزی اخلاق پزشکی بر اساس تبصره ۴ ماده ۳۵ قانون سازمان نظام پزشکی که در محل سالن شورای عالی این سازمان تشکیل شد، افزود: تخریب هدفدار جامعه پزشکی اخیرا از سوی برخی رسانه‌ها و گاهی رسانه ملی صورت گرفته است. این نوع برخوردهای هدفدار به اعتماد مردم نسبت به جامعه پزشکی خدشه وارد کرده و در نهایت موجب آسیب دیدن بیماران می‌شود، زیرا پیش نیاز سلامت در جامعه، اعتماد مردم به پزشکان است که اگر دچار لطمه شود بیماران از پذیرش اصول درمانی و دارویی خود سرباز می‌زنند. مصطفی معین، رییس شورای عالی سازمان نظام پزشکی نیز در این جلسه درباره حفظ قداست پزشکی گفت: پزشک علاوه بر طبابت و مداوای بیماران باید الگوی اخلاقی باشد، زیرا اگر اعتماد بین پزشک و بیمار به هر دلیل از بین برود، در نهایت بیمار آسیب می‌بیند. وی با اشاره به راهنمای عمومی اخلاق حرفه‌ای شاغلین حرف پزشکی و وابسته سازمان نظام پزشکی افزود: این راهنما در سطح کشور ابلاغ شده و هر گونه تخطی از تکالیف یاد شده در این راهنما می‌تواند مصداق رفتار خلاف شؤون پزشکی موضوع ماده ۶ آیین نامه انتظامی رسیدگی به تخلفات صنفی و حرفه‌ای شاغلین حرف پزشکی و وابسته به شمار آید.

گزارش

معاون وزیر اقتصاد خبر داد

واگذاری و ادغام ۱۰ هزار شعبه بانکی در سراسر کشور

معاون بانک و بیمه وزارت امور اقتصادی و دارایی گفت: ۱۰ هزار شعبه بانکی در سراسر کشور واگذار و ادغام خواهد شد که از محل آن ۸۰ هزار میلیارد تومان از منابع بانک‌ها آزاد می‌شود. به گزارش ایرنا، «عباس معمارنژاد» عصر دیروز در نشست خبری با اشاره به اصلاح نظام بانکی و بودجه کشور افزود: باید تا ۱۵ آبان ماه بودجه شرکت‌های دولتی تهیه و به مجلس ارایه شود. معاون وزیر اقتصاد اضافه کرد: بر این اساس تا پایان مهر ماه به این شرکت‌ها مهلت داده‌ایم تا گزارشات خود را در اختیار سازمان بودجه قرار دهند. معمارنژاد اضافه کرد: ۷۳ شرکت مادر تخصصی در کشور فعالیت دارند که ۳۷۰ شرکت در زیر مجموعه آنها قرار دارند؛ دولت در این شرکت‌ها بیش از ۵۰ درصد سهم دارد. وی به زیان‌ده بودن برخی شرکت‌های دولتی اشاره کرد و ادامه داد: برخی از شرکت‌های دولتی به دلیل ماهیت کارشان زیان‌ده هستند؛ به عنوان مثال شرکت بازرگانی دولتی قیمت گندم را به قیمت تعیین شده از کشاورزان خریداری کرده و آن را به قیمت پایین‌تر به نانوایی‌ها تحویل می‌دهد که این موضوع باعث زیاد شدن این شرکت می‌شود. معمارنژاد گفت: سال گذشته با توجه به شفاف شدن نظام مالی شرکت‌ها تعداد بیشتری از شرکت‌های زیانده شناسایی شده است. معاون وزیر اقتصاد درباره واگذاری شرکت‌های دولتی نیز گفت: برخی مسائل درباره شرکت‌هایی که در لیست واگذاری قرار دارند مطرح شد مبنی بر اینکه کار حاکمیتی می‌کنند. وی اظهار داشت: به همین دلیل کار گروهی در وزارت اقتصاد تشکیل شده تا به اینگونه مسائل رسیدگی شود. معمارنژاد گفت: ۶۰۰ شرکت دولتی در فهرست واگذاری هستند که دولت از یک سهم تا بیش از ۵۰ درصد سهام آنها را در اختیار دارد. وی درباره بازگشت هپکو نیز افزود: یکی از راهکارها، بازگشت آن به شرکت ایدروست که تصمیم نهایی درباره آن اتخاذ نشده است. معاون وزیر اقتصاد اضافه کرد: البته امکان دارد که یک مشتری دارای اهلیت پیدا شده و به آن واگذار شود. معمارنژاد درباره اصلاح نظام بانکی گفت: در این طرح، چالش‌ها و راهکارهایی در سه محور مالی، ساختاری و قوانین و مقررات تعیین شده است. وی با اشاره به ناترازی مالی بانک‌ها گفت: برخی بانک‌ها دارای اموال و دارایی‌های موهوم و منجمد هستند که در پی حل این مشکل هستیم. معاون وزیر اقتصاد با بیان اینکه امسال ۶۰ هزار میلیارد تومان از محل فروش اموال مازاد بانک‌ها پیش بینی شده است، اضافه کرد: شرکت‌هایی مانند گروه سرمایه‌گذاری امید، نیروگاه جهرم، گروه توسعه ملی و کشت و صنعت کارون واگذار شده یا آماده واگذاری هستند. معمارنژاد اضافه کرد: از سال ۹۶ تاکنون ۱۴ هزار میلیارد تومان از اموال مازاد بانک‌ها فروخته شده است. معاون وزیر اقتصاد به وجود برخی مقاومت‌ها در مقابل فروش اموال مازاد بانک‌ها اشاره کرد و گفت: مشکلی که در این بخش وجود داشت این است که هیچ چارچوب مشخصی درباره عرضه اموال مازاد بانک‌ها وجود نداشت که در نهایت پیشنهاد شد که می‌توانند از دستورالعمل‌های مربوط به خصوصی‌سازی و اصل ۴۴ خاک برای ارزش گذاری و تخصیص وجوه واگذاری استفاده کنند. وی همچنین به کاهش شعب بانکی اشاره کرد و گفت: پیش بینی می‌شود که ۱۰ هزار شعبه بانکی در سراسر کشور واگذار شود که از محل آن ۸۰ هزار میلیارد تومان از منابع بانک‌ها آزاد می‌شود. معاون وزیر اقتصاد درباره تعیین تکلیف دولت به بانک‌ها نیز گفت: راهکارهای مختلفی برای کاهش این بدهی مطرح شده از جمله تبدیل این بدهی به اوراق است. معمارنژاد یادآور شد: بر اساس گزارش حسابرسی شده سال ۹۶ حدود ۱۰۷ هزار میلیارد تومانی دولت به بانک‌های دولتی بدهی داشته است. وی ادامه داد: اصلاح نرخ کارمزد خدمات بانکی و افزایش آن و افزایش سرمایه بانک‌ها از جمله راهکارهای دیگری است که برای اصلاح نظام بانکی پیشنهاد شده است. معاون وزیر اقتصاد درباره چالش‌های نظام بانکی نیز گفت: عدم استقرار حاکمیت شرکتی، سیاست‌های غیر متمرکز بانک‌ها و اعتبارسنجی نامناسب بانک‌ها از جمله چالش‌های شبکه بانکی کشور به شمار می‌رود. معمارنژاد تصریح کرد: در صورت پیاده‌سازی نظام اعتبار سنجی در بانک‌ها، مطالبات غیر جاری بانک‌ها کاهش زیادی خواهد یافت. وی درباره تخلف برخی بانک‌ها در اعطای وام ازدواج گفت: بانک‌ها باید طبق مقررات نسبت به اعطای این وام‌ها اقدام کنند و در صورت وقوع تخلف این موضوع پیگیری خواهد شد. معاون وزیر اقتصاد درباره بدهی بخش شرکت‌ها به بیمه‌ها نیز گفت: یکی از شرکت‌ها بدهی سنگینی به بیمه‌ها داشت که توافق شد بخشی از این بدهی به صورت نقد و برخی به صورت اقساط پرداخت شود. وی درباره مقابله با حساب‌های بانکی اجاره نیز گفت: به همه بانک‌ها ابلاغ شده است که هیچ حساب بانکی بدون احراز هویت نباید تراکنش داشته باشد. معمارنژاد تصریح کرد: تراکنشی از طریق حساب‌های بدون هویت انجام نمی‌شود. وی با اشاره به افزایش اعطای تسهیلات توسط نظام بانکی نیز گفت: در چهار ماه نخست امسال میزان اعطای تسهیلات به بخش‌های مختلف حدود ۲۵ درصد افزایش یافته است. معاون وزیر اقتصاد افزود: با توجه به اهمیت بخش تولید اعطای تسهیلات ۶۱ درصد افزایش داشته که نشان‌دهنده اهمیت تولید است. وی درباره نصب دستگاه‌های خودپرداز در برخی محل‌ها به جای دستگاه پوز (کارتخوان) برای فرار مالیاتی گفت: دستگاه‌های خودپرداز نباید با هدف جایگزینی با دستگاه‌های کارتخوان باشد و انجام این کار تخلف است. وی تصریح کرد: نصب دستگاه‌های خودپرداز دارای مقررات خاصی است که توسط بانک‌ها رسیدگی می‌شود.

دولت

رحمانی‌فضلی تاکید کرد

تمهیدات پیشگیرانه برای جلوگیری از سیل اتخاذ شود

رییس قرارگاه بازسازی و نوسازی مناطق سیل‌زده با بیان اینکه رویکردهای قرارگاه مدلی برای مدیریت بحران و جبران خسارت‌ها ناشی از حوادث طبیعی است بر تسریع اقدامات دستگاه‌ها در مناطق سیل‌زده تاکید کرد و گفت: تمامی دستگاه‌های متولی موظفند اقدامات و تمهیدات پیشگیرانه را برای جلوگیری از بروز وقایع مشابه سیل فروردین ماه اتخاذ کنند. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت کشور؛ عبدالرضا رحمانی‌فضلی در نشست قرارگاه بازسازی و نوسازی مناطق سیل‌زده پس از استماع گزارش اقدامات انجام شده از سوی بنیاد مسکن، وزارت راه و شهرسازی، سازمان برنامه و بودجه، بانک مرکزی، جهادکشاورزی و همچنین کمیته‌های ذیل قرارگاه، افزود: زمانی که سیل ۲۳ استان کشور در برگرفت، تمام دنیا اخبار آن را منعکس کردند و رسانه‌های دشمنان با تبلیغات فراوان و اقدامات پنهان تلاش داشتند موضوع سیل را به یک بحران امنیتی تبدیل کنند؛ بطور مثال در گلستان با شیعه، سنی کردن مساله، در خوزستان با عرب و غیرعرب کردن موضوع و طرح مساله نژادی و در لرستان مساله را قومیتی جلوه می‌دادند و تبلیغات زیادی در راستای اختلاف افکنی و آوردن فشار بر کشور انجام دادند اما این توطئه‌ها به همت و تلاش همه دستگاه‌ها و همکاری شبانه روزی مردم محقق نشد. وزیر کشور ورود مستقیم رهبر معظم انقلاب، پیگیری‌های دولت و شخص رییس جمهور و تلاش همه دستگاه‌های کشور را از عوامل موفقیت در جبران خسارت‌های سیل برشمرد و اظهار کرد: همه دستگاه‌ها در حال انجام وظایف خود در قبال جبران خسارات سیل هستند و دولت نیز تمامی تکالیف خود را دنبال کرده و می‌کند. در این عرصه همه پای کار بودند تا روند جبران خسارات ناشی از سیل به ترتیب و براساس زمانبندی تعیین شده دنبال شود. رییس قرارگاه بازسازی و نوسازی مناطق سیل‌زده اضافه کرد: در همه جلسات با منطق اولویت‌بندی و توجه به زنجیره علل، تاکید کردیم که در مناطق سیل‌زده خصوصاً استان‌های گلستان، لرستان و خوزستان موضوع بازسازی و احداث بازسازی و احداث سیل برها، لایروبی رودخانه‌ها و احداث دیواره‌های حفاظتی رودخانه‌ها در اولویت قرار گیرد و باید با رعایت این اولویت‌ها، وظایف خود را انجام دهند و پاسخگو باشند، چرا که در صورت تکرار اتفاقات مشابه، موضوع غیرقابل بخشش خواهد بود.

روی موج خبر

■ رهبر انقلاب باعث شدند ملت‌های عراق و سوریه حفظ شوند؛ مهر |
سرلشکر صفوی با اشاره به نقش موثر رهبر انقلاب در سال‌های اخیر و در دفاع از ملت عراق، سوریه و یمن، گفت: نقش آیت‌الله خامنه‌ای به عنوان رهبر جهان اسلام باعث شد ملت‌های عراق و سوریه حفظ شوند. سردار سرلشکر یحیی صفوی مشاور عالی فرماندهی معظم کل قوا در آیین آغاز به کار بخش دفاع مقدس پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت‌الله خامنه‌ای به نقش موثر رهبر انقلاب در ماه‌های آخر جنگ پرداخت و گفت: پس از آنکه قطعنامه را پذیرفتیم، عراق باز هم دست از تجاوزگری برنداشت و با یک اعلام رهبر در تریبون نماز جمعه، مجدد جبهه‌ها مملو از رزمندگان شد و توانستیم عراق را بار دیگر تا پشت مرزهایش به عقب برانیم. در این مقطع آیت‌الله خامنه‌ای با امام خمینی (ره) مکاتبه‌ای انجام دادند و درخواست کردند که می‌توانیم دشمن را در پشت مرزها نیز تعقیب کنیم که امام خمینی (ره) فرمودند «به دلیل پذیرفتن قطعنامه، از تعقیب دشمن دست بردارید».

■ اگر طرح روحانی مبتنی بر ثبات باشد آن را خواهیم پذیرفت؛ خبر آنلاین |
وزیر امور خارجه عمان مواضع عمان را درباره «ابتکار صلح هرمز» گفت که عمان حمایت از «ابتکار صلح هرمز»، طرح امنیت خلیج فارس ارایه شده توسط حسن روحانی، رییس جمهور ایران را اگر مبتنی بر «ثبات باشد»، بررسی خواهد کرد. به گزارش المانیتور بن علوی با اشاره به طرح روحانی گفت که «من آن را ندیده‌ام» اما، «اگر موضوع آن [طرح] مبتنی بر ثبات باشد، البته که از آن حمایت خواهیم کرد». بن‌علوی گفت: عمان تاکید دارد که ما نقش میانجی نداریم. چیزی که ما برای خود انتخاب می‌کنیم، نقش تسهیل کننده است.

■ مجلس اختیارات کافی برای حذف یارانه پردرآمدها به دولت داده است؛ تسنیم |
نماینده تبریز در مجلس می‌گوید: نمایندگان مجلس به دولت این اختیار را داده‌اند که یارانه نقدی پردرآمدها را حذف کند و این امر لازم‌الاجراست. محمدحسین فرهنگی با اشاره به اینکه دولت می‌تواند با ابزارهای گوناگونی که مجلس در اختیار او قرار داده، نسبت به حذف یارانه دهک‌های پردرآمد اقدام کند، تصریح کرد: پیدا کردن افراد نیازمند واقعی برای اعطای یارانه دشوار نیست و دولت می‌تواند از بهزیستی، کمیته امداد، هلال احمر و سایر بخش‌هایی که با نیازمندان در ارتباط هستند، کمک بگیرد.

■ هیچ صندوقی برای اخذ و شمارش آرا در ایران وجود ندارد؛ ایرنا |
سفیر افغانستان در تهران با بیان اینکه هیچ صندوقی برای اخذ و شمارش آرا در ایران وجود ندارد، گفت: بر اساس اعلام کمیسیون مستقل برگزاری انتخابات ریاست جمهوری، نتایج اولیه انتخابات طی سه هفته آینده اعلام خواهد شد.
«عبدالغفور لیوال» درباره برگزاری انتخابات ریاست جمهوری افغانستان در ایران گفت: هیچ صندوقی برای اخذ و شمارش آرا در ایران وجود ندارد. او با اشاره به حضور چندمیلیونی اتباع افغانستان در ایران اظهار داشت: بخشی از اتباع افغانستان که در ایران حضور دارند، دارای تذکره (شناسنامه) نیستند. البته سفارت افغانستان در ایران از سال گذشته برای تثبیت هویت شهروندان افغانستانی روند صدور تذکره را برای آنها آغاز کرده است.

■ انقلاب اسلامی باید به تمدن بزرگ اسلامی ختم شود؛ فارس |
فرمانده نیروی هوافضای سپاه با تاکید بر اینکه انقلاب اسلامی باید به تمدن بزرگ اسلامی ختم شود، گفت: ما تنها در مورد ایران مسوول نیستیم و اگر در اینجا قدرتمند شویم، مسلمانان در کشمیر و نیجریه و سایر نقاط نیز اوضاع بهتری خواهند داشت. سردار امیرعلی حاجی‌زاده به مناسبت روز سرباز در جمع سربازان وظیفه نیروی هوافضای سپاه با مقایسه اوضاع امروز کشور و ایام دفاع مقدس، تصریح کرد: در دوران دفاع مقدس گاهی درآمدارزی کشور بسیار پایین بود حال آنکه تمام اقلام مصرفی ما هم وارداتی بود و با اینکه بهانه زیادی برای کوتاه آمدن داشتیم اما ایستادگی کردیم ولی امروز وضع به شکل دیگری است و در بسیاری از زمینه‌ها پیشرفت کرده‌ایم.

■ عبدالمهدی بعد از ریاض به تهران سفر می‌کند؛ ایسنا |
یکی از اعضای کمیسیون امنیت و دفاع پارلمان عراق با اشاره به موفقیت‌آمیز بودن سفر عبدالمهدی به ریاض گفت که وی به تهران نیز سفر خواهد کرد. به گزارش السومریه، بدر الزیادی، عضو کمیسیون امنیت و دفاع پارلمان عراق گفت: در حال حاضر منطقه ملتهب است و برخی طرف‌ها برای ایجاد جنگ و فتنه تلاش می‌کنند بنابراین ورود عراق به این مساله به منظور کاهش تنش و خاموش کردن آتش بحران امری مهم و ضروری است. وی افزود: سفر عادل عبدالمهدی، نخست‌وزیر عراق به عربستان موفقیت‌آمیز بود و بعد از آن به جمهوری اسلامی ایران نیز سفر خواهد کرد. الزیادی با اشاره به اینکه عراق بازیگری فعال و اساسی در منطقه است، خاطرنشان کرد: کاهش تنش بهترین گزینه است زیرا وقوع جنگ به سود هیچ طرفی نخواهد بود و منطقه دیگر نمی‌تواند جنگ‌های بیشتری را متحمل شود. عراق به دنبال ثبات است و این سیاستی است که نخست‌وزیر عراق در سفرهای منطقه‌ای‌اش آن را به کار گرفت.

رهبر معظم انقلاب اسلامی سیاست‌های کلی نظام قانون گذاری را ابلاغ کردند

سه قوه موظفند اقدامات را زمان‌بندی و پیشرفت‌ها را گزارش نمایند

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی در اجرای بند یک اصل ۱۱۰ قانون اساسی، سیاست‌های کلی نظام قانون گذاری را ابلاغ و با توجه به اهمیت موضوع در حاشیه آن مرقوم کردند: «سیاست‌ها به قوای سه‌گانه ابلاغ شود. سه قوه موظفند اقدامات را زمانبندی و پیشرفت‌ها را گزارش نمایند».
به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری؛ متن سیاست‌های کلی نظام قانون گذاری مصوّب مقام معظم رهبری که پس از مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام تنظیم شده است، به این شرح است:
بسم‌الله الرحمن الرحیم
سیاست‌های کلی نظام قانون گذاری
۱- توجه به موازین شرع به عنوان اصلی‌ترین منشأ قانون گذاری در تنظیم و تصویب طرح‌ها و لوایح قانونی.
۲- ارزیابی و پالایش قوانین و مقررات موجود کشور از حیث مغایرت با موازین شرعی و قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و ایجاد سازوکار لازم برای تضمین اصل چهارم قانون اساسی.
۳- تعیین سازوکار مناسب برای عدم مغایرت مقررات با قانون اساسی.
۴- نظارت بر عدم مغایرت یا انطباق قوانین با سیاست‌های کلی نظام با همکاری شورای نگهبان و مجمع تشخیص مصلحت نظام و تصویب قوانین لازم برای تحقق هریک از سیاست‌های کلی نظام.
۵- تعیین حدود اختیارات و صلاحیت مراجع وضع قوانین و مقررات با ارایه تعریف روشن و مشخص از «قانون»، «آیین‌نامه، تصویب‌نامه و بخشنامه موضوع اصل ۱۳۸»، «قانون آزمایشی و اساسنامه موضوع اصل ۸۵»، «برنامه و خط مشی دولت و تصمیمات موضوع اصل ۱۳۴»، «آراء وحدت رویه و ضوابط موضوع اصل ۱۶۱» و سایر مقررات و همچنین طبقه‌بندی و تعیین هرم سیاست‌ها، قوانین و مقررات کشور بر اساس نص یا تفسیر اصول قانون اساسی حسب مورد، از طریق مجلس شورای اسلامی.
۶- تعیین حدود اختیارات مجلس در اصلاح لوایح با رعایت اهداف لایحه.
۷- تعیین محدوده اختیار مجلس در تصویب ساختار و مفاد بودجه سالانه کل کشور (پیش‌بینی درآمدها، هدف‌گذاری‌ها، موارد هزینه و...) با تصویب قانون لازم و اصلاح آیین‌نامه داخلی مجلس.
۸- تعیین وظایف دولت و مجلس در مورد تعداد وزرا و وظایف و اختیارات آنان، وظایف قانونی رییس جمهور موضوع اصل ۶۰ و ۱۲۴ قانون اساسی و هر گونه ادغام، الحاق، انتزاع و ایجاد سازمان‌های اداری، از طریق تصویب قانون.
۹- رعایت اصول قانون گذاری و قانون‌نویسی و تعیین سازوکار برای انطباق لوایح و طرح‌های قانونی با تأکید بر:
- قابل اجرا بودن قانون و قابل سنجش بودن اجرای آن.
- معطوف بودن به نیازهای واقعی.
- شفافیت و عدم ابهام.
- استحکام در ادبیات و اصطلاحات حقوقی.
- بیان شناسه تخصصی هر یک از لوایح و طرح‌های قانونی و علت پیشنهاد آن.
- ابتناء بر نظرات کارشناسی و ارزیابی تأثیر اجرای قانون.
- ثبات، نگاه بلندمدت و ملی.
- انسجام قوانین و عدم تغییر یا اصلاح ضمنی آنها بدون ذکر شناسه تخصصی.
- جلب مشارکت حداکثری مردم، ذی‌نفعان و نهادهای قانونی مردم‌نهاد تخصصی و صنفی در فرآیند قانون گذاری.
- عدالت محوری در قوانین و اجتناب از تبعیض ناروا، عمومی بودن قانون و شمول و جامعیت آن و حتی‌الامکان پرهیز از استثناهای قانونی.
۱۰- تعیین عناوین قوانین جامع، تبویب، تنقیح و تعیین شناسه قوانین موجود کشور در طول برنامه ششم توسعه.
۱۱- تعیین سازوکاری از سوی مجلس شورای اسلامی برای تشخیص قابلیت طرح در مجلس (موضوع اصل ۷۵ قانون اساسی) قبل از طرح و اعلام وصول.
۱۲- ضابطه‌مندسازی و تعیین نصاب بالا برای ارجاع به مجمع تشخیص مصلحت نظام در موارد تعارض مصوبه مجلس با نظر شورای نگهبان.
۱۳- بازنگری در مصوباتی که بر اساس مصلحت در مجمع تشخیص مصلحت نظام تصویب شده است از حیث تعیین دوره اعتبار مصلحت.
۱۴- رعایت صلاحیت ذاتی قوای سه‌گانه در قوانین مربوط به تشکیل نهادهایی از قبیل شوراهای عالی؛ بازنگری در قوانین موجود این نهادها؛ پیش‌بینی ساز و کار کارآمد قانونی لازم برای تضمین عدم مغایرت مصوبات آنها با قوانین عادی.
۱۵- تعیین اولویت‌های قانون گذاری با محوریت: گره‌گشایی از امور اجرایی کشور، اصول اجرانشده قانون اساسی، سند چشم‌انداز، سیاست‌های کلی نظام، برنامه پنج‌ساله توسعه و مطالبات رهبری.
۱۶- رعایت تدابیر فرماندهی کل نیروهای مسلح در قانون گذاری برای نیروهای مسلح.
۱۷- ترویج و نهادینه‌سازی فرهنگ رعایت، تمکین و احترام به قانون و تبدیل آن به یک مطالبه عمومی.

سخنگوی شورای نگهبان در نشست خبری عنوان کرد

برخورد با پول‌های انحرافی در انتخابات

گروه ایران |
به فاصله ۵ ماه مانده تا موعد رسمی انتخابات مجلس و در شرایطی که اغلب گروه‌های سیاسی شناسنامه‌دار بر لزوم شفافیت مالی کاندیداها در ایام انتخابات تاکید و بر مقابله با پول‌های نامشروع در انتخابات اعلام آمادگی کرده‌اند، سخنگوی شورای نگهبان نیز از عزم جدی این شورا برای رهگیری و مقابله با پول‌های آلوده در فرآیند کلی انتخابات سخن می‌گوید و اعلام می‌کند که چنانچه پول نقش انحرافی در انتخابات داشته باشد شورای نگهبان به سرعت وارد عمل می‌شود و با آن برخورد می‌کند.
کدخدایی همچنین اعلام کرد: اعضای هیات مرکزی نظارت بر انتخابات مجلس شورای اسلامی انتخاب شده‌اند و بطور مرتب یکشنبه‌ها جلسه داریم و ترکیب هیات‌های استانی نیز تعیین شده و در حال بررسی انتخاب اعضای هیات‌ها در شهرستان‌ها هستیم. عباسعلی کدخدایی دیروز در نشست خبری در مورد ایراد دیگر شورای نگهبان به طرح تسویه بدهی بدهکاران بانکی گفت: در قسمت دوم بند ۱ ماده واحده از آنجایی که مشخص نیست آیا مقصود، انحصار اعتبار در این قراردادها است یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهارنظر خواهد شد. در خصوص ایراد بند ۷ ماده واحده، با توجه به اینکه اصلاحی به عمل نیامده، ایراد سابق همچنان باقی است. علاوه بر این هیات وزیران باید بار مالی این مصوبه را قبول کند تا ایراد اصل ۷۵ این طرح برطرف گردد. سخنگوی شورای نگهبان همچنین از ایراد شورای نگهبان و مجمع تشخیص به طرح ساماندهی بازار خودرو خبر داد. وی در خصوص ایرادات شورای نگهبان به طرح ساماندهی صنعت خودرو گفت: ایراد بند ۱ سابق این شورا نسبت به ماده ۲ مصوبه، با وجود اصلاح به عمل آمده، کماکان به قوت خود باقی است. سخنگوی شورای نگهبان ادامه داد: تعیین زمان ۵ ساله از اولین شماره‌گذاری، در صورتی که با گذشت این زمان نیز، خسارت و تلفات حادثه، قابل انتساب به شرکت سازنده داخلی یا نماینده رسمی شرکت سازنده خارجی یا وارد کننده خودرو باشد، خلاف موازین شرع شناخته شد.

◄ برخورد با نقش انحرافی در انتخابات
اما موضوعی که طی روزها و هفته‌های اخیر باعث به وجود آمدن دامنه وسیعی از دیدگاه‌های متفاوت و متضاد در خصوص انتخابات شده است، موضوع ورود پول‌های کثیف به انتخابات است. کدخدایی درباره ورود پول‌های کثیف در انتخابات گفت: ملاک و میزان برای شورای نگهبان قانون انتخابات است و درباره مساله مذکور محورهای اصلی مفاسد اقتصادی و اخلاقی و همچنین مخالفت با حاکمیت، ملاک ما خواهد بود. سخنگوی شورای نگهبان درباره نقش پول در انتخابات اظهار داشت: همه مسوولان و مردم نگران هستند و ما در این باره نیازمند قانون قوی هستیم اما با وجود این، شورای نگهبان هر جا که تشخیص دهد پول نقش موثری در انتخابات داشته و انحرافاتی را ایجاد کرده است، با خاطیان برخورد می‌کند. وی در پاسخ به سوالی درباره مخالفت نمایندگان مجلس با شفافیت آراء تصریح کرد: شفافیت خوب است اما تشخیص کارشناسانه مصوبات بر عهده مجلس شورای اسلامی است و شورای نگهبان صرفا مطابق مصوبات با قانون اساسی و موازین، شرع را بررسی می‌کند.
کدخدایی درباره اصلاح قانون انتخابات افزود: قانون انتخابات ما ناقص و حداقلی است، به‌ویژه آنکه ما درباره تبلیغات و هزینه‌های انتخاباتی نیاز به یک قانون جامع داریم اما هر چه تلاش کردیم هنوز دست ما خالی است و از نمایندگان مجلس می‌خواهیم نسبت به اصلاح قانون انتخابات عمل کنند، چرا که هر چقدر شفافیت در این زمینه بیشتر شود، نگاه‌ها به رویه‌های انتخابات دقیق‌تر می‌شود.
سخنگوی شورای نگهبان در واکنش به سوالی مبنی بر اینکه سخنان اخیر آیت‌الله جنتی در انتقاد از مجلس دهم و دولت شائبه‌هایی را در اصل بی‌طرفی ایجاد کرده است، گفت: آیت‌الله جنتی در جایگاه رییس مجلس خبرگان رهبری این مطالب را مطرح کرد و وی بحث جوانگرایی را به صورت کلی مطرح کرد و نگاه وی به بخش و گروه خاصی نبود و تصور نمی‌کنم کسی با جوانگرایی مخالف باشد. وی در پاسخ به سوالی مبنی بر اینکه چگونه فعالیت‌های انتخاباتی افراد در فضای مجازی رصد می‌شود، گفت: هر آنچه آشکار است، از سوی شورای نگهبان دیده خواهد شد و مورد ارزیابی قرار می‌گیرد و همانطور که در رسانه‌های مختلف فعالیت‌های انتخاباتی ارزیابی می‌شود، در فضای مجازی هم اینگونه است و ما بررسی می‌کنیم و اگر مغایرتی وجود داشته باشد، برخورد می‌کنیم.

رییس قوه قضاییه در مراسم آغاز سال تحصیلی دانشگاه علوم قضایی اعلام کرد

ضرورت آشنایی قضات با موضوعات اقتصادی

رییس دستگاه قضا با بیان اینکه در دوره تحول، دستگاه قضایی و همه اجزای آن باید در این زمینه نقش‌آفرین باشند، گفت: تحول در دستگاه قضایی بدون تحول در دانشگاه علوم قضایی، در بخش‌های تربیت نیروی انسانی و حوزه‌های آموزش و پژوهش امکان‌پذیر نیست.
حجت‌الاسلام رییسی در ابتدای مراسم آغاز سال تحصیلی دانشگاه علوم قضایی و خدمات اداری با بیان اینکه در دوره تحول، دستگاه قضایی و همه اجزای آن باید در این زمینه نقش‌آفرین باشند، ادامه داد: تحول در دستگاه قضایی بدون تحول در دانشگاه علوم قضایی، در بخش‌های تربیت نیروی انسانی و حوزه‌های آموزش و پژوهش امکان‌پذیر نیست.
او با بیان اینکه هر جا پیشرفتی وجود دارد در گرو اعتلای کادر تربیت شده آن مجموعه است، اظهار کرد: حتما تربیت نیروی انسانی در این دوره باید با همه ادوار گذشته متفاوت باشد، ضمن اینکه باید از تجربیات پیشینیان و نکات ارزشمند و تجربیات خوبی که گذشتگان داشته‌اند درس گرفت؛ اما باید طرحی نو در انداخت. حجت‌الاسلام رییسی ادامه داد: این طرح نو باید حتما با اتقان علمی همراه باشد نه حرکت سلیقه‌ای، باید اساتید و فرهیختگان در هسته‌های علمی دور هم جمع شوند و بحث کنند که چه کار انجام دهیم تا دانشگاه علوم قضایی تربیت نیروی انسانی کند و در سه حوزه نخست علم، دوم حرفه‌ای بودن در امر قضا و سوم اخلاق، برتری داشته باشد.
وی افزود: اگر این تفاوت نباشد این سوال مطرح می‌شود که چرا شما بخش تخصصی و نیروی تخصصی را پرورش می‌دهید در حالی که دانشگاه‌های دیگر در حال انجام چنین کاری هستند حتی یک رقابتی هم وجود دارد، زیرا به هر حال دانشگاه‌ها و مراکز علمی و پژوهشی کشور همان کاری که دانشگاه علوم قضایی می‌کند را انجام می‌دهند، در واقع مزیت نسبی شما چیست و ما در چه بخشی باید مزیت نسبی داشته باشیم.
آیت‌الله رییسی افزود: ما باید بتوانیم بگوییم که اینجا از جهت علمی سخنی برتر دارد، در حوزه کار و تلاش و حرفه و امر قضا یک جایگاه برتر دارد و نیروهای آن حرفه‌ای هستند و وقتی وارد امر قضا می‌شوند پرونده را خیلی خوب و دقیق می‌توانند رسیدگی کنند و حتی در حوزه اخلاق و فضایل اخلاقی نیز جایگاه برتری دارند؛ در بین این افراد، نیرویی که بخواهد دچار مشکل شود کمتر داریم و دلیل آن هم این است که در مقدمات کار، تمام آنچه که باید، فراهم شده است.

◄ تأکید بر آشنایی قضات با موضوعات میان رشته‌ای
رییس قوه قضاییه با تأکید بر آشنایی قضات با موضوعات میان رشته‌ای گفت: توجه به بحث آی تی موضوع مهمی است که هر دانشجو به میزانی که ضرورت دارد باید در این رابطه آشنایی لازم را داشته باشد. همچنین قضات باید اجمالا به مسائل اقتصادی آشنایی داشته باشند، تشکیل شعب و بخش‌های تخصصی در قوه قضاییه می‌طلبد که در دانشگاه علوم قضایی کارهای میان رشته‌ای انجام شود.
حجت‌الاسلام رییسی با تأکید بر آشنایی قضات با حقوق و اقتصاد، حقوق و جامعه‌شناسی و روانشناسی گفت: مرحوم محقق در شرایع در آداب القضا آورده که قاضی باید نسبت به شهری که می‌خواهد در آنجا قضاوت کند معرفت داشته باشد و این همان جامعه‌شناسی است که از آن بحث می‌کنیم. همچنین در مورد فردی با یک نوع اتهام یک حکم صادر می‌شود؛ اما نسبت به فرد دیگر علل مشدّده و مخففه را در نظر می‌گیرند. در اینجا میان یک فرد سابقه‌دار و مجرم حرفه‌ای با یک فردی که دچار خطا و اشتباه شده تفاوت وجود دارد؛ لذا نگاه قضات بسیار مهم است و اگر قرار بود فقط قانون باشد این کار را سیستم و دستگاه ماشینی هم می‌توانست انجام دهد و نیازی به شخص نداشت. وی در ادامه افزود: قاضی باید شخصیت متهم را احراز کند و بعد حکم صادر کند، باید کاملا مشخص و احراز شود که فرد با چه انگیزه و اندیشه و سابقه‌ای خطایی را انجام داده است و چه شخصیتی دارد.
رییس قوه قضاییه اظهار کرد: در آیین دادرسی تکلیف شده است که برای شخصیت فرد یک پرونده تشکیل شود که این کار ارزشمندی است و تشخیص اینکه جرم با چه انگیزه‌ای انجام شده اهمیت دارد که سختی کار قاضی نیز در این است و در کنار آن قاضی باید تقوای الهی و نفوذناپذیری داشته باشد و در اینجاست که علم کنار تقوا و اندیشه انقلابی معنا می‌دهد.
حجت‌الاسلام رییسی اضافه کرد: مقام معظم رهبری در مورد سیاسی بودن دانشگاه، دانشجو، طلبه یا حوزه فرمودند برخی سیاسی بودن را به این معنا می‌دانند که دانشجو یا طلبه عضو یک جریان، حزب و گروه سیاسی باشد، اما سیاسی بودن حتما به این معنا نیست؛ سیاسی بودن به معنای شناخت جامعه، شناخت نیازهای جامعه و ایفای نقش برای رفع نیازهای جامعه است.

چهره‌ها

پویایی نظام با رجوع به آرای مردم

سخنگوی ستاد انتخابات کشور گفت: در شرایط جنگ تحمیلی ۱۱ بار انتخابات برگزار شده که این موضوع گویای باور جدی نظام اسلامی به مشارکت مردم در تعیین سرنوشت خودشان است. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی وزارت کشور؛ سیداسماعیل موسوی دبیر و سخنگوی ستاد انتخابات کشور در جریان برگزاری چهارمین دوره آموزشی مجریان و دست‌اندرکاران انتخابات در مشهد مقدس اظهار کرد: یکی از نشانه‌ها و دلایل پویایی نظام اسلامی، رجوع به آرای مردم در قالب برگزاری انتخابات‌های متعدد است. او گفت: دشمنان جمهوری اسلامی در آستانه برگزاری انتخابات یازدهمین دوره مجلس، به دنبال ایجاد شبهه و دلسرد کردن مردم هستند؛ ولی نقشه آنان نقش بر آب خواهد شد، چرا که مردم همچون گذشته بسیار هوشیارانه عمل خواهند کرد. سخنگوی ستاد انتخابات کشور با بیان اینکه دفاع مقدس یکی از مقاطع افتخارآمیز در تاریخ ایران است، افزود: از ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی و در شرایط جنگ تحمیلی، انتخابات هیچ‌گاه تعطیل بردار نبوده و در آن زمان ۱۱ بار به آرای عمومی رجوع شده است.

پیشنهاد توزیع کالاهای اساسی با کارت هوشمند

رییس سازمان پدافند غیرعامل کشور با بیان اینکه مقابله با جنگ اقتصادی الزاماتی دارد که تعریف الگوی مصرف برای مردم از جمله این موارد است گفت: داشتن یک سیستم توزیع اقلام اساسی و ضروری مبتنی بر کارت هوشمند امری حیاتی است. سردار غلامرضا جلالی در مصاحبه با رادیو ابراز کرد: اداره کشور با شرایط خاص و پیچیدگی‌های بسیار زیاد دوران دفاع مقدس از تجربیات خیلی خوب این دوران است که باید به‌روزرسانی شود و در دوران جنگ اقتصادی به‌نحو احسن مورد استفاده قرار گیرد. وی اظهار داشت: سال ۱۳۶۵ بین پنج تا هفت میلیارد دلار درآمد ملی کشور بود که با همان درآمد ضمن اداره کردن جنگ کالاهای اساسی مردم نیز به‌خوبی تأمین می‌شد. رییس سازمان پدافند غیرعامل کشور گفت: بدون شک از تجربیات دوران دفاع مقدس باید برای مقابله با جنگ اقتصادی استفاده کرد. وی افزود: یکی از الزامات حوزه پدافند غیرعامل اقتصادی در شرایط امروز این است که یک نقشه اجرایی از اقتصاد مقاومتی و برنامه دفاع اقتصادی تهیه و تدوین شود به‌شکلی که همه بدانند چگونه و از چه حوزه‌ای باید دفاع و پدافند کرد.

تبدیل انواع شرکت‌های تجاری به یکدیگر منع حقوقی ندارد

معاون حقوقی رییس جمهوری در نامه‌ای به معاون اول رییس جمهوری، تبدیل انواع شرکت‌های تجاری به یکدیگر را مجاز اعلام کرد و گفت: این اقدام از نظر حقوقی مانعی ندارد. در پی تصویب شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی به‌منظور تسهیل شرایط و امکان‌پذیری تبدیل شرکت‌های تجاری به ویژه برای کسب‌وکارهای دانش‌بنیان، لعیا جنیدی در نامه‌ای به اسحاق جهانگیری اعلام کرد: تبدیل شرکت با مسوولیت محدود به سهامی خاص، از نظر حقوقی مانع جدی ندارد.
در هشتاد و هفتمین نشست شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی برخی شرکت‌های مستقر در شهرک‌های صنعتی و شرکت‌های دانش‌بنیان که از بنیه و توان علمی و اجرایی قابل توجهی برخوردارند، به دلیل آنکه نوع فعالیت آنها مسوولیت محدود است و نمی‌توانند وارد بورس شوند و از برخی خدمات بانکی نیز محروم مانده‌اند، درخواست کردند امکان تبدیل این شرکت‌ها به سهامی خاص وجود داشته باشد.

کشورهای بزرگ نگذارند امریکا به زورگویی عادت کند

رییس مجلس دهم با اشاره به آثار سوء رفتار امریکا در عرصه بین‌المللی گفت: از کشورهای بزرگ انتظار داریم نسبت به تحریم‌های امریکا علیه ایران بی‌تفاوت نباشند چرا که اگر امریکایی‌ها به زورگویی عادت کنند، به زودی به شما نیز زور می‌گویند. به گزارش خانه ملت «علی لاریجانی» دیروز در دیدار گدام دارمندرا سفیر هندوستان در تهران با اشاره به اینکه برخی کشورها نمی‌خواهند روابط دوستانه اقتصادی میان دو کشور توسعه یابد، عنوان کرد: ایران و هندوستان نباید به این کشورها اجازه موفقیت دهند و باید در جهت توسعه روابط اقتصادی میان دو کشور تلاش کنند. رییس مجلس در ادامه با بیان اینکه ایران و هند دو تمدن قدیمی و ریشه‌دار هستند، اظهار داشت: روابط امریکا آثار سوئی در شرایط بین‌المللی داشته و امریکایی‌ها قواعد متعارف را برهم زده‌اند، لذا در حال حاضر کشورهای بزرگ باید مسوولیت خود را شناخته و به آن عمل کنند. وی در ادامه تأکید کرد: ایران و هند می‌توانند در حوزه انرژی و تکنولوژی جدید و ایجاد امنیت و ثبات در منطقه مکمل یکدیگر باشند.

سعودی‌ها تهدیدی فاجعه‌آمیز برای امنیت منطقه هستند

سفیر و معاون نمایندگی ایران در سازمان ملل، رژیم سعودی را تهدیدی فاجعه‌بار برای صلح و امنیت منطقه دانست و گفت: خاندان فاسد سعودی، حجاز، سرزمین صلح و مدارا را به چشمه افراط‌گرایی و تروریسم تبدیل کرده‌اند. به گزارش صداوسیما، اسحاق آل‌حبیب در واکنش به اظهارات ضد ایرانی وزیر خارجه رژیم سعودی تصریح کرد: سعودی‌ها بار دیگر از کارت ایران برای مخفی کردن ماهیت واپس‌گرایانه و همچنین ماجراجویی‌های مستمر محکوم خود، انتخاب کردند. با این حال، شواهد سیاست‌های مخرب عربستان سعودی را نمی‌توان با فتوشاپ و سرزنش دیگران بابت اشتباهات خود نادیده گرفت. مستبدان سعودی نمی‌توانند برای همیشه شکست‌های مکرر ناشی از تعصبات قرون وسطایی مانده از عصر حجر خود را با طرح ادعاعلیه ایران پنهان سازند. سفیر ایران در سازمان ملل متحد اضافه کرد: شاید باید به سعودی‌ها یادآوری شود که این سعودی و نه ایران است که میلیاردها دلار برای گسترش نفرت و افراط‌گرایی هزینه کرده است.

تورم ماهانه ۷ استان در شهریور منفی بود

۱۷ درصد فاصله تورم نقطه‌ای بین استان‌ها

آنگونه که گزارش مرکز آمار ایران نشان می‌دهد تورم ماهانه ماه شهریور ۰،۵ درصد است. کمترین نرخ تورم ماهانه در میان استان‌ها به کردستان با منفی ۲،۶ درصد و قم با ۱،۷ درصد تعلق داشته است. در آخرین ماه سال گذشته، تورم ماهانه ۷ استان کشور منفی بوده است.

همچنین تورم نقطه‌ای شهریور ماه ۳۵ درصد بوده است. در تورم نقطه‌ای بین استان‌ها شکاف ۱۷ درصدی وجود دارد. به این ترتیب که استان فارس با تورم ۲۹،۸ درصدی کمترین تورم نقطه‌ای را داشته و تورم استان ایلام با ۴۶،۲ درصد در صدر جدول تورم استان‌ها قرار داشته است.

به گزارش «تعادل»، مرکز آمار ایران در تازه‌ترین گزارش خود اطلاعات مربوط به وضعیت تورم در استان‌ها را منتشر کرده است. آنگونه که گزارش مرکز آمار ایران درباره شاخص قیمت‌ها در استان‌های مختلف کشور نشان می‌دهد در شهریور ماه ۱۳۹۸ عدد شاخص کل برای خانوارهای کشور (۱۰۰=۱۳۹۵) به ۱۸۱،۷ رسید که نسبت به ماه قبل ۰،۵ درصد افزایش نشان می‌دهد. در این ماه بیشترین نرخ تورم ماهانه خانوارهای کشور مربوط به استان قم با ۱،۷ درصد افزایش و کمترین نرخ تورم ماهانه مربوط به استان کردستان با ۱،۶ درصد کاهش است. همچنین در مجموع تورم ماهانه ۷ استان منفی بوده است. این استان‌ها عبارت‌اند از گلستان، زنجان، بوشهر، کردستان، آذربایجان غربی، خوزستان و کرمان. همچنین تورم ماهانه ۲۷ استان زیر یک درصد برآورد شده است. درصد تغییر شاخص کل نسبت به ماه مشابه سال قبل (تورم نقطه به نقطه) هم برای خانوارهای کشور ۳۵،۰ درصد است. بیشترین نرخ تورم نقطه به نقطه مربوط به استان ایلام (۴۶،۲ درصد) و کمترین آن مربوط به استان فارس (۲۹،۸ درصد) است. تورم نقطه‌ای سه استان بالای ۴۰ درصد همچنین نرخ تورم نقطه‌ای ۳ استان بالای ۴۰ درصد و تورم نقطه‌ای ۲۷ استان در کانال ۳۰ درصد و یک استان زیر ۳۰ درصد شده است.

۱۷ درصد شکاف تورم سالانه میان استان‌ها

بررسی وضعیت تورم سالانه نشان می‌دهد که نرخ تورم ۱۲ ماهه منتهی به شهریور ماه ۱۳۹۸ برای خانوارهای کشور به عدد ۴۲،۷ درصد رسید. بیشترین نرخ تورم ۱۲ ماهه مربوط به استان ایلام (۵۱،۹ درصد) و کمترین آن مربوط به استان قم (۳۶،۳ درصد) است. ۲۴ استان تورم سالانه بالای ۴۰ درصد دارند و دو استان از آنها تورمشان بالای ۵۰ درصد است و ۷۰ استان هم تورمی بین ۳۰ تا ۴۰ درصد دارند.

رصد وضعیت تورم شهری

همچنین در شهریور ماه ۱۳۹۸ عدد شاخص کل برای خانوارهای شهری (۱۰۰=۱۳۹۵) به ۱۸۰،۸ رسید که نسبت به ماه قبل ۰،۶ درصد افزایش نشان می‌دهد. در این ماه بیشترین نرخ تورم ماهانه خانوارهای شهری مربوط به استان قم با ۱،۷ درصد افزایش و کمترین نرخ تورم ماهانه مربوط به استان کردستان با ۱،۶ درصد کاهش است. درصد تغییر شاخص کل نسبت به ماه مشابه سال قبل (تورم نقطه به نقطه) برای خانوارهای شهری کشور هم ۳۴،۵ درصد است. بیشترین نرخ تورم نقطه به نقطه خانوارهای شهری مربوط به استان ایلام (۴۵،۳ درصد) و کمترین آن مربوط به استان فارس (۲۷،۶ درصد) است. نرخ تورم ۱۲ ماهه منتهی به شهریور ماه ۱۳۹۸ برای خانوارهای شهری به عدد ۴۱،۹ درصد رسید. بیشترین نرخ تورم ۱۲ ماهه مربوط به استان ایلام (۵۱،۳ درصد) و کمترین آن مربوط به استان فارس (۳۶،۰ درصد) است. بررسی وضعیت تورم در خانوار روستایی نشان می‌دهد که در شهریور ماه ۱۳۹۸ عدد شاخص کل برای خانوارهای روستایی (۱۰۰=۱۳۹۵) عدد ۱۸۷،۱ را نشان می‌دهد که نسبت به ماه قبل هیچ گونه تغییری نداشته است. در این ماه بیشترین نرخ تورم ماهانه خانوارهای روستایی مربوط به استان قم با ۱،۲ درصد افزایش و کمترین نرخ تورم ماهانه مربوط به استان زنجان با ۱،۷ درصد کاهش است. درصد تغییر شاخص کل نسبت به ماه مشابه سال قبل (تورم نقطه به نقطه) هم برای خانوارهای روستایی ۳۸،۱ درصد است. بیشترین نرخ تورم نقطه به نقطه مربوط به استان ایلام (۵۰،۱ درصد) و کمترین آن مربوط به استان سیستان و بلوچستان (۲۹،۳ درصد) است. نرخ تورم ۱۲ ماهه منتهی به شهریور ماه ۱۳۹۸ برای خانوارهای روستایی به عدد ۴۷،۴ درصد رسید. بیشترین نرخ تورم ۱۲ ماهه مربوط به استان کردستان (۵۶،۵ درصد) و کمترین آن مربوط به استان البرز (۴۰،۲ درصد) است.

تورم در دهک‌های هزینه‌ای

همچنین مرکز آمار ایران در گزارشی جداگانه شاخص قیمت مصرف کننده کل کشور بر اساس دهک‌های هزینه‌ای شهریور ۱۳۹۸ را منتشر کرده است. بر اساس این گزارش، نرخ تورم کل کشور شهریور ماه ۱۳۹۸ برابر ۴۲،۷ درصد است که در دهک‌های مختلف هزینه‌ای در بازه ۴۲،۶ درصد برای دهک اول تا ۴۴،۹ درصد برای دهک دهم نوسان دارد. محدوده تغییرات تورم دوازده ماهه در گروه عمده «خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات» بین ۵۸،۹ درصد برای دهک اول تا ۶۵،۸ درصد برای دهک دهم است. همچنین اطلاع مذکور در مورد گروه عمده «کالاهای غیرخوراکی و خدمات» بین ۴،۹۲ درصد برای دهک اول تا ۴۰،۲ درصد برای دهک دهم است.

فاصله تورمی دهک‌ها

بر اساس اعداد مربوط به تورم در میان دهک‌های مختلف هزینه‌ای، فاصله تورمی دهک‌ها در این ماه به ۲،۳ درصد رسید که نسبت به ماه قبل (۲،۹ درصد) ۰،۶ واحد درصد کاهش داشته است. فاصله تورمی در گروه عمده «خوراکی‌ها، آشامیدنی‌ها و دخانیات» نسبت به ماه قبل ۰،۳ واحد درصد افزایش و در گروه عمده «کالاهای غیر خوراکی و خدمات» نسبت به ماه قبل ۱،۰ واحد درصد کاهش نشان می‌دهد. تورم نقطه‌ای دهک‌ها یا تغییر در قدرت خرید خانوارهای مختلف کشور نسبت به ماه مشابه سال قبل، در ماه جاری برای کل دهک‌ها کاهش یافته است.

دسترسی مرکز آمار ایران به اطلاعات سازمان امور مالیاتی

سازمان امور مالیاتی با رعایت طبقه‌بندی، مجاز به تبادل اطلاعات موجود در پایگاه اطلاعات موضوع ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم با مرکز آمار شد.

به گزارش «تعادل» پس از آنکه هیات وزیران در تیر ماه سال جاری تصویب‌نامه‌ای را به وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه کشور فرستاد و طی آن سازمان امور مالیاتی را مجاز کرد که اطلاعات مورد نیاز مرکز آمار ایران را با رعایت طبقه‌بندی مربوط و در حد نیاز در پایگاه اطلاعات موضوع ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم قرار دهد، سازمان امور مالیاتی ۳ ماه بعد بخشنامه‌ای را به امور مالیاتی شهر و استان تهران و اداره کل امور مالیاتی فرستاد و در آن اقدام به ابلاغ تصویب نامه مذکور کرد. متن کامل ماده ۱۶۹ مکرر (ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم بر ضرورت شفاف‌سازی فعالیت‌های اقتصادی با استفاده از اطلاعات دستگاه‌ها و نهادهای مختلف تاکید دارد) به شرح زیر است: به منظور شفافیت فعالیت‌های اقتصادی و استقرار نظام یکپارچه اطلاعات مالیاتی، پایگاه اطلاعات هویتی، عملکردی و دارایی مودیان مالیاتی شامل مواردی نظیر اطلاعات مالی، پولی و اعتباری، معاملاتی، سرمایه‌ای و ملکی اشخاص حقیقی و حقوقی در سازمان امور مالیاتی کشور ایجاد می‌شود. وزارتخانه‌ها، موسسات دولتی، شهرداری‌ها، موسسات وابسته به دولت و شهرداری‌ها، موسسات و نهادهای عمومی غیردولتی، نهادهای انقلاب اسلامی، بانک‌ها و موسسات مالی و اعتباری، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و سایر اشخاص حقوقی اعم از دولتی و غیردولتی که اطلاعات مورد نیاز پایگاه فوق را در اختیار دارند یا به نحوی موجبات تحصیل درآمد و دارایی برای اشخاص را فراهم می‌آورند، موظفند اطلاعات به شرح بسته‌های ذیل را در اختیار سازمان امور مالیاتی کشور قرار دهند.

الف ـ اطلاعات هویتی:

۱ـ اطلاعات هویتی و مکانی اشخاص حقیقی و حقوقی

۲ـ مجوزهای فعالیت اقتصادی و همچنین مجوزهای مربوط به انجام معاملات تجاری و عقد قراردادها

ب ـ اطلاعات معاملاتی اشخاص:

۱ـ معاملات (خرید و فروش دارایی‌ها، کالاها و خدمات

۲ـ تجارت خارجی (واردات و صادرات کالاها و خدمات)

۳ـ قراردادهای مربوط به انجام معاملات و فعالیت‌های تجاری

۴ـ قراردادهای مربوط به انجام عملیات پیمانکاری و هرگونه خدمات

۵ـ اطلاعات مربوط به خرید و فروش ارز و سکه طلا

۶ـ اطلاعات انواع بیمه‌نامه‌های صادره و خسارت‌های پرداختی

۷ـ بارنامه و صورت وضعیت حمل و نقل بار و مسافر

پ ـ اطلاعات مالی، پولی و اعتباری و سرمایه‌ای اشخاص:

۱ـ جمع گردش سالانه (دوره مالی) نقل و انتقال سهام و سایر اوراق بهادار

۲ـ جمع گردش و مانده سالانه (دوره مالی) انواع حساب‌های بانکی

۳ـ جمع گردش و مانده سالانه (دوره مالی) انواع سپرده‌ها و سود آنها

۴ـ تسهیلات بانکی اعم از ارزی و ریالی در قالب کلیه عقود و همچنین کلیه تعهدات اعم از گشایش اعتبار اسنادی و تنزیل اعتبار اسنادی، ضمانت‌ها و نظایر آن

ت ـ اطلاعات دارایی‌ها، اموال و املاک و همچنین نقل و انتقال آنها

ث ـ سایر اطلاعات فعالیت‌های اقتصادی که با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و تصویب هیات وزیران به موارد مزبور اضافه خواهد شد.

تبصره۱ – کلیه اشخاص و مراجعی که به نحوی در جریان عملیات مربوط به مالکیت، نگهداری، انتقالات، خدمات بیمه‌ای و معاملات دارایی‌های مذکور هستند موظفند به ترتیبی که سازمان امور مالیاتی کشور مقرر می‌دارد اطلاعات مربوط را به آن سازمان ارایه دهند. متخلف از مفاد حکم این تبصره علاوه بر مسوولیت تضامنی که با مودی در پرداخت مالیات خواهد داشت مشمول جریمه‌ای معادل یک‌دوم تا دو برابر مالیات پرداخت شده خواهد بود.

تبصره۲ – سازمان امور مالیاتی کشور موظف است امکان دسترسی برخط (آنلاین) بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، بیمه مرکزی، گمرک جمهوری اسلامی ایران، سازمان بورس اوراق بهادار، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و همچنین سایر دستگاه‌های اجرایی را به فهرست بدهکاران مالیاتی فراهم آورد تا استفاده کنندگان مذکور بتوانند با حفظ طبقه‌بندی، اطلاعات دریافتی را در ارایه خدمات به اشخاص بدهکار مالیاتی لحاظ کنند.

تبصره۳ – اشخاص متخلف از حکم این ماده علاوه بر محکومیت به مجازات مقرر در این قانون، مسوول جبران زیان‌ها و خسارات وارده به دولت خواهند بود.

تبصره۴ – دستگاه‌های اجرایی که مطابق قانون نیاز به این اطلاعات دارند، مجازند با تصویب هیات وزیران و حفظ طبقه‌بندی مربوط، از اطلاعات موجود در پایگاه اطلاعات موضوع این ماده در حد نیاز استفاده کنند.

تبصره۵ – ترتیبات اجرای احکام این ماده و نحوه دسترسی برخط، تعیین حد آستانه (تعیین حداقل رقم اطلاعات)، دریافت و ارسال اطلاعات و مهلت آن با حفظ محرمانه بودن آن از اشخاص مذکور به موجب آیین‌نامه‌ای است که ظرف مدت شش ماه از تاریخ تصویب این قانون با پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور و مشارکت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تهیه می‌شود و به تصویب وزیران امور اقتصادی و دارایی و دادگستری می‌رسد.

تبصره۶ – سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف است بانک اطلاعات ثبتی شرکت‌ها را طراحی و سامانه اطلاعاتی آن را به نحوی ایجاد کند که موجبات دسترسی برخط سازمان امور مالیاتی کشور به سامانه مزبور فراهم آید.

تبصره۷ – وزارت راه و شهرسازی موظف است حداکثر شش ماه پس از تصویب این قانون «سامانه ملی املاک و اسکان کشور» را ایجاد کند. این سامانه باید به گونه‌ای طراحی شود که در هر زمان امکان شناسایی برخط مالکان و ساکنان یا کاربران واحدهای مسکونی، تجاری، خدماتی و اداری و پیگیری نقل و انتقال املاک و مستغلات به صورت رسمی، عادی، وکالتی و... را در کلیه نقاط کشور فراهم کند. وزارت راه و شهرسازی موظف است امکان دسترسی برخط به سامانه مذکور را برای سازمان امور مالیاتی کشور ایجاد کند.

واگذاری حساب‌های بانکی اقدامی مجرمانه است

مدیر کل حقوقی سازمان امور مالیاتی گفت: اگر واگذاری حساب بانکی یا کارت بازرگانی افراد به دیگران، منجر به تسهیل در وقوع جرم شود، صاحب حساب یا کارت بازرگانی به عنوان معاونت در جرم، تحت پیگرد قانونی و مجازات قرار خواهد گرفت.

حسین تاج‌میر ریاحی در گفت‌وگو با فارس درباره اجاره کارت‌های بازرگانی و حساب‌های بانکی، گفت: خرید، فروش، اجاره و اعطای وکالت کارت‌های بازرگانی اقدام مجرمانه محسوب می‌شود؛ چرا که آیین نامه مقررات صادرات و واردات استفاده از کارت بازرگانی را قائم به شخص می‌داند. مجوز فعالیت بازرگانی صرفاً مربوط به فردی است که کارت بازرگانی به نامش صادر شده و تحت هیچ شرایطی قابل واگذاری به غیر نیست.

مدیر کل حقوقی سازمان امور مالیاتی درباره واگذاری اختیار حساب‌های بانکی به دیگران، به عنوان حساب اجاره‌ای نیز هشدار داد و گفت: اساساً عنوان حساب اجاره‌ای معنا و مفهومی ندارد؛ استفاده از حساب اجاره‌ای بدون تردید برای مخفی کردن مبادلات مالی در پی اقدامات مجرمانه و در تعارض با شفافیت است. بدون شک در پشت پرده همه حساب‌های بانکی و کارت‌های بازرگانی اجاره‌ای، جرمی در حال وقوع است و فرد یا گروهی در حال سوءاستفاده از هویت شخص دیگری هستند. تاج‌میر ریاحی با هشدار درباره اعطای وکالت در پرونده‌های قضایی حساب‌های بانکی و کارت‌های بازرگانی به سودجویان و متخلفان اقتصادی، تأکید کرد: افراد سودجو با سوءاستفاده از ناآگاهی و تنگدستی برخی از افراد جامعه، اقدام به پنهان کردن فعالیت‌های مجرمانه اقتصادی با پوشش هویت افراد فریب‌خورده می‌کنند. اگر واگذاری حساب بانکی یا کارت بازرگانی افراد به دیگران، منجر به تسهیل در وقوع جرم شود، صاحب حساب یا کارت بازرگانی هم به عنوان معاونت در جرم، تحت پیگرد قانونی و مجازات قرار خواهد گرفت.

وی با هشدار به افرادی که هویتشان را به متخلفان می‌فروشند، گفت: صراحتاً به افراد ناآگاه، نسبت به تبعات سوءاستفاده متخلفین از هویتشان هشدار دادیم؛ بنابراین دیگر قابل قبول نخواهد بود که افراد به بهانه تنگدستی و با دریافت مبلغ ناچیزی از متخلفان، مسیر را برای جرایم اقتصادی هموار کنند. آنچه مسلم است پس از شناسایی تخلف رخ داده، با فردی که مورد سوءاستفاده قرار گرفته هم برخورد خواهد شد. از طرفی سوءاستفاده مجرمان از هویت شهروندان، بدون اغماض منجر به پرداخت مالیات و جرایم و تعقیب کیفری در محاکم قضایی خواهد شد. به تدریج و همراه با اجرای قوانین مالیاتی در سطح جامعه، هزینه فرار مالیاتی برای مجرمان رو به افزایش خواهد بود. باید هزینه جرایم مالیاتی را برای مجرم به حدی برسانیم که حتی اندیشه تخلف به ذهنش خطور نکند. تاج‌میر ریاحی با بیان اینکه در حال طراحی مکانیزم‌هایی برای مشارکت مردم در شناسایی تخلف و فرارهای مالیاتی هستیم، گفت: اگر نیاز باشد برای این مهم سیاست‌های تشویقی در نظر خواهیم گرفت. در شرایط فعلی هم مردم می‌توانند، تخلفات مالیاتی و مظنونین به تخلف را به سازمان امور مالیاتی معرفی کنند تا بررسی و اقدامات لازم از سوی سازمان امور مالیاتی صورت بگیرد؛ البته به زودی و با تکمیل بانک‌های اطلاعاتی و راه‌اندازی سامانه‌های هوشمند، فرار مالیاتی بطور محسوسی کاهش خواهد یافت.

مدیر کل حقوقی سازمان امور مالیاتی با تأکید بر نقش رسانه‌ها در مقابله با جنگ روانی ذیل جنگ اقتصادی امروز کشور، گفت: اگر رسانه‌ها مردم را از آسیب رفتارهای مخاطره‌آمیز و پرریسک آگاه و هشدارهای لازم را منعکس کنند، چه بسا میزان هیجان جامعه در مواجهه با تلاطمات اقتصادی کاهش و سوءاستفاده از افراد نامطلع تقلیل یابد. طبق پیشنهاد سال گذشته، معتقدم نیاز به راه‌اندازی شبکه امور مالیاتی در صدا و سیما با رویکرد فرهنگ‌سازی مالیاتی و آشنایی با محل‌های مصرف مالیات، تبیین وظایف مالیاتی مردم و شفاف‌سازی جرایم در حوزه مالیاتی داریم.

تاج‌میر ریاحی درباره سوءاستفاده از دستگاه‌های کارت‌خوان، گفت: استفاده فعالان اقتصادی از کارت‌خوانی که قرار بر استفاده از آن در مکان و محل کسب دیگری بوده، جرم تلقی می‌شود و برای هر دو طرف یعنی صاحب اصلی دستگاه کارت‌خوان و سوءاستفاده کننده، تبعات قانونی خواهد داشت.

وی افزود: شناسایی افراد خاطی از طریق رسید دستگاه کارت‌خوان ممکن است. مردم نیز می‌توانند در صورت ناهمخوانی واحد صنفی با نامی که روی رسید دستگاه کارتخوان درج شده، موارد تخلف را با اداره مالیات در میان بگذارند تا به آن رسیدگی شود.

سوءاستفاده از معافیت‌های مالیاتی مناطق آزاد با ثبت شرکت‌های صوری

مدیر کل دفتر حقوقی سازمان امور مالیاتی در ادامه با انتقاد از ثبت شرکت‌های صوری در مناطق آزاد تجاری و ویژه اقتصادی، گفت: اگرچه معافیت‌های منطقه‌ای می‌تواند مشوقی برای سرمایه‌گذاری و توسعه و آبادانی آن منطقه شود، ولی متأسفانه معافیت‌های مالیاتی در کشور، ساماندهی شده نیست و نظارت و کنترل لازم بر روند اجرای مقررات و معافیت‌ها، به‌ویژه در مناطق ویژه اقتصادی و آزاد تجاری صورت نمی‌گیرد.

وی تصریح کرد: در مناطق آزاد تجاری و ویژه اقتصادی، شرکت‌های متعددی به ثبت رسیده‌اند که فعالیت خود را در سرزمین اصلی متمرکز کرده‌اند و نشان می‌دهد این شرکت‌ها صرفاً روی کاغذ وارد مناطق آزاد شده‌اند.

وی اضافه کرد: در سازمان امور مالیاتی، شرکت‌های صوری و کاغذی زیادی را شناسایی کرده‌ایم که در سرزمین اصلی مشغول به فعالیت هستند و وقتی حسابرسی مالیاتی از این شرکت‌ها در دستور کار قرار می‌گیرد، اظهار به فعالیت در مناطق آزاد برای سوءاستفاده از معافیت‌های مقرراتی این مناطق، می‌کنند. با این وجود، قطعاً نیازمند بازنگری در مقررات و معافیت‌های منطقه‌ای، صنفی و موضوعی به منظور جلوگیری از تخلفات اقتصادی هستیم و در این مسیر می‌توانیم از تجربیات موفق سایر کشورها استفاده کنیم.

تاج‌میر ریاحی درباره آخرین وضعیت اجرای طرح جامع مالیاتی، گفت: گام اول و مهم اجرای طرح جامع مالیاتی که همان الکترونیکی کردن فرآیندها بوده، اجرا شده است، اما تا شناسایی کامل فعالان اقتصادی و کیفیت فعالیتشان در سراسر کشور، هنوز فاصله داریم.

وی در پایان با اشاره به اهمیت راه‌اندازی پایانه‌های فروشگاهی به عنوان پیش نیاز اجرای طرح جامع مالیاتی، تصریح کرد: سازمان امور مالیاتی اراده کرده تا در گام دوم طرح جامع مالیاتی از طریق راه‌اندازی پایانه‌های فروشگاهی و با هوشمندسازی فرآیند محاسبه مالیات و صدور پیش اظهارنامه، نسبت به برآورد و اخذ مالیات مودیان، اقدام کند.

تشکیل ۳ تیم نظارتی برای اجرای حذف یارانه ثروتمندان

سخنگوی ستاد حذف یارانه گفت: هم‌اکنون سه تیم پایش و نظارت برای اجرای حذف یارانه ثروتمندان و پاسخگویی به مردم در ستاد تشکیل شده است تا به این روند سرعت و دقت بیشتری اعمال کنیم.

حسین میرزایی در گفت‌وگو با تسنیم به تشریح نحوه راه‌اندازی این ستاد پرداخت و گفت: ستاد تبصره ۱۴ رییس نداشته اما دستگاه‌ها به‌صورت هماهنگ وظایف خود را ایفا می‌کنند، همچنین بعد از حذف مرحله اول تعدادی از یارانه‌بگیران، نرخ اعتراض در دفاتر پیشخوان کمتر از ۱۰ درصد بوده است. وی با بیان اینکه، یک مطالبه ملی برای حذف یارانه نقدی افراد ثروتمند شکل گرفته و تکلیف قانونی نیز برای این موضوع در تبصره ۱۴ قانون بودجه گنجانده شده، گفت: بعد از تصویب تبصره ۱۴ قانون بودجه در مجلس، آیین‌نامه اجرایی آن در دولت مصوب شده و نقش دستگاه‌های مختلف برای حذف یارانه نقدی ثروتمندان مشخص شده است. به گفته میرزایی، وظایف دستگاه‌های مختلف از جمله سازمان هدفمندی یارانه‌ها و وزارت کار در این ستاد مشخص شده است، بر این اساس، فرآیند شناسایی خانوارهای ثروتمند با وزارت کار، اطلاع‌رسانی به عهده وزارت ارتباطات، ساماندهی مراجعات مردم با وزارت کشور و دفاتر پیشخوان دولتی و در نهایت واریز، قطع یا برقراری مجدد یارانه نقدی به عهده سازمان هدفمندی یارانه‌ها خواهد بود. این مقام مسوول در پاسخ به سوالی درباره نحوه تشکیل ستاد تبصره ۱۴ و ابهامات مطرح شده، گفت: نمایندگان دستگاه‌ها از جمله سازمان هدفمندی در جلسات این ستاد حاضر شده‌اند. میرزایی ادامه داد، سخنگوی ستاد نیز طی هماهنگی صورت گرفته بین شورای اطلاع‌رسانی دولت و وزارت کار انتخاب شده است. وی افزود، ستاد تبصره ۱۴ قانون بودجه با هدف هماهنگی بین دستگاه‌های مورد اشاره تشکیل شده و در حال حاضر در این ستاد فردی به عنوان رییس حضور ندارد.

این مقام مسوول با بیان اینکه «در یک روز با چند هزار تماس مردمی برای شفاف‌سازی طرح حذف یارانه‌ها مواجه بوده‌ایم»، گفت: بعد از قطع دور اول یارانه افراد متمول، یک سری اشکال و اختلال در سازمان هدفمندی یارانه‌ها ایجاد شده بود که با همراهی این سازمان مجدداً پیامک به تعدادی از خانوارها ارسال شد. وی با ابراز اینکه ستاد تبصره ۱۴ رییس نداشته اما دستگاه‌ها به‌صورت هماهنگ وظایف خود را ایفا می‌کنند، گفت همچنین بعد از حذف مرحله اول تعدادی از یارانه‌بگیران، نرخ اعتراض در دفاتر پیشخوان کمتر از ۱۰ درصد بوده است. میرزایی افزود: هم‌اکنون سه تیم پایش و نظارت برای اجرای حذف یارانه ثروتمندان و پاسخگویی به مردم در ستاد تشکیل شده است تا به این روند سرعت و دقت بیشتری اعمال کنیم و در موضوع سازمان هدفمندی نیز یک مشکل فنی ایجاد شده بود و سازمان هدفمندی یارانه‌ها نیز همکاری لازم را در این خصوص اعمال کرد تا از این مرحله نیز عبور کنیم.

این مقام مسوول تأکید کرد در صورتی که این طرح به همین سرعت پیش برود در پایان سال حداقل ۷ هزار میلیارد تومان در منابع در نظر گرفته‌شده برای پرداخت یارانه نقدی صرفه‌جویی خواهد شد. وی افزود: به‌دنبال آن هستیم تا مبالغی که از محل قطع یارانه نقدی برای دولت ایجاد می‌شود، شناسنامه‌دار شده و به‌صورت «بدون حساب و کتاب» توزیع و مصرف نشود.

اخبار کلان

فروش ۴۶۱ میلیارد تومان کالای قاچاق و متروکه

معاون بهره‌برداری و فروش سازمان اموال تملیکی با بیان اینکه ۴۶۱ میلیارد تومان اموال منقول و غیرمنقول در قالب متروکه، قاچاق، قضایی و ضبطی و مخدر در ۶ ماه نخست سال فروخته شد.

سیدحسین میرمعینی در گفت‌وگو با خبرنگار اقتصادی خبرگزاری فارس در مورد عملکرد سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی در مورد فروش کالاهایی که به این سازمان واگذار می‌شود، اظهار داشت: بر اساس آمارها تا تاریخ ۲ مهر ماه ۹۸ بالغ بر ۷۷۳۹ ردیف کالا متروکه به ارزش ۱۶۸ میلیارد و ۶۵ میلیون و ۵۷۴ هزار تومان برآورد شده در اختیار سازمان برای فروش بوده است.

عضو هیات‌مدیره و معاون بهره‌برداری و فروش سازمان اموال تملیکی افزود: همچنین ارزش کالاهای قاچاق ۷۷۹ میلیارد و ۶۸۲ میلیون تومان است که در قالب ۲۵۸ هزار و ۳۴۶ ردیف کالا در اختیار سازمان جمع‌آوری و فروش اموال تملیکی وجود دارد.

وی ادامه داد: طبق آمارها بالغ بر ۴۴۷ میلیارد و ۶۱۵ میلیون و ۳۱۸ هزار تومان کالای قضایی با ۸۶۲۱ ردیف و نیز ۵۹۷ ردیف کالای ضبطی به ارزش یک میلیارد و ۵۶۶ میلیون تومان وجود دارد. در مجموع ۱۳۹۶ میلیارد و ۹۳۰ میلیون تومان کالا اعم از متروکه، قاچاق، قضایی و ضبطی در این سازمان نگهداری می‌شود. معاون فروش سازمان اموال تملیکی با بیان اینکه کالای قاچاق فروخته‌شده در ۶ ماهه نخست سال جاری ۲۸۱ میلیارد و ۳۲۳ میلیون تومان بوده است، بیان کرد: این رقم نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۱۲۱۸ درصد رشد دارد. همچنین ۱۵۴ میلیارد و ۵۶۴ میلیون تومان کالای متروکه فروخته شد که نسبت به نیمه نخست سال گذشته ۹۴.۹ درصد افزایش یافته است. میرمعینی تصریح کرد: جمع فروش اموال منقول و غیرمنقول در ۶ ماه نخست سال جاری ۴۶۱ میلیارد و ۹۵۱ میلیون تومان است که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۹۸.۳ درصد افزایش نشان می‌دهد. این مقام مسوول با تاکید بر اینکه در ۶ ماه نخست سال جاری بالغ بر ۳ میلیارد و ۴۲۳ میلیون تومان کالا منهدم شده است، بیان کرد: در این مدت ۹۹۷ میلیارد و ۳۶۱ میلیون تومان کالا به صاحبان آنها مسترد شد.

بانک تعاونی سهامی عام تاسیس می‌شود

معاون امور تعاون وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، درباره ایجاد بانک تعاونی سهامی عام گفت: در حال حاضر، مذاکره در قالب نظارت هوشمند برای ایجاد تعاونی‌های اعتبار روستایی در حال انجام است.

محمدجعفر کبیری همچنین از پیشنهاد برای تأسیس بانک تعاونی سهامی عام خبر داد و گفت: بانکی در مقیاس بانک توسعه تعاون نمی‌تواند پاسخگوی نیازهای این بخش باشد. در این زمینه به تازگی پیشنهاداتی ارایه کردیم و در حال مذاکره هستیم. همچنین نسبت به افزایش سرمایه بانک توسعه تعاون اقدامات خوبی انجام داده‌ایم. در بودجه امسال با کمک مجلس هزار میلیارد تومان برای افزایش سرمایه بانک دیده شده است. در عین حال پیشنهاد رییس اتاق تعاون ایران را برای تأسیس بانک تعاونی سهامی عام داریم دنبال می‌کنیم.

معاون وزیر تعاون با بیان اینکه قوانین بانک و بیمه خاص است اظهار کرد: پیش از هر چیز ابتدا باید اعتماد عمومی از دست رفته در حوزه تعاونی‌های اعتباری را با رویکرد شفافیت و نوآوری افزایش دهیم. کبیری درباره آخرین وضعیت مذاکره برای تأسیس بانک تعاونی سهامی عام گفت: در دنیا تأمین مالی خرد یکی از بهترین روش‌های تأمین مالی است، ما هم در این زمینه مذاکرات خود را برای تأمین مالی خرد شروع کردیم. معاون وزیر تعاون با اشاره به اینکه در کنار گفت‌وگو و مذاکره در قالب نظارت هوشمند برای ایجاد تعاونی‌های اعتبار روستایی به دنبال تأسیس بانک تعاونی سهامی عام هستیم بیان کرد: امیدواریم در سال جاری به نتایج خوبی برسیم.

پرداخت معوقات کارگران هپکو در هفته جاری

مدیر کل حمایت از پایداری مشاغل وزارت کار از تامین اعتبار و پرداخت معوقات کارگران هپکو طی هفته جاری خبر داد.

کریم یاوری در گفت‌وگو با مهر، درباره آخرین وضعیت تسویه مطالبات کارگران هپکو گفت: بر اساس پیگیری‌های صورت گرفته، اعتبار ۵۰ میلیارد تومانی برای تامین بخشی از سرمایه در گردش و تسویه معوقات کارگران به زودی و طی همین هفته توسط یکی از بانک‌های کشور تامین می‌شود.

وی اظهار امیدواری کرد با پرداخت حقوق و دستمزد کارگران این شرکت حداکثر تا پایان هفته، حقوق کارگران از این ماه به روز شود.

مدیر کل حمایت از پایداری مشاغل وزارت کار با بیان اینکه کارگران شرکت هپکو ۴ ماه مطالبات معوق دارند، اظهار کرد: در حال حاضر مطالبات معوق کارگران این شرکت حدود ۱۸ میلیارد تومان است.

یاوری گفت: میزان حقوقی که به کارگران شرکت هپکو پرداخت می‌شود، ماهانه ۴ میلیارد تومان است. این مقام مسوول در وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با یادآوری اینکه خوشبختانه هفته گذشته تمام کارگران بازداشت شده هپکو آزاد شدند، تاکید کرد: وزارت کار با بازداشت کارگران که به صورت مسالمت‌آمیز برای دریافت مطالبات معوق خود اعتراض می‌کنند مخالف است و امیدواریم با تعیین تکلیف مالکیت شرکت برنامه کار و تولید آغاز شود.

یاوری گفت: خوشبختانه با موافقت رییس جمهور برای واگذاری سهام عمده هپکو و همچنین تغییر مدیریت شرکت هر چه سریع‌تر این شرکت به چرخه تولید خود باز خواهد گشت.

یادداشت

تجویز غلط برای کنترل رشد تورم و نقدینگی

حسین سلطان آبادی |

شـاید اینگونه تجویز شود که برای کنترل رشد نقدینگی و تورم کافی است که نرخ سود کاهش یابد. آیا می‌توان در شرایط وجود ناترازی بانکی از متغیر نرخ سود انتظار کنترل تورم را داشت؟

بسـیاری از اقتصاددانان بر این گفته نوبلیست اقتصاد، میلتون فریدمـن، صحه می گذارند که «تورم در همه جـا و در همه زمان‌ها یک پدیده پولی اسـت». فارغ از نقدهای وارد بر این گفته و تفسیرها و برداشت‌های متفاوت از آن، می‌توان ریشـه تورم مزمن اقتصاد ایران را در رشد حجم نقدینگی جسـت‌وجو کرد و عـلاج آن را مانند بسیاری از کشـورهای دیگر در گرو کنترل این رشد دانست.

با این فـرض، باید تشـخیص داد که مهم‌ترین عوامل اثرگذار بر رشد تقریباً یکنواخت نقدینگی در اقتصاد ایران کدام موارد ند؟ نقدینگی تعاریف مختلفی داشـته و بر این اسـاس به شیوه‌های مختلفی محاسبه می‌شود، اما در نحوه محاسبه بانک مرکزی ایران از جمع جبری پول (شـامل اسکناس و مسکوک و سـپرده‌های دیداری) و شبه پول (سپرده‌های غیردیداری و اوراق گواهی سپرده) به دست می‌آید.

بنابراین اوراق گواهی سـپرده خود بخشـی از نقدینگی است و انتشار آن نمی‌تواند هدف کنترل نقدینگی را دنبال کند. اما اثرگذاری پول و شبه پول بر تورم متفاوت است. طبیعتاً آنچه منجر به تقاضا برای کالاها و خدمـات و متعاقباً افزایش قیمت آنها می‌شود، پول است و نه شبه پول، با این حال شـبه پول را نمی‌توان در اثرگذاری بر تورم نادیده گرفت، چراکه به سرعت قابل تبدیل به پول است. برای مثال سپرده‌های مدت‌دار می‌توانند پشتوانه تسهیلات اعطایی بانک‌ها قرار گرفته و منجر به خلق پول جدید شـوند. به این ترتیب شاید بتوان گفت که اثر رشد پول بر تورم با سرعت و اثر رشد شبه پول بر تورم با تاخیر بروز می‌یابد.

ممکن است به اشـتباه اینگونه تصور شود که با تبدیل پول به شـبه پول می‌تـوان بدون هزینه چندانـی، تحقق تورم بالا را بـه تعویق انداخت و بنابرایـن فقط کافی اسـت کـه در مواجهه با شوک‌های تورمی، نرخ سود را افزایش داد. البته این سیاسـت می‌تواند تحقق تورم را به تعویق بیندازد، اما هزینه آن اصلاً اندک نیست، چراکه سود پرداختی به سپرده‌ها در سررسید، عملاً بر حجم پول موجود خواهد افزود و تورم را با شدت بیشتری رقم خواهد زد.

هر چه نرخ سـود واقعـی مثبت‌تر بـوده و این حباب بزرگ‌تر باشد، تبعات ناشی از ترکیدن آن سنگین‌تر خواهد بود. این همان اتفاقی است که در سال‌های اخیر در اقتصاد ایران تجربه کرده‌ایم. در خردادماه سال ۱۳۹۸ رشد نقدینگی ۲۵.۱ درصد (نسبت به خرداد ۱۳۹۷) بوده است. این رشد در سه سال اخیر تغییر چندانی نداشته و در حدود ۲۳ درصد در نوسان بوده است.

اما رشـد حجم پول که در اسفند ۱۳۹۳ و در پی افزایش نرخ سـود واقعی به یک درصد (نسبت به اسـفند سال ۱۳۹۲) رسـیده بود، رفته رفته افزایش یافت و در خرداد ۱۳۹۸ به ۵۰.۹ درصد (نسبت به خرداد ۱۳۹۷) رسید. در واقع آنچه در سال‌های قبل با وعده پرداخت سود به سپرده‌ها کاشـتیم، حالا با تورم بالای ناشـی از خلق پول برداشت می‌کنیم.

با این فروض ممکن است اینگونه تجویز شود که برای کنترل رشد نقدینگی و تورم کافی است که نرخ سود، چه به صورت دستوری و چه به صورت اسـتفاده بانک مرکزی از ابزار عملیات بازار باز، کاهش یابد. برخی استدلال کرده‌اند که تشدید شرایط بحرانی آرژانتین به دلیل آزادسازی نرخ بهـره بوده اسـت. اما این تجویز تبعات شـدید سرکوب مالی ناشی از نرخ سود حقیقی منفی را در نظر نمی‌گیرد.

فراموش نکنیم که در شـرایطی کـه تورم حال حاضر اقتصاد ایران بالاتر از نرخ سود بوده، ثبات اسـمی نرخ سـود نیز به معنی منفی شدن نرخ سود حقیقی اسـت که می‌تواند تبعاتی از قبیل مازاد تقاضای تسـهیلات بانکی و فساد متعاقب آن، اتلاف منابع و تشـدید بنگاه‌داری بانک‌ها یا افزایش املاک و دارایی‌های مازاد آنها را به همراه داشته باشد.

این در حالی اسـت که می‌دانیم به دلیل شرایط نابسامان بودجه دولت، انتشار بیشتر اوراق مالی دولتی در دسـتور کار قرار گرفته و این امر فشار افزایشی قابل توجهی را بر نرخ سود وارد خواهد کرد. پافشاری بر تثبیت نرخ سود اسمی به معنی انتقال بیشتر بدهی دولتی به ترازنامه بانک مرکزی و افزایش پایه پولی است و تشدید تورم را به همراه خواهد داشت. نکته مهم دیگر این است که تا زمانی که نظارت جدی و سختگیرانه برای حل معضل ناترازی بانک‌های مشکل‌دار وجود ندارد، انگیزه اجرای بازی پانزی در این نهادها وجود داشته و تلاش دستوری یا غیردستوری بانک مرکزی برای کاهش نرخ سود در عمل با شکست مواجه خواهد شد. کما اینکه پیش از این نیز مشاهده کرده‌ایم که بسیاری از بانک‌ها و موسسات در عمل نرخ سود مصوب شورای پول و اعتبار را رعایت نکرده‌اند و با ارایه نرخ سودهای بالاتر، در پی جذب سپرده جدید برای پرداخت سود سپرده‌های قبلی خود بوده‌اند. بنابراین بدون اصلاح نظام بانکی، کنترل نقدینگی و متعاقباً کنترل تورم در ایران با موفقیت زیادی همراه نخواهد شـد. اصلاح نظام بانکی و تقبل هزینه‌های اقتصادی و اجتماعی ناشی از آن مهم‌ترین گام در این مسیر است که در ادامه باید گام‌های تکمیلی از قبیل کنترل کسری بودجه دولت را به دنبال داشته باشد.

«تعادل» از تحولات بازار ارز و طلا گزارش می‌دهد

ثبات بازار طلا و ارز

گروه بانک و بیمه |

روز شنبه ۶ مهر ۹۸، قیمت اونس جهانی طلا همچنان زیر مرز ۱۵۰۰ حرکت می‌کند، و نشان‌دهنده واکنش مثبت بازار جهانی به پیگیری سیاست‌های مذاکره توسط قدرت‌ها و رهبران جهان در مسائل تجاری و سیاسی است، نرخ دلار نقدی در بـازار آزاد تهران نیز همچنان حول و حوش نرخ ۱۱۴۴۰ تومان هفته گذشته است و تغییر چندانی ندارد. همچنین صرافی‌های مجاز بانکی و ملی نرخ خرید یورو را ۱۲۶۰۰ و فروش یورو را ۱۲۷۰۰، نرخ خرید دلار را ۱۱۳۵۰ و فروش دلار را ۱۱۴۵۰ تومان اعلام کرده‌اند.

به گزارش «تعادل»، در بـازار آزاد و معاملات نقدی نیز در خیابان فردوسی خرید دلار ۱۱۴۰۰ و فروش آن ۱۱۵۰۰ تومان، خریـد یورو ۱۲۵۵۰ و فـروش آن ۱۲۶۸۰ تومان معامله می‌شـود و در نتیجه بازار طـلا و ارز در ایران هفته جاری را در ادامه هفته قبل در ثبات و آرامش به سر می‌برد. در سامانه سـنا نیز نرخ لحظه‌ای دلار به ۱۱۴۵۰ و یورو به ۱۲۷۰۰ تومان رسید. سـامانه سنا نرخ میانگین ارزهای معامله شده روز پنج‌شنبه را برای دلار ۱۱۳۴۴ و لیر ترکیه ۲۰۸۰، یورو ۱۲۴۹۲، درهـم ۳۱۰۰، یوآن ۱۶۸۰ و پوند انگلیس ۱۴۰۳۵ تومان اعلام کرده است. در بازار طلا با اعلام اونس جهانی ۱۴۹۷ دلار و دلار به قیمت ۱۱۴۴۰ تومان، قیمت سکه تمام بهار آزادی طرح جدید به چهار میلیون و ۵ هزار تومان رسید همچنین هر گرم طلای ۱۸ عیار نیز ۴۰۸ هزار تومان قیمت دارد. مظنه مثقال ۱۷ عیار یا طلای آبشده نیز به ۱ میلیون و ۷۶۹ هزار تومان رسید. سکه طرح قدیم با قیمتی معادل چهار میلیون تومان داد و ستد می‌شود. قیمت نیم‌سکه دو میلیون و ۶۰ هزار تومان بود و ربع سکه هم با ۱ میلیون و ۲۵۰ هزار تومان داد و ستد شد. اما سکه گرمی نیز ۸۴۰ هزار تومان معامله می‌شود.

پیش بینی روند بازار

بازار سـکه و ارز که چند هفته پیاپی روندی نزولی را طی می‌کردند، هفته گذشته برای نخستین بار این روند را قطع کردند تا بازار با اندکی افزایش قیمت مواجه شود. ولی مجدداً در آغاز این هفته قیمت‌ها با کاهش قابل توجه معادل چند ده هزار تومان برای سکه بازار طلا و سکه را تحت تاثیر خود قرار داد. نتیجه نظرسنجی این هفته کیتکو درباره تغییرات قیمت طلا در هفته پیش رو نشان می‌دهد که تحلیلگران نظر خاصی درباره جهت حرکت قیمت‌ها ندارند در حالی که سرمایه‌گذاران نسبت به رشد قیمت‌ها خوشبین هستند. همچنین مقایسه عملکرد بازارهای سهام، ارز و سکه بیانگر این اسـت که تا پایان هفته قبل، بازار سهام در این مدت با ۶۴.۶۵ درصد رشد، بیشترین سود را نسبت به بازارهای ارز و سکه نصیب خود کرده اسـت. این در حالی است که در این مدت بازار ارز (دلار) با افت ۱۲.۵ درصدی و بازار سکه با کاهش ۱۲.۶ درصدی مواجه بوده‌اند. این در حالی است که در هفته‌ای که گذشت نیز بازار سرمایه افت ۱.۹ درصدی، بازار ارز (دلار) رشد یک درصدی و بازار سکه کاهش ۰.۱ درصدی را نصیب سرمایه‌فعالان خود کرده‌اند. قیمت سکه تمام‌بهار آزادی طرح جدید به چهار میلیون و ۱۰ هزار تومان رسیده و هر گرم طلای ۱۸ عیار نیز ۴۰۸ هزار و ۶۰۰ تومان قیمت دارد. سکه طرح قدیم با قیمتی معادل چهار میلیون تومان داد و ستد می‌شود. این در حالی است که قیمت نیم‌سکه دو میلیون و ۵۰ هزار تومان، ربع سکه یک میلیون و ۲۵۰ هزار تومان و سـکه گرمی ۸۴۰ هزار تومان است. همچنین در بازارهای جهانی، آخریـن قیمت هر اونس طلای جهانی به ۱۴۹۷ دلار رسـیده است. اما از سـوی دیگر در بازار ارز، قیمت ارز نسبت به روزهای گذشته با اندکی افزایش همراه شـد. قیمت دلار که با در روزهای گذشـته با ثبات همراه بود، افزایش اندکی یافته که بر همین اساس بانک‌ها ششم مهرماه هر دلار امریکا را ۱۱ هزار و ۳۷۲ تومان و هر یورو را به قیمت ۱۲ هزار و ۵۶۷ تومان می‌خرند. قیمت خرید هر پوند انگلیس در بانک‌ها نیز ۱۴ هزار و ۱۳۸ تومان اسـت. قیمت ارز مسافرتی در بانک‌ها همچنان از قیمت فروش آن در بازار بالاتر است؛ به‌طوری که قیمت فروش ارز مسافرتی در بانک‌ها ۱۲ هزار و ۷۴۱ تومان اعلام شده که با احتساب کارمزد به حدود ۱۳ هزار تومان می‌رسد. اما صرافی‌های مجاز بانک مرکزی نیز قیمت خرید دلار را ۱۱ هزار و ۳۵۰ تومان و قیمت فـروش آن را ۱۱ هزار و ۴۵۰ تومان اعلام کرده‌اند که نسبت به هفته گذشته ۱۰۰ تومان افزایش قیمت داشته است. این صرافی‌ها هر یورو را به قیمت ۱۲ هزار و ۶۰۰ تومان می‌خرند و ۱۲ هزار و ۷۰۰ تومان می‌فروشند.

یورو در لاک دفاعی

از سوی دیگر، چشـم‌انداز تیره اقتصادهای اروپایی باعث عقب‌نشینی مجدد یورو شد. به گزارش رویترز، با تداوم روند کاهشی رشد اقتصادی کشورهای اروپایی و در پیش بودن مساله برگزیت، یورو بیش از هر زمان دیگری در هفته‌های اخیر تحت فشار قرار گرفته است تا جایی که ارزش آن در برابر دلار حتی به پایین‌ترین سطح دو سال اخیر نیز رسید اما ورود جریان حمایتی برای تثبیـت یورو مانع از ریزش بیشتر آن شد. یورو در معاملات تا ۱.۰۹۰۳ دلار نیز عقب نشسـت که از مه ۲۰۱۷ تاکنون بی‌سـابقه بوده است اما در نهایت کمی بالاتر رفت و به ازای ۱.۰۹۳۸ دلار مبادله شد.

همچنین پس از آنکه میشل ساندرز، از مدیران بانک مرکزی انگلیس گفت که خروج بدون توافق انگلیس از اتحادیه اروپا باعث مشکلات زیادی برای بانک مرکزی خواهد شد، ارزش پوند در برابر دلار به ۱.۲۲۹۱ دلار عقب نشست. در معاملات آخرین روز از معاملات هفتگی بازارهای ارزی جهانی هر دلار به ۱۰۷.۹۳۴۲ ین رسید. در برابر همتای استرالیایی، هر دلار امریکا به ازای ۱.۴۷۸۲ دلار مبادله شد تا ارزش دلار استرالیا در یکی از کمترین سطوح سه هفته اخیر باقی بماند. شاخص دلار که نرخ برابری آن در مقابل سبدی از ارزهای جهانـی را اندازه می‌گیرد ۰.۰۰۲ درصد افزایش یافت و به ۹۸.۷۶۷ واحد رسید.

مازن عیسی، استراتژیست ارشد ارزی در موسسه "تی دی سکیوریتیز" گفت: انتظار ریزش بیشتری را در یورو داریم چراکه با توجه به وجود ریسک‌های متعدد بر سر راه اقتصاد کشورهای اروپایی انتظار نمی‌رود اوضاع خیلی بهتر شود. دلار در برابر یوان چین نیز صعودی بـود و با ۰.۳۱ درصد افزایش نسـبت به روز قبل به ازای ۷.۱۴۵۱ یوان معامله شد. لان انگویان، تحلیل‌گر بانک "کومرتس بانک" گفت: با توجه به آمارهای ضعیف مربوط به منطقه یورو احتمالا شاهد تضعیف موقعیت ارز اروپایی در برابر همتای امریکایی‌اش خواهیم بود. در برابر سایر ارزها، نرخ برابری هر دلار امریکا معادل ۷۰.۶۵۹۷ روپیه هند، ۱.۳۲۴۴ دلار کانادا، ۱.۳۸۱۶ دلار سنگاپور و ۰.۹۹۰۹ فرانک سوییس اعلام شد.

هفته‌ای آرام برای دلار

همچنیـن قیمت دلار در هفته جاری بـا وجود تحولات سیاسی مختلف تغییر بسیار کمی داشت و به عبارت دیگر، این بازار اکنون به آرامش رسـیده است. قیمت دلار که در ماه‌های گذشته عمدتا با نوسـانات زیادی همراه بود، این روزها به آرامش رسیده و عملا ثبات نسبی بر این بازار حاکم شده است؛ به‌طوری که در طول هفته جاری قیمت دلار تنها ۱۰۰ تومان تغییر داشت. دلار نخستین روز هفته جاری را در صرافی‌های مجاز بانک مرکزی با قیمت ۱۱ هزار و ۳۵۰ تومان برای خرید و ۱۱ هزار و ۴۵۰ تومان برای فروش آغاز کرد و این نرخ در روز بعد اندکی کاهش یافت. یک‌شـنبه (۳۱ شهریور ماه) قیمت خرید و فروش دلار در صرافی‌های مجاز بانک مرکزی ۵۰ تومان کاهش یافت و به این ترتیب، قیمت خرید دلار بـه ۱۱ هزار و ۳۰۰ تومان و فروش آن به ۱۱ هزار و ۴۰۰ تومان رسید. صبح روز دوشنبه نیز دلار با همین قیمت‌ها در بازار معامله شد تا اینکه در عصر این روز باز هم قیمت دلار با کاهش ۵۰ تومانی روبرو شد و قیمت خرید دلار در عصر روز دوشنبه به ۱۱ هزار و ۲۵۰ تومان و قیمت فروش آن به ۱۱ هزار و ۳۵۰ تومان رسید.

اما ثبات بازار ارز همزمان با افزایش تحولات سیاسی از جمله مجمع عمومی سازمان ملل نشـان داد که تقریبا بازار ارز ایران تاثیرپذیری خود از اتفاقات سیاسی را کاهش داده و به ثباتی رسیده که می‌تواند شرایط اقتصادی را بهبود بخشد. قیمت دلار در ادامه روزهای هفته در همین قیمت ۱۱ هزار و ۲۵۰ تومان برای خرید و ۱۱ هزار و ۳۵۰ تومان برای فروش باقی ماند تا طی چهار روز گذشته هیچ تغییری در قیمت ارز ایجاد نشود.

رفع موانع فعالیت کسب و کارهای مبتنی بر فناوری‌های جدید

مجوز بانکداری الکترونیک زیر نظر بانک مرکزی یا سازمان نظارت بر موسسات اعتباری؟

گروه بانک و بیمه |

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس از اصلاح ماده ۸۱ قانون جامع بانکداری برای رفع مشکلات کسب و کارهای مبتنی بر فناوری‌های جدید خبر داد.

طرح جامع بانکداری جمهوری اسلامی ایران که به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است، برای کسب و کارهای ارایه‌دهنده ابزارها و خدمات پرداخت مواردی را ایجاد کرده که بر اسـاس ماده ۸۱ این طرح، کسب و کارهای شبکه پرداخت ملزم به دریافت مجوز از سوی سازمان نظارت بر موسسات اعتباری هستند؛ این موضوع به اعضای مجلس انتقال داده شد تا نسبت به رفع مشکلات قانونی مجوز کسب و کارهای ارایه‌دهنده ابزار و خدمات پرداخت رسیدگی لازم صورت گیرد.

ماده ۸۱ قانون جامع بانکداری عنوان می‌کند که راه‌اندازی هر نوع کسـب‌وکار در بـازار پول کشـور، از جمله ایجاد موسسات پولی و اعتباری، ایجاد شعبه، باجه یا نمایندگی سپرده‌گیری از عموم تحت هر عنوان، ارایه انواع ابزارهای پرداخت و هر نوع فعالیت در نظام پرداخت، مستلزم کسب مجوز از سـازمان نظارت بر موسسات اعتباری است. این سازمان موظف است اسامی کلیه موسسات دارای مجوز و شعب مجاز آنها را به صورت عمومی منتشر کرده و به اطلاع نیروی انتظامی و قوه قضاییه برساند.

محمدرضـا پورابراهیمی در گفت‌وگو با ایبنا با اشـاره به دغدغه و نگرانی مدیران شرکت‌های پرداخت و ارایه‌دهنده خدمات بانکداری الکترونیک در کشور گفت: طرح جامع بانکداری جمهوری اسـلامی ایران یـک اتفاق مثبت و متحول کننده در نظام بانکی ایران و بانک مرکزی است که هر چند، چند ایراد قانونی جزئی دارد اما محاسن بزرگی را در خود گنجانده که باید به آنها دقت داشـت؛ نمایندگان کمیسیون اقتصادی مجلس پس از طرح مشکل از سوی برخی مدیران بانکی کشور و تاکید بانک مرکزی و وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات جلسه‌ای ویژه را برای بررسی وضعیت قانونی و نظارتی کسب و کارهای ارایه‌دهنده ابزار و خدمات پرداخت برگزار کردند که در این جلسه به منظور عدم ایجاد مانع برای فعالیت کسب و کارها تصمیم گرفته شد تا ماده مذکور اصلاح شود و تا زمان بررسی این طرح در کمیسیون اقتصادی، کسب و کارهای ارایه‌دهنده خدمات پرداخت تحت نظر بانک مرکزی باقی بمانند.

وی تاکید کرد: برخی مدیران شبکه بانکداری الکترونیک کشور تاکید دارند که تمامی خدمات بانکی و مالی مبتنی بر فناوری‌های جدید نباید تحت نظارت و نیازمند مجوز بانک مرکزی باشد، اما مجلس نظارت را لازم می‌داند و بانک مرکزی تا زمان بررسـی این طرح و تصمیم‌گیری نهایی نهادی مناسب است.

بانکداری الکترونیک بن بست تخلفات مالی است

از سوی دیگر، عضو کمیسـیون اصل نود مجلس با بیان اینکه الکترونیکی شدن عملکرد بانک‌ها تسریع در مراودات مالی را رقم می‌زند، گفت: با توجه به سیستمی شدن امور رصد تخلفات نیز با روش‌های بهتری صورت می‌گیرد ولی داداشی در گفت‌وگو با ایبنا با تاکید بر ضرورت پیشگامی شبکه بانکی در الکترونیکی شدن همه امور، گفت: طبق اسناد بالادسـتی موجود دولت الکترونیک باید در همه بخش‌ها حاکم شـود تا به این ترتیب تخلفات احتمالی کاهش یابد. نماینده مردم آستارا در مجلس شورای اسلامی، با بیان اینکه الکترونیکی شدن عملکرد بانک‌ها تسریع در مراودات مالی را رقم می‌زند، افزود: با توجه به رشـد علم و تکنولوژی در سال‌های اخیر بانکداری سنتی دیگر پاسخگو نیست. وی با تاکید بر اینکه امروز کوچک‌ترین تراکنش‌های بانکی در دورترین نقاط کشور از مرکز قابل رصد کردن بوده و این نقطه قوت بانکداری جدید است، تصریح کرد: حرکت همسـو با تکنولوژی‌های روز دنیـا در حوزه بانکی حتی می‌تواند در مسیر کم‌رنگ شدن تحریم‌ها نیز موثر باشد. این نماینده مردم در مجلس دهم، با بیان اینکه توسعه بانکداری الکترونیک باید همسو با الگوهای جهانی در دستور کار قرار بگیرد، گفت: اکنون بانک‌ها در سراسر دنیا در فکر کاهش شعبات فیزیکی و افزایش خدمات الکترونیکی خود هستند زیرا دیگر نیازی به حضور در شعب وجود ندارد.

وی با تاکید بر اینکه هشدارهایی نیز در استفاده از بانکداری الکترونیک باید مدنظر مردم قرار بگیرد، افزود: همانطور که فضای جدید ایجاد شده می‌تواند تسهیل در امور را فراهم کند بی‌دقتی در آن نیز مستعد بروز برخی کلاهبرداری‌ها است. داداشـی بر کاهش مفاسـد اقتصـادی در نتیجه سیستمی شدن امور و کاهش دخالت انسان در فرآیندها خبر داد و تصریح کرد: وقتی امکان رصد ۲۴ ساعته بر امور بانکی فراهم شود به‌طور حتم آمار تخلفات احتمالی کاهش چشمگیری می‌یابد.

سنگین شدن کفه ترازو به سمت راست ترازنامه بانک صادرات

عملکرد مثبت مالی بانک صادرات و باقی ماندن در بین ۵۰ شرکت برتر بورسی

بررسی سهام بانک صادرات طی هفته‌های اخیر نشان از روند رو به رشد سهم وبصادر دارد. عوامل بسیاری در رشد این سهم دخیل هستند. همچنین پیش‌بینی می‌شود که در صورت رفع تحریم‌ها بانک صادرات یکی از بانک‌های جذاب برای سرمایه‌گذاران بورسی باشد. روندی که باعث شـده این بانک همچنان در بین ۵۰ شرکت برتر بورسی قرار بگیرد.

طی دو هفته گذشته نماد بانک صادرات عمدتا رنگ سبز به خود دیده و بررسی‌ها نشان از افزایش تدریجی قیمت سهم در هفته‌های اخیر داشته است.

حضور در بین ۵۰ شرکت برتر بورسی

بررسـی و رتبه‌بندی فصلی بورس اوراق بهادار در حالی منتشر شده که بانک صادرات به عنوان یکی از بزرگ‌ترین بانک‌های حاضر در بازار سرمایه همچنان جایگاه خود را حفظ کرده اسـت. در جدیدترین رتبه‌بندی که سازمان بورس اوراق بهادار تهران برای سـه ماهه دوم سال جاری منتشر کرده بانک صادرات همچنان جزو ۵۰ شرکت برتر بورسی است و توانسـته به لحاظ مالی خود را در شرایط خوبی نگه دارد. آنطور که برخی کارشناسان معتقد هستند سـهم وبصادر در نیمه دوم سال با اسـتقبال بسیاری از سوی سهامداران مواجه خواهد شد. گفته می‌شود در بین بانک‌های بورسی بانک صادرات جزو بانک‌هایی است که در نیمه دوم سال رشد قابل توجهی خواهد داشت.

روند مثبت صورت‌های مالی بانک صادرات

بررسـی صورت‌های مالی بانک صادرات در نیمه اول سال ۹۸ نشان می‌دهد که این بانک به سرعت در حال افزایش درآمدهای عملیاتی است. پیش بینی می‌شود این بانک در پایان سال مالی منتهی به اسفند ۹۸ با خروج از زیاندهی چند سال اخیر خود به سوددهی دست پیدا کند. روندی که خرید سهم وبصادر را برای فعالان بازار سـرمایه جذاب خواهد کرد. پیش‌بینی و پیش‌بینی تحلیلگران بازار سـرمایه، رشد چشمگیر سهم بانک صادرات به دلیل خروج از زیاندهی و عملکرد مناسب در سال جاری است. از این روی بسیاری از تحلیلگران به فعالان بازار سرمایه و البته افرادی که برای نخستین بار می‌خواهند وارد بازار سرمایه شوند و خواهان خرید سهام از گروه بانکی هسـتند این است که خرید سهم بانک صادرات در سال جاری را در اولویت قرار دهند.

سنگینی کفه ترازو به سمت راست ترازنامه بانک صادرات

یکی دیگر از عواملی که باعث شده تا سهم بانک صادرات مورد توجه سهامداران باشد افزایش سنگینی کفته ترازو در ترازنامه مالی بانک صادرات به سمت دارایی‌های این شـرکت باشد. شاید طی سـال‌های گذشته این روند معکوس بود اما طی یکی دو سال اخیر و با اقداماتی که انجام شده بانک صادرات به سمت سوددهی و افزایش میزان دارایی‌ها و کاهش بدهی حرکت کرده است. طی دوره مالی منتهی به خرداد ۹۸ میزان دارایی‌های بانک صادرات ۲.۶۱۰.۹۴۳ میلیارد ریال بوده است. در حالی که مجموع بدهی‌های این شرکت ۲.۴۴۵.۲۷۸ میلیارد ریال بوده است. پیش بینی می‌شود در گزارش ۶ ماهه و دوره مالی ۹ ماهه منتهی به آذر ۹۸ میزان دارایی‌های بانک صادرات فاصله بیشـتری از بدهی‌های این بانک بگیرد و بانک سـال مالی ۹۸ را بـا افزایش دارایی‌ها به پایان برساند.

اتفاقاتی که سهام «وبصادر» را جذاب‌تر می‌کند

بانک صادرات جزو نخسـتین بانک‌هایی بود که از سوی غربی‌ها تحریم شده است. تاثیر این بانک بر نقل و انتقال مالی باعث شد تا جزو نخستین بانک‌هایی باشد که مورد تحریم واقع قرار گرفت. کارشناسان معتقدند که در صورت موفقیت آمیز بـودن گفت‌وگوهای جاری بیـن ایران و قدرت‌های بین‌المللی در سازمان ملل و تاثیر بسزایی در رفع تحریم‌ها خواهد داشت. در صورت شروع به کاهش یا رفع تحریم‌ها، شبکه بانکی جزو نخستین مواردی است که به منظور اعتمادسازی رفع تحریم خواهد شد.

از این رو گفته می‌شـود که رفع تحریم بانک صادرات در سال جاری، بی‌گمان باعث افزایش مبادلات ارزی از سوی این بانک خواهد شد. در نتیجه پیش‌بینی می‌شود که روند سودآوری بانک صادرات در این زمینه هم افزایش پیدا کند.

نقدشوندگی، اولویت اصلی «وبصادر»

در همین زمینه بهروز خدارحمـی مدیرعامل گروه مالی سـپهر صادرات ایران اظهار می‌کند: چشم‌انداز بازار سرمایه بسـیار مثبت ارزیابی می‌شود. در همین راسـتا ما از سهام بانک صادرات تا رسـیدن به ارزش ذاتی و جایگاه واقعی آن حمایت می‌کنیم. وی درباره روند مثبت شـاخص و همچنین دلایل عرضه و رشد ارزش سهام «وبصادر» در ماه‌های اخیر نیز می‌گوید: اولویت ما نقدشوندگی «وبصادر» است تا سهامداران نگران نقدشوندگی سهم نباشند. خدارحمی می‌افزاید: اقداماتی که در راسـتای نقدشوندگی سهم عملیاتی کردیم، منجر شد تا خیال سهامداران از نقدشوندگی تا حد زیادی راحت شود.

خیـال راحـت سـهامداران از بابت عرضه سهام صادرات

خدارحمی همچنین با اشاره به پتانسیل‌های موجود در سـهام بانک صـادرات اظهار می‌کند: بـا توجه به پتانسـیل‌های موجود در سـهام بانک صادرات ایران و اقدامـات و رایزنی‌هایی که در دسـت اجـرا داریم، سهامداران خیالشـان از بابت عرضه‌ها راحت خواهد شد و سهم در مسیر حرکت درست خود قرار می‌گیرد. وی تاکید می‌کند: از سهام حمایت خواهیم کرد تا زمانی که قیمت سهم در مسیر درسـت خود قرار گیرد. در روزهای مثبت ورود نمی‌کنیم اما در روزهای منفی روند سهم را حمایت می‌کنیم، چرا که روند افزایش قیمت سهام بانک صادرات در مقاطعی متناسب با شاخص کل افزایش نیافته و باید به جایگاه واقعی‌اش برسد.

وبصادر؛ جزو پربیننده‌ترین‌های بازار سرمایه

بررسی سـهام بانک صادرات طی ماه‌های اخیر نشان می‌دهد که وبصادر جزو پربیننده‌ترین نمادهای بازار سـرمایه بوده اسـت، ضمن اینکه این سهم در جمع پرمخاطب‌ترین و تاثیرگذارترین سهم‌های بازار قرار گرفته و موجب شده تا صنعت بانکداری در این روزها در صدر صنایع برتر بازار سرمایه قرار گیرد.

اقبال سهامداران حقیقی و جذب نقدینگی بازار

وبصادر طی روزهای اخیر عمدتا در بین سـهامداران حقیقی معامله می‌شود که نشان از اقبال فعالان بازار سرمایه به بنیان‌های واقعی بانک صادرات ایران و روند بهبود صورت‌های مالی این بانـک دارد. روند افزایش قیمت وبصادر با توجه به اقبال بیشتر سرمایه‌گذاران و عوامل بنیادی سهم و همچنین کاهش تاثیرپذیری از ریسک‌های غیرسیستماتیک رو به افزایش است و انتظار کارشناسان بازار سرمایه نیز برای تداوم این روند بر افزایش تقاضا برای وبصادر افزوده است.

«تعادل» نسبت ارزش بازار سرمایه به GDP را بررسی می کند

عمق بازار سهام در خواب توسعه اقتصادی

گروه بورس | سمیرا ابراهیمی |

ارزش بازار سرمایه ایران، در ماه‌های اخیر از مرز هزارتریلیون تومان گذشته و این موضوع حاکی از آن است که ضمن رشد قیمت سهام در بازار، سرمایه‌های جدید هم وارد بازار شده است. در این زمان، اگر نگاهی به صف‌های طویل کارگزاری‌ها برای صدور کد جدید بیندازیم، ورود افراد جدید را می‌بینیم. اگر به پرشدن سقف مجاز کسب منابع صندوق‌های سرمایه‌گذاری نیز نگاه کنیم، همین سیگنال را دریافت می‌کنیم و از همه آنها مهم‌تر، نگاهی به روند شاخص کل قیمت و شاخص هم وزن نیز، گواه آن است که سرمایه تازه نفس، موتور محرک بورس تهران و فرابورس ایران را روشن نگه داشته است. حال هر از گاهی نیز شرکت‌ها با افزایش سرمایه، ظرفیت سهامداری برای شرکت خود را بالا می‌برند و برخی از اوقات نیز با دستکاری در قوانین و مقررات بازار توسط نهاد ناظر عده‌ای از سهامداران، ریزش می‌کنند. اما به‌طور کلی رشد همه‌جانبه بازار سرمایه را می‌توان در شاخصه‌هایی تحت عنوان رشد حجم بازار و افزایش کدهای سهامداری نیز جست‌وجو کرد. هم‌اکنون بیش از ۱۳ میلیون کد سهامداری صادر شده که این رقم در سال گذشته، کمتر از ۱۰ میلیون کد بود. البته علی صحرایی، مدیرعامل بورس تهران می‌گوید که تعداد کدهای فعال بازار حدود یک میلیون کد است، اما مشارکت ۸۰۰ هزار نفری در عرصه اولیه اخیر فرابورس، گواه ادعایی فراتر از یک میلیون کدفعال است. از سوی دیگر دیده می‌شود که تا پایان شهریور ماه سال جاری، ارزش بازاری بورس تهران یک میلیون و ۱۴۰ هزار میلیارد تومان بود که این رقم برای فرابورس ایران ۳۹۷ هزار میلیارد تومان بوده است.

همچنین بررسی بازدهی در بازارهای موازی، گویای آن است که در مدت زمان مذکور، شاخص کل بورس تهران بیش از ۷۰ درصد بازدهی داشته، در حالی که رشد قیمت دلار، منفی ۱۲ درصد بوده و قیمت سکه نیز در مسیر نزولی با ۱۳ درصد کاهش همراه بوده است. بازدهی بانک و ابزارهای مالی نیز تنها ۱۰ درصد و در بازار مسکن نیز که با رکورد عمیقی در معاملات مواجه هستیم، تنها ۱۶ درصد بازدهی ایجاد شده است.

◄ نسبت ارزش بورس به GDP در گذر تاریخ

نسبتی که بیانگر تقسیم ارزش بازار سرمایه به تولید ناخالص داخلی است، همواره به‌عنوان یکی از مهم‌ترین معیارهای شناخت وضعیت اقتصادی کشور به کار می‌رود. هرچقدر این نسبت بزرگ‌تر باشد، نشان از آن دارد که بازار سرمایه با عمق بیشتری مواجه است و هرچقدر که کوچک‌تر شود، از وضعیت نامتناسب این بازار حکایت می‌کند. در سال ۹۱ علی صالح آبادی، رییس وقت سازمان بورس و اوراق بهادار، طی مصاحبه‌ای اعلام کرد که نسبت ارزش بازار سرمایه به تولید ناخالص داخلی در سال ۸۶ حدود ۱۶ درصد بود که این رقم در سال ۹۱ به حدود ۵۰ درصد افزایش یافته است. همچنین ارزش بازار در سال‌های ۸۵ تا ۹۱ از ۴۰ به ۲۱۵ هزار میلیارد تومان رسید و در واقع ۵ برابر شد. در پایان سال ۹۶ نیز شاپور محمدی، رییس فعلی سازمان بورس و اوراق بهادار بیان کرد: نسبت ارزش بازار به تولید ناخالص داخلی از ۱۶ درصد در سال ۸۶ درصد به ۳۷ درصد در سال ۹۶ رسیده است.

◄ نوسان بین ۲۵ تا ۳۳ درصد

احسان عامری، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با «تعادل» در خصوص نسبت تقسیم ارزش بازار سرمایه به تولید ناخالص داخلی گفت: یکی از معیارهای شناخت توسعه‌یافتگی در بازارهای مالی که به نوعی مشتق شده از توسعه اقتصاد کشورهاست، بحث مربوط به میزان ارزش بازار سرمایه به نسبت تولید ناخالص داخلی است که می‌تواند مقیاسی برای شناخت بازار سرمایه کشورها برای شناخت سرمایه‌گذاران خارجی باشد همچنین مورد استفاده نهادهای آماری و مالی بین‌المللی نیز قرار بگیرد.

به گفته وی اگر اکنون ارزش دلاری بازار سرمایه را که حدود ۱۳۰ میلیارد دلار است، به تولید ناخالص داخلی تقسیم کنیم، عدد به دست آمده بین یک چهارم تا یک سوم خواهد بود. (بین ۲۵ تا ۳۳ درصد). این موضوع، در واقع شاخصی است که عمق بازارهای مالی، توسعه یافتگی بازار مالی و اهمیت بازارهای مالی نسبت به بخش واقعی اقتصاد را نشان می‌دهد. عامری افزود: این رقم در برخی از کشورها که بورس توسعه‌یافته‌ای دارند، حتی بالاتر از تولید ناخالص داخلی کشورهاست.

◄ پیش بینی آینده این نسبت طلایی چه می‌شود؟

مدیر آموزش کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار در خصوص وضعیت آینده این شاخص اظهار کرد: در سال ۲۰۱۸ پیش بینی رشد اقتصاد ایران منفی بوده و در واقع کیک اقتصادی ایران کوچک‌تر شده است. در سال ۲۰۱۹ نیز احتمالا این رقم کوچک‌تر می‌شود و در واقع مخرج کسر را کوچک می‌کند. در صورت کسر نیز ارزش بازار سرمایه است که بخش زیادی از آن، مرهون افزایش قیمت‌های اخیر سهام در این بازار و ورود نقدینگی جدید است.

وی افزود: حال اگر خوشبینانه نگاه کنیم که مخرج کسر از این کوچک‌تر نشود، و از طرف دیگر رشد بازار سرمایه را داشته باشیم یا بهتر است بگوییم که در اقتصاد سیاسی، تلاطم شدیدی نداشته باشیم، این رقم تا پایان سال احتمالا افزایش پیدا کند و این نسبت تا پایان سال روند صعودی در پی خواهد داشت.

◄ سیگنال به سرمایه گذاران

به گفته عامری، نگاه به این نسبت به تنهایی نمی‌تواند به صورت مستقیم، به سرمایه‌گذاران بازارهای مالی کمک کند. اما اگر در مقیاس کلان به وضعیت اقتصاد کشور نگاه بیندازیم، نشان می‌دهد که در پس رشد صورت کسر، آمدن پول جدید به بازار و رشد بازارهای مالی است که به زبان غیرمستقیم به آن اشاره می‌کند. این کارشناس بازار سرمایه خاطرنشان گرد: این موضوع نشانه جذابی برای فعالان بازار سرمایه نیست که بخواهد سیگنال ورود یا خروج بدهد، اما به صورت غیر مستقیم، بهبود این نسبت، نشان‌دهنده بهبود وضعیت بازار سرمایه است.

مروری بر آمار معاملات بورس و فرابورس

شاخص کل بورس ۳۲۰ هزار واحدی شد

گروه بورس |

معاملات نخستین روز هفته در بورس تهران با رشد ۱،۷۹ درصدی شاخص کل این بازار خاتمه یافت. به موجب این رشد نماگر اصلی بازار سرمایه ۵ هزار و ۶۱۴ واحد رشد کرد و به سطح ۳۲۰ هزار و ۲۴ واحد رسید.

بر این اساس ارزش بورس تهران که در ماه‌های اخیر با سیری صعودی افزایش یافته است، در پایان داد و ستدهای روز گذشته به رقم هزار و ۱۶۹ هزار و ۵۸۱ میلیارد تومان بالغ شد. ارزش دلاری این بازار نیز با احتساب قیمت دلار ۱۱ هزار و ۴۵۰ تومان در صرافی‌های دولتی به بیش از ۱۰۲ میلیارد دلار رسیده است.

بر اساس آمارهای معاملاتی، دیروز اکثر شاخص‌های بورس با رشد مواجه شدند به‌طوری که شاخص قیمت «وزنی -ارزشی» با ۱۵۰۹ واحد افزایش معادل ۱.۷۹ درصد به ۸۶ هزار و ۱۳ واحد، شاخص کل «هم وزن» با ۲۴۱۳ واحد رشد معادل ۲.۶۴ درصد به ۹۳ هزار و ۹۶۴ واحد، شاخص قیمت «هم وزن» با ۱۶۱۵ واحد افزایش، معادل ۲.۶۴ درصد به ۶۲ هزار و ۸۹۹ واحد، شاخص آزاد شناور با ۷۸۷۷ واحد رشد، معادل ۲.۱۷ درصد به ۳۷۱ هزار و ۹۱ واحد، شاخص بازار اول با ۴۲۰۲ واحد افزایش معادل ۱.۸۴ درصد به ۲۳۲ هزار ۸۶۷ واحد و شاخص بازار دوم با ۱۰۸۷۷ واحد رشد معادل ۱.۷۰ درصد، به ۶۴۹ هزار و ۵۲۷ واحد رسید.

از سویی دیگر روز گذشته ۷ نماد «فولاد با ۷۴۳ واحد، اخابر با ۲۶۵ واحد، ومعادن با ۲۴۳ واحد، کگل با ۲۲۱ واحد، وپاسار با ۱۵۸ واحد، تاپیکو با ۱۴۹ واحد و حکشتی با ۱۴۸ واحد» رشد، بیشترین تاثیر مثبت را بر شاخص کل بورس بر جای گذاشتند. این گزارش می‌افزاید، در روز شنبه شاخص‌های صنایع تالار شیشه‌ای نیز با رشد مواجه شدند به‌طوری که شاخص صنایع «وسایل ارتباطی با ۴۷۵۰ واحد صعود معادل ۶.۱۲ درصد به ۸۲هزار و ۴۲۰ واحد، اطلاعات و ارتباطات با ۱۸ واحد افزایش معادل ۴.۷۴ درصد به ۴۰۴ واحد، لاستیک با ۳۴۷۰ واحد رشد معادل ۴.۶۶ درصد به ۷۷ هزار و ۸۷۴ واحد، زراعت ۳۷۲۷ واحد افزایش معادل ۴.۶۳ درصد به ۸۴ هزار و ۲۲۰ واحد، حمل و نقل با ۳۷۶ واحد رشد، معادل ۴.۳۷ درصد به ۸ هزار و ۹۷۷ واحد، وسایل ارتباطی با ۴۱۹ واحد افزایش معادل ۴.۳۲ درصد به ۱۰ هزار و ۱۲۹ واحد، محصولات چوبی با ۱۵۲۱۴ واحد رشد معادل ۴.۳۱ درصد به ۳۶۸ هزار و ۲۰۵ واحد» رسید.

در عین حال نگاهی به آمارهای معاملاتی دیروز بازار سهام مشخص می‌کند: قیمت سهام نمادهای «چدن، دابور، غالبر، ددام، سیستم، کبافق و قلرست» بیشترین افزایش قیمت و نمادهای «تمحرکه، ولغدر، کلوند، غدشت، کمنگنز، کپارس و سیلام» بیشترین کاهش قیمت را در بازار سهام رقم زدند و در تابلوهای بورس به ثبت رسیدند.

به این ترتیب، در پایان داد و ستدهای روز قبل بورس، در ۵۱۱ هزار نوبت معاملاتی، ۴ میلیارد و ۷۷۹ میلیون برگه اوراق بهادار به ارزش ۲۲ هزار و ۲۱۲ میلیارد تومان در بورس معامله شد.

در فرابورس ایران نیز وضعیت تا حد زیادی مشابه بورس بود به‌طوری که طی روز گذشته در فرابورس ایران شاخص کل ۷۹ واحد رشد کرده و به رقم ۴۲۴۷ واحد رسید. همچنین ارزش روز بازار اول و دوم فرابورس به بیش از ۲۴۱ هزار میلیارد تومان رسید.

در این روز معامله‌گران فرابورس بیش از ۱،۴ میلیارد سهام حق تقدم و اوراق مالی در قالب ۲۲۵ هزار نوبت معامله و به ارزش ۱۰۱۲ میلیارد تومان داد و ستد کردند. نمادهای تاثیرگذار در تقویت شاخص فرا بورس شامل پتروشیمی مارون، پتروشیمی زاگرس، سهامی ذوب‌آهن اصفهان، فولاد هرمزگان جنوب، قاسم ایران، تولید نیروی برق دماوند و توسعه مولد نیروگاهی جهرم بوده‌اند و نماد پتروشیمی زاگرس بیشترین اثر کاهش در شاخص فرابورس را داشته است.

یک کارشناس بازار سرمایه مطرح کرد

افزایش شفافیت بازار در پی اصلاح مقررات بازار پایه

به گفته یک صاحبنظر در بازار سهام قوانین جدید بازار مانند تجدید ارزیابی دارایی‌ها یا قانون جدید در بازار پایه که جلوی ایجاد حباب و تلاطم در بازار را گرفته است، می‌تواند به روند ورود نقدینگی سرعت ببخشد؛ به‌طوری که در حال حاضر همین دو اقدام موجب افزایش شفافیت و امنیت در بازار شده است. به گزارش سنا، عظیم ثابت با بیان مطلب بالا در مورد شرایط و اتفاق‌های پیرامون بازار سرمایه توضیح داد: شرایط فعلی و کلی اقتصاد با توجه به تمامی اتفاق‌ها و اخبار ناخوشایند داخلی یا بین‌المللی و حتی تحریم‌های مجدد به نفع بازار سرمایه بوده و جریان نقدینگی را به سمت بازار سهام هدایت می‌کند. وی افزود: بازارهای موازی بازار سرمایه به دلیل شرایط اقتصاد جذابیت کمتری دارند. بازار سهام در شرایط جدید اقتصاد به‌طور متوسط روزانه ۱۰ درصد نوسان دارد و این نکته چیزی از جذابیت بورس و سرمایه‌گذاری در بازار سهام نمی‌کاهد. مدیرعامل کارگزاری بانک سپه در مورد دلایل دیگر جذابیت بازار سرمایه برای سرمایه‌گذاری گفت: البته غیر از کاهش جذابیت در بازارهای موازی بورس، یکی از دلایل مهم روی آوردن نقدینگی به بازار سرمایه و روند صعودی شاخص، مختصات و نکات ضد تورمی بورس (که مد نظر مسوولان و دولت است) سبب شده تا این بازار به جایگاه اصلی خود نزدیک‌تر شود.

ثابت با اشاره به اینکه بخشی از جذابیت بازار سرمایه مربوط به شرکت‌هایی است هنوز به نقدینگی نیاز دارند، توضیح داد: وجود شرکت‌های بزرگ و متوسطی که به‌شدت نیازمند تامین مالی و نقدینگی از داخل هستند، به خصوص شرکت‌های بزرگ که سهام‌شان ارزش ذاتی دارند، در شرایط فعلی جذابیت بیشتری در بازار ایجاد می‌کنند. وی افزود: این شرکت‌ها ظرفیت جذب نقدینگی بیشتری دارند، بنابراین روند ورود نقدینگی به بازار سرمایه بیشتر فراهم شده و روند صعودی بورس همچنان ادامه خواهد داشت. نشانه ادامه این روند نیز گزارش‌های مالی شرکت‌هاست. این گزارش‌ها نشان می‌دهد که بیشتر شرکت‌های موثر و بزرگ در ۶ ماهه نخست امسال، بیش از ۷۰ درصد سود پیش‌بینی شده را محقق کرده‌اند. این کارشناس بازار سرمایه با اشاره به عوامل موثر در بهبود وضعیت فعلی بازار سرمایه گفت: در عین حال قوانین جدید بازار مانند تجدید ارزیابی دارایی‌ها یا قانون جدید در بازار پایه که جلوی ایجاد حباب و تلاطم در بازار را گرفته

است، می‌تواند به روند ورود نقدینگی سرعت ببخشد؛ به‌طوری که همین دو اقدام موجب شفافیت و امنیت در بازار شده است. این کارشناس بازار سرمایه افزود: اقدام سازمان در مورد بازار پایه بسیار درست و به‌جا بوده است؛ مدت‌هاست بزرگان و فعالان بازار به ایجاد چنین محدودیت و قانونی تصریح می‌کردند. در حال حاضر با عملی شدن محدودیت در این بازار حتی پیشکسوتان بازار سرمایه در اقدامی خودجوش و تشویقی در حال تنظیم نامه‌ای برای تشکر از این قانون هستند. وی اضافه کرد: شفافیت و امنیت به وجود آمده در کنار یک صورت مالی شفاف که نشان‌دهنده یک سود معقول در یک مجموعه است هم روند (صعود شاخص و ورود نقدینگی) را می‌کند. ثابت گفت: با توجه به همه آنچه که گفته شد، یک نکته بسیار مهم وجود دارد، آن هم تثبیت این نقدینگی در بورس است. تثبیت نقدینگی وضعیت موجود را پایداری بیشتری می‌بخشد و از زیان تازه واردها جلوگیری می‌کند.

وی افزود: هرچند هنوز هم با توجه به وضعیت با ثبات بازار سرمایه بهتر است تازه واردان به بورس از طریق صندوق‌ها باشند؛ به خصوص اینکه از مشاوره یک کارشناس و تحلیل گر حرفه‌ای برخوردار باشند.

مدیرعامل کارگزاری بانک سپه با اشاره به اینکه به نظر می‌رسد حتی با وجود تحریم‌ها وضعیت شرکت‌ها به ثبات رسیده است، گفت: با توجه به تثبیت وضعیت موجود، اگر نیمه دوم سال در بخش کامودیتی‌ها یا قیمت نفت (که بعید به نظر می‌رسد تغییر کند) اتفاق خاص یا قابل ملاحظه‌ای رخ ندهد این روند صعودی تا پایان سال ادامه داشته باشد.

رویداد

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس عنوان کرد

اصلاح قوانین بازار پایه، نیاز امروز اقتصاد کشور

در خصوص روند مقررات بازار پایه فرابورس با رییس سازمان بورس و اوراق بهادار جلسات مفیدی داشتیم و به این نتیجه رسیدیم که وضع مقررات بازار پایه نیاز امروز بازار پایه است. به گزارش سنا، معصومه آقاپور علیشاهی، نماینده مجلس و عضو کمیسیون اقتصادی در گفت‌وگویی بیان داشت: به دلیل اعتراضات برخی از سهامداران نسبت به تغییر مقررات بازار پایه فرابورس، هفته گذشته جلسه‌ای با دکتر شاپور محمدی، رییس سازمان بورس و اوراق بهادار برگزار شد.

در این جلسه رییس سازمان بورس در خصوص روند افسار گسیخته نوسان قیمت سهام شرکت‌های موجود در بازار پایه گزارشی ارایه کردند و نسبت به این بازار، اطلاعات کاملی را ارایه دادند. وی اظهار داشت: واقعیت امر این است که این قانون نه تنها زود اجرایی نشده بلکه باید در سال‌های گذشته عملیاتی می‌شد تا مانعی برای افزایش قیمت‌های افسار گسیخته شود.

علیشاهی افزود: اما معتقدم جلوی ضرر را باید گرفت. وضع این قوانین ممکن است اعتراضاتی را به همراه داشته باشد اما در آینده سهامدارانی که بابت همین روند رو به رشد قیمت سهام شرکت‌های بازار پایه سودهای هنگفتی به دست آورده‌اند، با ضرر مواجه می‌شدند و بابت تعلل فرابورس، در وضع قوانین بازدارنده، شکایت می‌کردند. نماینده شبستر در ادامه گفت: باید امنیت در بازار سرمایه تامین شود و این، مهم‌ترین فاکتور برای اعتماد به بازار است. حال اگر این قوانین سختگیرانه باشد یا نه، مهم نیست.

عضو کمیسیون اقتصادی مجلس در پایان اظهار داشت: بازار سرمایه مسوول تامین مالی کلان در شرایط خاص کشور و هدایت نقدینگی به سمت تولید است. لذا اگر دچار بحران اقتصادی شویم بازار سرمایه مسوول تنظیم شرایط اقتصادی کشور است. به همین دلیل وضع قوانین و مقررات برای کنترل بازار و ممانعت از ضررهای آتی سهامداران یکی از وظایف اصلی این نهاد است.

نماینده مجلس شورای اسلامی:

ادعای سهامداران بازار پایه بررسی می‌شود

نماینده مردم تهران در مجلس بر ضرورت پاسخ‌دهی به ادعای گروهی از سهامداران بورس مبنی بر اینکه در اثر تغییر قانون بازار پایه زیان سنگینی متوجه آنها شده، تاکید کرد. حجت‌الاسلام احمد مازنی در واکنش به اتفاقات اخیر بازار پایه فرابورس و اعتراضات سهامداران زیان دیده، گفت: شیوه حکمرانی مردم سالاری ایجاب می‌کند که دولت و دستگاه قضایی نسبت به اعتراضات سهامداران زیان دیده بی‌تفاوت نمانند. به گزارش ایسنا وی افزود: ادعای برخی سهامداران آن است که تغییر قانون بازار پایه با وجود برخی مفاد قابل انتقاد آن می‌توانست در فضا و بستر آرامی صورت گیرد اما به دلیل اجرای شوک‌برانگیز و یک‌سویه آن از سوی سازمان بورس و اوراق بهادار موجب زیان وسیع و گسترده ده‌ها هزار نفر از سهامداران جزء به میزان ۳۰ الی ۴۰ هزار میلیارد تومان شده است. مازنی با بیان اینکه در این شرایط دشوار معیشتی مردم و تنگناهایی که تحریم دشمنان ایجاد کرده باید با سرمایه‌گذاران داخلی با کارآمدترین شیوه‌ها مواجه شد، گفت: لازم است نهادهای متولی با توجه به مسوولیت خود نسبت به بررسی صحت ادعای سهامداران زیان دیده اقدام کنند و در صورت وقوع تخلف یا رفتار مجرمانه از هر سو، نسبت به اصلاح آن و جبران خسارات مردم سهامدار اقدام کنند. این نماینده مجلس خاطرنشان کرد: آنچه در روزهای اخیر مشاهده می‌شود این است که سهامداران احساس می‌کنند صدای آنها شنیده نمی‌شود، به همین خاطر به مرور فضای خبری این واقعه سر از رسانه‌های بیگانه درآورده است که نگاه مغرضانه‌ای نسبت به تحولات داخلی ایران دارند و برخی تریبون‌های رسانه‌ای فعال در خارج از کشور نیز در چنین مواردی به داستان‌سرایی‌هایی نادرست روی می‌آورند.

این عضو فراکسیون امید مجلس با تاکید بر اینکه در فضای فعلی سیاسی و دیپلماسی و معیشتی مردم هر گونه اقدام نهادهای دولتی و غیردولتی باید منطبق بر مرقانون باشد، گفت: اگر گروهی از سهامداران مدعی‌اند که زیان سنگین و کمرشکن آنها ناشی از نقض قوانین بازار سرمایه و شیوه اجرای بهت‌آور آن است این ادعا باید به سرعت از سوی نهادهای دولتی و نظارتی مربوط بررسی و پاسخ داده شود تا زمینه تشنج و بی‌اعتمادی به قوانین را فراهم نیاورد.

روی خط شرکت‌ها

■ درآمد ۴ شرکت بورسی و فرابورسی افزایشی بود: شرکت‌های آهن و فولاد ارفع، صنایع فولاد آلیاژی یزد، صنایع ماشین‌های اداری ایران، داده‌پردازی ایران و سایپا شیشه با انتشار گزارش عملکرد فعالیت منتهی یک ماهه منتهی به ۳۱ شهریور ماه اعلام کردند درآمد تجمعی آنها تا انتهای تاریخ یاد شده، به صورت افزایشی بوده است.

به گزارش سنا، شرکت آهن و فولاد ارفع در دوره یک ماهه منتهی به ۳۱ شهریور ماه ۱۳۹۸، مبلغ یک هزار و ۶۳۶ میلیارد و ۲۴ میلیون ریال درآمد داشته است.

«ارفع» براساس عملکرد ۶ ماهه سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ماه ۱۳۹۸، مبلغ ۱۴ هزار و ۴۴۸ میلیارد و ۶۷۰ میلیون ریال درآمد داشته است که نسبت به مدت مشابه در سال مالی گذشته، افزایش ۳۶ درصدی را نشان می‌دهد.

شرکت صنایع فولاد آلیاژی یزد در دوره یک ماهه منتهی به ۳۱ شهریور ماه ۱۳۹۸، از محل فروش محصولات خود ۱۶۵ میلیارد و ۸۶۲ میلیون ریال درآمد داشته است.

«فولای» براساس عملکرد ۶ ماهه سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ماه ۱۳۹۸، مبلغ ۷۷۱ میلیارد و ۶۵۹ میلیون ریال درآمد داشته که نسبت به مدت مشابه در سال مالی گذشته، حکایت از افزایش ۸۱ درصدی دارد.

شرکت داده‌پردازی ایران در دوره یک ماهه منتهی به ۳۱ شهریور ماه ۱۳۹۸، از محل فروش محصولات خود ۱۸۲ میلیارد و ۱۴۸ میلیون ریال درآمد داشته است. «مداران» براساس عملکرد ۶ ماهه سال مالی منتهی به ۲۹ اسفند ماه ۱۳۹۸، مبلغ ۹۳۸ میلیارد و ۲۷۹ میلیون ریال درآمد داشته که نسبت به مدت مشابه در سال مالی گذشته، حکایت از رشد ۱۰۵ درصدی دارد. شرکت سایپا شیشه در دوره یک ماهه منتهی به ۳۱ شهریور ماه ۱۳۹۸، از محل فروش محصولات خود ۵۸ میلیارد و ۸۰۴ میلیون ریال درآمد داشته است.

«کساپا» براساس عملکرد ۶ ماهه سال مالی منتهی به ۳۱ شهریور ماه ۱۳۹۸، مبلغ ۳۰۸ میلیارد و ۶۸۳ میلیون ریال درآمد داشته که نسبت به مدت مشابه در سال مالی گذشته، رشد ۳۳ درصدی را نشان می‌دهد.

■ افزایش ارزش بازار در نماد «وصنعت»: ارزش بازار شرکت سرمایه‌گذاری توسعه صنعت و تجارت در دوره یک ماهه منتهی به ۳۱ شهریور ماه ۱۳۹۸، با افزایش یک هزار و ۵۳۷ میلیارد و ۵۰۰ میلیون ریال به ۱۴ هزار و ۲۵۳ میلیارد و ۸۲۱ میلیون ریال رسید. شرکت سرمایه‌گذاری توسعه صنعت و تجارت با سرمایه ۴ هزار و ۵۰۰ میلیارد ریال، صورت وضعیت پرتفوی سرمایه‌گذاری‌ها در دوره یک ماهه منتهی به ۳۱ شهریور ۹۸ را حسابرسی نشده منتشر کرد.

شرکت سرمایه‌گذاری توسعه صنعت و تجارت با انتشار عملکرد یک ماهه منتهی به ۳۱ شهریور سال جاری اعلام کرد در ابتدای دوره یک ماهه یاد شده، تعدادی از سهام چند شرکت بورسی را با بهای تمام شده ۷ هزار و ۷ میلیارد و ۲۷۷ میلیون ریال و ارزش بازار معادل ۱۲ هزار و ۷۱۶ میلیارد و ۴۳۲۱۸۶ میلیون ریال در سبد سهام خود داشت. بهای تمام شده سهام بورسی این شرکت طی این مدت با افزایش ۶۹۱ میلیارد و ۶۰۶ میلیون ریال به ۷ هزار و ۶۹۸ میلیارد و ۸۸۳ میلیون ریال رسید. ارزش بازار شرکت سرمایه‌گذاری توسعه صنعت و تجارت نیز با افزایش یک هزار و ۵۳۷ میلیارد و ۵۰ میلیون ریال معادل ۱۴ هزار و ۲۵۳ میلیارد و ۸۲۱ میلیون ریال محاسبه شد. «وصنعت» تعدادی از سهام چند شرکت بورسی را با بهای تمام شده معادل ۳۲۲ میلیارد و ۳۸۱ میلیون ریال به مبلغ ۷۹۴ میلیارد و ۱۵۸ میلیون ریال واگذار و از این بابت ۴۷۱ میلیارد و ۷۷۷ میلیون ریال سود کسب کرد. شرکت سرمایه‌گذاری توسعه صنعت و تجارت طی دوره یک ماهه منتهی به شهریور ماه تعدادی از سهام چند شرکت بورسی را با بهای تمام شده یک هزار و ۱۳ میلیارد و ۹۸۷ میلیون ریال خریداری کرد. پیشنهاد افزایش سرمایه ۶۹ درصدی «دامین»: هیات‌مدیره شرکت داروسازی امین پیشنهاد افزایش سرمایه ۵۷۰ میلیارد و ۶۰۰ میلیون ریالی، معادل ۶۹ درصد را به مجمع عمومی فوق‌العاده این شرکت پیشنهاد داد. شرکت داروسازی امین عنوان کرده است برنامه افزایش سرمایه از مبلغ ۸۲۹ میلیارد و ۴۰۰ میلیون ریال به یک هزار و ۴۰۰ میلیارد ریال دارد.

بر اساس این گزارش، افزایش سرمایه «دامین» از محل سود انباشته به منظور اصلاح ساختار مالی با هدف تامین بخشی از سرمایه در گردش که در تاریخ ۳ مهر ماه ۱۳۹۸ به تصویب هیات‌مدیره رسیده و جهت اظهارنظر به حسابرس و بازرس قانونی ارسال شده، خواهد بود. بدیهی است انجام افزایش سرمایه یاد شده منوط به موافقت سازمان بورس و اوراق بهادار و تصویب مجمع عمومی فوق‌العاده است و در این خصوص اطلاع‌رسانی خواهد شد.

■ افزایش سرمایه ۱۶۷ درصدی در «مادیرا»: سازمان بورس و اوراق بهادار با افزایش سرمایه ۱۶۷ درصدی شرکت صنایع ماشین‌های اداری ایران از محل مطالبات حال شده سهامداران و آورده نقدی و سود انباشته موافقت کرد. افزایش سرمایه ۲ هزار میلیارد ریالی شرکت صنایع ماشین‌های اداری ایران از مبلغ یک هزار و ۲۰۰ میلیارد ریال به مبلغ ۳ هزار و ۲۰۰ میلیارد ریال از محل مطالبات حال شده سهامداران و آورده نقدی و سود انباشته از سوی سازمان بورس بلامانع اعلام شد. افزایش سرمایه شرکت صنایع ماشین‌های اداری ایران به منظور اصلاح ساختار مالی و راه‌اندازی خطوط تولید ماشین لباسشویی و یخچال خواهد بود. بر اساس این گزارش، انجام افزایش سرمایه «مادیرا» حداکثر تا ۶۰ روز پس از تاریخ این مجوز امکان‌پذیر خواهد بود. عدم انجام افزایش سرمایه در مهلت مقرر، موجب ابطال این مجوز شده و انجام آن مستلزم اخذ مجوز جدید از این سازمان خواهد بود.

اخبار

گمرک به وزارت بازرگانی جدید بپیوندد

ایسنا | رییس کنفدراسیون صادرات ایران در راستای تفکیک وزارت بازرگانی از وزارت صنعت و معدن پیشنهاد جدیدی را مطرح می‌کند. محمد لاهوتی معتقد است که با توجه به اهمیت نقش گمرک در تجارت کشور، این انتظار وجود دارد که با تاسیس وزارت بازرگانی، تمام دستگاه‌های مربوط به این حوزه، در یک وزارتخانه تجمیع شوند و در این زمینه انتقال گمرک از وزارت اقتصاد به بازرگانی می‌تواند بخشی از ناهماهنگی‌ها و بی‌نظمی‌های سال‌های گذشته را کاهش دهد.

توجه به ظرفیت صادرات مواد غذایی به روسیه

ایرنا | سفیر جمهوری اسلامی ایران در فدراسیون روسیه در بازدید از نمایشگاه بین‌المللی مواد غذایی روسیه خواستار توجه ویژه تجار ایرانی به ظرفیت عظیم بازار این کشور برای صادرات محصولات غذایی شد. مهدی سنایی به گستردگی بازار روسیه و ظرفیت‌های موجود برای محصولات با کیفیت ایرانی در این کشور اشاره کرد و خواستار تلاش بیشتر و با برنامه‌ریزی دقیق و بلندمدت تجار و فعالان بخش خصوصی در این حوزه برای معرفی صحیح و دستیابی به جایگاه مناسب برای محصولات ایرانی شد.

توصیه‌های جدی برای قراردادهای عقود تسهیلاتی

اتاق بازرگانی تهران | مشاور بانکی اتاق بازرگانی تهران با تاکید بر الزام بانک‌ها مبنی بر رعایت بخشنامه اخیر بانک مرکزی که در آن رعایت حقوق تسهیلات گیرندگان تصریح شده، اعلام کرد: اعضای اتاق در صورت بروز هرگونه مشکلی در رابطه با حقوق تعیین‌شده خود، می‌توانند از اتاق تهران مشورت بگیرند. غلامحسین ملک‌لو از ارایه خدمات مشاوره به اعضای اتاق تهران درباره مصوبه اخیر بانک مرکزی پیرامون یکنواخت‌سازی فرم عقود تسهیلات بانکی، خبر داد و گفت: فعالان اقتصادی عضو اتاق تهران در صورت تخطی هر یک از بانک‌های کشور در ارتباط با مصوبه ابلاغی بانک مرکزی، می‌توانند برای رسیدگی به مشکلات ناشی از آن به اتاق بازرگانی تهران مراجعه کنند. او با بیان اینکه بسیاری از فعالان اقتصادی و صاحبان بنگاه‌ها، از حقوق قانونی خود در مواجهه با مسائل مرتبط با بانک‌ها آگاهی کافی ندارند، افزود: بانک‌ها موظف هستند که به هنگام قرارداد ارایه تسهیلات به بنگاه‌های اقتصادی، یک نسخه از قرارداد را در اختیار آنان قرار دهند، از این رو فعالان اقتصادی حتما به هنگام امضای قرارداد عقود تسهیلات یک نسخه از آن را از بانک خود مطالبه کنند. مشاور امور بانکی اتاق تهران همچنین توصیه دیگری را مورد تاکید قرار داد که فعالان اقتصادی در زمان عقد قرارداد عقود تسهیلات، از متن و مفاد اختیارنامه، اقرارنامه و متمم‌های آن که از طرف بانک برای امضا در اختیار متقاضی و مشتری قرار می‌گیرد، اطلاع کافی داشته باشند. او توصیه کرد: فعالان اقتصادی و صاحبان بنگاه‌ها به هنگام تسویه تسهیلات دریافتی، بلافاصله و در زمان مراجعه به بانک، نسبت به فک وثایق خود اعم از ملکی، رهنی و اسناد تجاری که بابت تضمین نزد بانک قرار داده‌اند، اقدام کرده و آن را به زمان دیگری موکول نکنند. ملک‌لو این توصیه را ضروری دانست که فعالان اقتصادی به هنگام تنظیم قرارداد عقود تسهیلات و پیش از امضای آن، نسبت به تکمیل بندهایی از متن قرارداد که مربوط به نرخ سود، مدت قرارداد، نحوه محاسبه خسارت دیرکرد و غیره است، اقدام کنند و از خالی گذاشتن بندهای این بخش خودداری کنند.

اثر حذف صفرها بر کاهش سرانه اسکناس

عضو کمیسیون بازار پول و سرمایه اتاق بازرگانی تهران با اشاره به اینکه سرانه اسکناس در حال حاضر در ایران بالاتر از نرم جهانی است، به «اگزیم نیوز» می‌گوید: بررسی‌ها حکایت از این دارد که سرانه اسکناس در ایران بالای ۱۰۰ است، اما در سایر کشورها این عدد به زیر ۲۰ می‌رسد. از این رو، چاپ این میزان اسکناس، هزینه‌های بسیار بالایی به اقتصاد کشور تحمیل می‌کند. به گفته عباس آرگون، با توجه به اینکه ارزش پول ملی کاهش یافته و همچنین ارقام بالاتر اسکناس در کشور نیز چاپ نمی‌شود، تاکید کرد: برای حل این چالش باید تدابیری از سوی متولیان بانک مرکزی، صورت پذیرد، که به گفته او، برای حل این چالش چند راه وجود دارد. نخستین راه‌حل از نگاه این فعال اقتصادی این است که بانک مرکزی، مجوز چاپ اسکناس در ارقام بالاتر را دریافت کند که به نظر می‌رسد آمادگی‌های لازم در این زمینه هم وجود داشته باشد. در چنین حالتی قطعا سرانه اسکناس کشور اصلاح خواهد شد. راه‌حل دوم به گفته آرگون این است که با حذف صفر و ارزشمند شدن پول ملی، در هزینه‌های چاپ اسکناس به میزان زیادی صرفه‌جویی خواهد شد و حجم اسکناس کاهش خواهد یافت. البته این فعال اقتصادی در عین حال بر این باور است که ما باید ابتدا، سرانه اسکناس را پایین بیاوریم تا یک گشایش ظرفیت ایجاد شود و سپس به برنامه‌هایی مثل حذف صفر از پول ملی توجه کنیم. اما شیوه دیگری که می‌تواند در این زمینه موثر واقع شود، اینکه استفاده از «بانکداری الکترونیکی» در کشور افزایش یابد؛ چرا که این موضوع باعث ایجاد ثبات رو به کاهش در روند استفاده از اسکناس در کشور شده است.

فعالان اقتصادی و کارشناسان پاسخ می‌دهند

چرا تغییر قانون تجارت فعلا به صلاح نیست؟

تعادل | لایحه اصلاح قانون تجارت، به عنوان یک قانون مادر که بیش از ۸۰ سال از عمر آن می‌گذرد در حال بازنگری در مجلس است؛ بررسی شتاب‌زده لایحه اصلاح قانون تجارت در مجلس یکی از مهم‌ترین دغدغه‌های فعلی بخش خصوصی طی روزهای اخیر است. فعالان اقتصادی بر این باورند، در صورت تصویب این لایحه که بسیاری از مواد قانون قبلی آن تغییر داده شده باید منتظر تغییراتی اساسی در مسائل حقوقی مربوط به مبادلات و سازوکارهای اقتصادی از جمله قوانین کار و مخصوصا قراردادها باشیم. برهمین اساس، فعالان اقتصادی بر این باورند که روند بررسی لایحه اصلاح قانون تجارت در فرصت بسیار کوتاه اصلا پذیرفتنی نیست. با توجه به اهمیت این قانون در حوزه‌های مختلف اقتصادی به نظر می‌رسد، روند بررسی این قانون باید در محافل کارشناسی شده و تخصصی با حضور نمایندگان بخش خصوصی صورت گیرد. فعالان حوزه اقتصادی کشور انتظار دارند تا در فضای بازتری قانون تجارت جدید بررسی شود تا آنها بتوانند به دور از دستپاچگی نظرات خود را درباره این قانون مهم مادر ابراز کنند.

ابهامات یک قانون مادر

گفته می‌شود قانون تجارت بر مبنای قانون تجارت ۱۸۰۷ فرانسه (معروف به کد ناپلئون) توسط مجلس شورای ملی در سال ۱۳۱۱ تهیه و تصویب شده است؛ بر همین مبنا کهنه بودن قوانین مربوط به قانون تجارت، سکوت قانون در عرصه‌های جدید تجارت جهانی، چندپارگی، قوانین پراکنده و از آن مهم‌تر امکان تفسیر این قانون از جمله مهم‌ترین مواردی است که طی سال‌های گذشته از سوی بخش خصوصی در قالب نقد مطرح شده است و این بخش همواره خواستار تغییر و اصلاح قانون فعلی تجارت بوده است. با این حال با توجه به تدوین لایحه اصلاحی قانون تجارت، فعالان بخش خصوصی و حقوقدانان نسبت به تغییر این قانون و اجرای یک‌باره آن هشدار می‌دهند و معتقدند که قانون جدید نباید به‌صورت کامل اجرایی شود، زیرا نظم تجارت را به هم می‌ریزد.

اشکال قانون تجارت از نگاه بخش خصوصی

در همین راستا، فریال مستوفی، عضو هیات نمایندگان اتاق ایران با اشاره به اینکه بیش از ۸۶ سال از عمر قانون تجارت فعلی می‌گذرد و ضروری است که این قانون تغییراتی داشته باشد، می‌گوید: چرا که پیشرفت فناوری سبب شده تا به تبع آن، شرایط اقتصادی کشور هم در مقایسه با یک قرن پیش بسیار متفاوت شود. بنابراین به‌روز شدن قانون تجارت، خواسته اصلی بخش خصوصی طی سال‌های گذشته بوده است. از زمان طرح این خواسته تاکنون، حدود ۱۴ سال زمان برده است. واقعیت این است که تجارت کار دولت نیست و این بخش خصوصی است که باید سکان‌دار تجارت کشور باشد. مشارکت بخش خصوصی در تدوین مواد قانون تجارت دغدغه اصلی این بخش است. آنچه باید در روند بررسی و تدوین قانون جدید مدنظر قرار گیرد این است که قانون تجارت باید در وهله اول شفاف باشد تا امکان ارایه تفسیرهای متفاوت از آن سلب شود و در وهله دوم فعالیت تجار و بازرگانان را تضمین کند.

از سوی دیگر، سجاد غرقی، نایب‌رییس کمیسیون معادن و صنایع معدنی اتاق ایران نیز تاکید می‌کند: دغدغه این روزهای بخش خصوصی درباره لایحه اصلاح قانون تجارت به دو اشکال در محتوا و فرآیند تدوین این قانون مربوط می‌شود. به لحاظ شکلی، برای تغییر و پیشنهاد هر قانونی که اثرات عمومی و جمعی و ماندگار دارد باید فرآیند تصمیم‌گیری به گونه‌ای باشد که نظرات کلیه ذی‌نفعان لحاظ شود که متاسفانه در بحث قانون تجارت به لحاظ شکلی این اتفاق نیفتاده است. در برخی بندهای این قانون حداقل نظرخواهی از بخش خصوصی شده است.

به باور این فعال اقتصادی صرف حضور یک نماینده از تشکل‌های بخش خصوصی یا اتاق ایران در یکی دو جلسه مربوط به بررسی این قانون به معنای اخذ نظرات بخش خصوصی نیست. بنابراین اولین بازنگری و اصلاحیه در این قانون باید از سمت قانونگذار به نظرخواهی از ذینفعان اختصاص داده شود. به لحاظ محتوایی نیز از عمده مهم‌ترین اشکالات وارد به لایحه اصلاحی قانون تجارت، امکان تفسیر و برداشت‌های متعددی است که هر شخص می‌تواند از این قانون داشته باشد.

اما خسرو فروغان، نایب‌رییس کمیسیون بازرگانی داخلی، بر این باور است، قانونی که متناسب با شرایط اقتصادی ۹۰ سال پیش نگاشته شده، نمی‌تواند نیازهای روز را تامین کند. طی ۴۰ سال اخیر، سرعت تحولات اقتصادی و ساختار تجارت شتاب گرفته است. به همین دلیل قانون تجارت سنتی قبل به هیچ عنوان پاسخگوی نیازهای فعالان اقتصادی امروز نیست. اینکه به یک‌باره قانون جدید تجارت مصوب شود و تغییرات از ساختار صحیحی پیروی نکند و صرفا بر مبنای عرف نگاشته شود، بدون شک مشکلات بسیاری برای فعالان اقتصادی رقم خواهد زد.

او خاطرنشان می‌کند: باید بپذیریم که امروز مهم‌ترین اصل در تجارت، پیوند قوانین و مقررات داخلی با قوانین بین‌المللی است. شاید در دهه‌های آینده موضوع اول ایران بحث جدی عضویت و الحاق به سازمان تجارت جهانی باشد و در این خصوص ضروری است تا شیوه پیوستن ایران و نحوه بسترسازی و رفع موانع باشد؛ لازمه تحقق این هدف این است که تدوین قانون تجارت جدید جامع باشد، نه اینکه عرف را مبنای تدوین قانون قرار دهیم. به عبارتی یکی از مهم‌ترین شروط موفقیت قانون جدید تجارت این است که این قانون با قوانین دنیا تطبیق داده شود و ملاحظات تجاری آینده و درازمدت را در تدوین این قانون مد نظر قرار دهیم. اما به گفته فروغان، پیشنهاد مشخص بخش خصوصی این است که روند بررسی لایحه اصلاح قانون تجارت در مجلس هرچه سریع‌تر متوقف شود و اتاق ایران که از چند سال گذشته جلسات کارشناسی شده و کارگروه‌های تخصصی را موظف به تدوین قانون تجارت جدید کرده است، وارد میدان شود.

محسن حاجی‌بابا، رییس کمیسیون بازار پول و سرمایه اتاق ایران هم در گفت‌وگو با پایگاه خبری اتاق ایران بیان می‌کند: بیش از ۸۰ سال از عمر قانون تجارت فعلی می‌گذرد و بررسی شتاب‌زده این قانون به یک‌باره در مجلس اصلا پذیرفتنی نیست. کما اینکه گذاشتن این قانون به کنار هم منطقی نیست. چرا که فعالان اقتصادی سال‌ها با این قانون کار کرده‌اند و برایشان جا افتاده است. به گفته او، باید از طریق نهادهای قانون‌گذاری و اجرایی، قانون تجارت فعلی بررسی و صرفا موادی اصلاح شود که به دلیل گذشت زمان با شرایط روز اقتصادی همخوان نیستند.

افزایش دعاوی قضایی با قانون جدید تجارت

از سوی دیگر، اماهاله حامدی‌فر، نایب‌رییس کمیسیون اقتصاد سلامت اتاق بازرگانی تهران، نیز در این باره می‌گوید: استنباط ما این بود، اگر در سال ۱۳۹۸ قانون مصوب ۱۳۱۱ مورد بازبینی قرار بگیرد، ممکن است ایرادات فردی بر آن وارد باشد یا نتواند نظرات تمام فعالان اقتصادی را جلب کند، اما هرگز در کابوس هم نمی‌دیدیم که چنین لقمه‌ای برایمان گرفته شود. او با بیان اینکه فلسفه حاکم بر لایحه تجارت جدید در تضاد کامل با شفافیت است، به ایرنا می‌گوید: گویا هدف اصلی ابهام، امکان تفسیر به رای، افزایش دعاوی قضایی و نهایتا آشفته‌سازی مبادلات تجاری در کشور بوده است. به گفته او، بی‌شک عباراتی چون «تلقی طرفین»، «توافق شفاهی»، «عرف»، «متعارف» و کلمات و عباراتی از این دست، میدان وسیعی را برای کلاهبرداران و سوداگران فراهم می‌آورد تا از خلأهای قانونی یا منافذ فراوان تفسیر به رای قانونی برای سودجویی استفاده کرده و بازار آشفته اقتصادی کشور را آشفته‌تر کنند. او معتقد است که سرعت تدوین بدون مشورت فعالان اقتصادی و عجله استثنایی در تصویب این قوانین در مجلس، اتاق‌های بازرگانی و فعالان اقتصادی را در بهت فرو برده است.

اما در همین رابطه، غلامنبی فیضی چکاب، وکیل پایه یک دادگستری نیز به بیان انتقاداتی از این قانون جدید تجارت پرداخته است. او با طرح این پرسش که من در طرح یا لایحه بودن شک دارم؟ در پاسخ آورده است: برای اینکه آنچه در لایحه دولت بود مثل مطالبی که در بخش قواعد عمومی آمده از ماده یک همین کتاب اول مربوط به قراردادها مطالبی است که معلوم نیست در کجا و کی و به‌وسیله چه کسانی تدوین شده است. البته با بررسی سابقه آن معلوم می‌شود اما کار کارشناسی انجام نشده است. در فصل ششم، قراردادهای امانت‌گذاری در انبارهای عمومی آمده است، در اصل هفتم، وثیقه تجارتی اضافه‌شده و در اصل هشتم معامله از طریق حراجی و در فصل نهم اجاره به‌شرط تملیک اضافه‌شده، در فصل دهم نمایندگی توزیع و در فصل دوازدهم اعطای امتیاز کسب‌وکار تحت عنوان فرانچایز اضافه‌شده است. ۷۰ درصد اینها به هیچ‌وجه در لایحه دولت وجود نداشته است. همچنین بنا به اظهارات این وکیل، بحثی تحت عنوان گروه‌های اقتصادی با منافع مشترک وجود داشت که کنسرسیوم و قائم‌مقام تجارتی و جوینت ونچرها را در بر می‌گرفت که حذف شده است؛ یعنی چیزهایی که در لایحه تجارت نبوده، اضافه‌شده و چیزهایی که بوده حذف شده است. این نمی‌تواند لایحه دولت به معنای واقعی باشد.

نکته بعدی از نگاه غلامنبی، این است این لایحه آشفته است و گاهی اوقات غیرعلمی است. در بخش اول مربوط به قواعد عمومی، مطالبی مطرح شده که اصلا شاید لازم نباشد در قانون تجارت به اینها اشاره شود. یا مباحثی که در قواعد عمومی است، خواسته و ناخواسته به قواعد تجاری وارد شده است. ما در لایحه دولت عمدا مباحث عمومی این چنین را نیاورده بودیم و نباید بیاوریم. ما به بیع تجاری در اینجا کاری نداریم یا مسائل مربوط به صحت و بطلان یا رابطه مصرف‌کننده و صاحب حرفه در قانون تجارت جایگاهی ندارد. وقتی اینها به قانون تجارت وارد شد، خطرناک است. در قانون مادر نمی‌توانید چیزی بگویید و از آثار آن مصون باشید. این نوع سهل‌انگاری، نظم و انضباط قانون را به هم می‌ریزد، باید لوازم و توابع آن آورده شود.

همچنین بنا به اظهارات او، قید «طرفین در تعیین قانون آزاد هستند» در قانون ملی خیلی عجیب است. اینکه طرفین در تعیین قانون حاکم آزاد هستند یعنی چه؟ مگر قرار است چند قانون تجارت داشته باشیم؟ مگر چند قانون دلالی وجود دارد یا قانون ناظر بر قرارداد حمل‌ونقل و غیره؟ در لایحه در بخش قواعد عمومی به گونه‌ای صحبت می‌شود که انگار در مورد کنوانسیون بین‌المللی صحبت می‌کنند! کنوانسیون بین‌المللی کالا در مورد بخش حاکمیت کنوانسیون قواعدی را گذاشته است. خیلی طبیعی است در کنوانسیون بین‌المللی این بحث‌ها وجود داشته باشد یا در قراردادهای بین‌المللی این موارد را داریم.

پرداختن به لایحه تجارت فعلا منطقی نیست

در همین باره حیدر مستخدمین حسینی، معاون اسبق وزارت اقتصاد هم در گفت‌وگو با ایسنا، با طرح این پرسش که مجلس شورای اسلامی در این شرایط چه ضرورتی را برای تغییر یک قانون مادر احساس کرده، می‌گوید: هنوز معلوم نیست که آیا مجلس گزارشی از بررسی و آسیب‌شناسی لایحه‌ای که در حال تصویب آن است دارد یا نه؛ با این حال اگر مجلس چنین گزارشی را در اختیار دارد بهتر است آن را منتشر کند تا دیگران هم آن را مطالعه کنند و درباره آن نظر دهند.

این اقتصاددان با استراتژیک توصیف کردن قانون تجارت برای انجام فعالیت‌های اقتصادی، ادامه داد: بهتر بود در تنظیم این لایحه و تصویب آن از نمایندگان اتاق بازرگانی و بخش خصوصی کسانی را دعوت می‌کردند و نظر آنها را هم درباره تغییر و تحولات جویا می‌شدند. او به شرایط زمانی بررسی لایحه‌ای به حساسیت و گستردگی لایحه تجارت نیز پرداخت و گفت: در شرایطی که رشد اقتصادی منفی است و کشور تحت شدیدترین تحریم‌های بین‌المللی قرار دارد پرداختن به لایحه‌ای مانند تجارت که می‌تواند کل قوانین اقتصادی کشور را دستخوش تغییر کند منطقی به نظر نمی‌رسد. این اقتصاددان در پایان توصیه کرد مجلس یک وقفه کوتاه‌مدت در بررسی لایحه تجارت بدهد و اجازه دهد اقتصاددان‌ها و افکار عمومی درباره آن اظهارنظر کنند.

رییس هیات‌مدیره انجمن سنگ آهن ایران:

سیاست هیجانی دولت بازار سنگ آهن را به هم ریخت

رییس هیات‌مدیره انجمن سنگ آهن ایران با اشاره به اینکه از ابتدای امسال دولت با اعمال عوارض بازدارنده و ممنوعیت صادرات فعالیت معادن را با تهدید مواجه کرد، گفت: دولت عوارض پلکانی که در سال ۹۸ به ۱۰ درصد می‌رسید را با ۲۵ درصد نقض کرد.

به گزارش خبرگزاری تسنیم، مهرداد اکبریان درباره روند شکل‌گیری زنجیره ارزش افزوده فولاد و عملکرد دولت در این موضوع، اظهار کرد: سال ۹۲، ۴۵ میلیون تن در کشور تولید سنگ آهن شد که نصف آن در داخل کشور مصرف و حدود ۲۳ میلیون صادرات شده است. اما از سال ۹۲ نهضتی با عنوان فرآوری مواد معدنی در کشور ایجاد شد که با همراهی دولت و بخش خصوصی و تشکل‌ها ایجاد ارزش افزوده اولویت بیشتری پیدا کرد. تا به دنبال آن حلقه‌های ارزش افزوده فولاد به سمت توسعه صنایع پایین هدایت پیدا کند. او با بیان اینکه از سال ۹۲ تا سال ۹۷ همه پتانسیل‌های حوزه معدن اعم از دولتی و خصوصی برای تحقق این نهضت به میدان آمدند، افزود: در این ۵ سال تولید سنگ آهن از ۴۵ میلیون تن به ۸۰ میلیون تن افزایش پیدا کرد. علاوه بر این تولید کنسانتره نیز به ۴۵ میلیون تن و گندله به ۳۶ میلیون تن رسید. او عنوان کرد: اما صادرات سنگ آهن خام از ۲۳ میلیون تن به ۷،۷ میلیون تن در سال ۹۷ کاهش پیدا کرد. به عبارتی حرکت صادرات به سمت ارزش افزوده بیشتر هدایت شد. بنابراین صنایع داخلی ما در این مسیر حرکت کرد که مواد با ارزش افزوده بیشتری تولید کند. سال ۹۷ که تولید سنگ آهن به ۸۰ میلیون تن رسید، شاهد صادرات کمتر از ۱۰ درصد این تولید بودیم. که این موضوع نشان می‌دهد برنامه تکمیل زنجیره با ارزش افزوده بالا نتیجه بخش بوده است. او در پاسخ به این پرسش که آیا عمده سنگ آهن کشور به صورت خام از کشور خارج می‌شود یا خیر، تصریح کرد: شایعه خروج عمده سنگ آهن تولیدی از کشور به هیچ‌وجه درست نیست؛ چرا که فقط ۱۰ درصد از تولید کشور که برای زنجیره فولاد امکان ایجاد ارزش افزوده ندارد، صادر می‌شود. بنابراین سنگ آهن هماتیت و کم‌عیار به هیچ‌عنوان برای کارخانه ذوب‌آهن امکان استفاده ندارد و صادرات آن برای تولیدکنندگان توجیه دارد.

اکبریان افزود: علاوه بر این قسمتی از این مواد صادراتی مانند سنگ آهن با عیار زیر ۲۰ درصد برای مصرف در کارخانه‌های سیمان‌سازی استخراج می‌شوند که اصلا کارخانه‌ای در ایران نیست که بتواند چنین عیاری را فرآوری کند. او در پاسخ به این پرسش که چرا تولیدکنندگان مواد معدنی تمایل به صادرات دارند و از عرضه آن به متقاضی داخلی اجتناب می‌کنند، اظهار کرد: دولت از سال ۹۷ با دخالت در قیمت‌گذاری حلقه‌های ارزش افزوده فولاد بازار عرضه و تقاضا را به هم ریخت. ما مخالف نظارت دولت نیستیم بلکه معتقدیم باید این نظارت هم از لحاظ کیفی و هم از لحاظ کمی کارشناسی شده باشد. برای مثال دولت با دخالت در بورس کالا قیمت فولاد را جابه‌جا کرد سپس قیمت مواد معدنی را به قیمت شمش فولاد منوط کرد به نحوی که برای محاسبه قیمت فولاد، از دلار ۸ هزار تومانی استفاده کرد، اما برای حلقه‌های بعدی زنجیره دلار ۱۱۰۰۰ تومانی را ملاک قرار داد.

دولت باید قیمت‌ها را آزاد کند

رییس هیات‌مدیره انجمن سنگ آهن ایران با اعلام اینکه همه ادعاها پیرامون خالی بودن ظرفیت فولادسازی کشور که گاهی ۷ میلیون هم اعلام می‌شود فقط روی کاغذ است و وجود خارجی ندارد، اظهار کرد: تنها کارخانه‌ای که با ظرفیت خالی در حال فعالیت است ذوب‌آهن اصفهان است. آن هم نه با عدد ۵ میلیون تن، بلکه بر اساس بررسی‌های صورت گرفته ۲ میلیون تن بوده است.

او اضافه کرد: طبق طرح جامع فولاد، تهیه مواد اولیه شرکت‌های تولیدکننده فولاد مثل ذوب‌آهن و فولاد خوزستان بر عهده معادن بزرگ دولتی است و بخش خصوصی در این میان وظیفه‌ای ندارد. اگر بنا نبود طرح جامع عملیاتی شود چرا اینقدر برای تهیه آن هزینه کردیم؟ بخش خصوصی در این قضیه مقصر نیست و معادن بزرگ باید پاسخگوی این اتفاق (تامین مواد اولیه شرکت‌های تولیدکننده فولاد) باشند.

اکبریان با اشاره به اینکه برای حل این مشکل کافی است دولت به معادن بزرگ که زیر نظرش فعالیت می‌کنند دستور دهد تا مواد اولیه ذوب‌آهن را تامین کنند، گفت: هرچند این اتفاق افتاده است ولی به دلیل بدرفتاری ذوب‌آهن در هنگام پرداخت معوقات به این معادن، این معادن نیز در این زمینه کم کاری می‌کنند. او تصریح کرد: معادن بزرگ به خاطر بدرفتاری‌هایی که بر فضای بازار فولاد کشور حاکم است در حال تجهیز کارخانه‌های خود جهت تولید فولاد هستند. یعنی خود این شرکت‌ها در حال ایجاد یک زنجیره موازی زنجیره ارزش افزوده فولاد هستند.

به اعتقاد اکبریان، اگر ظرفیت اسمی تولید ۲۸ میلیون تنی فولاد صحیح باشد باز هم کنسانتره مازاد در کشور وجود خواهد داشت. بنده به عنوان رییس انجمن سنگ آهن ایران این موضوع را تضمین می‌کنم. ما بیش از آنکه مشکل تامین کنسانتره داشته باشیم مشکل نحوه توزیع صحیح و تخصیص آن را داریم. او با اعلام اینکه دولت باید قیمت‌ها را آزاد کند، اظهار کرد: با این تصمیم بهره‌وری کارخانه‌های تولیدکننده فولاد افزایش خواهد یافت. به‌نظر من آقای سرقینی مرتکب اشتباه شدند و آن وارد کردن این موضوع در کمیته تخصصی تنظیم بازار بود. در حالی که این کمیته مکلف به رسیدگی مسائل کالاهای اساسی است. آیا مواد معدنی جزو کالاهای اساسی است که وارد این کمیته شده است؟ ما این مساله را از طریق ماده ۱۲ شورای گفت‌وگو که می‌تواند در بخشنامه‌هایی که اشکال ساختاری دارند پیگیری خواهیم کرد.

رییس انجمن واردکنندگان موبایل و تبلت:

۳۰ هزار موبایل در یک ماه اخیر اخطار قطع ارتباط دریافت کردند

رییس انجمن واردکنندگان موبایل و تبلت گفت: شاهد هستیم که اطلاعات مسافران از آژانس‌ها خریداری می‌شود و گوشی‌های همراه به اسم کالای مسافری رجیستر و در بازار عرضه می‌شود. حسین غروی‌رام در گفت‌وگو با ایلنا در مورد سوءاستفاده از اطلاعات مسافران برای رجیستر کردن گوشی‌های همراه و همچنین احتمال سوءاستفاده از زائرین عتبات عالیات در پیاده‌روی اربعین گفت: ما همواره در جلساتی که با ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز و سایر مسوولان داشتیم این نکته را متذکر شدیم که امتیازات و معافیت‌ها برای یک مسافر کاملا شخصی است و نباید از آن استفاده تجاری شود. او ادامه داد: متاسفانه در این حوزه خلأ قانونی وجود دارد و شاهد هستیم که اطلاعات مسافران از آژانس‌ها خریداری می‌شود و گوشی‌های همراه به اسم کالای مسافری رجیستر و در بازار عرضه می‌شود. هرچند اخیرا طبق استفتایی که از علما گرفته شد، این مساله حرام اعلام شد اما همچنان به لحاظ اداری و قانونی این خلأ وجود دارد. رییس انجمن واردکنندگان موبایل و تبلت گفت: از طرفی دیگر امکان اینکه مصرف‌کننده یا کسبه متوجه شوند که این کالا از طریق مسافرین وارد شده یا شرکتی است، وجود ندارد. در حال حاضر به واسطه تخلفات پیشین، سی هزار گوشی تلفن همراه که با سوءاستفاده از رویه مسافری وارد کشور و در سطح بازار عرضه شده بود توسط دولت اخطار قطع ارتباط دریافت کرده‌اند که این اتفاق موجبات نارضایتی کسبه و خریداران را فراهم کرده است. او تصریح کرد: اگر دولت زودتر راهکار قانونی این مساله را تدوین نکند یا رویکرد جدیدی اتخاذ نکند، این معضل به مراتب گسترده‌تر خواهد شد. هرچند ضرر کننده اصلی در این وسط دولت است. غروی‌رام با تشریح مشکلات به وجود آمده در این حوزه عنوان کرد: با رسیدن ایام اربعین شاهد خروج گسترده هموطنان از کشور خواهیم بود که برخی آمار آن را تا چهار میلیون نفر تخمین زدند. حال اگر افراد سودجو مانند قبل بتوانند به اطلاعات نیمی از این جمعیت برسند، به ازای هر گوشی، دولت از ۸۰ دلار عوارض ۹ درصد ارزش افزوده و ۵ درصد عوارض وارداتی محروم خواهد شد. از طرف دیگر با کاهش قدرت خرید مردم، خریداران تلفن همراه فقط می‌توانند در سال یک بار هزینه گوشی بدهند اما ممکن است این گوشی‌ها نیز مانند ۳۰ هزار تلفن همراه هر لحظه قطع شود و آنها نیز دیگر نتوانند این وسیله کاربردی و حیاتی را دوباره تهیه کنند. او متذکر شد: واردکننده‌های رسمی که مالیات و عوارض خود را در طول سال پرداخت می‌کنند، با ورود این گوشی‌های مسافری به بازار و اشباع بازار، شاید تا مدت‌ها نتوانند موجودی خود را عرضه کنند، در حالی که در کالاهای مبتنی بر تکنولوژی و هایتک گذشت زمان باعث کاهش ارزش کالا می‌شود. رییس انجمن واردکنندگان موبایل و تبلت درباره اینکه فروشندگان و مصرف‌کنندگان چگونه می‌توانند پی به اصالت کالا ببرند، گفت: تنها راه، استفاده از سامانه ۱۲۴ است. مردم باید هنگام خرید گوشی حتما کارت گارانتی را دریافت کنند و نام شرکتی که موبایل را گارانتی کرده در سامانه ۱۲۴ جست‌وجو کنند؛ اگر اسم آن شرکت در این سامانه بود گوشی مشکلی نخواهد داشت اما در غیر این صورت باید هر لحظه منتظر از رده خارج شدن گوشی همراه خود باشید.

«تعادل» با توجه به ادعای انتشار سند یک قرارداد نفتی از سوی یک نماینده مجلس بررسی کرد

قانون چطور از قراردادهای نفتی حراست می‌کند؟

گروه انرژی | فرداد احمدی |

تاریخ پرفراز و نشیب قراردادهای نفتی در ایران از منظر افکار عمومی هر دو مرز «امتیازدهی بیش از حد» و «سختگیری بر پیمانکاران خارجی» را تجربه کرده است. همین ورود افکار عمومی به این ماجراها باعث شده است در بستر اظهارنظر در فضای غیرتخصصی اتفاق‌های عجیب و غریبی رخ بدهد؛ از تجمع جلوی وزارت نفت در مخالفت با یک مدل قراردادی تا اخیرا «افشای» آنچه مدیرعامل یکی از شرکت‌های نفتی آن را اسناد محرمانه یک قرارداد توصیف می‌کند. ماجرا به انتشار برگه‌ای از سوی امیر خجسته نماینده مجلس شورای اسلامی مربوط به یک قرارداد در شرکت نفت و گاز پارس با شرکتی اماراتی برای نصب سکوی مسکونی در پارس جنوبی برمی‌گردد که محمدرضا مشکین‌فام مدیرعامل این شرکت آن را نوعی «افشای» اسناد مناقصه توصیف کرده و چند روز بعد از انتشار، در جمع خبرنگاران گفت: «با چنین اتفاق‌هایی دیگر هیچ شرکت خارجی یک برگ دست ما نمی‌دهد.» اما فارغ از اینکه آیا برگه‌ای که از سوی خجسته در اختیار بولتن نیوز قرار داده شده جزو اسناد طبقه‌بندی شده بوده یا نه آنچه که از این اتفاق افکار عمومی را نگران کرده است این است که قانون‌گذار چه تدابیری برای حفظ اسناد و برگه‌هایی که در یک مناقصه نفتی رد و بدل می‌شوند اندیشیده است؟ غلامرضا شرفی، عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با روزنامه تعادل، این مساله را مطرح می‌کند که در وضعیتی که مثلا یک نماینده مجلس اسناد و مدارک طبقه‌بندی شده را افشا کند، «هیات نظارت بر رفتار نمایندگان» وظیفه وارد شدن دارد. او می‌گوید «با وجود حق مصونیت برای نمایندگان مجلس، اما آنها حق ندارند اسناد محرمانه را فاش کنند و نمایندگان مجلس مساله پیش آمده را مورد توجه قرار می‌دهند.»

تجربه طولانی مدت رابطه نفتی ایران با کشورهای توسعه یافته علاوه بر چالش‌های مربوط به بهای نفت خام که همیشه میان تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان آن در جریان بوده، با چالش‌هایی در قرارداد با شرکت‌های بزرگ نفتی برای اکتشاف، استخراج و فروش نیز همراه بوده است. قراردادهای طولانی مدت اولیه با اعطای «حق امتیاز» به کمپانی‌های بزرگ نفتی جهان از زمان کشف نفت مسجدسلیمان در دوره پادشاهی مظفرالدین‌شاه قاجار تا زمان ملی شدن صنعت نفت در دوره نخست پادشاهی محمدرضا پهلوی، فقط بین ۱۵ تا ۲۰ درصد از سود حاصل از فروش نفت را عاید ایران می‌کرد. کشمکش‌های رضاشاه با شرکت نفتی ایران و انگلستان بر سر افزایش سهم ایران از سود حاصله که به پرتاب قرارداد به درون آتش ختم شد، و همچنین ملی شدن صنعت نفت به کوشش محمد مصدق که به تحریم ایران و قطع همکاری شرکت‌های نفتی خارجی با ایران انجامید، دو نمونه از نمودهای مشهور این کشمکش‌های قراردادی هستند. پس از کودتای ۲۸ مرداد که با کنار رفتن محمد مصدق از مقام نخست وزیری، عرصه برای ورود مجدد شرکت‌های خارجی و انعقاد قراردادهای نفتی باز شد، قراردادها تغییر ماهیت دادند و به «قراردادهای مشارکتی» تبدیل شدند. در این حالت قرارداد نیز سهمی به دولت ایران تحت عنوان «پرداخت اعلام شده» داده می‌شد. در سال ۱۳۵۳ قراردادهای مشارکتی جای خود را به «قراردادهای خرید خدمات» دادند و بر اساس آن اکتشاف و توسعه میادین نفتی در اختیار شرکت‌های خارجی قرار می‌گرفت. این نوع قراردادها تا سال‌ها پس از انقلاب اسلامی در ایران نیز پابرجا بودند.

برش

اما با وجود تمام مسائلی که تاکنون حول و حوش پروژه‌های نفتی ایران رخ می‌داد، کمتر پیش می‌آمد که طرفین مخالف بخواهند از چیزهایی که عرفا باید به صورت عمومی منتشر نشوند هزینه کنند. آنهایی که در این زمینه دستی بر آتش دارند به خوبی می‌دانند که در قراردادهای نفتی، به خصوص آنهایی که با طرف‌های خارجی منعقد می‌شوند مهم است که طرف‌ها به یکدیگر اعتماد کنند و بخشی از این موضوع به حفظ اسناد و اطلاعاتی برمی‌گردد که آنها در مراحل مختلف مذاکره و انعقاد قرارداد در اختیار یکدیگر قرار می‌دهند. در شرایط ویژه تحریمی که امروز حوزه نفت ایران با آن روبرو است، بسیاری از مدیران این موضوع را عنوان می‌کنند حتی فاش شدن نام شرکت‌های بین‌المللی طرف قرارداد نیز می‌تواند در اجرای تعهدات طرف مقابل اخلال ایجاد کند یا حتی قرارداد را بر هم بزنند. از این رو تاکنون تلاش شده است که مفاد قراردادها به رسانه‌ها درز نکند.

پس از انقلاب ایران در سال ۱۳۵۷، نوعی از قرارداد تحت عنوان «قراردادهای بیع متقابل» شکل گرفت که در آن اعطای هر گونه حق مالکیت به شرکت‌های سرمایه‌گذار در صنعت نفت سلب شد و بنابراین روند کاستن از منافع خارجی‌ها در حوزه نفت ادامه یافت. اما این قراردادها به دلیل سخت‌گیری بیش از حد به نسبت قراردادهای سایر نقاط جهان، از جذابیت سرمایه‌گذاری شرکت‌های بزرگ خارجی در حوزه نفت ایران کاست و بدین ترتیب در سال ۱۳۹۳ شکل جدیدی از قرارداد تحت عنوان IPC طراحی شد تا جذابیت بیشتری برای سرمایه‌گذاری خارجی داشته باشد.

با تغییر فرمت قراردادها به IPC جنجال زیادی پیرامون این قراردادها به وجود آمد. بخش از حواشی به ماهیت قرارداد مربوط می‌شد که به گفته برخی از منتقدان امتیازات زیادی را برای شرکت‌های خارجی در نظر گرفته است. مقاله‌ای که با عنوان «بررسی قواعد اختصاصی قراردادهای بالادستی نفت با تاکید بر قرارداد جدید نفتی موسوم به IPC» به نگارش «سام محمدی»، «فخرالدین اصغری آقمشهدی» و «محمدجواد حاجی حسینی» که در سال ۱۳۹۴ در «دوفصلنامه حقوق اداری» انتشار یافت، درباره قراردادهای IPC اظهار می‌کند که «ساختار ای.پی.سی به گونه‌ای است که جایگاه کارفرما نسبت به قراردادهای بیع متقابل تقلیل می‌یابد و اساسا در ای.پی.سی، کارفرما به معنای سابق وظایف خطیری ندارد. زیرا پیمانکار تمام دوره توسعه و تولید را در اختیار دارد و هر عملکردی نتیجه خود را در میزان تولید نشان می‌دهد و بر سود پیمانکار تأثیر می‌گذارد که این موضوع حاکی از آن است که این قرارداد نمی‌تواند الگوی مناسبی برای نظام قراردادهای نفتی باشد». در مقابل، بسیاری نیز این مساله را مطرح می‌کنند که چیزی که جایگاه کارفرما را تعیین می‌کند، دانش او است. در همین رابطه یکی از مدیران نفتی با سابقه در پارس جنوبی به روزنامه تعادل گفته بود که در گذشته چون در طرف ایرانی درک دقیقی از دانش فنی در حوزه‌های مختلف نفت و گاز وجود نداشت، وظیفه کارفرمایی نسبت به آنچه امروز انجام می‌شود بسیار متفاوت بود، ولی اکنون که ما در ایران توانستیم دانش فنی خود را ارتقاء بدهیم، به راحتی می‌توانیم وظایف دقیقی را بر عهده پیمانکاران گذاشته و خودمان امورات را با جزییات دنبال کنیم.»

قصه مناقصات

بخشی از حواشی در پروژه‌های نفتی نیز به مناقصات برگزار شده باز می‌گردد که خود بخشی از مساله کلی‌تر مناقصات در قراردادهای دولتی است. بر اساس ماده ۷۹ قانون محاسبات عمومی، رعایت تشریفات مناقصه و مزایده در قراردادهای دولتی؛ از جمله در حوزه نفت و گاز؛ لازم است. بنابراین، تمامی قراردادهای بیع متقابل و IPC در که سال‌های بعد از انقلاب در حوزه نفت مورد استفاده قرار گرفته، از طریق برگزاری مناقصه به مرحله انعقاد رسیده است. با این وجود، ابهامات قانونی و ابهاماتی که در مرحله اجرا با برگزاری مناقصه‌ها همراه است، قراردادها را همیشه با حرف و حدیث‌هایی روبرو کرده است. مقاله‌ای که با عنوان «جایگاه تشریفات مناقصه و مزایده در تشکیل قراردادهای دولتی» به نگارش «حمیدرضا صالحی»، «معصومه اکبرزاده» و «ایمان دهقانی دهج» که در سال ۱۳۹۴ در «فصلنامه حقوق اداری» انتشار یافت، مطرح کرده است که با وجود تصریح ضرورت وجود شرایط عمومی صحت قراردادها، اما «در مورد اینکه این شرایط شرط لزوم، صحت یا شرط نفوذ هستند و فقدان آنها قرارداد را با چه وضعیت حقوقی روبرو می‌سازد، ابهام وجود دارد.» بنابراین قراردادهای نفتی در ایران که با انجام مناقصه با شرکت‌های داخلی و خارجی بسته می‌شود، همواره با خطر ابهام روبرو بوده است.

عنصر گم‌شده اعتماد

اما با وجود تمام مسائلی که تاکنون حول و حوش پروژه‌های نفتی ایران رخ می‌داد، کمتر پیش می‌آمد که طرفین مخالف بخواهند از چیزهایی که عرفا باید به صورت عمومی منتشر نشوند هزینه کنند. آنهایی که در این زمینه دستی بر آتش دارند به خوبی می‌دانند که در قراردادهای نفتی، به خصوص آنهایی که با طرف‌های خارجی منعقد می‌شوند مهم است که طرف‌ها به یکدیگر اعتماد کنند و بخشی از این موضوع به حفظ اسناد و اطلاعاتی برمی‌گردد که آنها در مراحل مختلف مذاکره و انعقاد قرارداد در اختیار یکدیگر قرار می‌دهند. در شرایط ویژه تحریمی که امروز حوزه نفت ایران با آن روبرو است، بسیاری از مدیران این موضوع را عنوان می‌کنند حتی فاش شدن نام شرکت‌های بین‌المللی طرف قرارداد نیز می‌تواند در اجرای تعهدات طرف مقابل اخلال ایجاد کند یا حتی قرارداد را بر هم بزنند. از این رو تاکنون تلاش شده است که مفاد قراردادها به رسانه‌ها درز نکند.

در این راستا، اواسط شهریور ماه امیر خجسته نماینده مردم همدان در مجلس شورای اسلامی مفاد یک قرارداد شرکت نفت و گاز پارس با شرکتی اماراتی برای نصب یک سکوی مسکونی در پارس جنوبی را افشا کرد و مدعی وقوع تخلف در این قرارداد شد که واکنش محمد مشکین‌فام، مدیرعامل شرکت نفت و گاز پارس را در پی داشت. وی این اقدام را «انتشار اسناد محرمانه» و ضربه‌ای به اعتماد شرکت‌های خارجی برای انعقاد قرارداد نفتی با ایران دانست و از لزوم ورود دستگاه‌های امنیتی به موضوع افشای اسناد طبقه‌بندی شده و محرمانه این شرکت توسط یک نماینده مجلس صحبت کرد.

غلامرضا شرفی، عضو کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی در این رابطه به روزنامه تعادل می‌گوید: «هیات نظارت بر رفتار نمایندگان به موضوعاتی مثل انتشار اسناد محرمانه از سوی نمایندگان مجلس می‌پردازد و چنانچه نماینده‌ای خارج از قواره‌هایی که تعیین شده موضوعی را دنبال کند و هر چیزی که باعث اتفاق نامیمونی شود و باعث تشویش اذهان عمومی شود، هر چند که مصونیت هم برای نمایندگان وجود دارد، اما مجلس این موضوعات توجه خواهد کرد.»

وی در پاسخ به اینکه آیا موضوع انتشار اسناد نفتی توسط یکی از نمایندگان در هیات نظارت بر رفتار نمایندگان مطرح شده است یا خیر؟ بیان می‌کند: «موضوعات مطرح شده در هیات نظارت بر رفتار نمایندگان به صورت جامع پخش نمی‌شود که نمایندگان بتوانند اطلاع پیدا کنند. یعنی به صورت یک گزارش در صحن یا کارتابل نمایندگان گذاشته نمی‌شود و اخبار آن کم کم به صورت نقل قول پخش می‌شود و نمایندگان مطلع می‌شوند.»

نماینده مردم آبادان در مجلس شورای اسلامی درباره اینکه آیا قانونی برای ممانعت از افشای اسناد محرمانه از سوی نمایندگان مجلس وجود دارد به «تعادل» می‌گوید: «چنین قوانینی به صورت کلی وجود دارد. این قوانین بطور مشخص درباره نفت و تا این حد تفکیکی مطرح نمی‌شود، اما هر چیزی که افشاء یا انتشارش باعث ضربه وارد شدن به اصل موضوع و انحراف از بحث اصلی شود را قطعا مورد بررسی و توجه قرار می‌دهیم.»

پیش‌تر «سلام امینی» نماینده مردم ایلام در مجلس شورای اسلامی نیز گفته بود که «به دلیل قانون مصونیت که شامل حال نمایندگان مجلس نیز می‌شود، نماینده در اظهارنظر آزاد است و کسی نمی‌تواند او را بازخواست کند، اما زمانی که کار به جایی برسد که نماینده مجلس چه آگاهانه و چه ناآگاهانه مسائل امنیتی کشور را افشا کند و منافع ملی را به خطر بیندازد، مرتکب خلاف شده است و باید با او برخورد شود. کمیته نظارت بر رفتار نمایندگان مسوول پیگیری این موضوعات در مجلس است.»

وی در ادامه افزود: «به خصوص در شرایطی که ایران تحریم‌های ظالمانه امریکا را تحمل می‌کند و دشمنان ایران به دنبال فرصت هستند، باید بیشتر حواس‌مان را جمع کنیم که اقدامات‌مان در راستای امیال تحریم‌کنندگان نباشد. اسناد طبقه‌بندی شده با منافع ملی ارتباط دارند و کسی حق انتشار این اسناد را ندارد. اگر این اسناد سطح بالا باشند، مورد سوءاستفاده دشمنان ما قرار می‌گیرند.»

بلومبرگ با تحلیل واحدهای آسیب‌دیده در آرامکو:

مشتریان عربستان دارند نفت سنگین‌تر مصرف می‌کنند

گروه انرژی | در حالی که عربستان مدعی بازگشت کامل تولید نفت از دست رفته خود شده است بلومبرگ در گزارشی با تحلیل اتفاقی که برای واحدهای بقیق و خریص افتاده تحلیل کرده که عربستان سطح تولید فعلی را با افزایش از میادینی دیگر به دست آورده که نفتی «سنگین‌تر» تولید می‌کنند. به گزارش تسنیم این خبرگزاری می‌نویسد که انبوهی از اطلاعاتی که در مورد تولید نفت عربستان، ظرفیت تولید و صادرات آن منتشر می‌شود تصویری از یک صنعت را نشان می‌دهد که پس از حمله‌های چهاردهم سپتامبر به شرایط معمولی بازگشته است. این دیدگاه شاید بسیار ساده انگارانه باشد. در اینجا این اطلاعات را باهم تطبیق می‌دهیم تا ببینیم برای جریان نفت عربستان چه معنایی خواهد داشت:

بقیق و خریص

بقیق: عکس‌هایی که یک روز پس از حمله‌ها منتشر شد نشان می‌دهد تمام ۱۱ اسفرویدی که برای کاهش فشار و تخلیه سولفید هیدروژن استفاده می‌شد مورد اصابت قرار گرفته‌اند و تصاویر دقیقتر نشان داد که تمام آنها سوراخ شده‌اند. سایر تصاویری که گرفته شده نشان می‌دهند حداقل پنج تا از ده برج تثبیت خراب شده‌اند. یکی از مهندسانی که در پروژه‌های پالایشگاهی در عربستان و پروژه‌های فرآوری نفت و گاز در سایر مناطق دنیا فعالیت کرده اعتقاد دارد اسفرویدها را می‌توان بطور موقت تعمیر کرد و به چرخه فعالیت بازگرداند. برج‌های تثبیت سالم را هم می‌توان حین تعمیر برج‌های آسیب‌دیده به کار گرفت و جایگزین آنها کرد. با این کار می‌توان بخشی از ظرفیت عملیاتی بقیق را به سرعت به آن بازگرداند.

خریص: طبق گزارشات، دو تا از خطوط پالایش نفت در حملات آسیب‌دیده و به نظر نمی‌رسد بتوان طی چند روز آنها را به تولید بازگرداند. بنابراین تنها سه خط پالایش در خریص وجود دارد که می‌توان به سرعت از آنها بهره‌برداری کرد. با این شرایط ظرفیت تولید ۹۰۰ هزار بشکه در روز خواهد بود و در صورت تعمیر دو خط پالایشی که کمتر آسیب دیده‌اند، می‌تواند تا ۱،۲ میلیون بشکه در روز افزایش یابد.

قابل درک بودن ارقام

توضیح رقم ۱۱،۳ میلیون بشکه در روز ظرفیت تولید آرامکو بسیار سخت است. آرامکو حداکثر ظرفیت خود را مقدار نفت خامی می‌داند که می‌تواند طی سه ماه تولید کند و حداقل برای یک سال حفظ نماید. بنابراین همه چیز بستگی دارد به سرعت بازگشت ظرفیت آرامکو به شرایط معمول. ولی همچنان این سوال وجود دارد که اگر ظرفیت تولید عربستان در حال حاضر فقط ۷۰۰ هزار بشکه در روز پایین‌تر از حداکثر تولید آن است، چرا تولید ۱،۸ میلیون بشکه در روز کمتر از سطح قبل از حمله‌هاست؟

اگر تولید عربستان ۸ میلیون بشکه در روز باشد بنابراین:

- ۴،۱ میلیون بشکه در روز از میزان تولید قبل از حملات بدون تغییر مانده است
- ۲ میلیون بشکه از تولید بقیق بازگشته به علاوه یک میلیون بشکه از پالایشگاه شیبه
- ۲ میلیون بشکه از خریص
- ۰،۷ بشکه از ذخایر مازاد به تولید اضافه شده است.

عربستان احتمالا تولید از میادین نفتی صفانیه، ظلوف و مانیفا را افزایش داده است و به این کار ادامه می‌دهد. افزایش تولید از این میادین نفتی محتمل‌ترین راه برای بالا بردن تولید تا هدف ۹،۸۹ میلیون بشکه در روز در ماه آینده است. ولی این کار مشکلات خود را دارد. نفت خام این سه میدان نفتی سنگین‌تر از نفت خام بقیق و خریص است. تا زمانی که این دو تاسیسات به ظرفیت تولید قبل از حمله‌ها بازگردند، درجه صادرات نفت خام عربستان سنگین‌تر خواهد بود و همچنان باید از مشتریانش بخواهد جایگزین‌های سنگین‌تری را در ازای درجات سبک‌تر قبلی قبول کنند.

ارقامی که به ما داده شده است

تولید:

- دقیقاً قبل از این حمله‌ها، آرامکو ۹،۸ میلیون بشکه در روز تولید داشت که همان میانگین سطح تولید ماه اوت بود.
- عربستان سعودی یک روز پس از حمله پهپادها، ۵،۷ میلیون بشکه از تولید خود را در اختیار داشت که ۴،۵ میلیون مربوط به پالایشگاه بقیق می‌شد و ۱،۲ میلیون بشکه از میدان نفتی خریص می‌آمد.
- تولید نفت تا بیش از ۸ میلیون بشکه در روز بازگشته است.
- آرامکو قصد دارد در اکتبر بطور میانگین ۹،۸۹ میلیون بشکه در روز تولید داشته باشد. این همان مقداری است که شاهزاده عبدالعزیز بن سلمان وزیر نفت عربستان دو روز قبل از حمله‌ها در نشست وزرای نفت اوپک اعلام کرد.
- تولیداتان و گاز طبیعی مایع هم تا حد زیادی از سر گرفته شده است.

ظرفیت تولید:

- ظرفیت کل تولید آرامکو ۱۱،۳ میلیون بشکه در روز است و تا پایان نوامبر به حداکثر ظرفیت قبلی ۱۲ میلیون بشکه در روز خواهد رسید.
- اطلاعات ردیابی نفتکش‌ها نشان می‌دهد بارگیری نفت خام عربستان یک روز پس از حمله چهاردهم سپتامبر تا حدود ۵،۸۶ میلیون بشکه در روز کاهش یافته بود در حالی که ۱۳ روز قبل از این واقعه ۶،۷۴ میلیون بشکه در روز بارگیری داشت.
- ده روز پس از این حمله‌ها بارگیری نفت خام عربستان به میانگین ۶،۰۵۴ میلیون بشکه در روز رسید. اطلاعات شرکت کپلر نشان می‌دهد ده روز قبل از حمله‌ها عربستان روزانه ۷،۷۳۹ میلیون بشکه در روز نفت بارگیری می‌کرد.

زنگنه به روسیه می‌رود

ایرنا | رسانه‌های روسیه از سفر قریب الوقوع وزیر نفت ایران به این کشور در طول هفته انرژی در مسکو خبر داده‌اند. خبرگزاری دولتی ریانووستی روسیه در مطلبی با اشاره به برنامه‌های ارایه شده در هفته انرژی روسیه که قرار است از چهارشنبه ۱۰ مهرماه به مدت چهار روز در مسکو برگزار شود، اعلام کرده که بیژن نامدار زنگنه چهارشنبه هفته آینده در کنفرانسی با عنوان «به سمت رهبری در تراز جهانی؛ وظایف اولویتی صنعت گاز و انرژی» شرکت و سخنرانی خواهد کرد. گفتنی است؛ چند روز پیش دمیتری پسکوف سخنگوی رییس جمهوری روسیه خبر از سفر محمد سانوسی بارکیندو دبیر کل اوپک نیز به روسیه برای شرکت در هفته انرژی روسیه و دیدار دوجانبه وی با پوتین خبر داده بود. هفته انرژی روسیه یک نمایشگاه است که با تمرکز بر تجزیه و تحلیل روند انرژی در جهان هر سال در سالن نمایشگاه مرکزی مسکو برگزار می‌شود. پارسال نیز رسانه‌های روسیه از سفر زنگنه به روسیه در طول هفته انرژی خبر داده بودند اما در نهایت، این سفر هرگز اتفاق نیفتاد و زنگنه مدتی بعد به مسکو سفر کرد.

میزبان نشست هفته انرژی روسیه همانطور که از نامش پیداست الکساندر نوواک وزیر انرژی این کشور است اما ولادیمیر پوتین رییس جمهوری روسیه در آن حضور جدی دارد و با برخی از مقامات انرژی در جهان و مدیران شرکت‌های بین‌المللی در حوزه نفت و گاز دیدارهای دو یا چندجانبه خواهد داشت.

حمله پهپادی حوثی‌های یمنی به تأسیسات نفتی عربستان در هفته‌های گذشته و افزایش ناگهانی قیمت نفت، بر اهمیت نشست مقامات نفتی جهان در هفته انرژی روسیه افزوده است.

کوتاه از دنیای انرژی

اوپک نشست اضطراری برگزار نخواهد کرد

شانا | دبیر کل سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) اعلام کرد که واکنش سریع عربستان برای مهار نوسان در قیمت نفت کلیدی بود.

به گزارش خبرگزاری رویترز از نورسلطان، محمد سانوسی بارکیندو اعلام کرد که اقدام عربستان برای بازگشت سریع تولید به حال عادی، در مهار نوسان قیمت نفت در پی حمله به تأسیسات نفتی این کشور، تأثیری حیاتی داشته است. وی افزود: نشست فوق‌العاده اوپک و متحدانش در دستور کار نیست، زیرا عربستان بیشتر تولید از دست رفته خود را احیا کرده و حادثه حمله به تأسیسات نفتی این کشور پشت سر گذاشته شده است.

دبیر کل اوپک همچنین اعلام کرد که این سازمان و متحدانش همچنان بر حفظ ثبات قیمت نفت متمرکز هستند و هر کاری را که برای تفکیک نفت از سیاست لازم باشد، انجام می‌دهند. بارکیندو همچنین عنوان کرد که اوپک انتظار دارد تقاضای نفت در بلندمدت، به‌ویژه در کشورهای در حال توسعه، بالا باقی بماند. وی درباره تهدیدهای کوتاه‌مدت نیز اعلام کرد بازار نفت در انتظار نتیجه گفت‌وگوهای تجاری بین امریکا و چین است. به گفته دبیر کل اوپک، در مجموع آمارهای مربوط به کند شدن رشد اقتصاد جهانی نگران کننده نیستند و هیچ نشانه‌ای از رکود ندارند.

بازگشت بهای نفت به سطح قبل از حملات

ایرنا | بعد از آنکه هفته گذشته به دلیل خروج ۵ درصد تولید نفت جهان از چرخه عرضه، قیمت نفت بالا رفته بود با بازگشت بخشی از تولید نفت عربستان و نگرانی نسبت به رکود اقتصاد جهانی، قیمت‌ها تا ۴ درصد پایین آمد و به پیش از حمله به تاسیسات نفتی سعودی برگشت. قیمت نفت به دلیل نگرانی‌ها نسبت به رشد اقتصاد جهانی و مصرف نفت، کاهش پیدا کرد و حتی نگرانی‌ها نسبت به آسیب‌پذیری زیرساخت عربستان نیز نتوانست جلوی بازگشت نفت به قیمت‌های پیش از حمله به آرامکو را بگیرد.

البته نقش امریکا نیز در این میان بی‌تاثیر نبوده و صادرات نفت خام امریکا در نتیجه تقاضای بالاتر به دلیل طولانی شدن احتمالی اختلالات عرضه عربستان سعودی، ممکن است به رکورد بالای جدیدی صعود کند و از مرز چهار میلیون بشکه در روز عبور کند. بر این اساس قیمت هفتگی نفت برنت ۳.۵ درصد پایین آمد و از ۶۳ دلار و ۲۰ سنت در ابتدای هفته به ۶۱ دلار و ۴ سنت رسید. نفت شاخص امریکا نیز از ۵۸ دلار و ۹ سنت روز دوشنبه با ۴ درصد افت به ۵۵ دلار و ۹۱ سنت کاهش پیدا کرد. به نظر می‌رسد تا زمانی که اقتصاد جهانی نشانه‌های خروج از وضعیت رکورد را نشان ندهد، قیمت‌های نفت برای افزایش به سطح بالاتر مشکل خواهند داشت و حتی ریسک‌های سیاسی نیز تنها تا چند روز می‌تواند قیمت‌ها را بالا نگه دارد.

تمرکز پتروشیمی بر پروپیلن در جهش سوم

فارس | مدیر طرح‌های شرکت ملی صنایع پتروشیمی با اشاره به جزییات ۴۰ طرح جدید پتروشیمی که مجوزشان صادر شده است، گفت: ۶ پتروپالایشگاه در جنوب کشور راه‌اندازی می‌شود که یکی از آنها در جاسک و ۵ واحد دیگر در منطقه چابهار خواهد بود.

علی محمد بساق‌زاده مدیر طرح‌های شرکت ملی صنایع گفت: در قدم نخست به دنبال افزایش تولید انواع محصولات پتروشیمی از ۶۵ هزار تن به ۱۰۰ هزار تن تا سال ۱۴۰۴ هستیم که این طرح‌ها شامل اوره و آمونیاک، متانول، مواد لاستیک، پلی اتیلن و دیگر محصولات می‌شود.

این مقام مسوول ادامه داد: در گام دوم بیشتر به دنبال واحدهایی هستیم که پایه و اساس آن پروپیلن است که شامل واحدهای PDH و GTX است بطوریکه قصد داریم از پروپان و گاز طبیعی متانول تولید کرده و در مرحله بعد آن را تبدیل به پروپیلن و سپس به پلی پروپیلن تبدیل کنیم.

حادثه برای دو نفتکش کره‌ای

تسنیم | آتش سوزی در عرشه دو نفتکش در یکی از بنادر کره جنوبی که ۹ مصدوم به جای گذاشت، خاموش شده است. خبرگزاری یونهاپ کره جنوبی گزارش داد انفجاری در نفتکش ۲۵ هزار تنی استالت گروئنلند در بندر جنوبی السون در حدود ساعت ۱۰:۵۰ دقیقه صبح به وقت محلی رخ داده است. ۲۵ ملوان روی عرشه حضور داشتند که بین آنها ملوان‌های روس و فیلیپینی هم هستند.

این آتش سوزی به یک نفتکش دیگر که در همان نزدیکی لنگر انداخته بود هم گسترش یافته است. مشخصاتی از این نفتکش در دسترس نیست. تمام کارکنان نفتکش استالت گروئنلند و ۲۱ نفری که در نفتکش دیگر حضور داشتند نجات پیدا کردند. ۹ ملوان زخمی شده‌اند که شرایط یکی از آنها وخیم است. گارد ساحلی در حال بررسی دلیل این اتفاق است و پلیس رفت و آمد در این منطقه را به خاطر احتمال انفجار بیشتر متوقف کرده است.

یادداشت

وقتی اسراییل منافع امریکا را در عراق به چالش می‌کشد!

عماد حسینی |

حملات اسراییل علیه پایگاه‌های حشد شعبی پیشبرد دولت امریکا را در وضعیت بغرنجی قرار داده و برنامه‌های واشنگتن را در این کشور تحت‌الشعاع خود قرار داده است.

کارشناسان عراقی بر این باورند گرچه حملات اسراییل در عراق با پایان انتخابات اسراییل فروکش کرده اما توفانی که با خود به همراه آورده همچنان جایگاه و سرنوشت برنامه‌های امریکا را درمی‌نوردند.

به اعتقاد تحلیلگران روزنامه امریکایی آلمانیتور اقدامات اسراییل در عراق به‌شدت دولت ترامپ را در وضعیت بغرنجی قرار داده و باعث شده است تا خطوط قرمز جدیدی را برای منافع منطقه‌ای خود ترسیم کند.

از نگاه آلمانیتور امریکا نه خواهان نزدیکی هر چه بیشتر بغداد به تهران است و نه قصدی برای گشودن جبهه جدیدی از سوی گروه‌های شبه‌نظامی همسو با ایران در عراق علیه منافع خویش است زیرا چنین اقداماتی هر چند تبلیغاتی و رسانه‌ای بطور حتم برنامه‌های واشنگتن را برای آینده عراق تحت تاثیر خود قرار می‌دهد.

به تعبیری واضحتر فشار حداکثری که امریکا و اسراییل به دنبال وارد کردن آن بر جمهوری اسلامی ایران بودند، در نقطه غلطی وارد شده است به‌خصوص که شماری از گروه‌های حشد شعبی که مورد هدف تهاجم اسراییل قرار گرفتن عزم خود را برای پاسخگویی به این حملات به هر نحو ممکن جزم کرده و چون دسترسی به اسراییل به‌دلیل شرایط جغرافیایی چندان میسر نیست مهم‌ترین متحد آن یعنی ایالات متحده را در برنامه اقدامات تلافی جویانه خویش قرار داده تا این کشور همیشه حامی اسراییل پاسخگوی اقدامات رژیم مورد حمایت خود باشد.

به بیانی واضحتر از دیدگاه این تحلیلگران فخر فروشی تبلیغاتی انتخاباتی نتانیاهو برای دونالد ترامپ در آستانه انتخابات گران تمام شده است و می‌تواند همچنان تبعات قابل توجه خود را در پی داشته باشد.

یکی از این تبعات کنترل مناطق مرزی عراق وسوریه توسط نیروهای حشد شعبی و عدم همکاری با نیروهای امریکایی است که به خودی خود ضربه جبران‌ناپذیری به برنامه‌های بلندمدت امریکا در منطقه دارد.

شاید یک از دلایل اعلام ناخرسندی سربسته و مبهم برخی از مسوولان امریکا از این اقدام هم همین امر بوده باشد.

اینکه چنین سخنانی آنهم از زبان مسوولانی که خواستند نامشان فاش نشود و انتشار آن در روزنامه نیویورک تایمز جنبه تبلیغاتی و با هدف آرام کردن افکار عمومی عراق انجام گرفته باشد یا اقدامی برای ابراز ناخرسندی واقعی است در هر دو صورت بیانگر خطری است که واشنگتن از عملیات اسراییل در عراق احساس می‌کند.

به اعتقاد یک مسوول عالیرتبه امریکایی: این اقدامات اسراییل حتی می‌تواند منجر به خروج نیروهای امریکایی از خاک عراق شود.

این در حالی است که واشنگتن پست هم در مقاله‌ای در این رابطه توسعه این اقدامات و به عهده گرفتن علنی آن را تهدیدی برای منافع امریکا در عراق توصیف کرد.

یک کارشناس عراقی در رابطه با دلایل احساس خطر امریکا از اقدامات اسراییل در عراق تاکید کرد: عراق در کنار حضور نظامی خود در عراق برنامه بسیار وسیعی برای حضور دراز مدت در ساختار سیاسی، اقتصادی، نظامی و اجتماعی عراق دارد اما حملات اسراییل که بی‌تردید یکی از ارکان اصلی شیعیان عراق به عنوان اکثریت این کشور را هدف قرار داده می‌تواند واکنش‌های شدیدی را نسبت به برنامه‌ها و پروژه‌های امریکا به همراه داشته باشد.

به گفته این کارشناس شاید امریکا بتواند نظامیان خود را در پایگاه‌هایی مستحکم محافظت کند اما نمی‌تواند برای هر یک از کارمندان خود و هر یک از پروژه‌هایش چند نظامی و محافظ قرار دهد و حتی در صورت انجام این کار آنها به سیبل حملات تبدیل خواهند شد.

شاید نتانیاهو بهترین زمان بندی‌ای را برای انجام حملات اسراییل در عراق انتخاب کرده بود تا از آن بیشترین بهره انتخاباتی را ببرد اما به اعتقاد قریب به اتفاق کارشناسان این حملات در بدترین زمان‌بندی ممکن برای امریکا و ترامپ انجام گرفته است.

امروز در حالی منافع امریکا در عراق به دلیل این حملات در تلاطم قرار گرفتند که ترامپ شدیدترین فشارها را از سوی کنگره و رسانه‌ها در سال قبل از انتخابات ریاست‌جمهوری‌اش متحمل شده و در آستانه استیضاح پیش می‌رود، ائتلاف کشور دیگر مورد حمایتش یعنی عربستان در یمن شکست سختی را متحمل شده، برنامه‌های تحریمی علیه ایران به بن‌بست سختی خورده و از همه مهم‌تر بغداد از بحران بزرگ داعش خارج شده و سودای تسویه حساب با کشورهایی که فقط ادعای اتحاد و حمایت از عراق را داشته اما در بحران داعش مدت‌ها سکوت اختیار کرده بودند را در سر می‌پروراند.

بی‌تردید بومرنگ تهاجم اسراییل به مراکز نظامی عراق پیش از بازگشت به اسراییل ضرباتی را به منافع امریکا وارد کرده و خواهد کرد به خصوص که بسیاری از عراقی‌ها با وجود اختلافاتشان در بسیاری از مسائل نشان داده‌اند در مورد ضدیت با امریکا بستر توافق گسترده‌ای دارند و این دقیقا حقیقتی است که کاخ سفید از آن واهمه دارد.

بررسی سیاست خارجی ترکیه در خاورمیانه

مابین قدرت منطقه‌ای و بازیگری بین‌المللی

اصل عدم دخالت در مسائل خاورمیانه به عنوان اولویت استراتژی سیاست خارجی ترکیه در بیشتر دوران قرن بیستم مطرح بود. اما در طول دهه گذشته، ترکیه بطور قابل ملاحظه‌ای از سنت کمالیستی خود فاصله گرفته و تبدیل به یکی از بازیگران فعال و تأثیرگذار در منطقه شده است. حال این سئوال مطرح است که چگونه می‌توان سیاست خارجی ترکیه را در قبال تحولات اخیر منطقه، توصیف و درک نمود. مرکز بین‌المللی مطالعات صلح در گفت‌وگو با دکتر رضا صولت، تحلیلگر امور ترکیه و خاورمیانه سعی بر آن داشته تا به تبیین سیاست خارجی این کشور در منطقه خاورمیانه بپردازد.

■ دلیل اینکه ترکیه به تحولات خاورمیانه تا این حد حساس است چیست؟ وچرا خاورمیانه برای ترکیه تا این اندازه مهم است؟

اول اینکه ترکیه نقش کلیدی هم در خاورمیانه دارد و هم اینکه نقش یک قدرت برتر در مناطق نزدیک‌تر به خاورمیانه دارد بنابراین از یک نگاه تاثیر و تاثر ترکیه علاوه بر اینکه جزو چهار قدرت حاضر در خاورمیانه است بلکه از سال ۲۰۱۱ به‌دنبال این بوده است که به یک بازیگر معتبر جهانی هم تبدیل شود، چرا که اساسا آنکارا به واسطه عضویت در کلوپ‌ها، اتحادیه‌ها و سازمان‌های جهانی از ظرفیت و پتانسیل لازم برای تبدیل شدن به یک بازیگر معتبر جهانی برخوردار بود. شما به هر اتحادیه و سازمان جهانی به استثنای اتحادیه اروپا نگاه می‌کنید ترکیه از اعضای آنها به شمار می‌رود و فرقی هم نمی‌کند که این سازمان‌ها در خاورمیانه باشد یا در امریکا و اروپا. بنابراین ترکیه از سال ۲۰۱۱ به‌دنبال سازوکاری بود که به‌واسطه چهار رهیافت به صفر رساندن مشکلات با همسایگان، تئوری هوش سرشار، ایجاد کمربند امنیتی در محیط پیرامونی ترکیه، قدرت نرم، دیپلماسی عمومی و رسانه‌ای توازنی بین قدرت منطقه‌ای خود و بازیگری جهانی خود ایجاد کند. ترکیه به‌دنبال نفی شرق و غرب به نفع یکی از بلوک‌ها نبوده است. و اگر امروز به سمت روسیه گرایش پیدا کرده است به‌دنبال ایجاد توازن در مقابل مصر، رژیم صهیونیستی، یونان و امریکا در مدیترانه شرقی است که در چشم‌انداز آینده ترکیه برای استخراج و اکتشاف گاز یک شاهرگ حیاتی برای آنکارا محسوب می‌شود.

■ این تحول در سیاست خارجه ترکیه بین قدرت منطقه‌ای و بازیگری جهانی بیشتر تحت تاثیر کدام تحول داخلی و خارجی ترکیه قرار دارد؟

در نظر بگیریم ترکیه جدید حاصل یک تفکر ژئوپلیتیک جدید است. بازبینی سیاست خارجی ترکیه را باید در رفتار دوگانه اتحایه اروپا باید جست‌وجو کرد. باید با کمک گرفتن از آزمایشگاه تاریخ، نگاهی جامع به این موضوع داشته باشیم. همزمان با به قدرت رسیدن حزب عدالت و توسعه در ترکیه، سال ۲۰۰۲ به نقطه چرخشی در سیاست عربی (و نه خاورمیانه‌ای) ترکیه تبدیل شد. این تغییر پیش از هر چیز در نتیجه رهنامه سیاست خارجی جدیدی بود که احمد داوود اوغلو نخست در مقام مشاور ارشد نخست‌وزیر در سال ۲۰۰۲ و سپس در مقام وزیر امور خارجه در سال ۲۰۰۹ در قالب رهنامه عمق استراتژیک صورت‌بندی کرد. داوود اوغلو معتقد بود واقعیت‌های تاریخی و جغرافیایی ترکیه را ناگزیر از داشتن سیاست خاورمیانه‌ای موثر می‌کند. وی توانست مجموعه حاکم را نیز در این زمینه قانع کند. از این رو سیاست‌هایی چون مشکلات صفر با همسایگان، دیپلماسی ریتمیک و چندجانبه، تعامل با تمامی طرفین امور (دیپلماسی خرد و کلان) را به عنوان پیش‌شرطهای سیاست راهبردی موفق در پیش گرفت. در همین دوره ظهور مسائلی چون عراق، فلسطین و لبنان و سپس داعش، س و یمن، ترس از سرریزی منطقه‌ای آن بستر مناسب برای اعمال سیاست‌های یادشده را در اختیار ترکیه قرار داد.

مساله فلسطین در این دوره یکی از موضوعاتی بود که تمایل و اراده ترکیه برای نقش‌آفرینی منطقه‌ای و بین‌المللی را نشان می‌داد. تا سال‌های نخست حزب عدالت و توسعه، سیاست موازنه را در تعامل با اسراییل در نظر داشت، اما افزایش خشونت باعث شد تا به‌تدریج موازنه در سطح سیاسی و دیپلماتیک به نفع فلسطین تغییر کند که موضوعات داعش و یمن نیز به آن اضافه گردید. به‌عبارت‌دیگر اردوغان نیز استراتژی خیابان‌های عربی را در پیش گرفته بود. وقتی به تاریخ استقلال ترکیه نگاهی می‌اندازیم، می‌بینیم که مساله فلسطین در طول زمان به یکی از مولفه‌های تشکیل‌دهنده هویت جمعی ترکیه تبدیل شده است. آنچه که در این حوزه مورد توجه قرار می‌گیرد جایگاه مساله فلسطین در بازسازی و هویت جدیدی است که ترکیه با استفاده از مسائل سیاست خارجی در هزاره سوم برای خود تعریف کرده است که در خصوص عراق موضوع داعش نیز به بازتعریف استراتژی آنکارا کمک کرد.

داوود اوغلو این مساله را در اثر مشهورش «عمق استراتژیک» مطرح کرده بود. وی سیاست داخلی را ادامه سیاست خارجی می‌دانست و امیدوار بود با پرداختن به سیاست خارجی و ارایه سیاست خارجی موفق نه‌تنها راه برای حل مسائل سیاست داخلی هموار شود بلکه بحران هویت ملی ترکیه نیز تاحدی برطرف شود. به‌این ترتیب عطف توجه ترکیه به مسائل بوسنی، سومالی، میانمار، سوریه، مصر، عراق و فلسطین در یک بعد در ارتباط با بازتعریف هویت ملی ترکیه قابل ارزیابی بود. تلاش ترکیه برای عضویت در اتحادیه اروپا در آغاز به‌حدی بود که سیاست خاورمیانه‌ای ترکیه چندان به‌چشم نمی‌آمد، اما با گذر زمان، تنش در روابط ترکیه ـ اتحادیه اروپا، افزایش روابط با شرق و درنهایت تلاش برای نقش‌آفرینی در بهار عربی و سوریه باعث شد تا سیاست خاورمیانه‌ای حزب عدالت و توسعه به عنوان یکی از عناصر سازنده هویت جمعی و اجتماعی ـ داخلی و خارجی ـ این کشور تبدیل به خرده گفتمانی مهم در گفتمان اصلی این کشور شود تا جایی که حتی اپوزیسیون برای نقد حزب حاکم به نقد سیاست خاورمیانه‌ای (بخوانید عربی) حزب بپردازد و حتی چنان گفتمان اسلامی را غالب ببیند که در سطح سیاسی یک حزب سکولار نامزدی اسلام‌گرا را به عنوان نامزد انتخاباتی خود برگزیند! این یعنی موفقیت بعد هویتی راهبرد نوعثمان‌گرایانه حزب عدالت و توسعه که بُعد دیگر آن را می‌توان در رابطه با سیاست حزب حاکم با کردها در داخل کشور ترکیه مشاهده کرد. نظرم بر این است که ترکیه یک سیاست عربی دارد و نه سیاست خاورمیانه‌ای و برای پیشبرد سیاست عربی خود از کاتالیزور فلسطین استفاده می‌کند. درواقع ترکیه برای پیشبرد سیاست خاورمیانه‌ای خود حول کشورهای بازیگر دخیل در فلسطین متمرکز شد. ترکیه از یک‌سو افزایش روابط سیاسی و اقتصادی را در دستور کار قرار دارد و از سوی‌دیگر می‌کوشد تا به عنوان میانجی بحران‌ها و اختلافات منطقه‌ای ظهور کند. در این راستا ترکیه سعی در ایجاد زبان گفتمانی جدیدی دارد که بتواند روحیه ملت عرب را تحت تأثیر قرار دهد و با محبوبیت و مشروعیت‌سازی به یک کنشگر مهم منطقه‌ای در میان اعراب تبدیل شود.

برش

◀ ترکیه وقتی رفتار دوگانه اتحادیه اروپا را در قبال خود دید که در یک تاریخ بی‌سابقه کشوری بیش از پنجاه سال پشت درهای عضویت بماند شروع به تعریف الترناتیوهای A،B،C،D کرد، مهم‌ترین مساله فلسطین بود به نظرم بزرگ‌ترین مساله در سیاست خارجی ترکیه موضوع هویت اجتماعی بود که سال‌ها دستگاه سیاست خارجی ترکیه را رنج داده بود، موضوعات دیگر دسترسی به ژئوپلیتیک خاورمیانه، موضوع جدید مدیترانه شرقی، جاده ابریشم، یک جاده یک کمربند چین اولویت‌هایی بودند که به ترکیه در متوازن کردن نقش قدرت منطقه‌ای و بازیگری جهانی سازوکار و ابتکار لازم را می‌دهد، از سوچی، آستانه، تهران، مسکو و... به ائتلاف‌های غربی نشان می‌دهد که ترک‌ها بیشتر از قدرت منطقه‌ای روی پلن بازیگری منطقه‌ای سرمایه‌گذاری می‌کنند

در سطح جهانی نیز ظهور ترکیه به‌عنوان یکی از رهبران پروژه خاورمیانه بزرگ به‌ویژه از سال ۲۰۰۵ به بعد حمایت گسترده‌تر امریکا و غرب را برای نقش‌آفرینی در خاورمیانه به دست آورد؛ درعین‌حال که بحث از تبدیل ترکیه به الگوی منطقه‌ای بسیار گرم شده بود. در این بازه زمانی تا پیش از بهار عربی ترکیه چند بار در رویارویی با غرب و امریکا قرار گرفت اما تا پیش از اینکه اتحاد استراتژیک ترکیه با امریکا دچار عدم توازن شود بهار عربی بار دیگر این کنشگران را در کنار یکدیگر قرار داد و به متخصصان عجول یادآور شد که نگاه به شرق هرچند در سیاست خارجی ترکیه جای داشته باشد ولی به شیفت محوری نخواهد انجامید.

■ در دوره حزب عدالت و توسعه چه مساله‌ای برای ترکیه به ترتیب اولویت در خاورمیانه مهم‌تر بود؟

به ترتیب اولویت ترکیه وقتی رفتار دوگانه اتحادیه اروپا را در قبال خود دید که در یک تاریخ بی‌سابقه کشوری بیش از پنجاه سال پشت درهای عضویت بماند شروع به تعریف الترناتیوهای A،B،C،D کرد، مهم‌ترین مساله فلسطین بود به نظرم بزرگ‌ترین مساله در سیاست خارجی ترکیه موضوع هویت اجتماعی بود که سال‌ها دستگاه سیاست خارجی ترکیه را رنج داده بود، موضوعات دیگر دسترسی به ژئوپلیتیک خاورمیانه، موضوع جدید مدیترانه شرقی، جاده ابریشم، یک جاده یک کمربند چین اولویت‌هایی بودند که به ترکیه در متوازن کردن نقش قدرت منطقه‌ای و بازیگری جهانی سازوکار و ابتکار لازم را می‌دهد، از سوچی، آستانه، تهران، مسکو و... به ائتلاف‌های غربی نشان می‌دهد که ترک‌ها بیشتر از قدرت منطقه‌ای روی پلن بازیگری منطقه‌ای سرمایه‌گذاری می‌کنند. به نظرم مهم‌تر از مساله کردها، سوریه و بهار عربی.. مساله فلسطین در این دوره یکی از موضوعاتی بود که تمایل و اراده ترکیه برای نقش‌آفرینی منطقه‌ای و بین‌المللی را نشان می‌داد.

در همین دوره ژست‌ها و زبان خاص ترکیه در رابطه با جهان عرب و فلسطین در کنار رویارویی‌های گاه‌به‌گاه آنکارا با غرب و رژیم صهیونیستی باعث شد تا تصویری که از ترکیه جدید در بین‌الاذهان اعراب جای می‌گرفت دوست و حامی باشد. ماجرای نشست داووس نیز میخ نهایی را بر نعل خوش اقبالی ترکیه زد.

از طرفی، جنبش‌ها یا حرکت‌های اسلامی در هر دو بعد سیاسی و اجتماعی اغلب نگاهی درون گفتمان ملی دارند. کمتر پیش می‌آید که این گروه‌ها خود را در رابطه با غرب و در مقابل یک دیگری به این شکل تعریف کنند. توجه گروه‌های اسلامی در ترکیه بیشتر به همگرایی و وحدت جهان اسلام به‌ویژه سرزمین‌های عثمانی پیشین توجه دارد، اما دیگری‌سازی مذهبی که البته ناشی از ناآگاهی بود در این کشور سال‌ها به‌شکل غیرسازماندهی شده وجود داشت که به عنوان نمونه می‌توان به حاشیه‌رانی و دیگری‌سازی علوی‌ها به‌ویژه تا پیش از اقتدار حزب عدالت و توسعه اشاره کرد. ترکیه تحت حاکمیت حزب عدالت و توسعه یک سیاست خارجی دووجهی نسبت به خاورمیانه دارد که اغلب خصوصیات داخلی برخی رژیم‌های منطقه و خصوصاً موضوعات حقوق بشر را نادیده می‌گیرد و در عوض روی تقویت روابط تجاری تأکید دارد، اما ظهور جنبش‌های آزادی‌خواه در کشورهای عربی ۲۰۱۲ـ۲۰۱۰ منجر به برتری ملاحظات دموکراتیک بر تعاملات اقتصادی آنکارا در خصوص برخی کشورهای عربی گردید و ترکیه تلاش نمود با بازبینی سیاست خارجی خود به عنوان قهرمان و نماد دموکراسی شناخته شود. حتی به‌واسطه این بازبینی شریک استراتژیک خود، سوریه را نیز از دست داد.

برخلاف دیدگاه‌های رایج که معتقدند ترکیه سیاست متوازن‌سازی را در پیش گرفته است، اما به‌نظرم ترکیه به‌خوبی واقف است که آینده روشنی در جهان عرب ندارد بلکه به‌دنبال حداکثرسازی منافع خود است؛ زیرا اساساً حزب عدالت و توسعه نشان داده است با سیاست «دو گام به جلو و یک گام به عقب» یک دولت تاجر محسوب می‌شود و سیاست‌های اردوغان به‌هیچ‌وجه خاورمیانه‌ای نبوده است بلکه استراتژی آنها معطوف به جهان عرب بوده است. مدلی که پیش‌تر از آن یاد می‌شود و کارشناسان از آن به عنوان مدل اخوانی ـ ترکی یاد می‌کردند. گفته شده است که استراتژیست‌های ترکیه، بیش از گذشته بر مدل اخوانی ترکیه تأکید داشته‌اند. به‌نظر من اساساً ترکیه از راهبردی استفاده می‌کند که ایران مدت‌هاست آن را مورد استفاد قرار می‌دهد. «حمایت از ملت‌های عرب به‌جای دولت‌های عرب»

■ جنابعالی موضوع اصلی نظرات خود را بر روی توازن بین قدرت منطقه‌ای ترکیه و بازیگری بین‌المللی قرار دادید. رابطه ترکیه و امریکا را در این خصوص چگونه ارزیابی می‌کنید.؟

همانطور که در بالا گفتم ترکیه در نزدیک به نود در صد ائتلاف‌ها، نشست‌ها، نوع گفت‌وگوها، سازمان‌ها و اتحادیه‌های معتبر جهانی حضور دارد پس بنابراین هم به فهم کلی از مسائل ساختار تک-چندقطبی رسیده است و هم اینکه به شناخت کافی از زبان دیپلماسی-اقتصادی-و نظامی قدرت‌های منطقه‌ای و قدرت‌های جهانی هژمونیک رسیده است. مساله اصلی در روابط ترکیه و امریکا به ۲۱ دسامبر ۲۰۰۹ که بغداد میزبان نشست امنیتی سه کشور عراق، ترکیه و امریکا با عنوان «مکانیسم سه‌گانه در بغداد» و پاکسازی سازمان تروریستی پ.ک.ا. کابود که به‌بعد از سال‌های سال هنوز موضوع مسلح کردن کردهای عراق و به دنبال آن سوریه محل مناقشه روابط واشنگتن و آنکارا تبدیل شده است، در ان اجلاس موضوع تخلیه اردوگاه «مخمور» و وضعیت سرکردگان سازمان تروریستی پ.ک.ا. مورد بررسی قرار گرفت و نقشه راهی نیز تهیه شد و سه کشور با قاطعیت در جهت فشرده‌تر ساختن گام‌های مربوط به پاکسازی پ.ک.ا. تاکید کرده‌اند. از نظر استراتژیست‌های ترکیه آمادگی مکتب وست پوینت برای جنگ و درگیری با جامعه جهانی و مخصوصا در خاورمیانه مشهود است.

آنکارا معتقد است امنیت ملی کاخ سفید، باند اوانجلیست و نئوکن و در کابینه امریکا مکتب وست پوینت حاکم است. در شرایطی که انتظار می‌رفت ترامپ در دور اول ریاست جمهوری برکنار و عزل شود، تبلیغات انتخاباتی دور دوم ریاست جمهوری را آغاز کرده است. ترامپ، مارک اسپر را که مانند مایک پمپئو فارغ‌التحصیل وست پوینت آکادمی نظامی امریکاست، ترامپ مخالف خریداس ۴۰۰ توسط ترکیه است و تاکید می‌کند که ترکیه باید سامانه موشکی پاتریوت که محصول تولیدی شرکت رایتون است، خریداری کند. مارک اسپر بازاریاب شرکت رایتون اکنون نامزد پست وزارت دفاع امریکا پنتاگون شده است. ترکیه همیشه این پرسش را مطرح می‌کند که امریکا چه اهدافی را در خاورمیانه دنبال می‌کند؟ در پاسخ به این سئوال باید گفت: ترامپ به استخدام نظامیان فارغ‌التحصیل وست پینت در کادر دولت اهمیت زیادی قایل است. چنانکه ترامپ، برای اعمال سلطه و کنترل تحولات خاورمیانه، جان ابی زید فارغ‌التحصیل وست پینت و ژنرال بازنشسته و فرمانده سابق «ستاد فرماندهی مرکزی امریکا—سنتکم» را در ۱۹ مه ۲۰۱۹ میلادی عنوان سفیر امریکا در عربستان سعودی که یکی از کانونهای اصلی تحولات حساس منطقه‌ای است منصوب کرد. ترامپ اکنون کابینه حکومت خود را که در دوران جنگ سرد نیز سابقه نداشت به نظامیان و جناح جنگ طلب افراطی اوانجلیست و نئو محافظه‌کار واگذار کرده است. ترامپ بجای دیپلماسی و گفت‌وگو و تعیین راهبرد طولانی مدت در سیاست خارجی، کابینه جنگ تشکیل داده است. ترامپ بعد از خروج از برجام پی در پی امواج تحریم‌های سنگین را بر ایران تحمیل می‌کند.

برش

◀ برخلاف دیدگاه‌های رایج که معتقدند ترکیه سیاست متوازن‌سازی را در پیش گرفته است، اما به‌نظرم ترکیه به‌خوبی واقف است که آینده روشنی در جهان عرب ندارد بلکه به‌دنبال حداکثرسازی منافع خود است؛ زیرا اساساً حزب عدالت و توسعه نشان داده است با سیاست «دو گام به جلو و یک گام به عقب» یک دولت تاجر محسوب می‌شود و سیاست‌های اردوغان به‌هیچ‌وجه خاورمیانه‌ای نبوده است بلکه استراتژی آنها معطوف به جهان عرب بوده است. مدلی که پیش‌تر از آن یاد می‌کردند. گفته شده است که استراتژیست‌های ترکیه، بیش از گذشته بر مدل اخوانی ترکیه تأکید داشته‌اند. به‌نظر من اساساً ترکیه از راهبردی استفاده می‌کند که ایران مدت‌هاست آن را مورد استفاد قرار می‌دهد. «حمایت از ملت‌های عرب به‌جای دولت‌های عرب»

ترامپ برای قدرت نمایی به اجرای "دیپلماسی کشتی‌های جنگی Gunboat Diplomacy" میرات قرن نوزدهم میلادی و اعزام کشتیهای جنگی به دریای عرب، خلیج ایران، دریای جنوب چین و تنگه تایوان روی آورده است. امریکا هواپیماهای بمب افکن استراتژیک B-۵۲ حامل بمبهای هسته‌ای را از ماه ژوئن از دریای ژاپن به خلیج ایران منتقل کرده است. امریکا در جغرافیای ژئواستراتژیک شامل منطقه وسیع دریای چین، خلیج ایران و از دریای سیاه گرفته تا دریای بالتیک تلاش می‌کند از سه کشور چین، روسیه و ایران زهر چشم بگیرد. در تعیین سیاست خارجی رژیم ترامپ؛ مکتب وست پینت، مکتب اوانجلیست و جناح جنگ طلب نئو کنسرواتیو نقش موثری بر عهده دارند. اگر ترامپ بار دیگر به ریاست جمهوری امریکا انتخاب شود آغاز جنگ ممکن است اجتناب ناپذیر شود. انتخاب مارک اسپر تداعی بخش سخنان آنتونی چخوف نویسنده روسی است که می‌گوید: سلاح آویزان شده بر دیوار روزی شلیک خواهد شد.

در حال حاضر بین امریکا با روسیه و چین گلوله‌ای شلیک نشده است. اما جنگ اقتصادی شدیدی بین امریکا و چین ادامه دارد. پس ترکیه با الهام از تجربه تاریخی قبل از سال ۲۰۰۱ همه تخم‌مرغ‌های خود را در یک سبد یکی از کشورهای امریکا، چین و روسیه قرار نمی‌دهد. دولت ترکیه سه دلیل افزایش مخالفت با امریکا و متوازن کردن روابط با چین و روسیه را بررسی می‌کند آنکارا معتقد است:

تهدید امریکا درباره این مساله که اگر ترکیه اس ۴۰۰ را تحویل بگیرد از طرح تولید مشترک اف ۳۵ اخراج خواهد شد، از نظر منافع ترکیه تهدیدی بسیار ضعیف است. زیرا از نظر آنکارا، ترکیه نباید در طرح تولید مشترک اف ۳۵ شرکت و سرمایه‌گذاری می‌کرد. در حال حاضر ۸۰ درصد نیروی هوایی ترکیه وابسته به امریکاست مخصوصا که بعد از کودتای ۲۰۱۵ ترکیه با کمبود نیروی انسانی در نیروی هوایی خود روبروست. درصورتی که ترکیه اف ۳۵ را خریداری و بدان مجهز شود، صددرصد وابسته به امریکا خواهد شد.

وابستگی صددرصد نیروی هوایی ترکیه به امریکا به بزرگ‌ترین مشکل نظامی و امنیتی ترکیه تبدیل خواهد شد.

ترکیه باید در تجهیز نیروهای مسلح خود در راستای تحقق سه هدف استراتژی موثری را تدوین و اجرا کند:

—هدف اصلی تولید تسلیحات ملی و تجهیز ارتش.

-برای دستیابی به صنایع دفاعی و نظامی ملی باید به گزینه‌های انتقال تکنولوژی و تولید مشترک روی آورد.

-منابع متفاوتی را برای تامین تسلیحات و تجهیزات نظامی مختلف انتخاب کند و از وابستگی یک جانبه خودداری شود.

تحریم نظامی و تسلیحاتی ترکیه توسط امریکا در کوتاه‌مدت به ضرر ترکیه و دردراز مدت به نفع ترکیه خواهد بود.

ترک‌ها یک گلایه‌مندی تاریخی هم از امریکا دارند بعد از حمله ارتش ترکیه به قبرس و استقرار نیروی نظامی در شمال قبرس در سال ۱۹۷۴ میلادی، امریکا علیه ترکیه در سال ۱۹۷۵ تحریم نظامی و تسلیحاتی را اعلام و اجراء کرد. بدین سبب ترکیه ناچار شد برای تولید صنایع ملی دفاعی و نظامی اقداماتی انجام دهد. اکنون ترکیه در صورت اعمال تحریم تجهیزات دفاعی و نظامی توسط امریکا، بار دیگر به صنایع دفاعی و نظامی ملی روی خواهد آورد. ترکیه در آن دوره خطرات وابستگی یک جانبه به امریکا و تضعیف نیروهای مسلح خود را احساس کرد.

بدین سبب چندین شرکت و موسسه صنایع دفاعی و نظامی نظیر آسلسان ASELSAN (در زمینه ارایه خدمات نیروهای نظامی، تولید نرم‌افزارها و تجهیزات الکترونیکی، رادارها، دوربین‌های دید در شب، تجهیزات شناسایی دوست یا دشمن و سیستم‌های جنگ الکترونیک فعالیت می‌کند) را تاسیس کرد.

ترکیه در حال حاضر نیز باید صنایع دفاعی خود را تقویت کند و گسترش دهد. در حال حاضر فرماندهی نیروی دریایی ترکیه، طرح‌های تولید ادوات و تسلیحات نظامی دریایی نظیر «میلگم-کشتی ملی جنگی» را طراحی کرده است و نیروی هوایی ترکیه نیز باید طرح‌های تولید تجهیزات و تسلیحات مورد نیاز نیروی هوایی ترکیه را طراحی و تولید کند. زیرا وابستگی نظامی و تسلیحاتی ترکیه به امریکا بسیار خطرناک است.

امریکا ترکیه را با اعمال تحریم‌های اقتصادی تهدید کرده است. ترکیه به توهم و خیال تبدیل ترکیه به امریکای کوچک دچار شده بود. ترکیه در ۲۴ ژانویه ۱۹۸۰ میلادی طرح اجرایی نظام اقتصادی بازار آزاد را اعلام و بدان پیوست و کم کم سیاست اقتصادی تولید محور و اقتصاد کلان ملی را ترک کرد. امریکا و نظام سرمایه‌داری حاکم بر نظام بین‌المللی، بر ایجاد اقتصاد آزاد بازاری تاکید می‌کرد. امریکا و کشورهای غربی تاکید می‌کردند؛ ترکیه تشکل‌های اقتصادی دولتی و عمومی را به بخش خصوصی واگذار کند و از اجرای سیاست اقتصادی تولیدی ملی منصرف شود و واردات محصولات تولیدی آنها را بدون قید و شرط افزایش دهد. آنها بعد از نابودی تشکل‌های اقتصادی دولتی و عمومی ترکیه هم، تشکل‌های اقتصادی و عمومی خود را حفظ کردند و تولیدات محصولات تولیدی خود را ترکیه صادر می‌کنند. اکنون بزرگ‌ترین خطر و منبع تهدید علیه امنیت و منافع ملی ترکیه که موجب نگرانی ملت شده است، واردات محصولاتی نظیر کاه تا اف ۳۵ از کشورهای دیگر است. تهدیدات اقتصادی و تحریم‌های اقتصادی و مالی علیه ترکیه بزرگ‌تر از تهدیدات فعلی واردات محور نیست. ترکیه بعد از تحریم‌های امریکا، باید بخش کشاورزی خود را احیا کند و کارخانجات صنعتی جدیدی را تاسیس و به فعالیت و تولیدات صنعتی گسترده‌ای روی آورد. بدین ترتیب به استقلال و رشد اقتصادی گسترده دست یابد.

ترکیه در چهل سال اخیر همه دستورات امریکا را اجراء کرد. اما باز هم تحریم شد. امریکا ترکیه را در عملیات قبرس تحریم کرد. اجازه نداد که سلاح‌ها و تانک‌های فروخته شده به ترکیه در عملیات مختلف و به ویژه در عملیات مبارزه با تروریسم به کار گرفته شود. بطور کلی می‌توان گفت روابط ترکیه و امریکا با وجودی که بخوبی بنیان نهاده شده است اما یک ضعف اساسی دارد و آن اینکه بعد اقتصادی آن اصلا قوی نیست .نبود منافع اقتصادی گسترده باعث تضعیف روابط شده و حتی آن را در قبال بحران‌ها و تنش‌هایی که معمولا در روابط دوجانبه هر کشوری دیده می‌شود آسیب پذیر ساخته است .روآبط دو کشور همچنین نامتقارن است. ترکیه صرف نظر از بازیگری منطقه‌ای، قدرتی منطقه‌ای است که مناطق مختلفی را نظیر بالکان و آسیای مرکزی تحت پوشش خود قرار می‌دهد .منافع نگرانی‌ها، اولویت‌ها و زمان بندی‌های این کشور بیش از هر چیزی تحت تاثیر استنباط‌های محلی قرار دارد و در چهارچوبی منطقه‌ای تدوین می‌گردد. به خاطر این عدم تقارن در قدرت آنچه برای ترکیه ممکن است حیاتی و فوری باشد الزاما از اهمیت و فوریت یکسان برای امریکا برخوردار نیست. از طرفی معتقدم روابط دو کشور به سرعت تحت تاثیر تحولات یا اظهارات خاص رهبران سیاسی یا مسوولان دو کشور قرار می‌گیرد و رسانه‌ها تاثیر زیادی بر سمت و سوی آن دارند، در انتها معتقدم امریکا به ترکیه نقش ژئوپلیتیک امنیتی توام با ژئو اکونومیک داده است که از اروپا تا امریکا منافع و اشتراک مساعی هر سه را تامین می‌کند و این همان نقش بازیگری جهانی در سیستم تک چندقطبی است.

آمار مرداد ماه با اشاره به ۱۲,۵ درصد برگشتی مبلغ چک‌ها نشان داد

۶۸ درصد چک‌ها در تهران وصول شده است

گروه بانک و بیمه | محسن شمشیری |
از ۲۷۲۴ هزار میلیارد ریال چک وصول شده معادل ۱۹۶۷ هزار میلیارد ریال آن رمزدار بوده و ۷۳.۵ درصد این رمزدارها در تهران وصول شده است. به عبارت دیگر معادل ۱۴۴۶ هزار میلیارد ریال چک رمزدار در تهران وصول شده است. همچنین از چک‌های عادی نیز که ۷۵۷ هزار میلیارد ریال بوده ۴۰۰ هزار میلیارد ریال متعلق به تهران بوده است. براین اساس، معادل ۱۸۴۶ هزار میلیارد ریال یا ۶۸ درصد وصولی چک رمزدار و عادی متعلق به تهران بوده است و تهران با سهم بالای ۶۸ درصدی تقریبا بیش از دو سوم مبادلات چک و تجارت را به خود اختصاص داده است. به گزارش تعادل، در ماه مورد بررسی، در کل کشور بالغ بر ۲۷۲۴ هزار میلیارد ریال چک وصول شد که بالغ بر ۷۵۷ هزار میلیارد ریال چک عادی و حدود ۱۹۶۷ هزار میلیارد ریال چک رمزدار میباشد. به عبارت دیگر، کمتر از ۲۸ درصد ارزش چک‌های وصولی عادی و بیش از ۷۲ درصد از کل ارزش چکهای وصولی، رمزدار بوده است. همچنین در مردادماه ۱۳۹۸، در کل کشور بالغ بر ۷.۵ میلیون فقره چک وصول شد که از این تعداد بالغ بر ۶.۶ میلیون فقره عادی و بالغ بر ۹۰۰ هزار فقره رمزدار بوده است. بر این اساس در کل کشور ۸۸ درصد کل تعداد چکهای وصولی عادی و ۱۲ درصد رمزدار بوده است. این نکته نشان می دهد که به دلایل رکود یا شرایط کسب و کار، همچنان تمایل بازرگانان و فعالان اقتصادی به چک رمزدار است که ۷۲ درصد ارزش مبادله چک و ۱۲ درصد تعداد چک وصولی را چک رمزدار تشکیل می دهد. در حالی که چک عادی تنها ۲۸ درصد ارزش مبادله چک اما ۸۸ درصد کل تعداد چک‌های وصولی را شامل می شود و در عین حال میزان برگشتی چک عادی با وجود سیستم‌های چکاوک همچنان بالاست و ۱۲.۵ درصد مبلغ چک‌های مبادله شده و ۹ درصد تعداد چک‌های مبادله شده را برگشتی‌ها تشکیل می دهند. در مردادماه ۱۳۹۸، در کل کشور بالغ بر ۹۰۰ هزار فقره چک رمزدار به ارزشی حدود ۱۹۶۷ هزار میلیارد ریال وصول شد که نسبت به ماه قبل از نظر تعداد و مبلغ به ترتیب ۹.۸ و ۷.۵ درصد کاهش داشته است. در ماه مورد بررسی در استان تهران بالغ بر ۲۸۴ هزار فقره چک رمزدار به ارزشی بالغ بر ۱۴۴۶ هزار میلیارد ریال وصول شد. ۴۷ درصد از تعداد چکهای رمزدار وصولی در سه استان تهران با ۳۱ درصد، اصفهان و خراسان رضوی هر یک با ۷.۷ درصد وصول شده است که بیشترین سهم را در مقایسه با سایر استان‌ها دارا بوده‌اند. ۸۰ درصد از ارزش چکهای فوق در استان‌های تهران با ۷۳.۵ درصد، اصفهان ۳.۴ درصد و خراسان رضوی با ۳.۱ درصد وصول شده است. براساس آمار بانک مرکزی ۸۶۶ هزار میلیارد تومان چک در مردادماه در کل کشور مبادله شد که ۱۲.۵ درصد این میزان برگشت خورد. براساس تازه‌ترین آمار بانک مرکزی حدود ۷ میلیون و ۳۰۰ هزار فقره چک به ارزشی حدود ۸۶۶ هزار میلیارد ریال در مردادماه ۱۳۹۸ در کل کشور مبادله شد که نسبت به ماه قبل از نظر تعداد و مبلغ به ترتیب ۶.۱ درصد و ۱۳.۹ درصد کاهش نشان می دهد. در ماه مورد گزارش در استان تهران بالغ بر ۲ میلیون و ۴۰۰ هزار فقره چک به ارزشی حدود ۴۴۹ هزار میلیارد ریال مبادله شد.

بالغ بر ۵۱.۳ درصد از تعداد چک‌های مبادل‌های کل کشور در مردادماه ۱۳۹۸ در سه استان تهران، اصفهان و خراسان رضوی مبادله شده است که به ترتیب با ۳۳.۴ درصد، ۹.۹ درصد و ۸ درصد بیشترین سهم را در مقایسه با سایر استان‌ها دارا بوده‌اند. همچنین ۶۵.۲ درصد از ارزش چک‌های فوق در سه استان تهران (۵۱.۸ درصد)، اصفهان (۷.۴ درصد) و خراسان رضوی (۶ درصد) مبادله شده است که بیشترین سهم را در مقایسه با سایر استان‌ها دارا بوده‌اند.

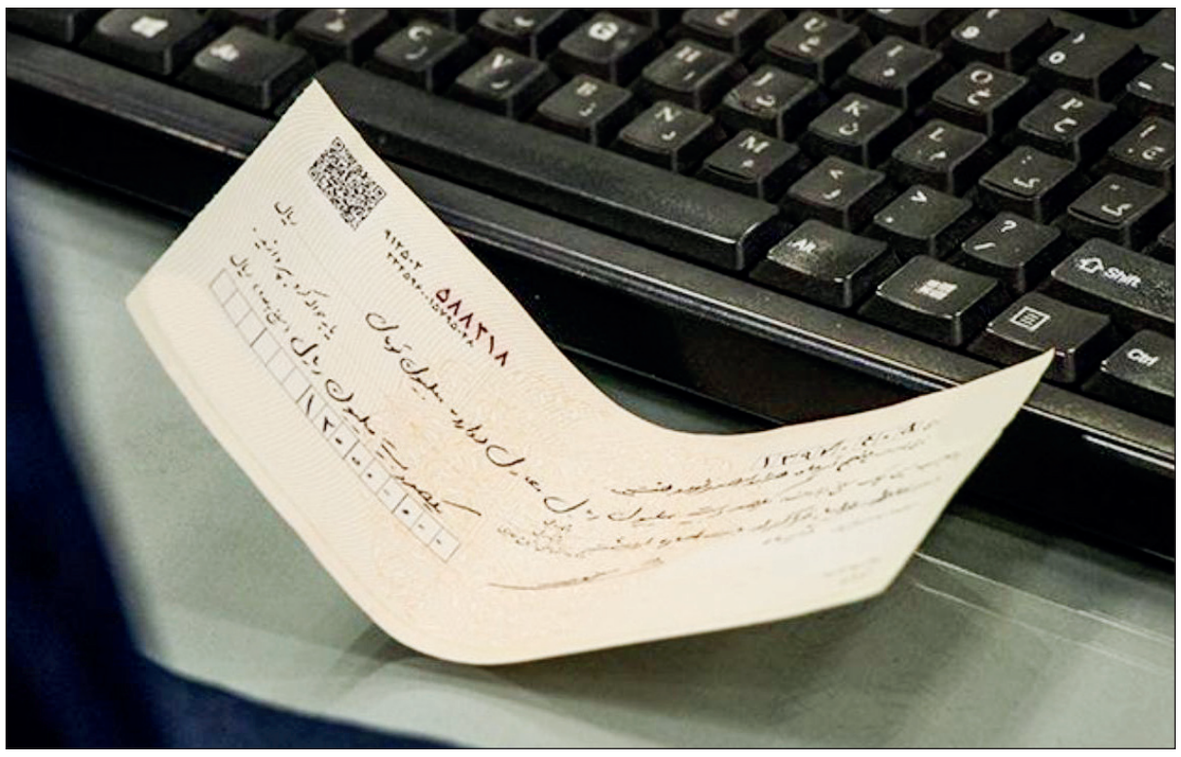

چک‌های وصولی

بالغ بر ۶ میلیون و ۶۰۰ هزار فقره چک به ارزشی بالغ بر ۷۵۷ هزار میلیارد ریال در مردادماه ۱۳۹۸ در کل کشور وصول شد که نسبت به ماه قبل از نظر تعداد و مبلغ به ترتیب ۵.۷ درصد و ۱۵.۳ درصد کاهش نشان می دهد. در ماه مورد بررسی، در کل کشور ۹۱.۱ درصد از کل تعداد چک‌های مبادل‌های و ۸۷.۵ درصد از کل مبلغ چک‌های مبادل‌های وصول شد. در این ماه در استان تهران بالغ بر ۲ میلیون و ۲۰۰ هزار فقره چک به ارزشی حدود ۴۰۰ هزار میلیارد ریال وصول شد. در ماه مورد بررسی در استان تهران از نظر تعداد ۹۱.۹ درصد و از نظر ارزش ۸۹.۱ درصد از کل مبلغ چک‌های مبادل‌های وصول شده است. در ماه مذکور در بین سایر استان‌های کشور بیشترین نسبت تعداد چک‌های وصولی به کل چک‌های مبادل‌های در استان، به ترتیب به استان‌های گیلان (۹۳.۴ درصد)، البرز (۹۲.۵ درصد) و یزد (۹۲.۱ درصد) اختصاص یافته است و استان‌های کهگیلویه و بویراحمد (۸۵.۵ درصد)، چهارمحال و بختیاری و کرمان (هر کدام ۸۷.۴ درصد) و کردستان (۸۷.۶ درصد) پایین‌ترین نسبت تعداد چک‌های وصولی به کل چک‌های مبادله شده در استان را به خود اختصاص داده‌اند. در ماه مورد بررسی، در بین سایر استان‌های کشور بیشترین نسبت ارزش چک‌های وصولی به کل ارزش چک‌های مبادل‌های در استان به ترتیب به استان‌های کهگیلویه و بویراحمد (۹۱.۶ درصد)، کرمانشاه (۹۱ درصد) و گیلان (۹۰.۹ درصد) اختصاص یافته است و استان‌های اصفهان (۷۳.۲ درصد)، سیستان و بلوچستان (۸۴.۱ درصد) و چهارمحال و بختیاری (۸۴.۶ درصد) کم‌ترین نسبت ارزش چک‌های وصولی به کل ارزش چک‌های مبادله شده در استان را به خود اختصاص داده‌اند.

چک‌های برگشتی

حدود ۶۴۷ هزار فقره چک به ارزشی بالغ بر ۱۰۸ هزار میلیارد ریال در مردادماه ۱۳۹۸ در کل کشور برگشت داده شده است که نسبت به ماه قبل از نظر تعداد و مبلغ به ترتیب ۹.۸ درصد و ۲.۸ درصد کاهش نشان می دهد. در ماه مورد گزارش، در استان تهران بالغ بر ۱۹۶ هزار فقره چک به ارزشی حدود ۴۹ هزار میلیارد ریال برگشت داده شد. در ماه مورد بررسی، در کل کشور ۸.۹ درصد از کل تعداد چک‌های مبادل‌های و ۱۲.۵ درصد از کل مبلغ چک‌های مبادل‌های برگشت داده شده است. در ماه مورد بررسی، در استان تهران ۸.۱ درصد از کل تعداد چک‌های مبادل‌های و ۱۰.۹ درصد از کل مبلغ چک‌های مبادل‌های برگشت داده شده است.

در ماه مذکور در بین سایر استان‌های کشور بیشترین نسبت ارزش چک‌های برگشتی به کل ارزش چک‌های مبادله شده در استان به ترتیب به استان‌های اصفهان (۲۶.۸ درصد)، سیستان و بلوچستان (۱۵.۹ درصد) و چهارمحال و بختیاری (۱۵.۴ درصد) اختصاص یافته است و استان‌های کهگیلویه و بویراحمد (۸.۴ درصد)، کرمانشاه (۹ درصد) و گیلان (۹.۱ درصد) کم‌ترین نسبت ارزش چک‌های برگشتی به کل ارزش چک‌های مبادله شده در استان را به خود اختصاص داده‌اند.

چک‌های برگشتی به تفکیک علل

حدود ۶۲۱ هزار فقره چک به ارزشی حدود ۱۰۴ هزار میلیارد ریال در مردادماه ۱۳۹۸ در کل کشور به دلایل کسری یا فقدان موجودی برگشت داده شده است. در واقع در کل کشور از نظر تعداد ۹۵.۹ درصد و از نظر ارزش ۹۵.۸ درصد از کل چک‌های برگشتی به دلایل کسری یا فقدان موجودی بوده است. در ماه مورد بررسی، در استان تهران بالغ بر ۱۸۵ هزار فقره چک به ارزشی بالغ بر ۴۶ هزار میلیارد ریال به دلایل کسری یا فقدان موجودی برگشت داده شده است. در واقع در استان تهران از نظر تعداد و مبلغ (هر کدام ۹۴.۴ درصد) از کل چک‌های برگشتی به دلایل کسری یا فقدان موجودی بوده است.

همکاری مالی ایران در آسیای مرکزی

وهاب قلیچ |
ایران با وجود اشتراکات فرهنگی و زبانی و تجربه بیش از ۳۵ سال اجرای قانون عملیات بانکی بدون ربا می تواند نقش فعالی در آسیای مرکزی داشته باشد که تا به امروز به منصه ظهور نرسیده است.

آسیای مرکزی بخش مهمی از بزرگ‌ترین قاره جهان است که به علت قرار داشتن تحت مرزهای حکومت‌های ایرانی در سال‌های دور، از اشتراکات قومی و فرهنگی زیادی با جامعه ایران برخوردار هستند. در سال‌های اخیر این منطقه در زمینه بانکداری و مالی اسلامی تحرکاتی داشته است؛ به حدی که مرکز تحلیلی بین‌المللی موسوم به «Moody's» در گزارشی توسعه سریع بانکداری و مالی اسلامی در کشورهای آسیای مرکزی از جمله ازبکستان، قزاقستان، تاجیکستان و قرقیزستان را در آینده نزدیک پیش‌بینی کرده است. پیش از طرح بحث، مناسب است به آخرین تحولات بانکداری و مالی اسلامی در این کشورها نگاه گذرایی داشته باشیم:

ازبکستان: این کشور بیشترین جمعیت مسلمانان را در میان کشورهای آسیای مرکزی (با حدود ۲۹ میلیون نفر مسلمان) دارا است. در سال‌های اخیر دولت ازبکستان پیش‌نویس لایحه‌ای را برای ایجاد زیرساخت‌های بانکداری و مالی اسلامی در این کشور تنظیم کرده است. این کار عمدتا با هدف توسعه ارایه خدمات بانکداری و مالی اسلامی و جذب سرمایه‌گذاران مسلمان از خاورمیانه و جنوب شرق آسیا صورت گرفته است. در این راستا، دولت ازبکستان خواهان ایجاد یک بانک توسعه‌ای مبتنی بر شریعت اسلامی با حمایت بانک توسعه اسلامی شده است. در حال حاضر «همکاربانک» در تاشکند به عنوان بانکی ازبکستانی فعالیت دارد که ارایه خدمات بانکداری اسلامی خود را از سال ۲۰۱۳ آغاز کرده است. البته بانک «ایپک یولی» به عنوان یکی از بانک‌های مطرح ازبکستان به تازگی در صدد ایجاد «باجه اسلامی» برآمده است.

قزاقستان: این کشور با بیش از حدود ۷۰ درصد جمعیت مسلمان، از جمله کشورهای آسیای مرکزی است که مقامات آن در تلاش هستند تا با توجه به سهم بالای مسلمانان کشور، بخش بانکداری و مالی اسلامی را در کشورشان توسعه بخشند. در حال حاضر دو بانک اسلامی به نام‌های «الهلال» و «زمان بانک» در قزاقستان فعالیت می کنند که در بزرگ‌ترین شهرهای قزاقستان دارای شعب فعالی هستند. در سال ۲۰۱۸ مدیرعامل بانک توسعه اسلامی، کشور قزاقستان را یکی از بازارهای جدید مالی اسلامی توصیف کرد که ظرفیت بالایی جهت ترقی دارد و می تواند در آینده‌ای نزدیک خود را به یکی از قطب‌های صنعت بانکداری و مالی اسلامی در منطقه تبدیل کند. در سال ۲۰۱۷ مرکز مالی بین‌المللی «آستانه» (AIFC) با امضای تفاهم‌نامه همکاری با مرکز توسعه اقتصاد اسلامی دبی (DIEDC) برنامه‌ریزی خوبی جهت تبادل‌نظر و استفاده نظام مالی قزاقستان از ظرفیت تخصصی و تجارب این مرکز در زمینه اجرای مکانیزم‌های مالی سازگار با شریعت را پایه‌ریزی کرد.

تاجیکستان: این کشور با حدود ۹۵ درصد جمعیت مسلمان، در پی استفاده از ابزارهای مالی اسلامی برآمده است. قانون فعالیت بانکداری اسلامی در تاجیکستان از آگوست سال ۲۰۱۴ به اجرا رسیده است. در این میان، برخی از موسسات مالی همچون «بانک رشد تاجیکستان» و «تاجیک صادرات بانک» تلاش‌هایی برای تبدیل شدن به بانک اسلامی داشته‌اند. همچنین «صاحب کار بانک» یک شرکت مشترک سهامی با حمایت بخش خصوصی بوده که در مرحله نهایی تبدیل شدن به اولین بانک اسلامی در تاجیکستان است. در حال حاضر مجوز این بانک که به «توحید بانک» تغییر نام داده است به عنوان اولین بانک تماماً اسلامی تاجیکستان در بانک مرکزی این کشور در دست بررسی است

قرقیزستان: این کشور با حدود ۸۰ درصد جمعیت مسلمان، از دیگر کشورهای منطقه آسیای مرکزیست که در پی استفاده از ابزارهای مالی اسلامی است. در این راستا، در سال ۲۰۱۵ رییس بانک ملی قرقیزستان از تمایل مقامات این کشور برای ایجاد بانکداری اسلامی خبر داده بود. در قرقیزستان چند موسسه محدود پولی و مالی همچون «اکواسلامیک بانک» با تکیه بر قوانین مالی اسلامی فعالیت‌هایی دارند، اما این دسته از فعالیت‌ها به دلیل کمبود امکانات حرفه‌ای و سرمایه لازم توسعه چندانی نداشته است. آنگونه که مشخص است آسیای مرکزی حرکتی هرچند آهسته اما قابل اعتنا را به سمت اجرا و توسعه بانکداری و مالی اسلامی به عنوان جزئی از نظام اقتصادی خود آغاز کرده است. کمبود زیرساخت‌های سرمایه‌گذاری فنی و آموزشی، درصد قابل توجه مسلمانان به کل جمعیت در این منطقه، نرخ پایین نفوذ بانکی و وجود تقاضا از سوی برخی از مقامات عالیرتبه این کشورها همگی می تواند فرصت و ظرفیتی برای توسعه همکاری‌ها و ایجاد بستر اقدامات مشترک با این منطقه، برای کشورهایی باشد که سابقه اجرای نظام بانکداری و مالی براساس موازین اسلامی در آنها حداقل به چند دهه می‌رسد.

در این میان مالزی و برخی از کشورهای منطقه خلیج فارس همچون امارات متحده عربی برنامه‌هایی را برای توسعه همکاری با آسیای مرکزی در زمینه‌های ترویج و توسعه بانکداری و مالی اسلامی در دستور کار قرار داده‌اند. این در حالی است که جمهوری اسلامی ایران با وجود اشتراکات فرهنگی و زبانی بیشتر با منطقه آسیای مرکزی (خصوصا ازبکستان و تاجیکستان)، تجربه بیش از ۳۵ سال اجرای قانون عملیات بانکی بدون ربا به نحو یکپارچه و سراسری، بازار سرمایه فعال و روبه‌جلو توام با استفاده از انواع ابزارهای مالی اسلامی همچون صکوک و ابزارهای مشتقه اسلامی و سبقه حداقل سه دهه تولید محصولات علمی و پژوهشی در حوزه بانکداری و مالی اسلامی می تواند با وجود تمامی ضعف‌ها و چالش‌های موجود، نقش فعالی در این بازار مستعد داشته باشد؛ نقشی که تا به امروز به منصه ظهور نرسیده است.

با نگاهی آسیب‌شناسانه و تحلیلی می توان موانعی را در جهت گسترش این نوع همکاری‌ها توسط نظام بانکی و مالی کشور در این حوزه راهبردی برشمرد که متولیان امر بایستی در رفع آن به نحو عاجل برنامه‌ریزی و اقدام کنند: عدم اراده کافی برای نقش‌آفرینی در بازارهای بانکداری و مالی اسلامی منطقه که عمدتا ناشی از اولویت‌بندی متفاوت متولیان امر در پیاده‌سازی امور بانکی و مالی کشور است.

ارتباط حداقلی با موسسات بین‌المللی مطرح در حوزه مالی اسلامی همچون هیات خدمات مالی اسلامی (IFSB)، انجمن بین‌المللی تحقیقات شریعت در مالی اسلامی (ISRA)، بازار بین‌المللی مالی اسلامی (IIFM)، سازمان حسابداری و حسابرسی موسسات مالی اسلامی (AAOIFI)، مرکز بین‌المللی آموزش مالی اسلامی (INCEIF)، موسسه آموزش و پژوهش اسلامی (IRTI)، موسسه بانکداری و بیمه اسلامی (IIBI) و غیره.

عدم ایجاد سازمان‌ها و موسسات بزرگ و بین‌المللی علمی، آموزشی، پژوهشی و استانداردسازی در حوزه بانکداری و مالی اسلامی در داخل کشور.

عدم ترجمه و انتشار مناسب و کافی محصولات علمی و آموزشی کشور در حوزه بانکداری و مالی اسلامی به زبان‌های انگلیسی و عربی جهت معرفی بهتر محصولات و دستاوردهای محققین و صاحبنظران و مصوبات کمیته‌های فقهی فعال همچون کمیته فقهی سازمان بورس و اوراق بهادار. عدم انعکاس کافی اطلاعات مالی بازارهای پول و سرمایه کشور در گزارش‌های مطرح بین‌المللی در زمینه داده‌های آماری، معرفی ابزارها و سیاست‌ها، تجهیزات فنی و غیره. عدم آشنایی کافی متولیان و کارشناسان کشور از ساختارها، قوانین و ابزارهای بازارهای بانکداری و مالی در منطقه آسیای مرکزی به علت محدودیت‌های ارتباطی و ضعف دیپلماسی اقتصادی. نکته پایانی آنست که غالب جمعیت مسلمانان منطقه آسیای مرکزی به مذهب تسنن اختصاص دارد. این امر می طلبد که با تمرکز بیشتر بر مشترکات فقهی شیعه و اهل تسنن در زمینه‌های اقتصادی که البته کم هم نیست، زمینه همکاری را با مسلمانان این منطقه به نحو مطلوب‌تری فراهم سازیم.

تجویز غلط برای کنترل رشد تورم و نقدینگی

حسین سلطان آبادی |
شاید اینگونه تجویز شود که برای کنترل رشد نقدینگی و تورم کافی است که نرخ سود کاهش یابد. آیا می توان در شرایط وجود ناترازی بانکی از متغیر نرخ سود انتظار کنترل تورم را داشت؟ بسیاری از اقتصاددانان بر این گفته نوبلیست اقتصاد، میلتون فریدمن، صحه می گذارند که «تورم در همه جا و در همه زمان‌ها یک پدیده پولی است». فارغ از نقدهای وارد بر این گفته و تفسیرها و برداشت‌های متفاوت از آن، می توان ریشه تورم مزمن اقتصاد ایران را در رشد حجم نقدینگی جست‌وجو کرد و علاج آن را مانند بسیاری از کشورهای دیگر در گروی کنترل این رشد دانست.

با این فرض، باید تشخیص داد که مهم‌ترین عوامل اثرگذار بر رشد تقریباً یکنواخت نقدینگی در اقتصاد ایران کدام موارد ند؟ نقدینگی تعاریف مختلفی داشته و بر این اساس به شیوه‌های مختلفی محاسبه می‌شود، اما در نحوه محاسبه بانک مرکزی ایران از جمع جبری پول (شامل اسکناس و مسکوک و سپرده‌های دیداری) و شبه پول (سپرده‌های غیردیداری و اوراق گواهی سپرده) به دست می آید. بنابراین اوراق گواهی سپرده خودبخشی از نقدینگی است و انتشار آن نمی تواند هدف کنترل نقدینگی را دنبال کند. اما اثرگذاری پول و شبه پول بر تورم متفاوت است. طبیعتاً آنچه منجر به تقاضا برای کالاها و خدمات و متعاقباً افزایش قیمت آنها می‌شود، پول است و نه شبه پول، با این حال شبه پول را نمی توان در اثرگذاری بر تورم نادیده گرفت، چرا که به سرعت قابل تبدیل به پول است. برای مثال سپرده‌های مدت‌دار می توانند پشتوانه تسهیلات اعطایی بانک‌ها قرار گرفته و منجر به خلق پول جدید شوند. به این ترتیب شاید بتوان گفت که اثر رشد پول بر تورم با سرعت و اثر رشد شبه پول بر تورم با تاخیر بروز می یابد. ممکن است به اشتباه اینگونه تصور شود که با تبدیل پول به شبه پول می توان بدون هزینه چندانی، تحقق تورم بالا را به تعویق انداخت و بنابراین فقط کافی است که در مواجهه با شوک‌های تورمی، نرخ سود را افزایش داد. البته این سیاست می تواند تحقق تورم را به تعویق بی‌اندازد، اما هزینه آن اصلاً اندک نیست، چرا که سود پرداختی به سپرده‌ها در سر رسید، عملاً بر حجم پول موجود خواهد افزود و تورم را با شدت بیشتری رقم خواهد زد. هر چه نرخ سود واقعی مثبت‌تر بوده و این حباب بزرگ‌تر باشد، تبعات ناشی از ترکیدن آن سنگین‌تر خواهد بود. این همان اتفاقی است که در سال‌های اخیر در اقتصاد ایران تجربه کرده‌ایم. در خردادماه سال ۱۳۹۸ رشد نقدینگی ۲۵.۱ درصد (نسبت به خرداد ۱۳۹۷) بوده است. این رشد در سه سال اخیر تغییر چندانی نداشته و در حدود ۲۳ درصد در نوسان بوده است. اما رشد حجم پول که در اسفند ۱۳۹۳ و در پی افزایش نرخ سود واقعی به یک درصد (نسبت به اسفند سال ۱۳۹۲) رسیده بود، رفته رفته افزایش یافت و در خرداد ۱۳۹۸ به ۵۰.۹ درصد (نسبت به خرداد ۱۳۹۷) رسید. در واقع آنچه در سال‌های قبل با وعده پرداخت سود به سپرده‌ها کاشتیم، حالا با تورم بالای ناشی از خلق پول برداشت می کنیم. با این فروض ممکن است اینگونه تجویز شود که برای کنترل رشد نقدینگی و تورم کافی است که نرخ سود، چه به صورت دستوری و چه به صورت استفاده بانک مرکزی از ابزار عملیات بازار باز، کاهش یابد. برخی استدلال کرده‌اند که تشدید شرایط بحرانی آرژانتین به دلیل آزادسازی نرخ بهره بوده است. اما این تجویز تبعات شدید سرکوب مالی ناشی از نرخ سود حقیقی منفی را در نظر نمی گیرد.

فراموش نکنیم که در شرایطی که تورم حال حاضر اقتصاد ایران بالاتر از نرخ سود بوده، ثبات اسمی نرخ سود نیز به معنی منفی شدن نرخ سود حقیقی است که می تواند تبعاتی از قبیل مازاد تقاضای تسهیلات بانکی و فساد متعاقب آن، اتلاف منابع و تشدید بنگاه‌داری بانک‌ها یا افزایش املاک و دارایی‌های مازاد آنها را به همراه داشته باشد. این در حالی است که می دانیم به دلیل شرایط نابسامان بودجه دولت، انتشار بیشتر اوراق مالی دولتی در دستور کار قرار گرفته و این امر فشار افزایشی قابل توجهی را بر نرخ سود وارد خواهد کرد. پافشاری بر تثبیت نرخ سود اسمی به معنی انتقال بیشتر بدهی دولتی به ترازنامه بانک مرکزی و افزایش پایه پولی است و تشدید تورم را به همراه خواهد داشت. نکته مهم دیگر این است که تا زمانی که نظارت جدی و سختگیرانه برای حل معضل ناترازی بانک‌های مشکل‌دار وجود ندارد، انگیزه اجرای بازی پانزی در این نهادها وجود داشته و تلاش دستوری یا غیردستوری بانک مرکزی برای کاهش نرخ سود در عمل با شکست مواجه خواهد شد. کما اینکه پیش از این نیز مشاهده کرده‌ایم که بسیاری از بانک‌ها و موسسات در عمل نرخ سود مصوب شورای پول و اعتبار را رعایت نکرده‌اند و با ارایه نرخ سودهای بالاتر، در پی جذب سپرده جدید برای پرداخت سود سپرده‌های قبلی خود بوده‌اند. بنابراین بدون اصلاح نظام بانکی، کنترل نقدینگی و متعاقباً کنترل تورم در ایران با موفقیت زیادی همراه نخواهد شد. اصلاح نظام بانکی و تقبل هزینه‌های اقتصادی و اجتماعی ناشی از آن مهم‌ترین گام در این مسیر است که در ادامه باید گام‌های تکمیلی از قبیل کنترل کسری بودجه دولت را به دنبال داشته باشد.

یادداشت

کاهش تدریجی نرخ سود بانکی

مهدی هادیان |
در صورتی که پرداخت سود به سپرده‌های بانکی فارغ از واقعیت‌های اقتصاد بالاخص روند تورم باشد، هر چند که به حبس نقدینگی در شبکه بانکی منجر خواهد شد ولی هیچگونه ثبات مالی و اقتصادی به همراه نخواهد داشت. با بروز انتظارات کاهشی از تقاضای جهانی و شکل‌گیری چشم‌انداز رکودی برای سال میلادی آتی و احتمال تداوم آن در سال‌های بعد، منحنی بازده اوراق قرضه امریکا و بریتانیا روند نزولی به خود گرفته و باعث شده که بانک‌های مرکزی دنیا از جمله اروپا و امریکا نرخ‌های بهره مبنا را کاهش دهند به نحوی که در اروپا این نرخ اکنون در محدوده منفی قرار گرفته است. هر چند که با نگاهی دیگر، این اقدامات ممکن است در واقع پاسخی پولی به مناقشات تجاری و به نوعی شروع یک جنگ ارزی تمام‌عیار در سطح بین‌الملل باشد، اما سیاست‌گذاران پولی در بیانیه‌های خود تداوم پایداری اقتصاد و سطح فعالیت‌های آن را مهم‌ترین دلیل اتخاذ این اقدامات بیان کرده‌اند. در اقتصاد ایران نیز اوضاع کنونی به گونه‌ای است که بیش از هر زمانی نیازمند اعلان عمومی جهت‌گیری سیاست پولی است. بعد از یک دوره التهاب در بازارهای مالی و دارایی، اکنون نقدینگی سرگردان در موضعی نامشخص قرار گرفته است.

از اواخر تابستان ۱۳۹۶ نقدینگی با خروج از سپرده‌های سرمایه‌گذاری بانکی، شکل سیال‌تری به خود گرفت و برای پوشش تقاضاهای سفته‌بازی و سرمایه‌گذاری به سمت بازار ارز و طلا و در ادامه آن به بازار مسکن و سپس سهام سرازیر شد. اکنون پس از تسلط دولتمردان و سیاست‌گذاران بر بازار ارز و حصول ثبات نسبی در این بازار، با توجه به اینکه نرخ‌های بازدهی در بازارهای مختلف نیز طی دوره دو ساله فوق تقریبا همگرا شده است، بعضا اینگونه استدلال می‌شود که برای کاهش سیاست نقدینگی و جلوگیری از شکل‌گیری دور جدیدی از تقاضاهای سفته‌بازی در بازارهای دارایی و بالاخص بازار ارز و طلا، ضروری است که سیاست‌گذار پولی با جذاب کردن بازدهی سپرده‌های بانکی، نقدینگی سرگردان را مهار کند. به عبارت دیگر با افزایش نرخ سود سپرده‌های سرمایه‌گذاری زمینه کاهش سیاست نقدینگی و تبدیل بیشتر سپرده‌های جاری به سپرده‌های سرمایه‌گذاری را فراهم نماید تا از این طریق ثبات در بازارها نیز ایجاد شود. واقعیت آن است که پیش‌فرض یک‌چنین استدلال‌هایی این است که حبس نقدینگی در بانک‌ها را معادل ثبات در بازارها و در مرحله بعد ثبات اقتصادی می‌داند؛ این در حالی است که رجوع به تحولات نیمه اول دهه جاری پیش‌فرض‌ها و دلالت‌های این دیدگاه را به صراحت نقض می کند. در آن زمان نیز برای مهار سیالیت نقدینگی، نرخ سود سپرده‌ها افزایش یافت و با کاهش انتظارات تورمی و حتی تورم محقق شده، با اینکه اقتصاد در رکود عمیق به سر می‌برد، نرخ سودهای بانکی در سطوح بالای ۲۰ درصد جولان می‌داد. نتیجه آن شد که با مثبت شدن نرخ سود حقیقی سپرده‌ها، حجم وسیعی از منابع بانکی به سپرده‌های سرمایه‌گذاری تبدیل شد که با توجه به عدم گردش مناسب دارایی‌های بانکی متاثر از فضای رکودی اقتصاد، پرداخت هزینه‌های تامین مالی این منابع برای شبکه بانکی به بهای بروز ایجاد ناترازی شدید در ترازنامه بانک‌ها و لذا افزایش استقراض آنها از بانک مرکزی انجام شد. در یک چنین فضایی پمپاژ پول پرقدرت و نقدینگی به جامعه نه برای پوشش فعالیت‌های اقتصادی و گردش پایدار آن بین بخش‌های مختلف اقتصادی، بلکه برای تراز شدن صوری ترازنامه‌های شبکه بانکی صورت می گرفت. در نتیجه از آنجا که به ازای نقدینگی‌های خلق شده طی این دوره ارزش افزوده‌ای در بخش حقیقی اقتصاد ایجاد نمی‌شد، نسبت نقدینگی به تولید که در اوایل دهه ۹۰ در حدود ۶۰ درصد بود، طی یک روند صعودی در اواخر سال ۱۳۹۵ به حدود ۱۰۰ درصد افزایش یافت. علاوه بر انباشت نقدینگی مازاد، ترکیب تولید طی این دوره نیز مستقیما به ضرر تشکیل سرمایه ثابت ناخالص در حال تغییر بود بگونه‌ای که سهم آن از حدود ۳۰ درصد در تقاضای کل به کمتر از ۲۰ درصد کاهش یافت. به عبارت دیگر، تجویز چنین دیدگاهی باعث شد که با حبس نقدینگی در سیستم بانکی، طی یک دوره سه چهار ساله علاوه بر خلق ناسالم نقدینگی، تشکیل سرمایه ثابت ناخالص که موتور رشد اقتصاد و ایجاد اشتغال در بلندمدت است نیز در معرض تهدید قرار گیرد. به همین جهت بود که آثار بحران مالی اخیر بسیار گسترده‌تر از آثار بحران مالی اوایل دهه جاری بود. بنابراین در شرایط فعلی اقتصاد ایران نیز که بازارهای مالی و دارایی پس از دو سال نوسانات شدید، به بازدهی تقریبا همگرایی دست یافته‌اند، ضروری است با بهره‌گیری از تجربیات دوره قبل، سیاست پولی و بطور ویژه نرخ سود بانکی به نحوی مدیریت شود که از ایجاد بحران‌هایی به مراتب سنگین‌تر از دو بحران قبلی در آینده جلوگیری گردد. بدین منظور باید شرایط متغیرهای کلان اقتصادی را مد نظر قرار داد. از یک سو تورم انتظاری روندی نزولی به خود گرفته است و انتظار می‌رود که تورم نقطه‌ای در انتهای سال به کانال ۲۰ درصد تنزل یابد و در مقطع یکسال آتی نیز به حول و حوش ۱۵ درصد کاهش یابد که به نوعی با میانگین بلندمدت نرخ تورم اقتصاد همخوانی دارد. از سوی دیگر وضعیت تولید بگونه‌ای است که متاثر از کاهش شدید درآمدهای نفتی و همچنین محدودیت در مخارج عمرانی دولت، انتظاری مثبتی برای رشد اقتصادی وجود ندارد و در صورت عدم بهبود شرایط بودجه‌ای دولت، امکان تداوم وضعیت رکودی برای سال آتی نیز وجود دارد. بدیهی است که در چنین شرایطی، در صورت بالا بودن نرخ سود بانکی، عمده طرح‌های سرمایه‌گذاری فاقد توجیه اقتصادی بوده و لذا تشکیل سرمایه ثابت در معرض تهدید قرار می گیرد و حتی ممکن است در صورت عدم وجود چشم‌انداز مناسبی برای سرمایه‌گذاری، جبران استهلاک ماشین‌آلات و دستگاه‌های تولیدی نیز انجام نشود.

دنیای فناوری

حل مشکل تخلیه شارژ با آپدیت جدید «آی‌اواس»

اپل آپدیت جدید سیستم عامل «آی‌اواس» را عرضه کرده است. این آپدیت مشکل تخلیه سریع شارژ دستگاه‌ها را برطرف می‌کند. به گزارش مهر به نقل از انگجت، اپل همچنان مشغول ترمیم باگ‌های نسخه جدید iOS است. این شرکت آپدیت آی‌اواس ۱۳.۱.۱ را منتشر کرده که چند مشکل مهم را برطرف می‌کند. مهم‌ترین مشکلی که با این آپدیت برطرف می‌شود، تخلیه سریع شارژ باتری دستگاه‌های کاربران در سراسر جهان است. علاوه بر آن این آپدیت راه‌حلی برای مشکل سیری در شناسایی درخواست‌های کاربران در آیفون ۱۱، آیفون ۱۱ پرو و آیفون ۱۱ پرو مکس نیز ارایه کرده است. همچنین اختلالات در ثبت بک‌آپ از اطلاعات دستگاه‌ها نیز با کمک این آپدیت iOS برطرف می‌شود. در کنار این موارد آی‌اواس ۱۳.۱.۱ اختلالات مربوط به اپلیکیشن‌های کیبورد طرف سوم و کند شدن عملیات سینک Reminders را نیز برطرف می‌کند.

یک گوشی تاشوی دیگر در راه است

گزارش‌ها حاکی است که گوشی هوشمند تاشوی موتورولا تا پایان سال جاری میلادی روانه بازارهای جهانی خواهد شد. به گزارش ایسنا، حدود یک سال است که غول‌های تکنولوژی همچون سامسونگ و هواوی از برنامه‌های خود برای معرفی و عرضه گوشی‌های هوشمند تاشو و انعطاف‌پذیر خبر داده‌اند تا جایی که اوایل سال ۲۰۱۹ میلادی نیز شاهد رونمایی گلکسی‌فولد سامسونگ و هواوی ایکس تاشو بود. این روزها که بازار معرفی و عرضه گوشی‌های هوشمند تاشو مجهز به صفحه نمایش انعطاف‌پذیر و تاشدنی بسیار داغ و پر تب‌وتاب شده است، بسیاری از شرکت‌های بزرگ جهان به سمت‌وسوی طراحی و توسعه این محصولات روی آورده‌اند که از مهم‌ترین آنها می‌توان به سامسونگ و هواوی اشاره کرد. حالا تازه‌ترین اخبار و گزارش‌های منتشرشده در وب‌سایت gsmarena نشان می‌دهد که گوشی هوشمند تاشوی موتورولا ریزرفون (Motorola RAZR phone) تا پیش از پایان سال ۲۰۱۹ میلادی به بازارهای جهانی عرضه خواهد شد. نسخه معروف و قدیمی گوشی‌های موتورولا ریزرفون که توانست در طول مدت عمر خود در بازارهای جهانی بالغ بر ۳۰ میلیون دستگاه بفروشد، به تازگی از سوی این شرکت بازطراحی شده و با بهره‌گیری از سیستم‌عامل اندروید و برخی فناوری‌های جدید همچون گوشی‌های تاشو و مجهز به صفحه نمایش انعطاف‌پذیر قصد ورود به بازارهای جهانی را دارد.

امکان جست‌وجو در بخش نظرات یوتیوب

یوتیوب فیلتر جست‌وجوی جدیدی را ارایه کرده که جست‌وجو در بخش نظرات را برای تولیدکنندگان ویدئوها ساده‌تر و از این طریق پاسخ دادن به هر نظر را تسهیل می‌کند. به گزارش فارس به نقل از آسین ایج، یوتیوب در وبلاگ رسمی خود اعلام کرده که این فیلتر جدید جست‌وجو در بخش نظرات یوتیوب به تولیدکنندگان هر ویدئو امکان می‌دهد تا نظرات را برای یافتن سوالات مختلف، شناسه‌های کاربری مد نظر خود و غیره جست‌وجو کنند. از این طریق همچنین می‌توان اطلاعاتی در مورد تعداد مشترکان، وضعیت مشترکان، تعداد اعضای هر کانال در یوتیوب و غیره با جزییات مفصل‌تری دریافت کرد. علاقه‌مندان برای فعال کردن این قابلیت باید به بخش یوتیوب استودیو مراجعه کرده و زبانه Comments را از منوی سمت چپ انتخاب کنند و از میله ابزار فیلتر در بالای صفحه استفاده کنند. همچنین قابلیت ترکیب فیلترهای مختلف برای محدود کردن دامنه جست‌وجو در بخش نظرات نیز وجود دارد. علاوه بر این، می‌توان از کلیدواژه‌های اختصاری در این بخش برای جست‌وجو استفاده کرد. از جمله این کلیدواژه‌ها می‌توان به subs به جای subscriber یا subscribers اشاره کرد.

نفوذ هکرها به ماشین‌های رای‌گیری انتخابات ۲۰۲۰ امریکا

در حالی که بحث انتخابات ریاست‌جمهوری ۲۰۲۰ هر روز در امریکا داغ‌تر می‌شود، هکرها به آسانی دستگاه‌های رای‌گیری را هک کرده‌اند. به گزارش دیجیاتو، گروهی از هکرهای کلاه سفید با خرید دستگاه‌های رای‌گیری از سایت eBay تست‌های نفوذی را روی این ماشین‌ها انجام داده‌اند که به هک تمامی دستگاه منجر شده است. هکرها این آزمایش را در جریان کنفرانس امنیتی DefCon پیاده کردند اما یافته‌های خود را جدیدا با مقامات واشنگتن در میان گذاشته‌اند. مشکلات امنیتی دستگاه‌های رای‌گیری شامل پسوردهای پیش‌فرض ضعیف و رمزنگاری نامطلوب بوده است. به گفته این متخصصان نه تنها افرادی که به صندوق دسترسی دارند به آسانی قادر به نفوذ هستند بلکه در صورت اشتباه مسوولان رای‌گیری مهاجمان سایبری از راه دور هم امکان هک آنها را پیدا خواهند کرد. این نخستین‌بار نیست که از ضعف امنیتی دستگاه‌های رای‌گیری سخن به میان می‌آید. تابستان گذشته گمانه‌زنی‌ها در مورد رخنه اطلاعاتی سیستم‌های انتخاباتی و پیکربندی اشتباه دستگاه‌های یکی از تولیدکنندگان ابزارهای رای‌گیری مطرح شد. بازرسی‌های قبلی نشان داده سیستم انتخابات محلی ایالت‌ها از سدهای امنیتی بسیار ضعیفی استفاده می‌کرده که دلیل آن اختصاص اندک بودجه به ارتقای آنهاست.

توانمندی‌های حفاظتی «گوگل» در شناسایی برنامه‌های مخرب و بدافزارها زیر سوال است

فروشگاه‌های آن‌لاین معتبر هم در معرض خطرند

گروه دانش و فن |

اگرچه یکی از راه‌های جلوگیری از آلودگی دستگاه‌ها به بدافزار، دانلود اپلیکیشن‌ها از فروشگاه‌های آنلاین معتبر است و فایل‌هایی که در شبکه‌های اجتماعی و کانال‌های مختلف وجود دارند، یکی از ساده‌ترین راه‌ها برای وارد کردن ویروس و نرم‌افزارهای مخرب به دستگاه‌ها به شمار می‌رود، اما این روزها فروشگاه‌های آنلاینی مانند گوگل پلی هم از گزند برنامه‌های مخرب در امان نیستند و اپلیکیشن‌های آلوده به بدافزار این روزها در این فروشگاه‌های آنلاین هم به وفور دیده می‌شوند.

کاربران اندروید تاکنون میلیون‌ها بار اپلیکیشن‌های مخربی را دانلود و نصب کرده‌اند که ضمن پایین آوردن سرعت عملکرد این دستگاه‌ها، مصرف باتری را نیز به میزان چشمگیری بالا می‌برد و بعضا اقدام به سرقت اطلاعات کاربران می‌کنند. اخیرا هم همانطور که وب‌سایت lifewire اشاره کرده، در اواخر سال ۲۰۱۸، فوربس گزارش داد که نیم میلیون کاربر اندروید، ویروسی را از گوگل پلی دانلود کردند که در قالب یک بازی مسابقه‌ای بارگذاری شده بود. یک سال قبل‌تر از آن، یک شرکت امنیت سایبری یک ویروس اندرویدی را کشف کرده بود که صورت حسابهای تلفنی کاربران را با پیام‌های متنی جعلی افزایش داده بود و در ۵۰ اپلیکیشن بارگذاری شده بود. این اپلیکیشن پیش از آنکه توسط گوگل حذف شود، بیش از ۲۱ میلیون بار دانلود شده بود. اخیرا هم گوگل ۲۵ اپلیکیشن را به دلیل ساختار مخربی که داشتند، از پلی‌استور خود حذف کرد که البته این اپلیکیشن‌ها بیش از دو میلیون بار توسط کاربران دانلود شده بودند.

گوگل پلی که با نام مارکت اندرویدی هم شناخته می‌شود، فروشگاه آنلاینی است که کاربران اندروید اپلیکیشن‌های موبایلی‌شان را از آنجا دانلود می‌کنند. در اکتبر سال ۲۰۰۸ آشکار شد که گوگل پلی در طول یک دهه، بیش از یک میلیون اپلیکیشن را در خود جای داده است. اگرچه گوگل در طی سال‌ها تلاش کرده که سایه بدافزارها را از پلتفرم خود دور نگه دارد، هر ساله گزارش‌های جدیدی از برنامه‌های آلوده در گوگل پلی منتشر می‌شود. البته با اقدامات امنیتی می‌توان از دانلود برنامه‌های مخربی که در گوگل پلی جا خوش کرده‌اند، در امان ماند. بطور پیش‌فرض، دستگاه‌های اندرویدی نسبت دانلود درایو- بای یا کدهای مخربی که بدون رضایت و آگاهی شما دانلود می‌شوند، ایمن هستند. در حملات درایو-بای، مهاجمین اول از همه، وب‌سایت‌ها را هدف قرار داده و یک‌سری المان‌های مخرب در آنها جاسازی می‌کنند. این المان‌ها طیف گسترده‌ای دارند از کدهای مخرب جاوا اسکریپت گرفته تا ابزارهای تبلیغاتی مزاحم (malvertisements)، هدایت کاربر به صفحات مخرب، حملات تزریق کد (Cross Site Scripting) و سایر تکنیک‌های حمله نامحسوس که قربانیان نمی‌توانند آنها را تشخیص بدهند را شامل می‌شوند؛ که صرف‌نظر از تاکتیک مورد استفاده، هدف همه این اقدامات یکسان است؛ یعنی مجرمین سایبری قصد نصب و اجرای نرم‌افزارهای مخرب روی دستگاه شما یا سرقت اطلاعات مهم و حیاتی شما (اطلاعات هویتی و مالی) را دارند.

اگر شما تنظیمات امنیتی دستگاهتان را به صورت دستی تغییر نداده باشید، همیشه قبل از دانلود یا نصب نرم‌افزار جدید، نوتیفیکیشن دریافت خواهید کرد. به عبارت دیگر، تنها راه برای دریافت ویروس در دستگاه اندرویدی شما این است که به صورت خودآگاه آن را دانلود کنید. اما مجرمان سایبری در مخفی کردن بدافزارها داخل برنامه‌های به‌ظاهر بی‌ضرر و آپلود آنها در گوگل پلی، بسیار خلاق شده‌اند. چنین بدافزارهایی تنها موجب کند شدن دستگاه شما نمی‌شوند، بلکه می‌تواند اطلاعات شخصی شما، از جمله شماره تلفن، آدرس ایمیل و حتی مختصات جی‌پی‌اس شما را به سرقت ببرند و پس از آلوده شدن به بدافزار، دستگاه شما در برابر حملات خارجی حتی آسیب‌پذیر می‌شود.

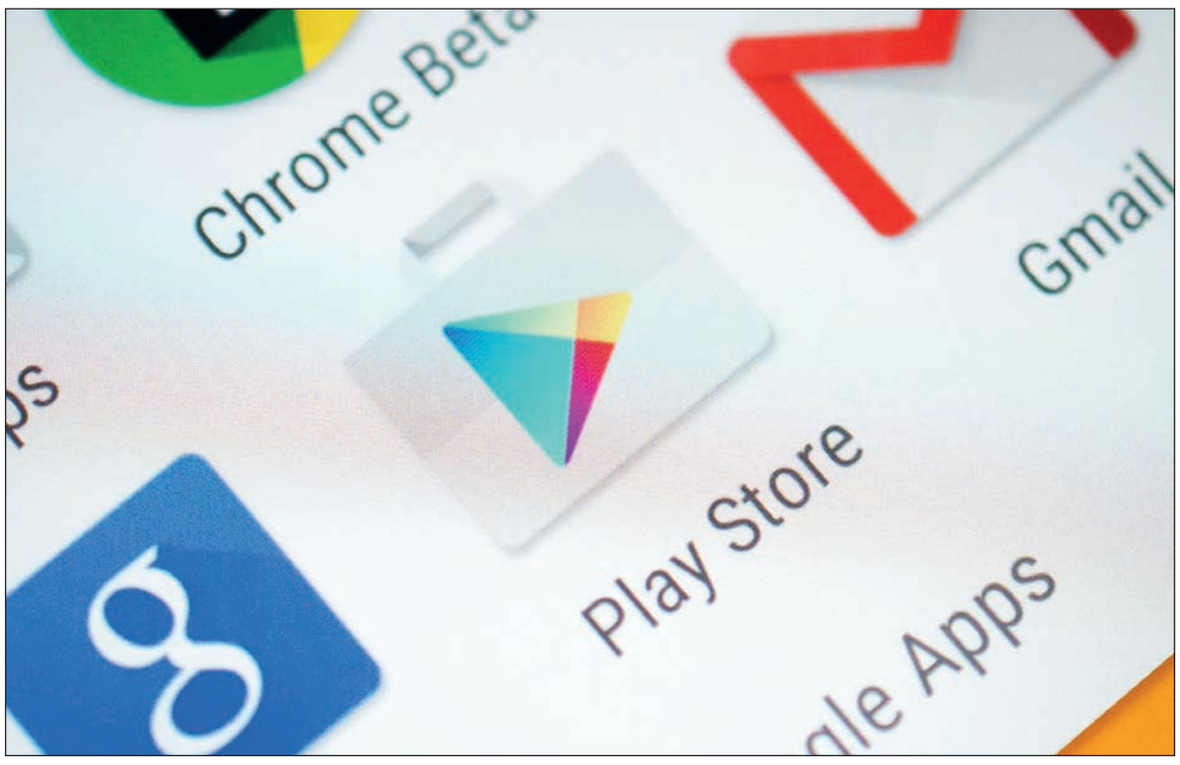

رویکرد «گوگل پلی» و «اپ‌استور» در مقابل اپلیکیشن‌ها

در مقایسه با فروشگاه اپ‌استور شرکت اپل، سابقه آلوده شدن گوگل پلی به بدافزارها، درخشان نیست. دلیل این موضوع هم آن است که گوگل و اپل رویکردهای بسیار متفاوتی در برابر برنامه‌ها دارند. در حالی که اپل در یک سیستم کاملا کنترل‌شده عمل می‌کند که توسعه‌دهندگان باید شرایط سخت اپل را بگذرانند، گوگل تلاش می‌کند رویکرد نصب اپلیکیشن‌ها را تا حد امکان ساده و باز نگه دارد. با استفاده از سیستم عامل اندروید، شما به راحتی می‌توانید اپلیکیشن‌هایتان را از طریق چند راه از جمله گوگل پلی و فروشگاه‌های غیراندرویدی نصب کنید، در حالی که هنگام ارسال اپلیکیشن‌ها به اپل، توسعه‌دهندگان باید درباره موضوعات مختلفی با اپل مذاکره کنند و همین موضوع است که باعث می‌شود برنامه‌های مخرب و بدافزارها بیشتر از طریق گوگل پلی منتشر شوند. اما گوگل برای مبارزه با بدافزارها راهی در نظر گرفته است. این شرکت در سال ۲۰۱۲ با راه‌اندازی یک ویژگی امنیتی اندرویدی به نام Bouncer، موضوع بدافزارها را در فروشگاه آنلاین خود جدی گرفت. این ویژگی، گوگل پلی را برای یافتن بدافزارها اسکن می‌کند و برنامه‌های مشکوک را قبل از اینکه در اختیار کاربران قرار بگیرد، از بین می‌برد. همان سالی که این ویژگی به گوگل پلی اضافه شد، تعداد برنامه‌های مخرب در فروشگاه آنلاین گوگل ۴۰ درصد کاهش یافت، که در مقابل کارشناسان امنیتی به سرعت نقص‌هایی در سیستم پیدا کردند و مجرمان سایبری هم یاد گرفتند که برنامه‌های مخرب خود را برای فریب دادن قوی‌تر Bouncer کنند. گوگل پس از آن هم یک اسکنر داخلی برای دستگاه‌های اندروید معرفی کرد، اما این اسکنر که گوگل پلی پروتکت (Google Play Protect) نام داشت، هم در تشخیص برنامه‌هایی که حاوی ویروس بودند، چندان بهتر از Bouncer نبود و حتی در مطالعات تطبیقی نرم‌افزارهای مختلف ضدویروس، گوگل پلی پروتکت در رتبه‌های آخر قرار گرفت. در نهایت هم گوگل یک فرآیند بررسی انسانی را برای برنامه‌ها در سال ۲۰۱۶ اجرا کرد؛ با وجود این، کلاهبرداران همیشه روش‌های جدیدی را برای فرار از اقدامات ضدبدافزار گوگل پیدا می‌کنند، بنابراین این بسته به هر یک از کاربران اندرویدی است که امنیت دستگاه‌های خود را بر عهده داشته باشند.

چگونه از بدافزارها در امان بمانیم

برای کاهش خطر نصب برنامه‌های آلوده اقداماتی در نظر گرفته شده است. از جمله اینکه لازم است تنها از فروشگاه‌های آنلاین معتبر از جمله گوگل پلی یا اپ‌استور آمازون، اپلیکیشن‌های مورد نظر خود را دانلود کنید، زیرا اگرچه گوگل پلی هم ۱۰۰ درصد در مقابل بدافزارها امن نیست، اما حداقل از سایر اپلیکیشن‌های غیررسمی ایمن‌تر است؛ دیگر اینکه به خلاصه‌هایی که برای اپلیکیشن‌ها نوشته شده نگاهی بیندازید، زیرا کاربران اغلب اپلیکیشن‌های آلوده را ضعیف ارزیابی می‌کنند و از طریق خلاصه‌ای که برای اپلیکیشن نوشته شده؛ به دیگران هشدار می‌دهند. همچنین لازم است از آنتی‌ویروس‌های قوی مانند Lookout Mobile Security و AVG استفاده کنید؛ از طرفی دقت داشته باشید که تنظیمات پیش‌فرض امنیتی را تغییر ندهید. اما چطور می‌توانید بفهمید که ویروسی را از گوگل پلی دانلود کردید؟ باید توجه داشته باشید که دانلود برنامه‌های مخرب همیشه به سرعت آشکار نمی‌شود. در حقیقت، مجرمان سایبری برای اینکه بتوانند اطلاعات کاربران را سرقت کنند، به ناآگاهی آنها متکی هستند. اما اگر دستگاه شما کندتر از حد معمول کار می‌کند، علتش می‌تواند ویروس یا کمبود فضا دستگاهتان باشد. اگر بطور ناگهانی با تبلیغات بسیار در نوتیفیکیشن دستگاهتان بمباران شده یا متوجه آیکون‌های عجیبی شدید که در صفحه اصلی به نمایش در می‌آیند، احتمال دارد که دستگاهتان به بدافزار آلوده شده باشد. همچنین اگرچه گوگل پس از آگاهی از وجود اپلیکیشن‌های مخرب، آنها را از گوگل پلی حذف می‌کند، اما لازم است کاربرانی که پیشتر، این بدافزارها را روی گوشی یا تبلت خود نصب کرده‌اند، اقدام به حذف آنها از گوشی خود کنند.

اپراتورها گوشی ایرانی را باندل می‌کنند

درصورتی که اپراتورها بتوانند گوشی ایرانی را برای مشترکان خود باندل کنند، مشترک ملزم به استفاده از امکانات اپراتور خود می‌شود و در مقابل، تلفن همراه ایرانی با امکاناتی از جمله خرید قسطی در اختیارش قرار می‌گیرد. به گزارش ایسنا موضوع گوشی ایرانی مدت زیادی است که مطرح شده و چند سال پیش هم گوشی‌هایی که به انحا مختلف در داخل تولید شده بودند، در بازار موجود بوده است. اخیرا نیز محمدجواد آذری‌جهرمی -وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات- از برطرف شدن ایرادات گوشی تلفن همراه تولیدکننده داخلی خبر داد و گفت: «ایرادهایی که در این گوشی وجود داشت، توسط تولیدکنندگان ایرانی حل شده و نسخه آخر گوشی، انصافا خوب و قابل رقابت با نوع خارجی‌اش است.» او همچنین عنوان کرد که این امکان وجود دارد که پس از اینکه این گوشی به خط تولید رسید، به خبرنگاران دولت داده شود تا پس از بررسی، ایراداتش را اعلام کنند و درباره قیمت تمام‌شده این گوشی تلفن همراه اظهار کرد: «قیمت تمام‌شده گوشی ایرانی دو میلیون و ۸۰۰ هزار تومان است که با نمونه شش میلیونی خارجی خود قابل رقابت است، دوربین این گوشی ارتقاء یافته و سرعت پردازش سیستم آن خیلی خوب شده است.» آذری‌جهرمی همچنین خاطرنشان کرد: «با رییس کل بانک مرکزی و وزیر صنعت تفاهم کردیم که یک خط اعتباری ۲۰۰ میلیاردی را برای تحریک بازار موبایل داخلی اختصاص بدهند تا با قرار دادن این پول در اختیار اپراتورها، آنها بتوانند گوشی ایرانی را برای مشترکین باندل کنند. خط تولید این گوشی در حال حاضر ۱۵ هزار دستگاه است که فکر می‌کنم می‌توان خط ۱۰۰ هزارتایی برای آن راه انداخت؛ با این شیوه می‌توانیم سهم گوشی ایرانی را به سهم قابل قبولی در بازار برسانیم و مشکلات را حل کنیم. به این شکل دیگر وابستگی به ارز نخواهیم داشت.»

عرضه گوشی‌های باندل با سیم‌کارت اپراتورهای معتبر در سراسر دنیا، یکی از خدماتی است که سال‌هاست در کشورهای پیشرفته در حال انجام است. باندلینگ گوشی مجموعه‌ای از چند کالا به همراه قیمت آنها در یک بسته به همراه گوشی است که توسط اپراتورها به مشتریان داده می‌شود. برخی از اپراتورها از بسته‌های باندلینگ گوشی استفاده می‌کنند؛ به گونه‌ای که گوشی‌هایی با برندهای مختلف را به همراه خدمات اینترنتی و تماس خود، در یک بسته باندلینگ در اختیار برخی از کاربران قرار می‌دهند و در زمان تحویل گوشی به مشتریان شرایطی را تعیین می‌کنند و هزینه آن را به صورت اقساطی حساب می‌کنند. معمولا همراه این گوشی پکیجی موجود است که تا پایان اقساط می‌توانند از گوشی استفاده کنند؛ مثلا گوشی را با سیم‌کارت در اختیار کاربران قرار می‌دهند و مشتریان به هیچ وجه نمی‌توانند سیم‌کارت را عوض کنند و از خدمات تماس و اینترنت این سیم‌کارت تا زمانی می‌توانند استفاده کنند که اقساط گوشی را به‌صورت کامل و سر وقت پرداخت کرده باشند، در صورتی که به شرایط باندلینگ عمل نکنند، بعد از محدودیت زمانی که تعیین شده، گوشی از رجیستر خارج شده و دیگر قابل استفاده نیست. طبق اظهارات آذری‌جهرمی، درصورتی که اپراتورها بتوانند گوشی ایرانی را برای مشترکان خود باندل کنند، بدین معناست که هر اپراتور با در اختیار قرار دادن گوشی ایرانی، مشترک را ملزم به استفاده از امکانات اپراتور خود می‌کند و اما به ازای آن، می‌توان گوشی تلفن همراه را با شرایطی از جمله دریافت اقساطی، خریداری کرد و این موضوع می‌تواند موجب افزایش سهم گوشی‌های ایرانی در بازار شود.

جاسوسی از تلفن‌های همراه با ارسال پیام کوتاه

محققان امنیت سایبری از وجود یک آسیب‌پذیری مهم جدید در سیم‌کارت‌ها خبر دادند که می‌تواند به مهاجمان راه دور اجازه دهد تلفن‌های همراه هدف را به‌خطر بیاندازند و فقط با ارسال پیام کوتاه، جاسوسی کنند. به گزارش ایسنا، آسیب‌پذیری جدیدی در سیم‌کارت‌ها شناسایی شده که SimJacker نام دارد. این آسیب‌پذیری در مجموعه ابزارهای پویای مرورگر S@T (SIMalliance Toolbox) وجود دارد که در بیشتر سیم‌کارت‌های مورد استفاده در اپراتورهای تلفن همراه، حداقل در ۳۰ کشور جهان تعبیه شده است. طبق گزارش مرکز ماهر (مدیریت امداد و هماهنگی رخدادهای رایانه‌ای)، کارشناسان دریافتند که سوءاستفاده از این آسیب‌پذیری، مستقل از مدل تلفن مورد استفاده قربانی است. به گفته محققان، یک شرکت نظارت خصوصی از حداقل دو سال پیش، از این نقص «روز صفرم» آگاه است و بطور جدی از این آسیب‌پذیری برای جاسوسی از کاربران تلفن همراه در چندین کشور استفاده می‌کند. مرورگر S@T روی چندین سیم‌کارت از جمله eSIM، به عنوان بخشی از ابزارهای سیم‌کارت (STK) نصب شده است. این مرورگر، سیم‌کارت را قادر می‌کند تا اقداماتی که برای انواع خدمات با ارزش افزوده استفاده می‌شود، انجام دهد. مرورگر S@T مجموعه‌ای از دستورالعمل‌های STK شامل تماس، راه‌اندازی مرورگر، تهیه داده‌های محلی، اجرای دستورات و ارسال داده‌ها را اجرا می‌کند که با ارسال پیام کوتاه به تلفن، قابل اجرا هستند. حمله اصلی Simjacker شامل یک پیام کوتاه حاوی نوع خاصی از کدهای جاسوسی است که به یک تلفن همراه ارسال می‌شوند و سپس به سیم‌کارت داخل تلفن دستور می‌دهد تا تلفن همراه را بازیابی کند و دستورات حساس را انجام دهد. مهاجم می‌تواند از این نقص سوءاستفاده کند تا به اهدافی از جمله بازیابی اطلاعات مکان و اطلاعات IMEI دستگاه هدف، ارسال پیام‌های جعلی از طرف قربانیان و انتشار اطلاعات غلط، کلاهبرداری از نرخ حق بیمه با شماره‌گیری شماره‌های حق بیمه، جاسوسی از محیط اطراف قربانیان با راهنمایی دستگاه برای تماس با شماره تلفن مهاجم، انتشار بدافزار با مجبور کردن مرورگر تلفن قربانی برای باز کردن یک صفحه وب مخرب، انجام حملات انکار سرویس با غیرفعال کردن سیم‌کارت و بازیابی اطلاعاتی مانند زبان، نوع رادیو و میزان باتری دست یابد.

گوشی ملی نباید سیستم‌عامل اندروید داشته باشد

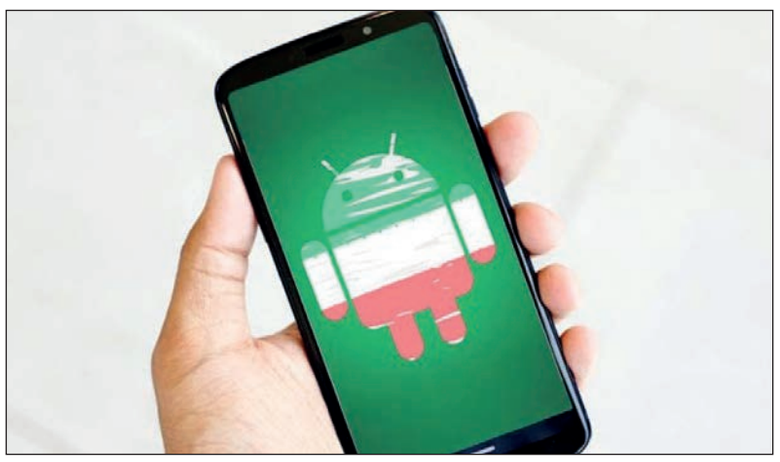

رییس سازمان پدافند غیرعامل کشور اظهار کرد تا امروز چند مدل گوشی کاملا ایرانی طراحی شده است که باید سیستم‌عاملی غیر از اندروید داشته باشند تا آسیب‌پذیر نباشند. به گزارش دیجیاتو، غلامرضا جلالی در پاسخ به این سوال که آیا گوشی هوشمند بومی تولید شده است، اظهار کرد: «در جلسه‌ای که با وزیر ارتباطات داشتیم ایشان چند نمونه نشان داد و گفت اینها گوشی‌های داخلی است که تولید شده، با قابلیت مشابه گوشی‌های خارجی که کاملاً قابل استفاده است. همه بخش‌ها باید به تولید داخلی کمک کنند. یک بخش فیزیک و سخت‌افزار آن است و یک بخش سیستم‌عامل. یک‌سری اپلیکیشن‌هاست که همه باید روی هم قرار بگیرد تا گوشی قابل استفاده شود. شما اگر فیزیک گوشی را بسازید ولی سیستم عامل اندروید را داشته باشد، دوباره همان آسیب‌پذیری در آن وجود دارد.» جلالی در مورد پیشرفت شبکه ملی اطلاعات که نقطه اختلاف وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و شورای عالی فضای مجازی است، توضیح داد: «شبکه ملی اطلاعات به جاهای خوبی رسیده است، یعنی مثلاً در حوزه ارتباطات و زیرساخت ارتباطی پیشرفت خوبی داریم. یک جاهایی کم و کسری داریم که البته آقای جهرمی می‌گوید در قانون برای من تکلیف نشده است. یعنی مشخص نشده اینها را چه کسی باید انجام دهد که به نظر من باید مرکز ملی یا شورای عالی فضای مجازی این ابهامات را برطرف کند و ما سریع روی آنها متمرکز شویم. اگر کسری‌ها و ابهامات برطرف شود، شبکه ما تکمیل می‌شود.»

به گفته جلالی شبکه‌های اجتماعی جدید مردم را سازماندهی می‌کنند؛ یعنی تلگرام و اینستاگرام و شبکه‌های دیگری که خارجی‌ها دارند، مردم ما را سازماندهی کردند بدون اینکه تعهدی به ما بدهند. او در این خصوص اظهار کرد: «ما نه امکان ورود داریم، نه امکان کنترل و نه امکان داریم که خروجی را کنترل کنیم. یعنی بیگ‌دیتاهای ما بیرون می‌رود و خارجی‌ها از آن استفاده می‌کنند، تحلیل می‌کنند و به نتیجه می‌رسند و ما هم در این میان از نتایج آنها استفاده می‌کنیم. تقریباً هیچ کشوری چنین اشتباهی نمی‌کند که اجازه بدهد مردم کشور خود را خارجی‌ها سازماندهی کنند.»

جلالی می‌گوید سازمان پدافند غیرعامل مسوول دنبال کردن رمزارز ملی نیست و بانک مرکزی باید این کار را انجام دهد. ضمن آنکه سازمان پدافند غیرعامل درباره الزامات آن صحبت کرده و اعلام کرده که اگر رمزارز بدون کنترل وارد بازار شود اثرات مخربی بر اقتصاد کشور خواهد داشت. او اظهار کرد: «می‌گویند رمزارز بانک مرکزی را هیچ کاره می‌کند، ارزش ریال را کاهش می‌دهد و به اقتصاد ورود می‌کند، از یک طرف هم امکان استفاده ارز را در شبکه‌های اجتماعی همانند تلگرام و غیره ایجاد می‌کنند که در واقع شغل، پول، قیمت، دریافت و پرداخت در شبکه اجتماعی آمده و رویکرد آن خارج از کنترل دولت باشد، یعنی یک دولتی درون دولت ما شکل می‌گیرد که خارج از کنترل حاکمیت می‌شود و این برای کشور ما کاملاً خطرناک است. بر این اساس سازمان پدافند غیرعامل پیشنهاد داد تا برای رمزارزها، الگوی پایه به وجود بیاید تا کشورمان با کمک برخی کشورهای همسو رمزارزی ایجاد کند که پایه آن نفت کشور باشد و بر اساس آن معاملات انجام شود تا به این شکل تولید رمزارز بخشی از مشکلات ما را در حوزه معاونت تجارت جهانی و بین‌المللی حل کند.»

او درباره موضع سازمان پدافند غیرعامل درباره شبکه‌های اجتماعی، اظهار کرد: «شبکه اجتماعی سازماندهی مردم کشور در حوزه‌های اقتصادی، سیاسی، امنیتی و اجتماعی است و این سازماندهی باید درون کشور و با زیرساخت‌های کشور انجام شود. وقتی چیزی به نام تلگرام یا پوسته‌های متصل به تلگرام می‌خواهد با ایفای نقش مجازی بر آن کار کند که نشان دهد ملی است ولی ملی نیست، ما با این موضوع مخالفت کردیم و گفتیم این آن چیزی نیست که به دنبالش هستیم. ما باید روی شبکه اجتماعی داخلی سرمایه‌گذاری کنیم، لذا معتقد هستیم به لحاظ امنیت ملی نیاز به یک شبکه اجتماعی ملی داریم که همه چیزش دست خودمان باشد. این نافی این مساله نیست که از اپلیکیشن و تکنولوژی‌های دیگر استفاده کنیم. دوستان می‌گویند ما اپلیکیشن ایرانی تولید می‌کنیم، می‌گویم اجازه بدهید اپلیکیشن خارجی باشد ولی زیرساخت ملی باشد. شما زیرساخت را ملی کنید اگر در آن از اپلیکیشن خارجی استفاده کردید هم اشکالی ندارد، ولی اگر زیرساخت خارجی باشد اپلیکیشن ایرانی هم روی آن کارکرد ندارد و آسیب‌ها می‌تواند برای خود باقی بماند.»

رییس سازمان پدافند غیرعامل کشور در بخش دیگری از صحبت‌های خود به این موضوع اشاره کرد که برخی روزها ۵۰ هزار حمله سایبری سمت کشور انجام می‌شود و سیستم‌های دفاعی SOC که امنیت سیستم را بر عهده دارد، به صورت اتوماتیک به این حملات پاسخ می‌دهد. جلالی همچنین در مورد پیشرفت‌های حوزه پدافند غیرعامل توضیح داد که ایران بعد از حدود ۱۵ سال حرف‌های قابل گفتن در دنیا دارد. او گفت: «شاید باور نکنید من به کره شمالی رفتم و فکر می‌کنم کره شمالی قطب پدافند غیرعامل دنیاست یعنی تا این اندازه در این زمینه کار کردند. وقتی خواستیم تفاهم‌نامه‌ای با هم امضا کنیم از ما درخواست آموزش کردند. من روسیه رفتم و تفاهم‌نامه‌ای که آنجا امضا کردیم یک بند درخواست آموزش بود. ما برای اولین‌بار سال ۹۰ موضوعی به نام «پدافند سایبری» را در دنیا ابداع کردیم. حتی قبل از امریکا پدافند سایبری را ابداع کردیم و در حالی که امریکایی‌ها دنبال امنیت سایبری بودند ما موضوعی به نام دفاع سایبری طراحی کردیم.»

در راستای برقراری عدالت آموزشی و فراهم آوردن فرصت‌های برابر

۱۱ مدرسه برکت در مناطق زلزله‌زده کرمانشاه به‌طور رسمی افتتاح شد

گروه بنگاه‌ها | ۱۰ مدرسه و یک مرکز آموزش فنی و حرفه‌ای برکت از سوی ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) در مناطق زلزله‌زده استان کرمانشاه به بهره‌برداری رسید. به گزارش روابط عمومی بنیاد برکتِ ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره)، علاوه بر یک مدرسه در روستای سفیدبرگ شهرستان جوانرود، صبح دیروز ۱۰ مدرسه و یک مرکز فنی و حرفه‌ای برکت با مجموع ۱۶۰ کلاس درس در شهرستان‌های زلزله‌زده ثلاث باباجانی، سرپل‌ذهاب، قصرشیرین، دالاهو و گیلانغرب در استان کرمانشاه به شکل رسمی افتتاح و به بهره‌برداری رسید. معاونت عمرانی و زیربنایی بنیاد برکتِ ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) با اعلام این خبر، گفت: دیروز (شنبه) ۳ مدرسه و یک مرکز فنی و حرفه‌ای در سرپل ذهاب، ۳ مدرسه در ثلاث باباجانی، ۲ مدرسه در قصرشیرین و ۲ مدرسه در شهرهای دالاهو و گیلانغرب افتتاح شد. محمد مهجوری افزود: ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) از طریق بنیاد برکت، برای ساخت این ۱۲ مدرسه، ۲۵۸ میلیارد ریال اعتبار تخصیص داده است. وی با اشاره به این موضوع که این ۱۰ مدرسه و یک مرکز آموزش فنی و حرفه‌ای برکت و همچنین مدرسه روستای سفید برگ شهرستان جوانرود، با شروع مهر ماه و آغاز سال تحصیلی جدید، پذیرای دانش‌آموزان بودند، تصریح کرد: یکی از این مدارس در سرپل‌ذهاب، هفته گذشته و در جریان سفر دکتر محمد مخبر رییس ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) به استان کرمانشاه افتتاح شد و مابقی نیز با حضور وزیر آموزش و پرورش به بهره‌برداری رسید. معاون عمرانی وزیربنایی بنیاد برکتِ ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) اظهار داشت: دیروز (شنبه) علاوه بر مدارس برکت، یک مرکز فنی و حرفه‌ای نیز در سرپل ذهاب افتتاح شد. برای ساخت این مرکز، بیش از ۱۰ میلیارد ریال توسط بنیاد برکت هزینه شده است. این مرکز با هدف کمک به ارتقای مهارت‌های فنی و حرفه‌ای جویندگان کار و توسعه اشتغال پایدار در منطقه زلزله‌زده سرپل‌ذهاب در سال رونق تولید و براساس تأکیدات رییس ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) در زمینه مهارت‌آموزی به جوانان و ایجاد اشتغال در مناطق محروم، توسط این بنیاد احداث شده است.

مهجوری خاطرنشان کرد: ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) ساخت ۲ هزار مدرسه را تا سال ۱۴۰۰ هدف‌گذاری کرده که بیش از ۶۲ درصد از این تعداد، تکمیل و به‌بهره‌برداری رسیده است. همچنین قرارداد ساخت ۸۲ درصد مدارس، تنظیم و در مرحله ابلاغ یا اجرا قرار دارد.

گفتنی است، ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) از طریق بنیاد برکت و به‌منظور محرومیت‌زدایی، برقراری عدالت آموزشی و فراهم آوردن فرصت‌های برابر، نهضت مدرسه‌سازی را در مناطق محروم و کمتر توسعه‌یافته کشور راه‌اندازی کرده است.

مدیرکل هدایت نیروی کار و کاریابی‌های وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی تشریح کرد

دورنمای اعزام نیروی کار به خارج

یکی از ظرفیت‌های عمده اقتصاد کشورمان هدایت نیروهایی است که روزی روزگاری برای کسب مهارت و فرصت‌های اشتغالزایی کشورمان را به مقصد سایر کشورها ترک کرده‌اند و امروز با توجه به تجربیات و توانایی‌هایی که کسب کرده‌اند، می‌توانند ارزش افزوده فراوانی در بخش‌های اقتصادی ایجاد کنند، ضمن اینکه حضور این نیروهای اقتصادی در سایر کشورها رشد شتابان بیکاری در کشورمان را نیز مهار خواهد کرد تا با استفاده از ظرفیت‌های اشتغالزایی سایر کشورها بخشی از نیروهای کار ایرانی نیز از این طریق به کار گماشته شوند. اما پرسشی که با این توضیحات به ذهن خطور می‌کند آن است که در شرایط حساس فعلی کدام مختصات بهترین ارزش افزوده را برای کشورمان در این زمینه ایجاد می‌کند.

واقعیت آن است که در شرایط موجود که تحریم ظالمانه امریکا موجب رکود تولید شده است، بسیاری از کارشناسان و صاحبنظران اعزام نیرو را راه‌حل مناسبی می‌دانند به شرطی که برنامه و هدف‌گذاری معقولی در این زمینه وجود داشته باشد.

بر اساس این اهمیت است که مدیرکل هدایت نیروی کار و کاریابی‌های وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی اعلام می‌کند: در شرایط موجود نه تنها باید اعزام نیروی کار را ساماندهی کنیم بلکه باید زمینه بازگشت نیروهایی که به خارج رفته‌اند را نیز تسهیل کنیم.

مدیرکل هدایت نیروی کار و کاریابی‌های وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی دیروز در گفت‌وگو با ایرنا در این خصوص اظهار داشت: در اعزام نیرو به خارج از کشور اولویت با کشورهای همسایه است چرا که بعد مسافت کم است و با توجه به اینکه افراد به دنبال اشتغال هستند و تمایلی به اقامت ندارند، بنابراین کشورهای همسایه انتخاب مناسبی است.

«محمد اکبرنیا» با اشاره به اینکه اخیرا اعزام نیروی کار به عراق بیشتر شده است، گفت: هم‌اکنون کاریابی‌ها در زمینه اعزام نیرو به عراق فعالیت می‌کنند اما این اعزام‌ها هدفمند نیست و ارتباط افراد با مرزنشینان به صورت خودجوش است و با توجه به هزینه بالای اقامت در این کشور اعزام‌ها به صورت قانونی و رسمی نیست و افراد به واسطه ویزای توریستی وارد عراق می‌شوند و شروع به کار می‌کنند.

وی افزود: در این خصوص با وزارت امور خارجه مکاتبه و مذاکراتی انجام شد و از طریق کنسولگری اربیل عراق و سفارت ایران در این کشور پیگیری می‌کنیم تا تعدیلی در هزینه‌های مربوط به اقامت انجام شود و بتوانیم این اعزام نیروی کار را به صورت هدفمند و سیستماتیک انجام دهیم چرا که این اقدام به نفع هر دو کشور است و کنترل لازم اتفاق می‌افتد؛ برای این منظور تفاهم‌نامه‌هایی آماده شده است.

اکبرنیا درباره اعزام به دیگر کشورهای منطقه نیز گفت: اعزام نیرو به قطر و عمان توسط کاریابی‌ها به صورت محدود انجام می‌شود، البته مذاکراتی نیز با مقامات این دو کشور در حال انجام است، تا بتوانیم این اعزام‌های محدود را گسترش دهیم.

روند اعزام نیرو به امریکا و استرالیا

مدیرکل هدایت نیروی کار وزارت کار اظهار داشت: کاریابی‌های زیادی در زمینه اعزام نیرو به کانادا، استرالیا، آلمان و کشورهای اروپایی فعالیت می‌کنند، اما روند کند است.

وی افزود: بخشی از این کندی به دلیل تطبیق مدارک، آشنا نبودن افراد به زبان کشور مقصد و طولانی بودن پروسه انجام کار در سفارت مربوطه است البته تلاش می‌کنیم کمک سفارتخانه‌های کشور موردنظر این روند را سرعت بخشیم و سطح اعزام را افزایش دهیم.

مدیرکل هدایت نیروی کار تصریح کرد: خروج نیروی کار به همراه سرمایه بیشتر در مهاجرت به کشورهای اروپایی مطرح است و در کشورهای منطقه رفت و آمد زیاد است و خروج سرمایه نداریم اما در رابطه با کشورهای دیگر نیز باید تلاش کنیم که زمینه‌های برگشت این افراد به کشور را تسریع و تسهیل کنیم.

وی افزود: یکی از اقدامات صدور گواهینامه شغلی برای کسانی است که در کشوهای دیگر کار می‌کنند تا هر چند بار که خواستند رفت و آمد داشته باشند هزینه ورود رایگان باشد به اضافه اینکه در کشور می‌توانند از امتیازات تامین اجتماعی به صورت اختیاری استفاده کنند تا هرگاه به کشور بازگشتند از خدمات درمانی و تامین اجتماعی بهره‌مند شوند.

اکبرنیا اضافه کرد: در حوزه شرکت‌های خدمات فنی و مهندسی که به صورت گروهی اعزام نیرو دارند نیز مزایایی پیش‌بینی شده است. به عنوان نمونه معافیت مالیاتی در نظر گرفته شده است. حتی اگر این شرکت‌ها در کشورهای دیگر ابزارآلات و ماشین‌آلات تهیه کنند می‌توانند اینها را به صورت معافیت گمرکی وارد کشور کنند.

۲۰ درصد اعزام نیروی کار به عراق از طریق کاریابی‌ها انجام می‌شود

عضو هیات‌مدیره کانون کاریابی کشور درباره اعزام نیروی کار به عراق گفت: بیشتر این افراد با ویزای توریستی وارد عراق می‌شوند و تنها ۲۰ تا ۳۰ درصد اعزام‌ها از طریق دفاتر کاریابی است.

«بابک هاشمی پور» اظهار داشت: مشکلی که هم‌اکنون کارگران ما در شمال عراق دارند، این است که به علت حضور بیش از اندازه نیروی کار به خصوص در کارهای عمرانی و ساختمانی افراد به سختی شغل مناسب پیدا می‌کنند و برخی نیز بیکار هستند.

وی تصریح کرد: البته ساماندهی این شرایط سخت است چرا که تفاهم‌نامه تبادل نیروی کار با کشور عراق نداریم و این موجب شده حمایت‌های کنترلی لازم توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و وزارت خارجه نداشته باشیم.

هاشمی پور گفت: وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به کمک پتانسیل‌هایی که دارد می‌تواند تفاهم‌نامه اعزام نیروی کار در عراق، عمان، امارات و قطر امضا کند.

عضو هیات‌مدیره کانون کاریابی کشور گفت: سال گذشته وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی اعزام پنج تا ۱۰ هزار نیرو را هدف‌گذاری کرده بود که اکثر این نیروها به عراق، ترکیه و کشورهای عربی، اروپا و کانادا بود اما امسال شرایط دشوارتر شده و پیش‌بینی ما این است که اعزام‌ها کمتر از سال گذشته باشد.

چهره‌های استانی

توقف صادرات از مرزهای شلمچه و چذابه در ایام اربعین

خوزستان | رییس اتاق بازرگانی اهواز با اشاره به در پیش بودن ایام اربعین حسینی و تردد زوار از مرزهای خوزستان گفت: مرزهای چذابه و شلمچه در ایام اربعین تعطیل هستند و صادرات از این مرزها انجام نخواهد شد.

شهلا عموری در گفت‌وگو با ایسنا، در خصوص روند صادرات به کشور عراق اظهار کرد: بازرگانان و تجار ایرانی به‌ویژه در استان خوزستان کار صادرات محصولات را از مرزهای شلمچه و چذابه به کشور عراق انجام می‌دهند. وی افزود: هر سال در ایام اربعین زائران بسیار زیادی از مرزهای شلمچه و چذابه به کشور عراق سفر می‌کنند تا در آن ایام در این کشور به زیارت بپردازند. در این زمینه با توجه به تراکم جمعیت در مرزها و مسیرهای منتهی به این مرزها روند صادرات متوقف می‌شود. رییس اتاق بازرگانی اهواز تصریح کرد: امسال مکاتباتی انجام شده است تا بتوانیم در این ایام با وجود تردد زائران به سمت کشور عراق، روند صادرات را بدون وقفه ادامه دهیم اما با وجود پیگیری‌ها، این مساله طبق اعلام معاونت حمل و نقل سازمان راهداری کشور منتفی است. عموری ادامه داد: مکاتبات این موضوع با مسوولان مربوطه انجام شد اما اکنون معاونت حمل و نقل سازمان راهداری اعلام کرده است که مرزها برای صادرات تعطیل خواهند بود. وی خاطرنشان کرد: کامیون‌های صادراتی که به عراق کالا حمل می‌کنند، می‌توانند در این ایام از مرزهای جایگزین استفاده کنند و این مرزها شامل مرز باشماق در استان آذربایجان غربی و سه بازارچه مرزی در استان‌های آذربایجان غربی و کرمانشاه است.

اجرای ۷۵ درصد خط لوله انتقال آب خلیج‌فارس تا سرچشمه

کرمان | عضو کمیسیون اقتصادی مجلس دهم از اجرای ۷۵ درصد خط لوله انتقال آب خلیج‌فارس تا سرچشمه رفسنجان خبر داد و گفت: اگر به ۸۴ درصد برسد آب به سرچشمه خواهد رسید. به گزارش خبرآنلاین، احمد انارکی‌محمدی دیروز در جلسه شورای اداری شهرستان رفسنجان اظهار کرد: باوجود تحریم‌هایی که بر کشورمان روا داشته شده اما امنیت این کشور امروز موجب شده از کشورهای زیادی برای سرمایه‌گذاری در ایران حضور یابند و هفته گذشته یک تیم از تجار اروپایی میهمان رفسنجان بود و باغات و مراکز فرآوری پسته ما را بازدید کردند. نماینده مردم رفسنجان با اشاره به حضور دو وزیر میراث فرهنگی و گردشگری و صمت در کرمان ادامه داد: یک گردشگر زیارتی ۴۰۰ دلار، یک گردشگر توریستی یک هزار و ۴۰۰ دلار و یک گردشگر توریست درمانی دو هزار و ۴۰۰ دلار ارزآوری دارد بنابراین باید در رونق صنعت گردشگری تلاش کنیم. او در خصوص انتقال آب از خلیج‌فارس توضیح داد: یکی از سه آب شیرین کن تا ۷۵ درصد به مرحله اجرا رسیده و لوله تاسیر جان به میزان ۹۱ درصد اجرا شده است. عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی بیان کرد: سه، چهار درصد دیگر خط لوله اجرا شود آب به گل گهر می‌رسد، همچنین خط لوله تا ۷۵ درصد به سرچشمه رسیده که اگر به ۸۴ درصد برسد آب به سرچشمه می‌رسد چون حتما نیاز نیست به ۱۰۰ درصد برسد. وی با بیان اینکه از خط سرچشمه تا اردکان یزد هم ۴۶ درصد انجام شده و با شرایطی که دارد کار خوب پیش می‌رود عنوان کرد: طبق تعهدی که از وزارت نیرو گرفتیم قرار است آب شرب مردم را از این طریق خریداری کنند و مازاد آن برای صنعت استفاده شود.

صدور بیش از ۳۳۴ هزار تن کالای غیرنفتی از گمرکات گیلان

گیلان | ناظر گمرکات گیلان می‌گوید: در شش ماه نخست امسال بیش از ۳۳۴ هزار تن انواع کالای غیرنفتی به ارزش ۱۸۱ میلیون دلار از گمرکات استان گیلان صادر شده است. به گزارش مهر، ابوالقاسم یوسفی‌نژاد دیروز در جمع خبرنگاران با اشاره به اینکه در شش ماهه نخست امسال ۳۳۴ هزار تن انواع کالا به ارزش بیش از ۱۸۱ میلیون دلار از گمرکات گیلان صادر شده است، اظهار کرد: این میزان در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته از نظر وزنی و دلاری به ترتیب ۲۰ و ۱۲ درصد کاهش داشته است. وی در ادامه نباتات شامل سبزیجات و میوه، مصالح، محصولات سرامیکی، مصنوعات اعم از سنگ و شیشه، محصولات پلاستیکی و محصولات غذایی را از جمله محصولات صادراتی از استان گیلان عنوان کرد و گفت: این محصولات بیشتر به کشورهای روسیه، آذربایجان، قزاقستان، گرجستان، افغانستان، عراق و سایر کشورهای دیگر صادر شده است.

وی با اشاره به اینکه یکی دیگر از انواع صادرات کالا در گمرکات استان گیلان صادرات به صورت چمدانی است، ادامه داد: در شش ماهه نخست امسال میزان صادرات چمدانی در گیلان هفت هزار و ۷۵۶ تن کالا به ارزش بیش از ۳۱ میلیون دلار بوده که در مقایسه با سال گذشته از نظر وزنی و ارزش دلاری رشد چشمگیری داشته است. ناظر گمرکات گیلان در ادامه به میزان واردات کالا نیز در این مدت اشاره کرد و افزود: در شش ماهه نخست امسال بیش از ۵۷۴ هزار تن به ارزش بیش از ۴۳۰ میلیون دلار کالا از طریق گمرکات استان وارد کشور شده است.

تعیین قیمت نان در شهرستان‌ها برعهده فرمانداران است

تهران | معاون اقتصادی استاندار تهران هدف از ساماندهی قیمت نان را اصلاح وزن و قیمت عنوان کرد و گفت: قیمت نان در شهرستان‌ها بعد از بررسی و اعلام فرمانداران ابلاغ می‌شود، بنابراین تعیین قیمت نان در شهرستان‌ها برعهده فرمانداران است. محمد امامی امین در گفت‌وگو با فارس هدف ستاد تنظیم بازار کشور از ساماندهی قیمت نان را اصلاح وزن و قیمت عنوان کرد و گفت: نانوایانی که افزایش قیمت داشته باید قیمت خود را کاهش دهند و اگر کم فروشی داشتند وزن نان را افزایش دهند؛ طبیعی است که نسبت به ۵ سال گذشته بخشنامه افزایش قیمت دارد اما نسبت به قیمت‌های کنونی قیمت را کاهش می‌دهد. معاون اقتصادی استاندار در اولتیماتومی به اتحادیه‌های نانوایان تصریح کرد: به تمام اتحادیه‌ها قیمت نان سنتی به همراه وزن اعلام شده و تمام نانوایی‌ها تا روز شنبه آینده موظف هستند با نصب بنر قیمت و وزن آرد، وزن چانه، قیمت نان، قیمت افزودنی مثل سبزی و کنجد را اطلاع‌رسانی کنند. وی در همین رابطه گفت: نانوایی‌هایی که رعایت نکند مطمئن باشند از فعالیتشان جلوگیری خواهیم کرد در بحث معاش مردم با کسی مماشات نداریم در صورت عدم اجرای بخشنامه اول با اتحادیه و بعد نانوایی خاطی برخورد خواهیم کرد. او درباره ساماندهی قیمت نان در شهرستان‌ها خاطرنشان کرد: سقف قیمت نان همین بخشنامه ابلاغ شده است، در جلسه کارگروه آرد و نان برخی از فرمانداران خواستند بررسی کنند تا افزایش قیمت کمتری داشته باشند و طی ۲ روز آینده پس از اعلام نتیجه بررسی فرمانداران قیمت نان در شهرستان‌ها ابلاغ می‌شود.

۷۰ درصد متقاضیان به‌علت نداشتن مهارت جذب نمی‌شوند

خراسان‌رضوی | مدیرکل تعاون، کار و رفاه اجتماعی خراسان‌رضوی می‌گوید: براساس آمار اطلاعاتی که تا پایان سال ۹۷ اعلام شده ۳۵ تا ۴۰ درصد فارغ‌التحصیلان دانشگاهی استان خراسان‌رضوی بیکار هستند.

محمد سنجری، در گفت‌وگو با ایسنا، در خصوص وضعیت بیکاری فارغ‌التحصیلان دانشگاهی عنوان کرد: براساس آمار اطلاعاتی که تا پایان سال ۹۷ اعلام شده حدود ۴۰ هزار نفر جوینده کار در مراکز کاریابی استان ثبت‌نام کردند که ۳۵ تا ۴۰ درصد آنها را فارغ‌التحصیلان دانشگاهی تشکیل می‌دهند.

وی با اشاره به اینکه این آمار روز به روز در بین جویندگان کار که بیشتر فارغ‌التحصیلان دانشگاهی را تشکیل می‌دهند در حال افزایش است، افزود: مشکل و چالش عمده در به‌کارگیری جویندگان کار در سطح استان فقدان مهارت است. سنجری بیان کرد: سال گذشته در سطح استان خراسان‌رضوی در برابر ۴۰ هزار جوینده شغلی حدود ۱۹ هزار فرصت داشتیم ولی آمار به‌کارگیری شده حدود ۱۱ هزار نفر بود و براساس نیاز بازار کار ۸ هزار نفر دیگر را به دلیل فقدان مهارت نتوانستیم تامین کنیم. او گفت: چون بازار کار عموما رشته‌های مهندسی، فنی، تخصصی و خدمات فنی را می‌خواهد در بین جویندگان کار این فقدان مهارت وجود دارد، در حال حاضر حدود ۶۵ تا ۷۰ درصد جویندگان کار فاقد مهارت هستند و امکان به‌کارگیری و جذب آنها در بازار کار وجود ندارد.

ویژه

آغاز سرویس‌دهی در ایستگاه میدان امام حسین(ع) خط ۶

ایستگاه میدان امام حسین(ع) چهارمین ایستگاه از خط ۶ متروی تهران به بهره‌برداری رسمی رسید. به گزارش مدیریت ارتباطات و امور بین‌الملل شرکت بهره‌برداری متروی تهران و حومه صبح دیروز شنبه ۶ مهرماه ۹۸ ایستگاه تقاطعی میدان امام حسین(ع) از خط ۶ متروی تهران با حضور دکتر حناچی شهردار تهران، مهندس هاشمی رییس شورای اسلامی شهر تهران، ابوترابی امام جمعه موقت تهران و مدیران شهری به بهره‌برداری رسید. با راه‌اندازی این ایستگاه شهروندان جنوب شرقی تهران علاوه بر ایستگاه میدان شهدا که با خط ۴ تقاطع دارد، می‌توانند از طریق ایستگاه تقاطعی امام حسین(ع) واقع در بخش جنوبی خط ۶ مترو به خط ۲ متروی تهران نیز دسترسی یابند. سرویس‌دهی به شهروندان و مسافران از ایستگاه میدان امام حسین(ع) واقع در بخش جنوبی خط ۶ مترو با فاصله حرکت هر ۱۵ دقیقه آغاز می‌شود. گفتنی است فاصله حرکت قطارها در بخش جنوبی خط ۶ مترو ابتدای مهرماه ۹۸ از ۲۵ دقیقه به ۱۵ دقیقه کاهش یافته بود. در حال حاضر خط شش متروی تهران به طول ۱۰ کیلومتر و با ۴ ایستگاه دولت‌آباد، بعثت، میدان شهدا و امام حسین(ع) در بخش جنوبی این خط در حال بهره‌برداری است.

اخبار

کشف و انهدام مزرعه «ماریجوانا» توسط اطلاعات سپاه

کرمانشاه | دادستان دادسرای عمومی و انقلاب شهرستان پاوه از کشف و انهدام یک مزرعه گیاه «ماریجوانا» در مناطق صفرمرزی شهرستان پاوه، توسط نیروهای اطلاعات سپاه ناحیه پاوه خبر داد. مسلم الماسی درباره جزییات خبر کشف مزرعه ماریجوانا اظهار داشت: در پی تداوم برخورد با تولید و توزیع کنندگان مواد مخدر در شهرستان پاوه، این‌بار در یکی از مناطق صفر مرزی شهرستان پاوه با رصد اطلاعاتی ماموران اطلاعات سپاه ناحیه پاوه، مزرعه‌ای که در آن اقدام به کاشت درختچه گیاه «ماریجوانا» می‌شد، شناسایی و پس از تایید گزارش، اقدام قضایی و دستورات لازم صورت گرفت.

توقیف شوتی‌های ۷ میلیاردی در عسلویه

بوشهر | جانشین فرمانده انتظامی استان بوشهر از توقیف پنج دستگاه خودرو سواری تندرو (شوتی) حامل هفت میلیارد و ۶۴۰ میلیون ریال انواع کالای قاچاق در شهرستان عسلویه خبر داد. سرهنگ حیدر سوسنی اظهار کرد: ماموران پلیس آگاهی شهرستان عسلویه در یک عملیات هماهنگ با رصد اطلاعاتی ۵ دستگاه خودرو شوتی که از تعدادی انبار در شهر نخل تقی اقدام به بارگیری کالاهای قاچاق می‌کردند را شناسایی کردند. این خودروها قصد داشتند با خروج از شهرستان تنگستان در استان‌های همجوار محموله‌های خود را به مقصدهای از پیش تعیین شده انتقال دهند. او عنوان کرد: در بازرسی از خودروها ۱۰۹ دستگاه لپ‌تاپ، ۷۵ واشر سرسیلندر خودرو، ۵۱۰۰ قلم لوازم آرایشی فاقد مدرک گمرکی کشف شد. سرهنگ سوسنی با بیان اینکه ارزش اقلام مکشوفه برابر نظر کارشناسان هفت میلیارد و ۶۴۰ میلیون ریال است، افزود: در ارتباط با این پرونده پنج متهم دستگیر شدند.

بازار صادراتی مطلوب است و مخاطب تولید خود را داریم

اصفهان | در شرایطی که توسعه فولاد و احیای معادن کاملا به هم مرتبط هستند و در مواردی تداخل منافع در آنها دیده می‌شود اما شاهد بی‌توجهی به نیازهای شرکت‌های فولادی همچون ذوب آهن هستیم که تامین پایدار نیاز این شرکت می‌تواند ۴۰ درصد ظرفیت تولید را بالا ببرد. در همین خصوص جواد رفیعی مدیر خرید مواد مصرفی ذوب‌آهن اصفهان به موضوع کمبود مواد اولیه برای تولید در ذوب آهن اشاره کرد و افزود: به هم خوردن زنجیره تامین در بخش معدن و افزایش خام‌فروشی به‌ویژه خام‌فروشی سنگ آهن موجب شده صنایع فولادی کشور با مشکل تامین مواجه شوند.

وکیل مشهوری که پس از ۱۴ سال تقلبی از آب درآمد

کرمان | دادستان عمومی و انقلاب شهرستان جیرفت از بازداشت یک وکیل تقلبی که به مدت ۱۴ سال با پروانه وکالت جعلی اقدام به وکالت می‌کرد، خبر داد. حسین سلامی در تشریح جزییات این خبر اظهار داشت: پس از انجام اقدامات اطلاعاتی، مشخص شد فردی به نام (الف.پ) با جعل پروانه وکالت چندین وکیل در استان‌های تهران و شیراز به‌صورت غیرقانونی اقدام به وکالت می‌کند. بلافاصله با هماهنگی حفاظت و اطلاعات دادگستری کرمان، ماموران واحد عملیات حفاظت و اطلاعات دادگستری، اقدام به دستگیری وی کردند. دادستان جیرفت گفت: متهم به صورت بسیار حرفه‌ای اقدام به جعل سربرگ وکالت و پروانه وکالت می‌کرده است و متاسفانه هر زمان هم که از کانون وکلاء استعلام صورت پذیرفته است پاسخ مثبت بوده زیرا وی با اسم و فامیل یک وکیل واقعی فعالیت داشته است.

اخبار

واکنش وزیر علوم به لغو ویزای ۱۲ دانشجوی ایرانی

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری به لغو ویزای ۱۲ دانشجوی ایرانی که قرار بود برنامه‌های تحصیلات تکمیلی خود را در سیستم دانشگاهی ایالت کالیفرنیا آغاز کنند، واکنش نشان داد.
منصور غلامی در واکنش به لغو ویزای ۱۲ نفر از دانشجویان ایرانی، گفت: ایران اعزام رسمی دانشجو به امریکا ندارد، اما اینکه برخی به عنوان دانشجو مشکل ویزا پیدا کردند به ارتباطات دیپلماتیک بین کشورها برمی‌گردد. این مشکلی است که متاسفانه در موارد دیگر نیز دیده شده، لذا ما شاید نتوانیم خیلی کمک کنیم، ولی حتما وزارت امور خارجه می‌تواند کمک کند. او گفت: احتمالا اعزام این افراد به امریکا شخصی بوده است یا بعضا در آنجا مورد حمایت‌های مالی قرار گرفتند که بروند درس بخوانند البته من اطلاعات دقیقی در این زمینه ندارم و نمی‌دانم وضعیت این افراد به تفکیک چگونه است. غلامی درباره تاثیر ارتباطات دیپلماتیک بر روابط بین‌المللی وزارت علوم با دانشگاه‌های خارج از کشور به ایلنا گفت: امریکا هر کاری که توانسته انجام داده و حالا روی محدود کردن اشخاص چه برای تحصیل و چه برای فرصت‌های مطالعاتی متمرکز شده‌اند که ادامه همان فشار آوردن به جمهوری اسلامی است. وزیر علوم، تحقیقات و فناوری تاکید کرد: قطعا به لحاظ حقوق انسانی این کار درست نیست، زیرا زمانی که بحث مسائل دیپلماتیک با یک دولت مطرح است، باید آن را حل کرد، اما اینکه با اینگونه اقدامات به مردم فشار بیاورند تا دولتی را مجبور به اقدامات خاصی کنند، در هیچ جای دنیا پذیرفته شده نیست. او همچنین درباره کم‌کاری برخی از اساتید راهنما در فرآیند تدوین پایان‌نامه درباره روی آوردن دانشجویان به پایان‌نامه‌های تقلبی گفت: این مساله یک بحث کلی نیست، اکثریت قریب به اتفاق اساتید ما اخلاق علمی، امانت علمی و دقت در آموزش دانشجویانشان را رعایت می‌کنند، لذا اگر مواردی اتفاق بیفتد، استثنا هستند. پس نمی‌توانیم همه را زیر سوال ببریم که جایگاه اساتید مورد بی‌مهری قرار بگیرد. غلامی افزود: در بعضی از مراکز آموزش عالی ممکن است به لحاظ شرایط خاصی که دارند، یک مقداری تراکم کاری برای برخی اساتیدشان به وجود بیاید، اما در عین حال اساتید باید از لحاظ تکالیف درسی، کیفیت پایان‌نامه‌ها، تحقیقات و حتی انتشار نتایج تحقیقات دانشجویان مراقب عملکردهای علمی دانشجویان خودشان باشند و به این مساله دقت کنند.

آمار دیابت در ایران و تهران

معاون دفتر مدیریت بیماری‌های غیرواگیر وزارت بهداشت ضمن ارایه توضیحاتی از برنامه‌های این وزارتخانه برای کنترل دیابت در کشور، گفت: ۱۱ درصد جمعیت بالای ۲۵ سال در کشور به دیابت مبتلا هستند که در این میان سهم پایتخت‌نشینان از آمار ابتلا به دیابت، ۸/۱۲ درصد جمعیت بالای ۲۵ سال است. علیرضا مهدوی با اشاره به اینکه دو نوع بیمار دیابتی وجود دارد، گفت: دیابت نوع یک بیشتر در کودکان و نوجوانان دیده می‌شود. در این نوع دیابت، بدن دیگر انسولین تولید نمی‌کند در نتیجه فرد به دیابت نوع اول دچار می‌شود که باید برای ادامه حیات خود اقدام به تزریق انسولین کند. تشنگی، پرادراری، پرخوری، کاهش وزن ناگهانی و... از علائم دیابت نوع یک است. او در ادامه در تشریح دیابت نوع دوم افزود: در نوع دوم دیابت، میزان انسولین در بدن کاهش یافته یا مقاومت سلول‌های بدن به انسولین بالا رفته است. این نوع از دیابت به دلیل کاهش اندک اندک انسولین در بدن و به مرور زمان، بدون علائم بوده و بدن خود را با شرایط ایجاد شده وفق می‌دهد و با گذر زمان و افزایش سن، میزان انسولین کاهش یافته و از ۳۰ سالگی به بعد در افراد شناسایی می‌شود. وی با اشاره به اینکه هنگامی که از دیابت صحبت می‌کنیم غالبا منظورمان دیابت نوع دو است، افزود: بیش از ۹۰ درصد جمعیت دیابتی‌ها را مبتلایان به دیابت نوع دو تشکیل می‌دهند. ابتلا به دیابت نوع دو وابسته به سبک زندگی افراد، میزان چاقی، رژیم‌های پرکالری، سابقه خانوادگی و... بروز پیدا می‌کند و می‌تواند با اختلال فشار خون بالا، کلسترول، لیپیدها و... همراه باشد.

مدارس تشنه نشاط و شادی‌اند

رییس انجمن مددکاران اجتماعی ایران به راهکارهای ایجاد نشاط در میان دانش‌آموزان اشاره کرد و گفت: مدارس تشنه نشاط و شادی هستند. سیدحسن موسوی چلک رییس انجمن مددکاران اجتماعی ایران با اشاره به پرسش مهری که رییس جمهور همزمان با آغاز سال جدید تحصیلی اعلام کرد (آیا محیط مدرسه محیطی دلپذیر، شاد و پرنشاط است؟)، به مهر گفت: فکر می‌کنم در تمام طول این سال‌ها که پرسش مهر توسط روسای جمهور کشور ما مطرح شد این موضوع یکی از ضروری‌ترین‌ها بود که در سال جاری توسط رییس جمهور به پرسش گذاشته شده است. تاملی بر شاخص‌های مرتبط با نشاط اجتماعی و شادی و به‌طور کلی حوزه سلامت اجتماعی و روانی در کشور نشان می‌دهد که حال ما در این حوزه خیلی خوب نیست. هیچ کس هم نمی‌تواند منکر این موضوع شود. به عنوان مثال طبق آمار ارایه شده توسط مسوولان وزارت بهداشت، بین ۲۳ تا ۲۵ درصد حداقل دارای یک اختلال روانی هستند. یعنی از هر چهار نفر یک نفر. او افزود: تعداد خشونت‌ها در کشور نگران کننده است و همیشه جزو پرونده‌های قضایی با فراوانی بالا بوده است همچنین آماری که از نزاع توسط پزشکی قانونی ارایه شده است هم تاییدی بر همین نکته است که خشونت بالاست. همین طور خشونت‌های خانگی و شاخص‌های دیگر. طبیعی است در جامعه‌ای که شادی و نشاط اجتماعی بالا باشد نشانگان اجتماعی و روانی حال بهتری خواهند داشت. لذا طرح این پرسش می‌تواند یک فرصت باشد از این نظر که ما به موضوع شادی و نشاط فکر کنیم. این قدر گرفتاریم که گاهی اوقات نمی‌دانیم آخرین باری که از ته دل خندیدیم که بود.

فرار مالیاتی، اصناف مختلفی از جمله پزشکان را از کارتخوان فراری کرده است

شگردهایی برای دور زدن «کارتخوان»

از نصب خودپرداز در مطب و دادن شماره حساب به بهانه نوبت‌دهی‌های طلایی تا اخذ وجوه بالاتر از بیمارانی که می‌خواهند از طریق کارتخوان حق ویزیت بپردازند؛ اینها بخشی از ترفندهایی است که معدودی از پزشکان برای دور زدن قانون نصب کارتخوان پیش گرفته‌اند... بر اساس قانون مجلس، پزشکان در سال ۱۳۹۸ ملزم شدند که در مطب‌هایشان از پایانه فروشگاهی یا همان کارتخوان استفاده کنند. قانونی که از همان ابتدا اما و اگرهای زیادی را به دنبال داشت؛ به‌طوری که برخی وضع این قانون را سدی در برابر گریزگاه‌های مالیاتی پزشکان دانسته و معتقد بودند که پزشکانی هرچند معدود با درآمدهای میلیاردی، فرار مالیاتی کلان دارند که باید از آن جلوگیری شود. طرح همین مسائل نیز دستمایه تشکیل کمپینی با هشتگ «پزشک-فراری-از-مالیات-و-کارتخوان» در فضای مجازی شد. از طرفی اما مخالفان این قانون که آن را تبعیضی برای جامعه پزشکی عنوان می‌کردند، اعتقاد داشتند که این قانون به نوعی فرار رو به جلو در برابر مطالبات معوق پزشکان بوده و نوعی هجمه به قشر فرهیخته پزشکی است. آنها اعلام می‌کردند که اگر قرار است شفافیتی در زمینه درآمدها و پرداخت مالیات در کشور ایجاد شود، باید این کار برای تمام اقشار و اصناف پردرآمد از جمله طلافروشان و... باشد، نه فقط پزشکان. هرچند که در پاسخ به این انتقاد اعلام شد که نصب کارتخوان برای همه صنوف الزامی است، اما از آنجایی که الزام آن در صنف پزشکان حواشی به دنبال داشت، مساله پررنگ‌تر شد. به هر حال با وجود همه اما و اگرها و حواشی ایجاد شده، به پزشکان تا اول مهر ماه سال ۱۳۹۸ فرصت داده شد تا اقدام به نصب کارتخوان در مطب‌هایشان کنند و سازمان امور مالیاتی هم اعلام کرد که در صورت عدم اجرای قانون از سوی پزشکان، مجازات‌هایی را در نظر گرفته است؛ به‌طوری که علی رستم‌پور- مدیر کل دفتر تنظیم مقررات و برون‌سپاری سازمان امور مالیاتی- در گفت‌وگوی اخیر خود با ایسنا، با بیان اینکه طبق قانون با پزشکانی که به قوانین مالیاتی تمکین نکنند برخورد می‌شود، گفت: بر اساس قانون، کسانی که مکلف به نصب پایانه فروش یا صندوق مکانیزه فروش هستند، اگر این کار را انجام ندهند دو درصد از مجموع وجوه دریافتی آنها مشمول جریمه می‌شود.

۷۰ درصد پزشکان برای نصب کارتخوان اقدام نکرده‌اند

البته این اظهارات در حالی مطرح می‌شود که ضرب‌الاجل سازمان امور مالیاتی برای نصب کارتخوان در مطب پزشکان به پایان رسیده و طبق گفته مسوولان سازمان امور مالیاتی تنها ۳۰ درصد از پزشکان مشمول در این طرح ثبت‌نام کرده‌اند و ۷۰ درصدشان از قانون تمکین نکرده‌اند.

با این حال در روزهای آخر شهریور ماه نشستی در سازمان نظام پزشکی با حضور رییس کل سازمان امور مالیاتی و معاونین، رییس کل سازمان نظام پزشکی، معاون نظارت و برنامه‌ریزی سازمان نظام پزشکی، معاون کل وزارت بهداشت، رییس کمیسیون بهداشت و درمان مجلس شورای اسلامی، رییس شورای عالی نظام پزشکی و رییس مجمع انجمن‌های علمی گروه پزشکی ایران و جامعه جراحان کشور برای بررسی آخرین وضعیت نصب کارتخوان در مطب پزشکان برگزار شد و طرفین ماجرا توافق کردند که در کمیته‌ای مشترک و با حضور نمایندگان تام‌الاختیار، راهکارهای مناسب درباره بحث نصب کارتخوان و مالیات پزشکان بررسی شده و درباره حل مشکلات مالیاتی جامعه پزشکی، در فضایی کارشناسانه، بدون تنش، تهدید و با در نظر گرفتن شرایط اقتصادی کشور بحث و اطلاع‌رسانی شود.
البته این اقدامات در شرایطی است که متاسفانه برخی پزشکان ترفندهایی را برای دور زدن کارتخوان‌ها در پیش گرفته‌اند تا به لطایف‌الحیل زیر بار استفاده از کارتخوان نروند؛ از نصب خودپرداز در مطب گرفته تا اخذ وجوه بالاتر از بیمارانی که می‌خواهند از طریق کارتخوان حق ویزیت پزشک را بپردازند. ترفندهایی که نه‌تنها قانون را دور می‌زند، بلکه بیشتر سبب سلب اعتماد از بیماران می‌شود و آنها را به زحمت می‌اندازد.

برش

برخی پزشکان ترفندهایی را برای دور زدن کارتخوان‌ها در پیش گرفته‌اند تا به لطایف‌الحیل زیر بار استفاده از کارتخوان نروند؛ از نصب خودپرداز در مطب گرفته تا اخذ وجوه بالاتر از بیمارانی که می‌خواهند از طریق کارتخوان حق ویزیت پزشک را بپردازند. ترفندهایی که نه‌تنها قانون را دور می‌زند بلکه بیشتر سبب سلب اعتماد از بیماران می‌شود و آنها را به زحمت می‌اندازد

در خواست ۲۰ میلیون پول نقد

فاطمه یکی از افرادی است که از برخورد یکی از پزشکانی که به او مراجعه کرده، گلایه دارد و به ایسنا، می‌گوید: برای جراحی زیبایی بینی خواهرم به یک پزشک معروف مراجعه کردیم. او قبل از عمل به ما گفت که باید تمام هزینه عمل را که حدود ۲۰ میلیون تومان می‌شد، به صورت نقدی برایش به بیمارستان ببریم و در غیر این صورت جراحی را انجام نمی‌دهد. او می‌افزاید: از آنجایی که کارش را قبول داشتیم و می‌خواستیم حتما جراحی را این پزشک انجام دهد، قبول کردیم و با هزار مکافات ۲۰ میلیون تومان پول نقد را در ساک گذاشته و برای پزشک بردیم. اما مگر اعمال جراحی، چه زیبایی باشد چه غیره، تعرفه مشخص ندارد؟ چرا یک پزشک باید از اعتماد بیمار و البته شهرت خود سوءاستفاده کند و خارج از تعرفه مشخص پول بگیرد؟

کارتخوان به نوبت!

مژگان نیز که برای بیماری غدد خود به یک پزشک متخصص غدد مراجعه کرده، در تماس با ایسنا می‌گوید: «هر زمان که به مطب آقای پزشک می‌روم، منشی سه تا در میان اجازه می‌دهد که بیماران حق ویزیت را با کارتخوان بپردازند. زمانی هم که می‌گویم من می‌خواهم با کارتخوان هزینه را بدهم، منشی می‌گوید نوبت شما نیست که با کارتخوان هزینه را بپردازید. یا نقدی پول دهید یا به خودپرداز کنار مطب رفته و پول نقد بیاورید.»
برخی شواهد نیز حاکی از آن است که حتی برخی پزشکان تا جایی پیش رفته‌اند که به جای نصب کارتخوان، خودپرداز به مطب‌هایشان آورده‌اند. بسیاری از گزارش‌های مردمی ارسالی برای ایسنا حاکی از آن است که برخی پزشکان در کنار مطب یا موسسه پزشکی خود خودپرداز آورده‌اند و به بیماران می‌گویند که کارتخوان ندارند. در نتیجه بیمار مجبور می‌شود برای پرداخت هزینه‌های ویزیت به خودپرداز مراجعه کرده و پول نقد برای پزشک بیاورد.

نوبت‌های طلایی

برخی از پزشکان هم پا را از این فراتر گذاشته و برای پرداخت هزینه‌ها از سوی منشی مطب شماره حساب پزشک یا شخص دیگری به بیمار ارایه می‌شود. سهیلا یکی از افرادی که تجربه این اتفاق را داشته است، می‌گوید: «یک‌بار با مطب یک متخصص پوست و مو تماس گرفتم و درخواست نوبت مراجعه داشتم. منشی به من گفت شماره حسابی را به شما می‌دهم. اول هزینه ویزیت را بپردازید تا بعد به شما نوبت بدهیم. تعجب کردم و منشی باز به من گفت اگر همین الان پول را واریز کنید، بهترین ساعت به شما نوبت می‌دهم.»
معصومه یکی دیگر از افرادی است که تجربه اینچنینی را داشته و می‌گوید: پدرم به دلیل مشکل قلبی‌اش باید عمل می‌شد و پزشک در کمال تعجب به ما گفت ابتدا پول عمل را به حسابم واریز کنید. وقتی اعتراض کردیم، پزشک گفت اگر همین امروز پول را واریز کنید، صبح اول وقت و اولین نفر پدر شما را عمل می‌کنم.
البته قطعا چنین تخلفاتی فقط از تعداد معدودی از پزشکان سر می‌زند و انصافا اکثریت جامعه پزشکی کشور با تمام توان در راه خدمت‌رسانی به بیماران بدون ذره‌ای سوءاستفاده مالی یا مالیاتی کار می‌کنند. بی‌تردید اذهان عموم ایثارگری‌های پزشکان در جبهه‌های جنگ و همچنین اقدامات خیرخواهانه پزشکان در بحران‌ها و حوادثی همچون سیل و زلزله یا پزشکان جهادگری که با حضور در اردوهای جهادی در مناطق محروم حضور می‌یابند را فراموش نخواهد کرد. اما در عین حال باید سازوکاری هم برای برخورد با معدود پزشکان متخلف در این حوزه تعریف شود که واقعا عملیاتی باشد، نه‌اینکه همچنان طبیبان واقعی قانون را اجرا کنند و برخی هم در حاشیه‌ای امن به تخلفات‌شان ادامه دهند.
در هر حال، هرچند که سازمان امور مالیاتی اعلام کرده که مردم تخلفات کارتخوانی را به سامانه ۱۵۲۶ اعلام کنند تا با متخلفین برخورد شود و وزارت بهداشت هم بارها و بارها اعلام کرده که مردم به‌ویژه در بیمارستان‌ها و مراکز درمانی دولتی خارج از صورتحساب بیمارستان، وجهی را پرداخت نکنند و در عین حال هم تخلفات تعرفه‌ای را به سامانه ۱۹۰ اطلاع دهند، اما برخی بیماران برای اطمینان از حصول نتیجه، ناچار تن به تخلف این پزشکان می‌دهند. بنابراین به نظر می‌رسد نظام سلامت با کمک نظام اقتصادی کشور باید راهکاری اساسی‌تر و نظارتی دقیق‌تر را برای شناسایی متخلفین در نظر بگیرد؛ آن هم زمانی که برخی از این متخلفین پزشکان معروفی هستند که به هر دلیلی برای خود اسم و رسمی هم به هم زده‌اند.

دست‌ها را از روی گوش‌تان بردارید

زبان، همان پل ارتباطی میان انسان‌هاست، اما برای ناشنوایان کلمات و آواها قرار نیست راهی برای ارتباط با دنیای بیرونشان باشد؛ آنها دست‌هایشان را پلی می‌کنند برای انتقال مفاهیم، خواسته‌ها، نیازها و حتی احساساتشان این در حالی است که پیوند زدن «زبان اشاره» با دنیای مملو از اصوات و آواها کار آسانی نیست و به همین دلیل هم صدای آنها و مشکلاتشان به راحتی شنیده نمی‌شود.
ناشنوایی یکی از گروه‌های معلولیت است که از منظر سازمان بهداشت جهانی از سخت‌ترین انواع معلولیت نیز به شمار می‌آید. معلولیتی که شاید به دلیل آنکه در اولین نگاه در ظاهر افراد نمود ندارد، کمتر هم جدی گرفته می‌شود، اما همین موضوع هم سرآغاز داستان مشکلات آنهاست.
یک روز در سال، با هدف ارتقای فرهنگ ارتباط با ناشنوایان، نحوه ارتباط آنها با دنیای بیرون از طریق زبان اشاره و آگاهی مسوولان از مشکلات این افراد روز جهانی «ناشنوایان» نامیده شده است. اکرم سلیمی، مدیرعامل انجمن خانواده ناشنوایان ایران به بررسی مشکلات و نیازهای ناشنوایان پرداخت و گفت: ناشنوایان به دنبال مشکلی که دارند، زبان و به تبع آن فرهنگشان هم تغییر می‌کنند. این مشکل مختص ناشنوایان ایران نیست و تمام ناشنوایان دنیا با این موضوع رو به رو هستند.
او افزود: درواقع هر فرد به سبب محیطی که در آن قرار دارد دارای فرهنگ خاصی است، پس بین ناشنوایان هم فرهنگ خاصی وجود دارد. برای مثال آنها از برخی موضوعات برداشت‌های خاصی دارند یا از الگوهای ویژه‌ای پیروی می‌کنند. ما به عنوان مسوول تصمیم‌گیری برای شهروندان در هر ارگان و سازمانی که هستیم، باید این را بپذیریم که شهروند ناشنوا با توجه به نوع معلولیتش نیازهای خاصی دارد که باید مهیا شود تا بتواند به شکل مستقل در جامعه حضور پیدا کند.
وی افزود: تا زمانی که این را نپذیریم و به ناشنوایی به عنوان یک معلولیت نگاه نکنیم و بخواهیم این نقص را تنها با دادن سمعک یا گفتاردرمانی و کاشت حلزون و .... حل کنیم و نیازهایشان را کنار بگذاریم، تبعیض بین این افراد باقی می‌ماند.

نگاه تبعیض‌آمیز بین انواع معلولیت‌ها

او با انتقاد از رواج نگاه تبعیض‌آمیز بین انواع معلولیت گفت: کجای قانون حمایت از حقوق معلولان، اسمی از حقوق ناشنوایان آمده است؟. ناشنوایی هم یکی از گروه‌های معلولیت حسی است، اما چرا نام گروهی از معلولان مانند نابینایان، خواسته‌ها، نیازها و حتی اشتغالشان در قانون آمده است، اما در مورد ناشنوایی -که براساس تعریف سازمان بهداشت جهانی یکی از سخت‌ترین معلولیت‌هاست- اسمی نیامده است؟ مدیرعامل انجمن خانواده ناشنوایان ایران به ایسنا گفت: نتیجه اینکه یک عده شنوا پشت میز بنشینند و برای ناشنوایان تصمیم بگیرند همان قانونی می‌شود که در سال ۹۶ تصویب شد و با وجود درخواست‌هایی که داشتیم، ناشنوایی نادیده گرفته شد. باید پرسید که در مورد این قانون چرا صرفا از افراد نابینا کمک گرفته شده است؟ چرا نباید از تمام گروه‌های معلولان کمک گرفته شود؟ هر فرد معلول از نگاه معلولیت خودش به نیازهای معلولان نگاه می‌کند اما نکات‌ریزی وجود دارد که درک آنها فقط توسط خود فرد معلول امکان‌پذیر است.
سلیمی با تاکید بر اینکه فشاری که به گروه‌های ناشنوا وارد می‌شود به سایر گروه‌های معلولان وارد نمی‌شود، اظهار کرد: فرد ناشنوا چون نمی‌تواند صحبت کند و احساسات و نیازهایش را اعلام کند، فشار زیادی را تحمل می‌کند. این فشار از کودکی و زمانی که فرد در خانواده است، شروع می‌شود و تا بزرگسالی ادامه پیدا می‌کند. برای مثال به این افراد اطلاع‌رسانی کمی می‌شود. حتی در خانواده اغلب، تمرکز والدین روی فرزندانی است که شنوا هستند. حتی اعضای خانواده به دلیل ماهیت زبان، تعامل بیشتری با یکدیگر دارند و آخرین نفری که از موضوعات مطلع می‌شود، فرد ناشنواست. او اظهار کرد: این موضوع در مدرسه، دانشگاه و حتی محیط کار هم ادامه دارد. این افراد در محل کار همواره از موضوعاتی که برای کارمندان اطلاع‌رسانی می‌شود بی‌خبر هستند.

انتقاد به تاکید پزشکان برای درمان ناشنوایی

مدیرعامل انجمن خانواده ناشنوایان ایران با انتقاد از نوعی نگاه پزشکی به ناشنوایی و تاکید پزشکان به قابلیت درمان این معلولیت نیز توضیح داد: این نگاه معتقد است که ناشنوایی یک بیماری است و ما هم راه‌های درمان آن را داریم و می‌توانیم فرد ناشنوا را درمان کنیم و به جامعه شنوایان بیاوریم. در صورتی که فرد چه با سمعک و چه با کاشت حلزون هیچ‌وقت نمی‌تواند در گروه افراد شنوا قرار بگیرد، چرا که ذاتا ناشنواست و ما باید به فرهنگش احترام بگذاریم و زبان اشاره او را بپذیریم. در قانون هم باید این زبان به رسمیت شناخته می‌شد.
سلیمی ادامه داد: زبان اشاره در کنوانسیون حقوق معلولان آمده است و خواسته شده که تمام کشورهای عضو زبان اشاره در کشورشان به رسمیت بشناسند، ولی در کشور ما این اتفاق نیفتاده است. ناشنوایان از مظلوم‌ترین گروه‌های معلول در کشور هستند.

رییس محیط زیست بجای نوحه‌خوانی به اصلاح امور بپردازد

عضو مجمع نمایندگان استان گیلان در مجلس، با انتقاد از عملکرد رییس سازمان محیط زیست که از نبود موجود زنده در رودخانه‌های کشور در پی ورود پسماندهای زباله‌ها خبر داده است از وی خواست تا به جای بیان مشکلات در جهت رفع آنها اقدام کند.
غلامعلی جعفرزاده ایمن‌آبادی در مورد اعلام خبری از سوی رییس سازمان محیط زیست کشور مبنی بر اینکه هیچ رودخانه‌ای در شمال کشور نداریم که موجود زنده داشته باشد، چرا که پسماندهای زباله‌ها شیرابه‌هایی را وارد رودخانه‌ها کرده که موجود زنده را از بین برده است، گفت: برخی از دولتی‌ها به‌جای اینکه پاسخگوی عملکردشان باشند، منتقد دستگاه خود بوده و فعالیت‌های آن را زیر سوال می‌برند، چرا آقای کلانتری در حال جوک گفتن است آن هم در شرایطی که وی عامل بروز این مشکلات است؟ نماینده مردم رشت در مجلس شورای اسلامی، ادامه داد: سازمان محیط زیست باید به این نکته اشاره کند که چرا رودخانه‌های کشور چنین وضعیتی دارند نه اینکه خود به نقد این موضوع بپردازد.
او اظهار کرد: بنده صددرصد این خبر که هیچ رودخانه‌ای در شمال کشور نداریم که موجود زنده داشته باشد را تایید نمی‌کنم، اما باید به این نکته اشاره کرد که موجودات زنده در رودخانه‌های این منطقه بی‌اندازه کاهش پیدا کرده‌اند، کما اینکه رودخانه‌ای در رشت وجود دارد که زمانی که بنده نوجوان بودم مشاهده می‌کردم که تعداد زیادی از افراد اطراف آن به ماهیگیری مشغول بودند، اما در شرایط کنونی ماهی در آن وجود ندارد.
جعفرزاده ایمن‌آبادی به خانه ملت گفت: آیا سازمان حفاظت محیط زیست تشکیل شده که رییس آن تنها مصاحبه کرده و ایرادات را بیان کند؟ به غیر از وی این ایرادات را فرد دیگری نمی‌داند؟ رییس این سازمان به غیر از ایجاد مشکل برای دولت و فحاشی کردن به نمایندگان وظیفه دیگری ندارد؟ او افزود: هم‌اکنون وزرا و اعضای هیات دولت به‌جای اینکه تنها به بیان مشکلات بپردازند، برنامه‌های خود برای رفع این مشکلات ارایه دهند. جعفرزاده ایمن‌آبادی تاکید کرد: آنچه مسلم است مسوولان باید به رفع مشکلات بپردازند و تنها به بیان آنها اکتفا نکنند، چرا که قرار نیست از دست غیب برای رفع معضلات موجود به‌ویژه در حوزه محیط زیست کمک بگیریم.

تلاش برای حضور زنان در ورزشگاه‌ها با رعایت مسائل شرعی

معاون رییس جمهور در امور زنان و خانواده در پاسخ به مخالفان حضور زنان در ورزشگاه‌ها با این توجیه که رفتن به ورزشگاه مطالبه اصلی زنان نیست، اظهار کرد: زنان مطالبات زیادی دارند و کسی هم نگفته که رفتن به ورزشگاه تنها مطالبه زنان است. یکی از مطالبات زنان، حضور در ورزشگاه‌هاست و باید به این مطالبه در کنار سایر مطالبات توجه کرد. معصومه ابتکار در ادامه افزود: دولت یازدهم و دوازدهم همه مطالبات زنان را پیگیری و برای برآوردن آنها برنامه‌ریزی کرده است. اخیرا نشست تخصصی با حضور معاون اول رییس جمهور و وزرای صمت، کشاورزی و رفاه و زنان کارآفرین در حوزه صنعت، کشاورزی، صنایع دستی و استارت‌آپ‌ها برگزار شد. در این جلسه زنان هم از موفقیت‌ها و هم از مشکلات خود گفتند و قرار است این سلسله نشست‌ها با محوریت حل مشکلات زنان کارآفرین ادامه یابد.
معاون رییس جمهور در امور زنان و خانواده با اشاره به اینکه یکی از مطالبات زنان اصلاح قوانین مربوط به زنان است، تصریح کرد: دولت در این زمینه نیز فعالیت داشته است. اکنون ۵ لایحه در این زمینه در کمیسیون لوایح دولت در حال بررسی است. لایحه حمایت از کودکان و نوجوانان که در مجلس شورای اسلامی است، برای دولت اهمیت زیادی دارد. لایحه تامین امنیت زنان در برابر خشونت نیز توسط رییس قوه قضاییه برگردانده شد و اکنون در دستور کار کمیسیون لوایح دولت است. برنامه اقدام و عمل فرابخشی توانمندسازی زنان سرپرست خانوار نیز به دستگاه‌های اجرایی ابلاغ شده و این دستگاه‌ها مشغول بوده و گزارش عملکرد خود را به‌زودی ارایه می‌کنند. ابتکار در پایان با تاکید بر اینکه مسائل مربوط به حوزه زنان برای دولت یازدهم و دوازدهم اهمیت زیادی دارد، گفت: نسبت مدیران زن در دولت از ۶/۱۳ درصد به ۶/۱۸ رسیده است. ما همه تلاش خود را برای برآورده کردن مطالبات زنان ادامه می‌دهیم اما این مطالبات دلیل نمی‌شود که انکار کنیم. یکی از مطالبات زنان، حضور در ورزشگاه‌هاست؛ ما تلاش می‌کنیم این مطالبه زنان با رعایت مسائل شرعی محقق شود.

بانک مرکزی تازه‌ترین تحولات بازار مسکن تهران را گزارش کرد

انجماد معاملات ملک در آخرین ماه تابستان

گروه راه و شهرسازی |

تازه‌ترین آمار رسمی از تحولات بازار مسکن حاکی است، در شهریور سال ۹۸، متوسط قیمت خرید و فروش یک متر مربع زیربنای واحد مسکونی معامله شده در تهران به ۱۲،۶۷ میلیون تومان رسید که نسبت به ماه قبل و ماه مشابه سال قبل به ترتیب ۲،۸ درصد کاهش و ۵۶،۵ درصد افزایش نشان می‌دهد. همچنین در این ماه، تعداد معاملات آپارتمان‌های مسکونی شهر تهران به ۲،۸ هزار واحد مسکونی رسید که نسبت به ماه قبل و ماه مشابه سال قبل به ترتیب ۱۵،۳ و ۷۳ درصد کاهش نشان می‌دهد.

به این ترتیب، تعداد معاملات آپارتمان‌های مسکونی شهر تهران در شش ماهه نخست سال ۱۳۹۸ به حدود ۳۲ هزار و ۴۰۶ واحد مسکونی بالغ شد که در مقایسه با مدت مشابه سال پیش از آن ۵۶،۷ درصد کاهش نشان می‌دهد. در این مدت، متوسط قیمت یک متر مربع بنای واحد مسکونی معامله شده در شهر تهران ۱۲،۷۱ میلیون تومان بوده است که نسبت به دوره مشابه سال قبل ۸۸،۴ درصد افزایش نشان می‌دهد.

به گزارش تعادل، اگر چه تورم ماهانه مسکن طی ماه‌های مرداد و شهریور سال جاری روندی کاهشی در پیش گرفته است، اما در تصویری بزرگ‌تر و شش ماهه از تحولات بازار مسکن، آنچه مشاهده می‌شود، تعمیق رکود تورمی است، چرا که در کارنامه شش ماهه نخست بازار مسکن در سال جاری تورم ۸۸،۴ درصدی و افت معاملاتی ۵۶،۷ درصدی ثبت شده است. به عبارت دیگر، تکرار تورم منفی ملک در دو ماهه گذشته هنوز نتوانسته است از سرمای معاملاتی ملک بکاهد و شاهد آن هم برخورد تعداد معاملات ملک (۲ هزار و ۷۸۷ فقره) به کف ۲۵ ساله آن است که در شهریور ماه تحقق یافته است.

می‌توان گفت، فروشندگان مسکن طی دو ماهه گذشته همزمان با کاهش نرخ دلار و تثبیت آن در کانال ۱۱ هزار تومان و همچنین پیش بینی تحولات آرام و کم نوسان برای شاخص‌های کلان اقتصاد، از قیمت‌های پیشنهادی خود عقب‌نشینی کرده‌اند اما این عقب‌نشینی به اندازه‌ای نبوده است که کاهش شدید قدرت خرید متقاضیان مصرفی را جبران کند یا اینکه برای سرمایه‌گذاران و سفته بازان ایجاد جذابیت کند. از همین رو، معاملات به کف ۲۵ ساله خود رسیده و انتظار می‌رود در ماه‌های آتی روند کاهشی قیمت‌های اسمی مسکن تداوم یابد.

عملکرد معاملات انجام شده در تهران طی شش ماهه نخست سال‌های ۱۳۹۶ تا ۹۸

	شش‌ماهه			درصد تغییر	
	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۷	۱۳۹۸
تعداد معاملات (واحد مسکونی)	۸۵۱۸۲	۷۵۸۹۴	۳۲۴۰۶	-۱۲،۱	-۵۶،۷
متوسط قیمت هر متر مربع (میلیون تومان)	۴۴۸۴۴	۶۷۴۷۷	۱۲۷۱۴۴	۵۰،۵	۸۸،۴

منطقه ۵ همچنان پیشتاز معاملات

آن‌گونه که بانک مرکزی همچنین گزارش کرده است، توزیع تعداد معاملات انجام شده بر حسب مناطق مختلف شهر تهران در شهریور ماه سال ۱۳۹۸ حاکی از آن است که از میان مناطق ۲۲ گانه شهر تهران، منطقه ۵ با سهم ۱۵،۴ درصدی از کل معاملات، بیشترین تعداد قراردادهای مبایعه نامه را به خود اختصاص داده است. همچنین مناطق ۲ و ۱۰ به ترتیب با سهم‌های ۸،۵ و ۸،۴ درصدی در رتبه‌های بعدی قرار گرفته‌اند. در مجموع ۷۲،۲ درصد از کل تعداد معاملات انجام شده در شهر تهران در شهریور ماه سال جاری مربوط به ۱۰ منطقه شهر (به ترتیب بیشترین فراوانی شامل مناطق ۵، ۲، ۱۰، ۱۱، ۱، ۸، ۱۴، ۷، ۴ و ۳) بوده و ۱۲ منطقه باقیمانده ۲۷،۸ درصد از کل تعداد معاملات را به خود اختصاص داده‌اند.

سهم مناطق تهران از معاملات ملک

گزارش بانک مرکزی همچنین حاکی است، در میان مناطق ۲۲ گانه شهرداری تهران، بیشترین متوسط قیمت یک متر مربع زیربنای مسکونی معامله شده معادل ۲۵،۰۴ میلیون تومان به منطقه یک و کمترین آن با ۵،۶۸ میلیون تومان به منطقه ۱۹ تعلق داشته است. ارقام مزبور نسبت به ماه مشابه سال قبل به ترتیب ۴۲،۳ و ۴۶،۵ درصد افزایش نشان می‌دهند.

بررسی توزیع تعداد واحدهای مسکونی معامله شده در شهر تهران به تفکیک عمر بنا در شهریور ماه سال ۱۳۹۸ حاکی از آن است که از مجموع ۲ هزار و ۷۸۷ واحد مسکونی معامله شده، واحدهای تا ۵ سال ساخت با سهم ۴۰،۸ درصد بیشترین سهم را به خود اختصاص داده‌اند. سهم مذکور در مقایسه با شهریور ماه سال قبل حدود ۳ واحد درصد کاهش یافته و در مقابل به سهم واحدهای با قدمت ۶ تا ۱۰ سال و بیش از ۱۵ سال افزوده شده است.

ارزان‌های پرطرفدار

توزیع فراوانی تعداد واحدهای مسکونی معامله شده بر حسب قیمت یک متر مربع بنا در شهریور ماه سال ۱۳۹۸ حاکی از آن است که واحدهای مسکونی در دامنه قیمتی ۷،۵ تا ۹ میلیون تومان به ازای هر متر مربع بنا با سهم ۱۱،۸ درصد، بیشترین سهم از تعداد معاملات شهر تهران را به خود اختصاص داده‌اند و دامنه قیمتی ۹ تا ۱۰،۵ میلیون تومان و ۶ تا ۷،۵ میلیون تومان به ترتیب با اختصاص سهم ۱۰،۵ و ۹،۸ درصدی در رتبه بعدی قرار گرفته است. در این ماه، توزیع حجم معاملات به گونه‌ای بوده است که ۵۶،۱ درصد واحدهای مسکونی با قیمتی کمتر از متوسط قیمت هر متر مربع واحد مسکونی شهر تهران (۱۲،۶۷ میلیون تومان) معامله شده‌اند.

بر اساس این گزارش، توزیع فراوانی تعداد واحدهای مسکونی معامله شده بر حسب سطح زیربنای هر واحد مسکونی در شهریور ماه سال ۱۳۹۸ نشان می‌دهد، بیشترین سهم از معاملات انجام شده به واحدهای مسکونی با زیربنای ۵۰ تا ۶۰ متر مربع با سهم ۱۵،۷ درصد اختصاص داشته است. واحدهای دارای زیربنای ۶۰ تا ۷۰ و ۷۰ تا ۸۰ متر مربع به ترتیب با سهم‌های ۱۴،۴ و ۱۱،۵ درصدی در رتبه‌های بعدی قرار دارند. در مجموع در این ماه، واحدهای مسکونی با سطح زیربنای کمتر از ۸۰ متر مربع، ۵۶،۳ درصد از معاملات انجام شده را به خود اختصاص دادند.

در شهریور ماه سال ۱۳۹۸، توزیع فراوانی تعداد واحدهای مسکونی معامله شده بر حسب ارزش هر واحد حاکی از آن است که در میان دامنه‌های قیمتی مورد بررسی، واحدهای مسکونی با ارزش ۳۰۰ تا ۴۵۰ میلیون تومان با اختصاص سهم ۱۵،۶ درصد، بیشترین سهم از معاملات انجام شده را به خود اختصاص داده‌اند. واحدهای دارای ارزش ۴۵۰ تا ۶۰۰ میلیون تومان و ۶۰۰ تا ۷۵۰ میلیون تومان نیز به ترتیب با اختصاص سهم ۱۲،۶ و ۹،۳ درصدی در رتبه بعدی قرار گرفته‌اند. در مجموع در این ماه، حدود ۵۳،۹ درصد از معاملات به واحدهای مسکونی با ارزش کمتر از ۹۰۰ میلیون تومان اختصاص داشته است.

اثر تثبیت نرخ ارز روی مسکن

عباس اکبرپور، استاد دانشگاه پیش از این درباره دلایل کاهش قیمت مسکن به «تعادل» گفته بود: مجموعه‌ای از علل در افت قیمت مسکن اثر گذار بوده و یکی از این عوامل کاهش نرخ ارز است که موجب می‌شود شاهد افت قیمت تمام کالاها و خدمات از جمله مسکن باشیم. اکبرپور اضافه کرده بود: زمانی که قیمت ارز کاهش می‌یابد، خریداران بالقوه در انتظار قیمت مسکن افت کند بنابراین تمایل آنها برای خرید مسکن کم می‌شود تا التهاب بازار کاهش یابد و قیمت‌ها متعادل شود که افت تقاضا، قیمت‌ها را تعدیل می‌کند.

او افزوده بود: سوداگران و دلالانی که طی ماه‌های گذشته قیمت مسکن را به ویژه در فضای مجازی بالا نگه داشته‌اند، چاره‌ای ندارند جز اینکه قیمت‌ها را تا حدودی کاهش دهند چون خریداران مصرفی با افزایش قیمت‌ها از بازار مسکن فاصله می‌گیرند، بنابراین تنها راه برای جذب متقاضی مصرفی، کاهش قیمت‌هاست.

به گفته این استاد دانشگاه، فروشندگان مسکن به دلیل نگرانی از کاهش قیمت‌ها در شرایط کنونی و با افت حجم معاملات، ترجیح می‌دهند که ملک خود را به فروش برسانند و نقدینگی به دست آمده را در بازارهای دیگر سرمایه‌گذاری کنند. او افزوده بود: درواقع مجموعه عوامل اقتصادی و سیاسی موجب کاهش قیمت مسکن شده است و پیش بینی می‌شود که روند کاهشی در قیمت مسکن ادامه یابد. کاهش نرخ ارز، در افت قیمت مصالح هم موثر خواهد بود و همین موضوع به کاهش قیمت واحدهای ساخته شده در ماه‌های جاری نسبت به ماه‌های گذشته کمک کند.

اکبرپور افزوده بود: کاهش قیمت مسکن بارقه‌های امید به تثبیت اقتصادی و رونق است، البته این افت باید ادامه‌دار باشد که می‌تواند نشانه خوبی باشد. اگر شرایط بین‌المللی بدون التهاب پیش برود، در داخل شاهد افزایش اعتماد و واقعی‌سازی قیمت‌ها خواهیم بود، هنگامی که قیمت‌ها به‌طور ناگهانی افزایش می‌یابد نشان‌دهنده کاهش اعتماد عمومی نسبت به تصمیم‌های اقتصادی است و کاهش قیمت‌ها به معنای بازگشت اعتماد عمومی به جامعه است.

افزایش قیمت مسکن، معادلات بازار اجاره را به هم زد

پیش بینی افت ۱۵ درصدی اجاره در نیمه دوم سال

گروه راه و شهرسازی | زهره علامی |

درحالی که طی نیمه نخست سال جاری و تحت تاثیر بازار خرید و فروش مسکن، نرخ اجاره‌بها در پایتخت و سایر کلان‌شهرها ۳۰ تا ۴۰ درصد رشد کرده بود، به گفته نایب رییس اتحادیه مشاوران املاک با آغاز نیمه دوم سال جاری و کاهش نقل و انتقالات شاهد افت ۵ تا ۱۵ درصدی اجاره‌بها خواهیم بود. از اردیبهشت ماه سال جاری و با افزایش دوباره قیمت‌ها در بازار خرید و فروش مسکن، نرخ اجاره هم رشد قابل توجهی داشت و به گفته برخی مشاوران املاک تا مرز ۵۰ درصد هم افزایش یافت، همین افزایش قیمت، فشار اقتصادی وارده به مستأجران را دوچندان کرد و بهانه‌ای شد برای ارایه طرح‌های مختلف از سوی وزارت راه و شهرسازی و وزارت اقتصاد و دارایی برای ساماندهی بازار. وزارت راه و شهرسازی به منظور کنترل و ساماندهی بازار مسکن در اردیبهشت ماه بسته‌ای را با تکیه بر ابزارهای مالیاتی رونمایی کرد یا وزارت اقتصاد، صندوق ارایه تسهیلات ودیعه به مستأجران را در دستور کار خود قرار داد تا بر اساس آن، موجران بخشی از پول رهن را در قالب وام از دولت دریافت کند و در عوض مستاجر اقساط و سود این وام را به بانک بپردازند. البته این راهکارها با گذشت ۵،۴ ماه از ارایه و رونمایی همچنان اجرایی نشده و در حد حرف باقی مانده است اما ورود دو وزارتخانه به بحث بازار اجاره در ابتدای سال جاری نشان از نابسامانی این بازار دارد. ناگفته نماند، آشفتگی بازار رهن و اجاره از نیمه‌های تیر ماه کاهش یافت که دلیل آن هم افت التهابات بازار خرید و فروش مسکن بود، از تیر ماه سال جاری قیمت‌ها همچون ماه‌های دیگر روند صعودی قابل توجهی را تجربه نکرد و حتی در مرداد ماه شاهد کاهش قیمت‌ها بودیم اتفاقی که بر بازار رهن و اجاره هم موثر بود و به افت نرخ اجاره کمک کرد. در همین رابطه، نایب رییس اتحادیه صنف مشاوران املاک درباره وضعیت بازار رهن و اجاره در نیمه اول سال ۹۸ به «تعادل» می‌گوید: اصلی‌ترین شاخص تعیین اجاره‌بها در دنیا و به ویژه در ایران، قیمت خرید و فروش مسکن است. بنابراین زمانی که قیمت مسکن ۱۲۰ درصد رشد می‌کند، این توقع برای مالکان ایجاد می‌شود که نرخ کرایه را باید تا همین میزان افزایش دهند. حسام عقبایی می‌افزاید: اگر قرار بود، نرخ اجاره متناسب با قیمت خرید و فروش مسکن رشد کند، هیچ مستأجری در کلان شهرها باقی نمی‌ماند و اغلب آنها به حاشیه شهرها و شهرهای جدید کوچ کرده و آنجا ساکن می‌شدند. او ادامه می‌دهد: به عنوان نمونه نمی‌توان انتظار داشت، مستأجری که پیش از این ماهیانه ۴ میلیون تومان اجاره پرداخت می‌کرد، در سال جاری به صاحب ملک ۸ میلیون تومان یا بیشتر بپردازد.

ورود زودهنگام به بازار اجاره

به گفته نایب رییس اتحادیه صنف مشاوران املاک، در ابتدای سال جاری موج گرانی بر بازار مسکن حاکم شد و بر همین اساس مستأجران مانند سال‌های گذشته ابتدای تیر ماه وارد بازار نشدند، بلکه از اواسط فروردین ماه به دنبال نقل و انتقالات بودند. عقبایی اظهار می‌کند: دلیل ورود زودتر مستأجران به بازار اجاره، جهش قیمت مسکن بود. به عنوان مثال، واحدی مسکونی که در سال ۹۷، ۵۰۰ میلیون تومان بود در سال ۹۸، یک میلیارد قیمت گذاری شده بود و با توجه به اثر گذاری قیمت خرید و فروش مسکن بر بازار اجاره، مستأجران به دلیل نگرانی از افزایش بیش از پیش قیمت‌ها، زودتر وارد بازار شدند. او تصریح می‌کند: جابه‌جایی مستأجران از نیمه دوم فروردین ماه آغاز شد و تا اواسط اردیبهشت ماه شرایط خوب بود و درصد کمی نقل و انتقالات داشتیم و نرخ اجاره هم در این مدت نسبت به مدت مشابه سال گذشته، ۱۵ درصد کاهش یافت و اغلب مستأجران اقدام به تمدید قراردادهای خود به مدت یکسال دیگر گرفتند. نایب رییس اتحادیه صنف مشاوران املاک اضافه می‌کند: اما شرایط برای بازار اجاره و همچنین خرید و فروش از اواسط اردیبهشت ماه و با درج قیمت‌ها در فضای مجازی و اپلیکیشن‌ها تغییر کرد و موجب افزایش التهاب در این بازار شد. عقبایی با اشاره به تاثیر منفی درج قیمت در فضای مجازی بر بازار مسکن می‌گوید: درج قیمت‌های سوداگرانه در بازار مسکن با ورود دادستانی، اتحادیه صنف مشاوران املاک و... متوقف شد و بازار دوباره به شرایط قبل باز گشت. او ادامه می‌دهد: دلیل مخالفت با درج قیمت مسکن در فضای مجازی، ناهمگن بودن این کالا است و قیمت خرید دو واحد مسکونی در یک طبقه ممکن است، میلیون‌ها تومان با یکدیگر تفاوت داشته باشند. نایب رییس اتحادیه صنف مشاوران املاک اضافه می‌کند: نرخ اجاره‌بها هم به تبعیت تفاوت قیمت خرید و فروش مسکن در دو واحد مسکونی مربوط به یک طبقه از ساختمان متفاوت است. عقبایی با اشاره به اثر گذاری توقف درج قیمت بر کاهش التهاب در بازار مسکن می‌گوید: وضعیت بازار از نیمه دوم تیر ماه آرام شد و شاهد بودیم که ثبات نسبی بر بازار رهن و اجاره حاکم شود. او بیان می‌کند: متوسط افزایش نرخ اجاره در کلان شهرها و شهرهای بزرگ در تابستان سال ۹۸ نسبت به مدت مشابه سال ۹۷، ۳۰ درصد رشد کرد. البته موارد استثنایی هم وجود دارد که نرخ اجاره‌بها نسبت به مدت مشابه سال قبل کمتر یا بیشتر از ۳۰ درصد باشد. نایب رییس اتحادیه صنف مشاوران املاک ادامه می‌دهد: افزایش اجاره‌بها در شهرهای متوسط نسبت به تابستان سال ۹۷، ۲۰ تا ۲۵ درصد بوده است. عقبایی اظهار می‌کند: رشد نرخ اجاره در تابستان سال جاری نسبت به مدت مشابه سال قبل، در شهرهای کوچک به دلیل تناسب و توازن میان عرضه و تقاضا چشمگیر نبوده است. او درباره وضعیت بازار رهن و اجاره در نیمه دوم سال جاری می‌گوید: اوج زمان نقل و انتقالات در سال جاری نسبت به سال‌های گذشته تغییر کرد و از نیمه دوم فروردین ماه آغاز شد و در نیمه دوم شهریور ماه روند نزولی داشت. نایب رییس اتحادیه صنف مشاوران املاک اضافه می‌کند: پیش بینی می‌شود در پاییز و زمستان سال جاری که عرضه افزایش و تقاضا کاهش می‌یابد، به‌طور متوسط شاهد کاهش ۵ تا ۱۵ درصدی اجاره‌بها باشیم.

بلاتکلیفی ۱۵۰۰ ملک شهرداری پایتخت

گروه راه و شهرسازی |

روز گذشته محمد نادر محمدزاده، رییس سازمان املاک و مستغلات شهرداری تهران از بازپس گیری ۱۶۰ ملک خبر داد و گفت: از حدود ۴۵۰ ملکی که دستور تخلیه آنها داده شده است، در حدود ۱۶۰ ملک تخلیه شده‌اند که به نسبت ۴۵۰ ملک در واقع بیش از یک چهارم املاک تخلیه شده‌اند. حدود ۴۵۰ ملک واگذار شده، از کاربری در نظر گرفته شده برای آنها، انحراف دارد. در واقع این املاک برای یک امر مشخص تحویل داده شده بود، اما اکنون برای امر دیگری در حال استفاده است.

به گزارش ایلنا، محمدزاده در خصوص فرایند بازپس گیری املاک شهرداری تهران اظهار کرد: حدود ۱۹۰۰ ملک شهر به منظور فعالیت‌های اجتماعی و خدماتی در شهرداری تهران در حال استفاده است. از این تعداد ملک در حدود ۳۰۰ ملک توسط خود شهرداری در سراهای محله استفاده می‌شود که باید از املاک در اختیار بخش خصوصی خارج شود. او با اشاره به اینکه دستور تخلیه این املاک داده شده است، تصریح کرد: بقیه املاک آنهایی هستند که برای موضوعی که به آنها اختصاص داده شده در حال استفاده هستند. این املاک در حدود هزار و ۱۰۰ واحد هستند و به همراه سراهای محله در مجموع هزار و ۵۰۰ واحد را شامل می‌شوند و تعیین تکلیف آنها به معاونت اجتماعی و امور فرهنگی شهرداری تهران ارسال شده است. محمدزاده با بیان اینکه این معاونت وظیفه تعیین تکلیف کاربری را برعهده دارد، گفت: معاونت اجتماعی شهرداری تهران مشخص می‌کند که آیا املاک در راستای فعالیت منعقد شده مشغول به فعالیت هستند یا خیر و همچنین آیا آنچه در اختیار بخش خصوصی قرار دارد، علاوه بر انطباق شکلی، انطباق محتوایی نیز دارد. او ادامه داد: برای مثال، اگر یک مجموعه ورزشی دو روز در ماه باز است و در باقی روزها فعالیت نامناسب دارد، می‌تواند منتقل و سلب فعالیت شود یا از طرفی برای تشکل‌های مردم‌نهاد غیردولتی ساختمانی با متراژ ۶۰۰ متر داده شده است، در حالی که در فضایی به متراژ ۵۰ متر نیز می‌تواند به فعالیت بپردازد. در نتیجه معاونت اجتماعی و امور فرهنگی درباره آن هزار و ۵۰۰ ملک اظهار نظر می‌کند.

رییس سازمان املاک و مستغلات شهرداری تهران در خصوص وضعیت تخلیه این هزار و ۵۰۰ ملک اظهار کرد: این هزار و ۵۰۰ ملک تا زمانی که معاونت اجتماعی و امور فرهنگی شهرداری تهران درباره آنها اظهار نظر نکند، دستور تخلیه آنها داده نمی‌شود. محمدزاده افزود: از حدود ۴۵۰ ملکی که دستور تخلیه آنها داده شده است، در حدود ۱۶۰ ملک تخلیه شده‌اند که به نسبت ۴۵۰ ملک در واقع بیش از یک چهارم املاک تخلیه شده‌اند. او در پاسخ به اینکه تخلیه کامل این املاک چه زمانی محقق می‌شود، تصریح کرد: تا پایان سال احتمالا به سه چهارم تخلیه خواهیم رسید و حدود ۳۰۰ ملک تخلیه خواهند شد، مگر اینکه معاونت اجتماعی و امور فرهنگی شهرداری تهران تعیین تکلیف ۱۵۰۰ ملک باقی مانده را نیز اعلام کند. او با تاکید بر اینکه مسوول اظهار نظر درباره این ۱۵۰۰ ملک با معاونت فرهنگی اجتماعی شهرداری تهران و شورای شهر تهران به عنوان نهاد بالادستی است، گفت: معاونت اجتماعی سه جواب برای املاک صادر می‌کند. یا استفاده از ملکی اصلا درست نیست و باید تخلیه شود، یا بهره‌برداری از ملکی به اندازه خدماتی که می‌دهد متناسب است و به شورای شهر می‌رود و با دریافت مصوبه به فعالیت خود ادامه می‌دهد. سوم آن دسته از املاکی هستند که فعالیت آنها درست است، اما ظرفیت فضای در اختیارشان بیش از فعالیتی که انجام می‌دهند و در نتیجه یا فعالیت را کنار می‌گذارند یا به فضای دیگری جابه‌جا می‌شوند. محمدزاده در پاسخ به اینکه این فرایند چقدر زمانبر خواهد بود، گفت: مسوولیت با معاونت اجتماعی و امور فرهنگی شهرداری تهران است و شورای شهر پیگیر است تا سریع‌تر به جواب برسد. رییس سازمان املاک و مستغلات شهرداری تهران درباره علت طولانی شدن این فرایند اظهار کرد: تخلیه یک امر حقوقی است و ساده نیست. همین که ما ادعا کنیم مامور بلافاصله اقدام به تخلیه نمی‌کند، به علاوه فعالیت‌هایی که در آنجا انجام می‌شود، تبعات اجتماعی دارد و حقوقی را برای اشخاص ثالث به وجود می‌آورد. این مساله آنی نیست.

اختلاف نماینده دولت و پارلمان شهری

به گزارش تعادل، یکی از واگذاری‌هایی که اخیرا برای شهرداری مشکل ساز شده است، واگذاری مراکز بهاران به سازمان بهزیستی است. چندی پیش انوشیروان محسنی بندپی استاندار تهران در این خصوص گفت: «شهرداری تهران موافق واگذاری مراکز بهاران به بهزیستی است و در مسائل فرهنگی برابر آنچه قانون و مصوبات مشخص کرده پای کار هستند. اما برخی از اعضای شورای شهر تهران اعلام کردند که به هیچ عنوان این مراکز به بهزیستی واگذار نخواهد شد.

مگر این مراکز را بهزیستی برای خودش می‌خواهد؟ نمایندگان همه دستگاه‌ها با تمام مشغله خود در این جلسات حضور پیدا می‌کنند و پای کار هستند تا خروجی مناسبی حاصل شود. بی تردید یک پای کار در اجرای مصوبات شورای هماهنگی مبارزه با مواد مخدر، مجموعه شهرداری و شورای شهر تهران است. از این رو، هر چه زودتر باید این موضوع تعیین تکلیف شود و واگذاری مراکز بهاران به بهزیستی محقق شود، در غیر این صورت مجبوریم موضوع را به نهادهای قضایی و رییس جمهور منعکس کنیم.» اظهارات استاندار تهران واکنش اعضای شورای شهر را در پی داشت. اعطا در این باره گفت: به محض اینکه صحبت‌های آقای بندپی استاندار تهران را شنیدم موضوع را با ریاست شورا مطرح کردم، اما در این مورد چند موضوع قابل بررسی است. در بحث واگذاری املاکی که شهرداری در تملک دارد ترتیبات قانونی وجود دارد. براساس بند ۶ ماده ۵۵ قانون شهرداری‌ها، شورا مجاز است این اجازه را به شهرداری‌ها بدهد. لازمه این اجازه این است که شهرداری لایحه‌ای به شورا ارایه دهد، اما نکته این است که در این زمینه تاکنون شهرداری و معاونت اجتماعی —فرهنگی لایحه‌ای به شورا ارسال نکردند. در واقع شهرداری باید لایحه به شورا ارایه دهد و تا لایحه ارسال نشود، نمی‌توان گفت شورا موافق این واگذاری است یا خیر. سخنگوی شورای اسلامی شهر تهران افزود: نکته دیگر این است که قطعاً در مسائلی مانند این می‌شود موضوع را با گفت‌وگو حل‌وفصل کرد. لازم نبود استاندار تهران با ادبیات عتاب‌آمیز شورا را مورد خطاب قرار دهد.

ایرانشهر

تهدید جان مسافران ریلی با پدیده پیچ‌دزدی

درحالی که گزارش‌های متعدد از پیچ دزدی از سوی سارقان در مسیرهای ریلی، شبکه حمل و نقل سبز را با مشکل جدی مواجه کرده است، افزایش مراقبت از خطوط راه‌آهن باید در دستور کار قرار گیرد. به گزارش ایرنا، از آخرین باری که سرقت ادوات ریلی دلیل واژگونی قطار اعلام شد، چهار سال می‌گذرد اما از آن زمان تاکنون راه آهن جمهوری اسلامی ایران بارها با موضوع سرقت پیچ و پابندها مواجه بوده است که گاهی به ایجاد خسارت و گاهی به ایجاد یک فاجعه انسانی مواجه شده است. چهار سال پیش و پس از خروج قطار اتوبوسی گرگان - اینچه برون از ریل، روابط عمومی راه آهن در اطلاعیه‌ای علت حادثه را سرقت پیچ‌های ریل از سوی سارقان اعلام کرد. باز شدن پیچ‌های ریل قطار با اقدام سارقان و جدا شدن خطوط ریلی در خط گرگان - اینچه برون تلفات انسانی نداشت اما خسارات زیادی را به این مسیر ریلی وارد کرد. سال گذشته نیز در مسیر تهران - رشت و درحالی که تنها ۱۰ روز از افتتاح این مسیر ریلی می‌گذشت سارقان پیچ‌های سنگین محل اتصالات ریل راه‌آهن قزوین - رشت در محدوده رودبار را به سرقت بردند. در این مسیر ریلی شانس با مسافران بود و ناظران شرکت راه آهن توانستند با شناسایی به موقع و جاسازی مجدد پابندها اقدام به ایمن‌سازی مجدد مسیر و جلوگیری از بروز فاجعه کنند. بریدن خطوط ریل راه‌آهن کرمانشاه که البته هیچ‌گاه به تایید مسوولان شرکت راه‌آهن نرسید و تنها به درج در نشریات محلی استان ختم شد نیز یکی از دلایل تاخیر در افتتاحیه قطار کرمانشاه در سال گذشته عنوان شد. گفته شده است پس از اتمام ریل گذاری کریدور غرب با دزدی ریل‌های حد فاصل بیستون به کرمانشاه بخشی از کار تکمیل این خط آهن عقب افتاد که پرونده قضایی آن هنوز در دادگستری استان کرمانشاه باز است. سارقان ریلی با آگاهی از تبعات این اقدام خلافکارانه، برای دست یافتن به پول بیشتر دست به سرقت می‌زنند اما نکته اصلی این است که امکان سرقت پیچ و مهره‌های ریل‌ها به راحتی وجود ندارد و توان باز کردن پیچ‌ها کار هر سارقی نیست و گاهی این اقدام نهایتا به شل شدن پابندها منجر می‌شود که اگر فورا پیچ‌ها سفت نشود بر اثر عبور قطارها ریل‌ها از هم باز شده و باعث بروز فاجعه می‌شوند. مسیرهای ریلی به مراقبت‌های دایمی و همیشگی نیازمند است و البته مامورهایی دایما در راه آهن جمهوری اسلامی ایران موظف هستند از تمامی مسیرهای خطوط راه آهن بازدید داشته باشند تا اگر با بازشدگی پیچ‌ها مواجه بودند فورا اقدام به بازسازی مسیر داشته باشند. هنوز علت واژگونی قطار مسافربری زاهدان - تهران که چهار روز پیش در منطقه شورو زاهدان از خط خارج شد مشخص نشده است و علت این حادثه در کمیسیون عالی سوانح در دست بررسی است اما محتمل‌ترین دلیل این حادثه مشکل اتصالات ریل عنوان شده است. مهرداد تقی‌زاده دبیر انجمن شرکت‌های حمل و نقل ریلی کشور نیز در گفت‌وگو با ایرنا اعلام کرد که علت حادثه از ناحیه واگن و لکوموتیو نبوده است و باید برای این حادثه ریلی به دنبال دلیل دیگری بود. اگر این حادثه ریلی نیز به دلیل باز شدن پابندهایی ریل چه از ناحیه سارقان و چه به دلیل حرکت قطارها باشد لازم است راه آهن جمهوری اسلامی ایران مراقبت بیشتری از محورهای ریلی کشور داشته باشد. به گزارش ایرنا، ریل‌بند یا تراورس به تکیه‌گاه بتونی یا چوبی یا فولادی می‌گویند که ریل‌ها روی آن بسته می‌شود. وظیفه تراورس ایجاد یک بستر برای ریل است که نیروهای وارده از ریل را به زیرسازی منتقل می‌کند تثبیت ریل روی تراورس با «پابند» انجام می‌شود که به دلیل اهمیت آن در نگهداری ریل و جلوگیری از لغزش آن و دیگر موارد فنی، باید داری مشخصات ویژه‌ای باشد و لازم است نظارت ماموران راه آهن به صورت مرتب ادامه داشته باشند.

تشدید بارش‌ها در سواحل خزر و شمال شرق کشور

احد وظیفه، مدیر کل پیش‌بینی و هشدار سازمان هواشناسی گفت: روز یکشنبه بارش‌ها در سواحل خزر، خراسان شمالی و شمال خراسان رضوی افزایش می‌یابد، روز دوشنبه نیز بارش پراکنده در این مناطق ادامه دارد و از بعدازظهر دوشنبه کاهش ابر در این مناطق خواهیم داشت. وظیفه در گفت‌وگو با فارس، در تشریح آخرین وضعیت جوی کشور اظهار کرد: پیش‌بینی می‌شود فردا مقدار بیشینه بارش در گیلان و غرب مازندران بین ۳۵ تا ۷۰ میلیمتر خواهد بود. وی با بیان اینکه روز یکشنبه سواحل خزر مواج است، افزود: بارش‌ها در سواحل خزر افزایش می‌یابد همچنین در خراسان شمالی و شمال خراسان رضوی نیز بارش خواهیم داشت. وظیفه بیان کرد: روز دوشنبه در خراسان شمالی، شمال خراسان رضوی و سواحل خزر بارش پراکنده ادامه دارد و از بعد از ظهر دوشنبه کاهش ابر در این مناطق پیش‌بینی می‌شود. مدیر کل پیش‌بینی و هشدار سازمان هواشناسی اظهار کرد: در شمال و شرق هرمزگان، جنوب سیستان و بلوچستان، جنوب شرق فارس و جنوب کرمان در ساعات بعد از ظهر در هفته جاری رشد ابر، رگبار پراکنده و وزش باد شدید موقت و گاهی رعد و برق پیش‌بینی می‌شود. وی در تشریح وضعیت جوی پایتخت اظهار کرد: آسمان تهران طی ۴ روز آینده صاف تا کمی ابری پیش بینی می‌شود. همچنین بیشینه دما در روز یکشنبه برای تهران ۳۳ درجه و روز چهارشنبه ۳۲ درجه خواهد بود، کمینه دمای امروز در تهران نیز ۲۰ درجه خواهد بود. مدیر کل پیش‌بینی و هشدار سازمان هواشناسی اظهار کرد: یکشنبه اهواز با بیشینه دمای ۴۵ درجه بالای صفر گرمترین مرکز استان و شهر کرد با کمینه دمای ۴ درجه بالای صفر سردترین مرکز استان خواهد بود.

اخبار

تقویت تولید بادرونزایی و رونق تولید

شاتا | معاون طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت بامروری بر ۷ محور اصلی فعالیت‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت، بخشی از نتایج حاصله از ۳۴ برنامه اجرایی این وزارتخانه از ابتدای امسال تاکنون را تشریح کرد. سعید زرندی اظهار کرد: طی بررسی‌های به عمل آمده و همچنین رصد مستمر برنامه‌های تدوین شده، در اکثر موارد نتایج خوبی به دست آمده و امیدواریم ذیل ترتیبات «کارگروه تقویت درونزایی و رونق تولید» و همکاری بیشتر سایر بخش‌ها وضعیت را بیش از این بهبود ببخشیم. او عنوان کرد: وزارت صمت در حوزه تعمیق ساخت داخل گام‌های موثری برداشته، در بخش معاون و اکتشافات فعالیت‌های گسترده‌ای را آغاز و در حوزه تجارت و تامین زیر ساخت‌های لجستیکی آن و همچنین در توسعه صادرات نتایج امیدوارکننده‌ای را از ابتدای امسال به دست آورده است.

تدوین سند راهبردی صنعت طلا و فلزات گرانبها

شاتا | سرپرست معاونت امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: سند راهبردی صنعت طلا و فلزات گرانبها در آینده‌ای نزدیک تدوین می‌شود. مهدی صادقی نیارکی اظهار کرد: ایجاد یکصد هزار شغل جدید و ایجاد باشگاه برای تعامل بیشتر با دست‌اندرکاران و فعالان و متخصصان این حوزه در این سند پیش‌بینی شده است. او با استقبال از پیشنهادات ارایه‌شده از سوی تشکل‌ها و دست‌اندرکاران بخش خصوصی افزود: تشکیل باشگاهی جامع برای ارایه دیدگاه‌های تخصصی در این حوزه پیشنهاد خوبی است و از این پیشنهاد حمایت می‌کنیم و باید در آن نمایندگانی از کل زنجیره ارزش شامل طراحی مد، تامین‌کنندگان و تولیدکنندگان ماشین آلات و تجهیزات، بازاریابی و عرضه محصولات حضور داشته باشند.

ضمانتنامه صادراتی، جایگزین گشایش «ال‌سی» در عراق

اتاق ایران | به گفته دبیر اتاق مشترک بازرگانی ایران و عراق وظیفه ذاتی صندوق ضمانت صادرات پوشش ریسک سرمایه‌گذاری و بیمه قراردادهای تجاری است. با توجه به نبودن ابزار بانکی در روابط تجاری ایران و عراق در دوره تحریم نیاز به حمایت جدی صندوق ضمانت صادرات است. اخیراً شعبه صندوق ضمانت صادرات در اقلیم کردستان عراق افتتاح شده است. البته در این روزها صندوق ضمانت بیشتر و جدی‌تر از گذشته کار می‌کند. اخیرا شعبه‌ای در اقلیم کردستان عراق افتتاح شده و قرار است شعبه دیگر صندوق ضمانت صادرات در بغداد افتتاح شود. حمید حسینی گفت: یکی از مشکلات اصلی برای سنجش اعتبار کارفرماهای عراقی روش سنتی کسب و کار آنهاست. عراقی‌ها بیشتر به‌صورت شخصیت حقیقی تجارت می‌کنند. برای سنجش اعتبار نیاز به مدارکی همچون گردش مالی حساب‌های بانکی، دفاتر ثبت دارایی و مالیات و سایر اسناد ثبتی و رسمی هست که بسیاری از تاجران عراقی فاقد آنها هستند.

«تعادل» با بررسی آمارها گزارش می‌دهد

کارنامه تولید خودروسازان در پایان تابستان

تعادل | گزارش ماهانه تولید وفروش شرکت‌های خودروساز در بورس منتشر شد. بررسی‌های صورت گرفته نشان از وضعیت نه چندان خوب خودروسازان دارد. بطوریکه شاهد توقف تولید دو خودروی «ال ۹۰» و «دانگ فنگ» گروه خودروسازی ایران خودرو در ماه پایانی فصل تابستان هستیم و تنها خودروهای باقی مانده در انبارها در این ماه به فروش رسیده است. از سوی دیگر، تحلیل داده‌های ثبت شده در کدال بورس بیانگر این است که این شرکت با کاهش بیش از ۱۷ فروش کلیه محصولات خود مواجه بوده است. اما وضعیت تولید گروه خودروسازی سایپا نشان می‌دهد که این شرکت شرایط بهتری نسبت به ایران خودرو دارد؛ چراکه در بدترین حالت توانسته است تولید محصولات خود را حفظ کند. هر چند که در برخی محصولات خود نسبت به مردادماه با کاهش تولید مواجه بوده است. همچنین بررسی‌های میدانی حاکی از این است که شرکت سایپا، در حالی دو خودروی «ساینا و سراتو» را عرضه می‌کند که در بازار آزاد این دو خودرو با قیمت کمتری در حال خرید و فروش است. از آن‌سو، ایران خودرو دیزل، نیز دو مدل خودروی « پیکاپ دوکابین فوتون بنزینی و دیزلی» را با افزایش قیمت نسبت به بازار آزاد عرضه می‌کند. این در حالی است که پیش از این وزیر صمت اعلام کرده بود که اگر شرکت خودروسازی با وجود داشتن امکانات لازم به تعهداتش عمل نکند، به تعزیرات معرفی خواهد شد.

چگونگی روند تولید و فروش

به گزارش «تعادل» و براساس آمارهای منتشر شده از سوی شرکت‌های خودرویی حاضر در بورس، در گروه خودروسازی «ایران خودرو» شاهد توقف تولید ۲ مدل خودرو در شهریور ماه ۹۸ پس از توقف تولید «سوزوکی ویتارا» در ماه قبل از آن هستیم. در این ماه، میزان تولید خودروی ال ۹۰ صفر شده و تنها ۷۸ دستگاه باقی مانده از دوره‌های قبل به ارزش ۳،۴ میلیارد تومان به فروش رفته است. از طرفی مطابق آمارها، در مجموع ۶ ماهه نخست سال جاری هم ۶۶ میلیارد تومان از این محصول فروش رفته است. همچنین تولید خودروی «دانگ فنگ» نیز همچون ال ۹۰ در آخرین ماه تابستان متوقف شده و صرفا ۲۷۵ دستگاه از آن به ارزش ۴۲.۴ میلیون تومان برای هر خودرو و مجموع ۱۱،۶ میلیارد تومان به فروش رفته است.

در مجموع شش ماهه ۱۴۰ میلیارد تومان از این خودرو فروخته است. این شرکت در گزارش دوره یک ماهه منتهی به ۳۱ شهریور، با کاهش بیش از ۱۷ درصدی مجموع مبلغ فروش کلیه محصولات خود مواجه بوده و از رقم ۱،۸ هزار میلیارد تومان در بازه یک ماهه منتهی به ۳۱ مرداد ۹۸، به رقم ۱،۵ هزار میلیارد تومان رسیده است.

البته از آن‌سو، گروه خودروسازی ایران خودرو اعلام کرده، که با وجود محدودیت‌ها و چالش‌های موجود در زمینه تامین و تولید خودرو، برخی از تعهدات معوقه محصولات خود را به‌روز کرده و به روزرسانی تعهدات سایر محصولات نیز در دستور کار قرار دارد. تعهدات «پژو پارس‌ای.ال.ایکس، پارس اتوماتیک، هایما اس ۵، دناپلاس و سمندای. اف۷ بنزینی» به روز شده و تعهدات به جا مانده و معوق محصولات پژو۴۰۵ بنزینی و دوگانه سوز نیز به زودی اجرا و به روز خواهد شد.

بنابراین تحویل روزانه ۲ هزار دستگاه خودرو به مشتریان به زودی محقق خواهد شد. از طرفی، فروش اموال و دارایی‌های غیرمولد، بهبود ساختارهای مالی با هدف کاهش هزینه‌های تولید و اجرای برنامه‌های فروش فوری از جمله اقدامات و تلاش‌های فعلی ایران خودرو است که نتایج آن در کوتاه‌مدت منجر به افزایش تولید و عرضه خودرو و ایجاد تعادل در بازار خواهد شد. این گروه خودرویی همچنین مدعی شده که از سال گذشته تاکنون توانسته بیش از ۵۱۴ هزار دستگاه خودرو تحویل مشتریان داده و در شرایط تحریم و مشکلات در تامین قطعات، به تولید و عرضه خودرو ادامه دهد.

اما اوضاع گروه خودرویی سایپا کمی متفاوت است و تمام محصولات آن از جمله «پراید، تیبا، سراتو، آریو چانگان و ...» با رشد هر چند اندک همراه بوده است. این رشد همراه با گران فروشی برای سایپا دردسرساز شده است.

گروه خودروسازی سایپا در حالی قیمت خودروی «ساینا» با رینگ آلومینیومی را ۵۸ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان تعیین کرده، که قیمت این محصول در بازار ۵۵ میلیون تومان بوده و در واقع سایپا این محصول را ۳ میلیون و ۸۰۰ هزار تومان گران‌تر از بازار می‌فروشد. همچنین در مورد دیگری این شرکت قیمت خودروی سراتو را ۲۹۵ میلیون تومان تعیین کرده در حالی که این خودرو در بازار آزاد حدود ۱۲ میلیون ارزان‌تر و به قیمت ۲۸۳ میلیون تومان به فروش می‌رسد.

البته به گزارش ایسنا، در بررسی‌های انجام شده ایران خودرودیزل بزرگ‌ترین اختلاف قیمتی کارخانه و بازار را در پیکاپ دو کابین دارد. این اختلاف قیمت در حدود ۱۰۰ میلیون تومان است. پیکاپ دوکابین فوتون بنزینی در کارخانه ۳۵۱ میلیون و ۱۰۰ هزار تومان قیمت‌گذاری شده؛ در حالی که قیمت این خودرو در بازار ۲۵۹ میلیون تومان است.

همچنین پیکاپ دوکابین فوتون دیزلی در کارخانه ۳۶۴ میلیون و ۲۰۰ هزار تومان و در بازار ۳۰۰ میلیون تومان قیمت دارد. این شرایط در حالی است که پیش از این عباس تابش، رییس سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان تاکید کرده بود که هرگونه عرضه خودرو از سوی خودروسازان به قیمت‌هایی بیش از قیمت بازار، تخلف محسوب می‌شود. پیش از این اعلام شده بود که شرکت‌های مدیران خودرو، کرمان موتور و بهمن موتور برخی محصولات خود را گران‌تر از نرخ‌های بازار می‌فروشند.

شرح		دوره یک ماهه منتهی به ۱۳۹۸/۰۶/۳۱				از ابتدای سال مالی تا پایان مورخ ۱۳۹۸/۰۶/۳۱			
نام محصول	واحد	مقدار/تعداد تولید	مقدار/تعداد فروش	نرخ فروش (ریال)	مبلغ فروش (میلیون ریال)	مقدار/تعداد تولید	مقدار/تعداد فروش	نرخ فروش (ریال)	مبلغ فروش (میلیون ریال)
گروه پژو	دستگاه	۱۶,۱۱۷	۲۱,۱۲۳	۴۸۱,۳۱۴,۰۱۸	۱۰,۱۶۶,۷۹۶	۱۰۲,۸۹۱	۱۰۶,۵۳۱	۴۳۴,۳۱۸,۰۸۶	۴۶,۲۶۸,۳۴۰
گروه سمند	دستگاه	۲,۶۹۸	۲,۵۱۲	۴۰۷,۳۱۶,۸۷۹	۱,۰۲۳,۱۸۰	۱۸,۰۱۶	۱۷,۶۸۰	۳۹۴,۷۷۱,۷۱۹	۶,۹۷۹,۵۶۴
سوزوکی	دستگاه	۰	۰	۰	۰	۱۲۰	۱۱۴	۱,۵۳۱,۴۵۶,۱۴۰	۱۷۴,۵۸۶
رانا	دستگاه	۳۴۱	۳۴۰	۵۲۷,۹۰۰,۰۰۰	۱۷۹,۴۸۶	۲,۸۳۸	۳,۱۳۴	۴۸۷,۸۷۰,۱۳۴	۱,۵۲۸,۹۸۵
دنا	دستگاه	۱,۸۷۸	۳,۸۱۳	۷۵۳,۶۷۲,۴۳۶	۲,۸۷۳,۷۵۳	۱۳,۸۱۵	۱۳,۹۵۲	۵۸۸,۳۷۹,۵۱۵	۸,۲۰۹,۰۷۱
تندر (L۹۰)	دستگاه	۰	۷۸	۴۴۳,۰۰۰,۰۰۰	۳۴,۵۵۴	۱,۰۸۱	۱,۶۰۶	۴۱۴,۹۲۲,۱۶۷	۶۶۶,۳۶۵
هایما	دستگاه	۱۳۹	۲۳۹	۹۱۹,۹۲۰,۵۰۲	۲۱۹,۸۶۱	۲,۸۶۰	۲,۸۳۶	۹۰۷,۱۴۵,۶۲۸	۲,۵۷۲,۶۶۵
دانگ فنگ	دستگاه	۰	۲۷۵	۴۲۴,۶۸۷,۲۷۳	۱۱۶,۷۸۹	۲,۱۳۱	۳,۳۵۴	۴۱۹,۸۷۶,۲۶۷	۱,۴۰۸,۲۶۵
گروه وانت و سایر محصولات جدید	دستگاه	۵	۶	۴۳۲,۰۰۰,۰۰۰	۲,۵۹۲	۱,۴۶۶	۱,۶۸۲	۴۰۳,۱۷۵,۹۸۱	۶۷۸,۱۴۲
پژو ۲۰۰۸	دستگاه	۵۲۷	۵۲۷	۱,۰۰۴,۹۹۴,۳۰۷	۵۲۹,۶۳۲	۴,۶۳۶	۴,۶۳۶	۱,۰۰۴,۹۶۷,۸۶۰	۴,۶۵۹,۰۳۱
جمع					۱۵,۱۴۶,۶۴۳				۷۳,۱۴۵,۰۱۴

شرح		دوره یک ماهه منتهی به ۱۳۹۸/۰۶/۳۱				از ابتدای سال مالی تا پایان مورخ ۱۳۹۸/۰۶/۳۱			
نام محصول	واحد	مقدار/ تعداد تولید	مقدار/تعداد فروش	نرخ فروش (ریال)	مبلغ فروش (میلیون ریال)	مقدار/تعداد تولید	مقدار/تعداد فروش	نرخ فروش (ریال)	مبلغ فروش (میلیون ریال)
پراید	دستگاه	۱۷,۵۳۹	۲۷,۶۶۹	۲۸۰,۰۳۴,۰۰۹	۷,۷۴۸,۲۶۱	۹۳,۰۶۴	۹۵,۰۶۴	۲۵۳,۰۰۸,۶۵۷	۲۴,۰۵۲,۰۱۵
تیبا	دستگاه	۱۵,۱۳۵	۲۴,۱۲۵	۳۳۱,۵۴۲,۰۱۰	۷,۹۹۸,۴۵۱	۷۹,۷۲۸	۷۷,۱۱۴	۳۱۹,۷۲۶,۹۶۳	۲۴,۶۵۵,۴۲۵
سراتو	دستگاه	۰	۴۶۸	۲,۱۰۹,۱۸۱,۶۲۴	۹۸۷,۰۹۷	۳,۶۳۰	۱,۹۳۲	۲,۱۰۳,۵۴۵,۵۴۹	۴,۰۶۴,۰۵۰
آریو	دستگاه	۰	۷	۵۷۶,۵۷۱,۴۲۹	۴,۰۳۶	۱۲۰	۶۳۴	۵۷۸,۹۴۶,۳۷۲	۳۶۷,۰۵۲
چانگان CS۳۵	دستگاه	۷۹۱	۵۲۲	۱,۲۳۷,۰۸۸,۱۲۳	۶۴۵,۷۶۰	۳,۲۷۱	۲,۸۱۸	۱,۰۱۶,۶۳۴,۱۳۸	۲,۸۶۴,۸۷۵
SKD	دستگاه	۲۴۰	۶۴۰	۸۶۴,۳۰۴,۶۸۸	۵۵۳,۱۵۵	۱,۴۸۰	۱,۶۸۰	۸۲۹,۱۷۵,۰۰۰	۱,۳۹۳,۰۱۴
فروش صادراتی قطعات آپشن تیبا	دستگاه	۰	۰	۰	۱,۶۳۲	۰	۰	۰	۵,۵۳۲
جمع					۱۷,۹۳۸,۳۹۲				۵۷,۴۰۱,۹۶۳

پیشنهادهایی برای تحویل به موقع

اما معضل تحویل خودروهای ثبت نامی مدت زیادی در حال پیگیری است؛ چراکه برخی از خودروسازان به دلیل تفاوت قیمت تمام شده خودروهایشان در بحران‌های سال گذشته حاضر به تحویل خودروها به قیمت توافق شده قبل نبودند.

برخی دیگر از این خودروسازان نیز به دلیل کمبود قطعات حاضر به تحویل خودروهای ناقص به مشتریان خود نشدند. در این راستا، وزیر صمت هفته گذشته اعلام کرد که اگر شرکت خودروسازی با وجود داشتن امکانات لازم به تعهداتش عمل نکرد، به تعزیرات معرفی خواهد شد؛ اما در مواردی که خودروسازی به دلیل مسائل تحریمی و عدم دریافت به موقع قطعه به تعهداتش عمل نکرد قضیه متفاوت خواهد بود.

دبیر انجمن خودروسازان در این زمینه می‌گوید: تاخیر در تحویل خودرو علاوه بر سود مشارکت، جریمه هم دارد، پس عدم تحویل عمدی تعهدات خودروسازان، کار عاقلانه‌ای نیست و دپوی خودروهای تولیدی ریسک بسیار بالایی دارد.

احمد نعمت‌بخش در گفت‌وگویی درباره سخنان هفته گذشته وزیر صمت که گفته بود «اگر شرکت خودروسازی با وجود داشتن امکانات لازم به تعهداتش عمل نکرد، به تعزیرات معرفی خواهد شد»، با بیان اینکه هیچ خودروسازی را سراغ نداریم که عامدانه از تحویل خودرو خودداری کند، می‌افزاید: در قراردادهای فروش خودرو ذکر شده که خودروسازان در صورت تاخیر در تحویل، باید علاوه بر سود مشارکت، درصدی جریمه نیز پرداخت کنند، بنابراین عدم تحویل عمدی تعهدات، کار عاقلانه‌ای نیست، ضمن اینکه دپوی خودروهای تولیدی ریسک بسیار بالایی دارد.

به گفته او، بررسی مسوولان ثابت کرد که هیچ خودروسازی دست به احتکار خودرو نزده و خودروهایی که در پارکینگ‌ها مانده‌اند، دارای نقص هستند؛ البته عدم تحویل به موقع تعهدات، درخصوص خودروسازانی که به دلیل مسائل تحریمی و عدم دریافت به موقع قطعه، قادر به تحویل به موقع نبوده‌اند، متفاوت است و این خودروسازان به تعزیرات معرفی نشدند و ۹۹ درصد تعهدات معوق و خودروهای موجود در پارکینگ‌ها به این دسته اختصاص دارد.

نعمت‌بخش معتقد است که تمامی خودروسازان اعم از ایران خودرو و سایپا و نیز خودروسازان بخش خصوصی، تعهدات معوق دارند که به دلیل تحریم و عدم تامین به موقع قطعه و کمبود نقدینگی رخ داده است. وقتی خودروساز به دلیل تحریم و عدم تامین قطعه قادر به تحویل به موقع تعهدات نبوده قضیه متفاوت است؛ چراکه این مساله در ید اختیار طرف ایرانی نیست و این مساله دقیقا مصداق فورس ماژور قرارداد محسوب شده و قضیه در اختیار خودروسازان نبوده است.

دبیر انجمن خودروسازان ایران می‌گوید: مردم باید توجه کنند که شرکت‌های خودروساز در به وجود آمدن این شرایط مقصر نیستند؛ به همین دلیل برخی از خودروسازان به مشتریان پیشنهاد داده‌اند که یا سود مشارکت، دارای تداوم باشد یا خودرو جایگزین دریافت کنند؛ البته برخی مواقع نیز پیشنهاد شد که افراد انصراف دهند و اصل پول را با سود دریافت کنند، بنابراین خودروسازان در این شرایط برای جلوگیری از تضییع حق مشتریان، چندین پیشنهاد ارایه داده‌اند و امیدواریم مردم به خودروسازان کمک کنند.

نوبت دوم

اداره کل ثبت اسناد و املاک استان کرمانشاه

اداره ثبت اسناد و املاک حوزه ثبت ملک کرمانشاه ناحیه دو

هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آیین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی
برابر رای شماره ۱۳۹۸۶۰۳۱۶۰۱۴۰۰۰۹۵۹ مورخ ۱۳۹۸/۵/۲۸ هیات اول /موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک کرمانشاه ناحیه دو تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای خیدان عبدلی سرونوی فرزند بهرام بشماره شناسنامه ۳۰۱ صادره از کرمانشاه در ششدانگ ساختمان به مساحت ۵۰۴/۶۵ متر مربع قسمتی از پلاک ۱۳۶ اصلی واقع در کرمانشاه بخش ۲ حومه به آدرس شهر هلشی بر خیابان اصلی شهر خریداری مع الواسطه از زارع صاحب نسق آقای بهرام عبدلی محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دوماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید، ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض، دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.

فرهاد نوری
رییس ثبت اسناد و املاک

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۳۹۸/۰۶/۲۳
تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۳۹۸/۰۷/۰۷

آگهی فراخوان مناقصه یک مرحله‌ای عمومی

اداره کل ورزش و جوانان استان ایلام در نظر دارد پروژه‌های موجود در جدول شماره ۲ را مطابق جدول زمانبندی شماره ۱ از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir انجام خواهد شد. و لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضاء الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه و ارائه پاکت الف (تضمین شرکت در مناقصه) از طریق آدرس: ایلام میدان میلاد بلوار دانشجو طبقه دوم معاونت فنی و مهندسی ورزش و جوانان استان ایلام به شماره تماس ۰۸۴۳۲۲۲۵۷۲۹ انجام می‌پذیرد. لازم به ذکر می‌باشد که تمام مراحل مناقصه شامل دریافت اسناد، تحویل پاکت، بازگشایی و اعلام برنده از طریق سامانه انجام می‌پذیرد. تنها پاکت ضمانت‌نامه و رسید ثبت پیشنهاد قیمت در سامانه ستاد به صورت فیزیکی تحویل گرفته خواهد شد و این مناقصه بر اساس بخشنامه مناسب‌ترین قیمت پیشنهادی برگزار می‌گردد. همچنین هزینه آگهی روزنامه و سامانه ستاد مناقصه به عهده برندگان این مناقصات می‌باشد.

جدول ۱

دریافت اسناد		عودت اسناد در صورت انصراف	تسلیم پیشنهاد تا آخر وقت اداری	کمیسیون مناقصه
از تاریخ	تا تاریخ			
۹۸/۰۷/۰۷	۹۸/۰۷/۱۴	۹۸/۰۷/۲۸	۹۸/۰۷/۲۸	۹۸/۰۷/۲۹

جدول ۲ مشخصات پروژه‌ها

ردیف	عنوان پروژه	محل اجراء	مبلغ برآورد (ریال)	مبلغ تضمین (ریال)	رشته و رتبه	مدت پیمان (ماه)
۱	احداث سالن ورزشی حیدرآباد میشخاص (تکمیل و محوطه‌سازی)	میشخاص	۴،۷۶۳،۵۱۹،۵۶۳	۲۴۰،۰۰۰،۰۰۰	پیمانکار	۶
۲	تعمیر و تجهیز فضای ورزشی شهرستان مهران	مهران	۳،۳۴۵،۶۸۱،۵۵۲	۱۷۰،۰۰۰،۰۰۰	ابنیه	۶
۳	تکمیل زمین چمن مصنوعی فوتبال روستای نهر عنبر دهلران	دهلران	۶،۲۱۱،۰۰۴،۰۲۷	۳۲۰،۰۰۰،۰۰۰	ابنیه	۶
۴	تکمیل زمین چمن مصنوعی فوتبال روستای گلسیری دهلران	دهلران	۶،۲۱۱،۰۰۴،۰۲۷	۳۲۰،۰۰۰،۰۰۰	ابنیه	۶
۵	تکمیل زمین چمن مصنوعی فوتبال روستای زیر تنگ بیجنوند	چرداول	۷،۳۰۴،۰۴۴،۰۲۷	۳۷۰،۰۰۰،۰۰۰	ابنیه	۶

روابط عمومی اداره کل ورزش و جوانان استان ایلام

شرکت ملی حفاری ایران سهامی خاص

آگهی مناقصه عمومی یک مرحله‌ای به روش نیمه‌فشرده

شرکت ملی نفت ایران
نوبت دوم
۱۳۹۸،۳۹۶۱

موضوع مناقصه: تامین خدمات نیروی انسانی غیر تخصصی سیال حفاری مورد نیاز دستگاههای حفاری

مشخصات مناقصه:

نام مناقصه‌گزار	شماره تقاضا/مناقصه	شماره ثبت در پایگاه ملی مناقصات	مبلغ برآورد (ریال)
شرکت ملی حفاری ایران	۵۲۱۶	-	۲۶۳٫۱۳۴٫۰۰۰٫۰۰۰ ریال

ارزیابی کیفی مناقصه‌گران:

روش ارزیابی	۱- بر اساس کسب حداقل امتیاز (۵۰) مربوط به معیارهای موجود در استعلامهای ارزیابی کیفی که توسط متقاضیان شرکت در مناقصه تکمیل میشود، انجام می‌گردد. ۲- مناقصه‌گرانی که بیش از چهار (۴) قرارداد در حال اجرا با شرکت ملی حفاری ایران داشته باشند مجاز به حضور در مناقصه دیگری نخواهند بود. ۳- مناقصه‌گرانی که بیش از دو (۲) قرارداد در حال اجرا با موضوع مشابه (صرفاً همان موضوع) با شرکت ملی حفاری ایران داشته باشند مجاز به حضور در مناقصه دیگری نخواهند بود.

نحوه دریافت/تحویل اسناد مناقصه:

دریافت اسناد	تاریخ شروع دریافت	یک روز پس از چاپ آگهی نوبت دوم
	آخرین مهلت دریافت	سیزده روز پس از تاریخ شروع دریافت اسناد مناقصه
	محل دریافت	آدرس اهواز - بلوار پاسداران - بالاتر از میدان فرودگاه - شرکت ملی حفاری ایران - ساختمان پایگاه عملیاتی طبقه اول پارت A اداره قراردادها - اتاق ۱۰۸ شماره تماس ۳۴۱۴۶۵۲۵-۰۶۱
	نحوه دریافت	۱- ارائه فیش واریزی به مبلغ نهصد و نود هزار ۹۹۰٫۰۰۰ ریال به حساب شماره ۴۰۰۱۱۱۴۰۰۴۰۲۰۴۹۱ و شماره شبا IR ۵۲۰۱۰۰۰۰۴۰۰۱۱۱۴۰۰۴۰۲۰۴۹۱ نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تحت عنوان تمرکز وجوه درآمد شرکت ملی حفاری ایران. ۲- درخواست رسمی متقاضی (باذکر نام دقیق) مبنی بر دریافت اسناد مناقصه.
تحویل اسناد	آخرین مهلت	۱۴ روز پس از آخرین روز دریافت استعلامهای ارزیابی کیفی
	محل تحویل	نشانی: اهواز - بلوار پاسداران بالاتر از سه راه فرودگاه - شرکت ملی حفاری ایران - ساختمان پایگاه عملیاتی - طبقه اول پارت B - اتاق ۱۰۷ - دبیرخانه کمیسیون مناقصات - شماره تماس ۳۴۱۴۸۵۶۹ - ۳۴۱۴۸۵۸۰ - ۰۶۱

تضمین شرکت در مناقصه (فرآیند ارجاع کار):

مبلغ تضمین	هفت میلیارد و دویست و سی و یک میلیون (۷٫۲۳۱٫۰۰۰٫۰۰۰) ریال
انواع تضامین قابل قبول	* ضمانتنامه بانکی و یا ضمانتنامه های صادره از موسسات اعتباری غیربانکی دارای مجوز فعالیت از سوی بانک مرکزی * اصل فیش واریز وجه نقد به حساب شماره ۴۰۰۱۱۱۴۰۰۶۳۷۶۶۳۶ و شماره شبا IR۳۵۰۱۰۰۰۰۴۰۰۱۱۱۴۰۰۶۳۷۶۶۳۶ نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تحت عنوان تمرکز وجوه سپرده شرکت ملی حفاری ایران.
مدت اعتبار پیشنهاد/تضمین	۹۰ روز (برای یک بار در سقف مدت اعتبار اولیه قابل تمدید باشد)

کانال های اطلاع رسانی شرکت ملی حفاری ایران www.nidc.ir http://sapp.ir/nidc-pr

تعادل: نوبت اول ۹۸/۷/۶ نوبت دوم ۹۸/۷/۷

چین نسبت به رکود اقتصاد جهانی هشدار داد

طرح ترامپ برای اخراج چینی‌ها از بورس امریکا

گروه جهان | دولت امریکا قصد دارد شرکت‌های چینی را عرضه سهام خود در بازار بورس ایالات متحده منع کند. کاخ‌سفید همچنین در حال ارزیابی طرحی است که به موجب آن سرمایه‌گذاری‌های امریکا در چین هدف قرار خواهد گرفت و اتباع امریکایی از هرگونه سرمایه‌گذاری مالی در شرکت‌های چینی منع خواهند شد.

به گزارش رویترز، دولت امریکا در حال بررسی پیامدهای طرحی است که موجب آن دسترسی شرکت‌های چینی به بورس امریکا برای عرضه سهام خود قطع خواهد شد. سه منبع آگاه در دولت امریکا گفته‌اند ممکن است دونالد ترامپ به عنوان بخشی از فشار به چین برای امضای توافق تجاری جدید، شرکت‌های چینی را از امکان عرضه سهام خود در بورس این کشور محروم کند. تا پایان ماه فوریه ۱۵۶ شرکت چینی در بورس وال‌استریت فعالیت داشته‌اند که از این بین، ۱۱ نماد مربوط به شرکت‌های دولتی چین بوده است.

با انتشار خبر منع شرکت‌های چینی از فعالیت در بورس امریکا، ارزش نماد برخی از شرکت‌های بزرگ چین که در بورس وال‌استریت حضور دارند با سقوط کم‌سابقه‌ای مواجه شد تا جایی که سهام علی‌بابا ۵.۱۵ درصد و سهام «بایدو» ۳.۶۷ درصد ریزش کردند.

در ماه ژوئن، نمایندگان مجلس امریکا از هر دو حزب دموکرات و جمهوری‌خواه با تصویب لایحه‌ای، شرکت‌های چینی را مجبور کرده بودند که برای حضور در وال استریت، صورت‌های حسابرسی خود را در اختیار موسسات نظارتی امریکایی قرار دهند. مارکو روبیو، سناتور امریکایی با حمایت از این طرح گفته بود که دیگر نباید به چینی‌ها اجازه داد با نادیده گرفتن قوانین امریکا و بدون شفافیت و مسوولیت‌پذیری در بازارهای مالی امریکا حضور داشته باشند. حال یک منبع آگاه در دولت امریکا از احتمال ممنوعیت سرمایه‌گذاری اشخاص حقیقی و حقوقی امریکایی در چین خبر داده است.

حدود دو هفته دیگر قرار است دور جدید مذاکرات تجاری بین چین و امریکا پس از یک وقفه دوماهه از سر گرفته شود. با این حال بسیاری از کارشناسان معتقدند که حصول توافق سریع خوش‌بینانه است. ترامپ هفته گذشته از رویکرد تجاری چین در برابر امریکا انتقاد کرده و گفته بود: «آنها می‌خواهند توافق کنند. شاید خیلی زودتر از آن چه فکرش را می‌کنید توافق شد.»

هشدار درباره بروز رکود

در همین حال «وانگ یی» وزیر خارجه چین، هشدار داده نزاع‌های تجاری ممکن است باعث بروز رکود در اقتصاد جهانی شود. به گزارش رویترز، وانگ یی در هفتاد و چهارمین مجمع عمومی سازمان ملل متحد، گفته: «برافراشتن دیوارها، چالش‌های جهانی را حل نمی‌کند. همچنین مشکلات خود را به گردن دیگران انداختن نیز کارساز نخواهد بود. نباید درس‌های رکود بزرگ (رکود بزرگ اقتصادی دهه ۱۹۳۰ در امریکا) را فراموش کرد.»

وزیر خارجه چین در انتقادی آشکار از دونالد ترامپ گفته: «وضع تعرفه‌ها و منازعات تجاری، زنجیره‌ای از صنایع و عرضه تولیدات صنعتی را در سطح جهانی به هم می‌ریزد و رژیم تجاری چندجانبه و نظم تجاری و اقتصادی جهانی را تضعیف می‌کند. این مساله حتی ممکن است دنیا را وارد رکود کند.» وانگ یی در بخش دیگری از سخنان خود، گفت که پکن تلاش خواهد کرد تا نزاع‌های تجاری را با «روشی آرام، منطقی و توأم با همکاری» حل و فصل کند.

در حال حاضر امریکا و چین بر واردات کالاهایی به ارزش صدها میلیارد دلار از یکدیگر تعرفه وضع کرده‌اند و احتمال افزایش تعرفه‌ها نیز در صورت نتیجه بخش نبودن روند مذاکرات وجود دارد. با این حال طرفین توافق کرده‌اند که فعلا تا زمان از سرگیری مذاکرات از هرگونه اقدام تنش‌زای جدید پرهیز کنند.

تشدید جنگ تجاری نگرانی‌ها نسبت به وقوع رکود در اقتصادهای بزرگ از جمله امریکا و چین و همچنین اقتصاد جهانی را تشدید کرده است. در تازه‌ترین اظهارنظر ژانت یلن رییس سابق بانک مرکزی امریکا، گفته این نهاد نسبت به وضعیت اقتصادی ایالات متحده بیش از حد خوشبین است. بانک مرکزی امریکا در گزارش اخیر خود نرخ رشد اقتصادی امریکا برای ۲۰۱۹ را ۱.۹ درصد پیش‌بینی کرده است. به گفته یلن، گذشته از جنگ تجاری تغییرات روند جمعیتی، آموزش و بهره‌وری سه چالش اصلی اقتصاد امریکا در بلندمدت خواهند بود.

توماس پیکتی: برای حل مشکلات امروز نگاه به تاریخ ضروری است

گره کور محافظه‌کاری مالی و اقتصادی

گروه جهان | توماس پیکتی اقتصاددان فرانسوی شش سال پیش کتاب «سرمایه‌داری در قرن ۲۱» را نوشت که ۲.۵ میلیون نسخه از آن به فروش رفت و به چهل زبان ترجمه شد. او اکنون کتاب بحث‌برانگیز جدیدی به نام «سرمایه و ایدوئولوژی» را به بازار عرضه کرده است. کتابی ۱۲۰۰ صفحه‌ای که در آن، طی سفری تاریخی و مقایسه‌ای، بار دیگر به نابرابری‌های اقتصادی می‌پردازد. یورونیوز در گفت‌وگویی با پیکتی، نظر او را درباره تحولات امروز اروپا از جمله تشدید نارضایتی، ظهور پوپولیسم و برگزیت جویا شده است. در ادامه این مصاحبه را می‌خوانیم:

■ بحران مالی باعث رشد ناامیدی و نارضایتی در سراسر اروپا شده است. آیا امروز در دنیایی بطور ویژه نابرابر زندگی می‌کنیم؟

«ما در دنیایی زندگی می‌کنیم که در موضوعاتی همچون امکان داشتن یک سیستم اقتصادی عادلانه و سیستمی برای توزیع بهتر ثروت، دچار یک سرخوردگی بزرگ شده است. من بر این باورم که این سرخوردگی بزرگ، باعث تقویت توهم‌های هویتی و ملی‌گرایی در اروپا می‌شود. جایی که یک عدم درک بزرگ میان کشورهای اروپایی از جمله بین آلمان، فرانسه و ایتالیا به وجود می‌آید و باعث می‌شود این تصور که همه‌چیز تقصیر دیگران است شکل بگیرد؛ این تصور که اگر هر کسی کار خودش را انجام دهد آنگاه همه‌چیز خوب پیش خواهد رفت که به‌بدیهی است این دیدگاه اشتباه است. زیرا چیزهایی هست که ما باید با همدیگر آن را بسازیم. این بی‌اعتمادی متقابل من را بسیار نگران می‌کند.»

■ دقیقا. به نظر می‌رسد جنبش‌های پوپولیستی و عوامگرایانه در بسیاری از کشورهای جهان و در اتحادیه اروپا کاملا اجتناب‌ناپذیر شده‌اند. چگونه می‌توان موفقیت این جنبش‌ها را توضیح داد؟ آیا این جنبش‌ها در مقایسه با احزاب سنتی، مسائل درست‌تری را طرح می‌کنند؟

«آنچه امروز پوپولیسم خوانده می‌شود، در واقع مانند جعبه‌ای است که همه‌چیز را در آن می‌ریزیم؛ از گفتمان‌های زنوفوبیک (بیگانه‌هراسی) گرفته تا بحث‌های اقتصادی که مدعی غلبه بر محدودیت‌ها مثل محدودیت‌های بدهی‌های عمومی است. این بسیار متناقض است که همه این چیزها را در یک جعبه بگذاریم. آنچه تاریخ به ما نشان داده، این است که بله اغلب کشورها در موضوع بدهی‌های عمومی خودشان را از هر قید و محدودیتی رها کرده‌اند. مثلا آلمان یا ژاپن در دهه ۵۰ توانستند با وضع استثنایی مالیات برای ثروت‌های بسیار بالای خصوصی، بدهی‌های خود را کاهش دهند. این یک موفقیت بسیار بزرگ بود. در ایالات متحده امریکا نیز در دهه ۳۰ همچنین دهه ۸۰ میلادی، اشکال بسیار مترقی مالیات بر بالاترین درآمدها وضع شد. بنابراین برای حل مشکلات امروز نگاه به تاریخ ضروری است. اما اگر شما فقط بر زمان حاضر تمرکز کنید و بر محافظه‌کاری‌ها و باورهایمان در موضوعات مالی و اقتصادی، نه تنها برای حل مشکلات به نتیجه‌ای نمی‌رسید بلکه در رابه‌روی چیزهایی مثل موضوعات هویتی و قبیله‌ای باز می‌گذارید. زیرا وقتی می‌گویید که نمی‌توانید سیستم اقتصادی را تغییر دهید، نمی‌توانید نابرابری‌های موجود میان طبقات اجتماعی را کاهش دهید و دولت‌ها نمی‌توانند کاری برای کنترل مرزهایشان و هویتشان انجام دهند، آنگاه جای تعجبی نمی‌ماند که در پایان، بحث‌ها به سمت نگهبانی از مرزها سوق پیدا می‌کند.»

■ کمیسیون جدید اتحادیه اروپا بزودی با رهبری اورسولا فن‌درلاین آغاز به کار می‌کند. فن‌درلاین آلمانی، جانشین ژان کلود یونکر لوکزامبورگی شده است که ۵ سال در بروکسل در این مقام بود. ارزیابی شما از ۵ سال فعالیت یونکر چه هست؟

«در موضوعاتی مانند امور مالیاتی و عدالت اجتماعی در اروپا، کاری انجام نشده و این بسیار مهم است. زیرا همین موضوعات باعث جدایی میان طبقات کارگر و طبقات متوسط با ساختار اتحادیه اروپا و حتی گسترده‌تر از آن با ساختار جهانی‌سازی می‌شود؛ یک جدایی بزرگ. من این را در کتاب خودم نشان دادم؛ من ساختار رأی‌دهی در سراسر اتحادیه اروپا را بررسی کردم. در موضوع رأی‌دهی به برگزیت، تنها ۳۰ درصد از افرادی که از نظر سطح درآمد، تحصیلات و ثروت در طبقات عامه جامعه هستند، به ماندن در اتحادیه اروپا رای داده‌اند و ۷۰ درصد آنها مخالف بودند. اگر وضعیت رأی‌دهندگان در همه‌پرسی پیمان ماستریخت در ۱۹۹۲ را بررسی کنید نیز به همین نتیجه می‌رسید. بررسی رأی‌ها درباره معاهده قانون اساسی اروپا در ۲۰۰۵ نیز نتیجه مشابهی را می‌دهد. به این ترتیب هنگامی که چنین شکاف اجتماعی را می‌بینید، باید سوالاتی را مطرح کنید.»

■ بنابراین پنج سال نگران‌کننده در راه است...

«خیر. چون همیشه به هوش جمعی اعتماد دارم. فکر می‌کنم که نباید منتظر بحران‌های مالی یا سیاسی جدید یا همه‌پرسی دیگری از نوع برگزیت باشیم و به این فکر کنم که بعد چه کنیم. نباید منتظر ماند که ۲۸ کشور اتحادیه بزودی ۲۷ شوند و حتی شاید ۲۶ و ۲۵ کشور. نباید منتظر چنین فروپاشی بود.»

■ فکر می‌کنید برگزیت مانند جعبه پاندورا است که با وجود مشکلات فعلی، باعث خروج سایر کشورها از این اتحادیه می‌شود؟

«این تصور که پدیده برگزیت تنها تقصیر بریتانیایی‌ها و ملی‌گرایی آنهاست، اشتباه است. برگزیت نتیجه الگویی اروپایی است که کار نکرده است؛ به‌ویژه پس از بحران ۲۰۰۸. می‌دانید که در سال ۲۰۱۲ و ۲۰۱۳ میلادی، هنگامی که منطقه یورو دچار رکود اقتصادی شد آنهم در حالی که وضعیت در بقیه نقاط جهان رو به بهبودی می‌رفت و امریکا پیش از آن توانسته بود بحران ۲۰۰۸ را پشت سر بگذارد. این وضعیت در بریتانیا نگرشی متفاوت درباره اتحادیه اروپا به وجود آورد و باعث شد که آنها تمایلی برای حضور در این اتحادیه نداشته باشند. پروژه همه‌پرسی برگزیت هم در حال و هوایی مشابه برگزار شد، همان حال و هوایی که بر کاتالونیای اسپانیا حاکم است. بنابراین باید از این گفتمان که همه اینها تنها حاصل یک سوءتفاهم است و طبقات متوسط سرانجام درک خواهند کرد، دور شویم. یا این دیدگاه رو به گسترش که می‌گوید «طبقات عامه، ملی‌گرایان و نژادپرستانی اصلاح‌ناپذیر هستند که مدت ۲۰ سال به احزاب راست افراطی رای داده‌اند؛ بنابراین نباید به آنها اهمیت داد و باید سیاست‌های خود را میان گروه‌های ممتاز گسترش دهیم. زیرا می‌دانیم که این کار درست است»؛ چنین نگرشی که به نظرم در حال حاضر در فرانسه رو به تقویت است، احتمالا در آینده باعث ایجاد تغییرات وحشتناکی می‌شود و به همین دلیل باید از آن دوری کرد.»

■ اگر احزاب سنتی عمدتا چپ میانه و راست میانه به خواست مردم طبقات عامه پاسخ ندهند، آیا پایان اتحادیه اروپا خواهد بود؟

یا پایان اتحادیه اروپا با خروج سریالی کشورها از اتحادیه یا کنترل گروه‌هایی با دیدگاه‌های بیگانه‌هراسی و نژادپرستانه بر اتحادیه که دومی در حال روی دادن است. زیرا هنگامی که یک کمیسیون اروپایی با عنوان «حفاظت از سبک زندگی اروپایی» دارید، هنگامی که ده‌ها هزار نفر در ۱۰ سال گذشته در مدیترانه کشته می‌شوند آن هم در حالی که اروپا با بیشترین ثروت در جهان امکان پذیرش آنها را دارد اما اصرار دارد که نمی‌تواند یک میلیون مهاجر را در سال بپذیرد، در چنین وضعیتی دیگر عقلانیت حاکم نخواهد بود و به همین دلیل از همین الان هم شاهد تسخیر اتحادیه اروپا توسط گونه‌ای از اندیشه بیگانه‌هراسی هستیم. این بسیار بدتر از تجزیه اروپا است زیرا دست‌کم آن را می‌توان بازسازی کرد. شخصا نمی‌خواهم مجبور به انتخاب میان این دو شوم، بنابراین باید مثبت اندیشید. آنچه به آن علاقه‌مندم تمرکز روی چیزهایی که کار نمی‌کند نیست؛ بلکه تلاش و کمک برای یافتن راه‌حل است. راه‌حل‌هایی مانند داشتن یک مجمع فرانسه-آلمانی-ایتالیایی و حتی بلژیکی برای داشتن یک سیاست مشترک سرمایه‌گذاری اجتماعی، سرمایه‌گذاری محیط‌زیست، عدالت مالیاتی و به‌دنبال آن اینکه پیوستن به چنین سیاستی برای همه کشورها رایگان شود. اما قطعا چنین پروژه‌ای باید به عنوان مکملی برای اتحادیه اروپای کنونی طراحی شود و نه برای خنثی‌سازی آن. مکملی که باعث رشد اتحادیه شود؛ چیزی که ممکن است.

چین به معاهده جهانی تجارت تسلیحات می‌پیوندد

گروه جهان | وانگ یی وزیر خارجه چین، اعلام کرد کشورش قصد دارد به‌زودی به معاهده تجارت تسلیحات بپیوندد. به گزارش یورونیوز، این تصمیم در حالی اتخاذ شده که دونالد ترامپ در پی آن است که امضای امریکا در پای این معاهده را باطل کند. این معاهده، تجارت بین‌المللی ۷۰ میلیارد دلاری اسلحه را در سرتاسر جهان تنظیم می‌کند و به‌دنبال آن است که سلاح‌ها را از دسترس متجاوزان حقوق بشر دور نگه دارد. تاکنون ۱۰۴ کشور به این پیمان که ۲۰۱۳ در مجمع عمومی سازمان ملل به تصویب رسیده، پیوسته‌اند. این معاهده از سوی باراک اوباما رییس جمهوری پیشین امریکا، به امضاء رسیده اما به‌دلیل مخالفت انجمن ملی سلاح و سایر گروه‌های محافظه‌کار هرگز از سوی سنا تصویب نشد. وزیر خارجه چین در صحن عمومی سازمان ملل گفته چین مراحل قانونی داخلی برای پیوستن به معاهده تجارت اسلحه را آغاز کرده است. او تاکید کرده پیوستن به این معاهده، وظیفه چین به عنوان عضوی از جامعه بین‌المللی است. پس از سخنان وانگ یی، وزارت خارجه چین نیز در بیانیه‌ای اعلام کرد که این کشور در تلاش است هرچه سریع‌تر به این معاهده بین‌المللی بپیوندد و این نشان‌دهنده عزم چین برای چندجانبه‌گرایی در روابط بین‌المللی است. در این بیانیه آمده: «چین همواره به موضوع فروش غیرقانونی اسلحه و سوءاستفاده از آن اهمیت زیادی داده و از اهداف این پیمان حمایت می‌کند.»

هشدار وزیر خارجه لبنان درباره فتنه اقتصادی داخلی

گروه جهان | وزیر خارجه لبنان ضمن هشدار در خصوص فتنه‌انگیزی جدید با عنوان «فتنه اقتصادی» گفته برخی طرف‌های داخلی پشت این فتنه قرار دارند. به نوشته الجمهوریه، جبران باسیل گفته: «فتنه جدیدی در قالب فتنه اقتصادی در لبنان در حال طراحی است؛ به‌گونه‌ای که همزمان با فشارهای خارجی در زمینه اقتصاد و ارز، برخی طرف‌های داخلی نیز علیه اقتصاد کشور توطئه می‌کنند. برخی در داخل لبنان به‌جای ایجاد همبستگی برای عبور از این مرحله، عکس‌های جعلی منتشر می‌کنند تا شهروندان را علیه دولت تحریک کنند و همه این اقدامات، با هدف ایجاد از هم گسیختگی داخلی است.» باسیل تأکید کرده: «هرچند ما در شرایط سختی به سر می‌بریم اما توطئه‌ها و فتنه‌هایی را که هدف آن خدشه‌دار کردن لبنان و اقتصاد آن است، ناکام خواهیم گذاشت.» او با اشاره به اینکه آسان‌ترین کار، جعل کردن است، گفته: «مشکل این است که برخی در داخل لبنان در تلاش برای خرابکاری هستند و در این راه از دستور کار خارجی پیروی می‌کنند؛ با این تصور که این اقدامات به‌نفع آنها در داخل تمام خواهد شد.» فیصل عبدالساتر تحلیلگر سیاسی لبنانی، گفته: بر کسی پوشیده نیست که تحولات اخیر اقتصادی در لبنان به‌ویژه در مورد کمبود دلار، ناشی از مسائل متعددی است که به‌تدریج در حال نمایان شدن است و آنچه جبران باسیل در مورد آن هشدار داده به همین وضع مربوط می‌شود.

برگزاری انتخابات افغانستان در سایه تهدید طالبان

گروه جهان | شهروندان افغانستان با وجود نگرانی از سه موضوع عمده، از اولین ساعات شنبه به پای صندوق‌های رای رفتند تا رییس جمهوری آینده این کشور را تعیین کنند. ناظران سیاسی بر این باورند که در این انتخابات نیز مانند پنج سال پیش، بیشترین آرا را اشرف غنی (رییس جمهوری فعلی) و عبدالله عبدالله (رییس اجرایی دولت) کسب می‌کنند. ۱۸ نفر نامزد این دوره انتخابات شده‌اند. به گزارش خبرگزاری آلمان، احتمال تقلب در انتخابات، بالا بودن میزان رای‌های ممتنع و در نهایت وقوع حملات مرگبار توسط گروه‌های ستیزه‌جو از جمله حمله به یک دفتر رای‌گیری در ولایت قندهار که ۱۵ زخمی برجای گذاشت، سه نگرانی عمده افغان‌ها در این روز بود. طالبان به رای‌دهندگان افغان هشدار داده بود که در خانه بمانند در غیر این صورت ممکن است هدف حملات انتحاری و تروریستی این گروه قرار گیرند. در این انتخابات شعار محوری همه کاندیداها، دستیابی به صلح با طالبان است. اشرف غنی گفته در صورت انتخاب دوباره، مذاکرات صلح را به جریان خواهد انداخت. دونالد ترامپ چند هفته پیش، گفت‌وگوهای صلح با طالبان را به‌دلیل حملات اخیر آنها به کابل و کشته شدن یک سرباز امریکایی متوقف کرد. عبدالله عبدالله که پنج سال پیش با اشرف غنی دولت وحدت تشکیل داد، به جریان احمدشاه مسعود و رزمندگانی نزدیک است که سال‌ها با طالبان جنگیده‌اند.

تشکیل پرونده فساد مالی علیه بوریس جانسون

گروه جهان | شهرداری لندن با صدور بیانیه‌ای اعلام کرده پرونده فساد مالی نخست‌وزیر بریتانیا نزد نهاد نظارت بر عملکرد پلیس تشکیل شده است. بر اساس این بیانیه، نهاد نظارت بر عملکرد پلیس درباره صحت ارتکاب جرم توسط بوریس جانسون تحقیق و در صورت اثبات به پلیس و مراجع قضایی ارجاع می‌دهد. تحقیقات در این مرحله به معنای ارتکاب جرم توسط نخست‌وزیر بریتانیا تلقی نمی‌شود. جانسون متهم است که از اعلام تعارض منافع بر سر دوستی نزدیک با یک مدل امریکایی که به یک کارآفرین فناوری تبدیل شد، خودداری کرده است. نخستین‌بار ساندی تایمز گزارش داد؛ جانسون زمانی که شهردار لندن بود، مجموعاً ۱۲۶ هزار پوند از اموال عمومی را به «جنیفر آرکوری» پرداخت و با حضور او در سه ماموریت رسمی تجارت خارجی موافقت کرده است. نزدیکان جانسون، مخالفان او را به تلاش برای اخلال در روند اجرای برگزیت و تضعیف دولت متهم می‌کنند. بر اساس برنامه اعلام شده بریتانیا ۳۱ اکتبر اتحادیه اروپا را ترک خواهد کرد اما هنوز درباره نحوه این جدایی با سران بروکسل به توافق نرسیده است. در این میان وزیر اول دولت اسکاتلند گفته زمان آن رسیده که نمایندگان پارلمان بریتانیا برای دفع خطر وقوع یک برگزیت بدون توافق، جانسون را با رای عدم اعتماد از نخست‌وزیری عزل کنند. او گفته که خود و حزبش از نخست‌وزیری موقت جرمی کوربین (رهبر حزب کارگر) حمایت می‌کنند.

ورود مستشاران نظامی جدید روسیه به کاراکاس

گروه جهان | رییس جمهوری ونزوئلا در بازگشت از روسیه اعلام کرد که دو هواپیما حامل مستشاران نظامی روسیه به کاراکاس پرواز کرده‌اند. نیکلاس مادورو گفته: «ولادیمیر پوتین بر حمایت سیاسی، دیپلماتیک و نظامی خود از ونزوئلا تاکید کرده و در همین راستا شاهد هستیم که کمک‌های روسیه به ونزوئلا رسیده است. مستشاران نظامی که اوایل سال میلادی از روسیه به ونزوئلا آمده بودند با آمدن تیم جدید، کاراکاس را ترک کرده‌اند.» دیدار سران روسیه و ونزوئلا چند روز پیش در مسکو برگزار شد و پوتین در آن دیدار از روند توسعه همکاری‌های فنی-نظامی روسیه و ونزوئلا ابراز خرسندی و بر گسترش این همکاری‌ها تاکید کرد. او گفت: «همکاری‌های روسیه و ونزوئلا در حوزه فنی-نظامی در خصوص تحول قطعات یدکی تسلیحات و ایجاد مراکز سرویس و نگهداری ادوات جنگی مطابق برنامه زمانی پیش می‌رود. همکاری‌های فنی-نظامی روسیه و ونزوئلا در وهله نخست با تعهدات طرف روسی برای خدمات و نگهداری تسلیحات تحویل داده شده به ونزوئلا ارتباط دارد.» پوتین با اعلام اینکه موادغذایی و محصولات کشاورزی که به ونزوئلا ارسال می‌شود می‌تواند در شرایط کنونی فشارهای خارجی که این کشور در آن قرار گرفته، به عنوان کمک‌های بشردوستانه تلقی شود، گفته: «حجم مبادلات بازرگانی روسیه و ونزوئلا در ماه‌های اخیر ۱۰ درصد رشد داشته که تا حدود زیادی این رشد بر اثر ارسال کالاهای مورد نیاز ونزوئلا حاصل شده است.»

دریچه

نگرانی روسیه از انتشار متن تماس‌های ترامپ و پوتین

گروه جهان | وزیر خارجه روسیه ظاهرا نگران است که در ادامه تحولات اخیر، پروتکل گفت‌وگوهای تلفنی ترامپ و ولادیمیر پوتین نیز منتشر شود. سرگئی لاوروف با اشاره به انتشار متن گفت‌وگوی ترامپ و رییس جمهوری اوکراین این کار را نادرست خوانده است. افشای متن مکالمه تلفنی ترامپ با همتای اوکراینی‌اش، ولودیمیر زلنسکی در امریکا جنجال زیادی به پا کرده و در خارج نیز نگرانی‌هایی به وجود آورده است. سرگئی لاوروف وزیر خارجه روسیه، با اشاره به این افشاگری بطور تلویحی نسبت به انتشار متن گفت‌وگوهای تلفنی ترامپ با مقام‌های ارشد روسی، از جمله خودش و ولادیمیر پوتین هشدار داده است. به گزارش خبرگزاری فرانسه، لاوروف در حاشیه نشست مجمع عمومی سازمان ملل در پاسخ به پرسشی درباره انتشار گفت‌وگوهای تلفنی ترامپ و زلنسکی از مادرش یاد کرده که به او آموخته خواندن نامه‌های دیگران کاری ناپسند است. بر پایه متن منتشر شده از گفت‌وگوی تلفنی ترامپ و زلنسکی، رییس جمهوری امریکا از همتای اوکراینی خود خواسته درباره جو بایدن رقیب احتمالی‌اش در انتخابات ۲۰۲۰ و پسرش که عضو هیات‌مدیره یک شرکت اوکراینی است تحقیق کند. ترامپ متهم‌شده که برای تحت فشار قرار دادن زلنسکی کمک‌های نظامی واشنگتن به کی‌یف را متوقف کرده است. دموکرات‌ها اقدامات ترامپ را عامل به خطر افتادن و تضعیف امنیت ملی ارزیابی کرده و بر همین اساس تحقیق در مورد استیضاح او را در دستور کار قرار داده‌اند. در پی انتشار پروتکل یاد شده، کرت ولکر، نماینده ویژه امریکا در امور اوکراین از سمت خود استعفا کرده است. او و شمار دیگری از مقام‌های ارشد وزارت خارجه، از جمله پمپئو برای ارایه توضیحاتی درباره اقدام احتمالی ترامپ برای تحت فشار قرار دادن رییس جمهوری اوکراین به کمیسیون‌های مختلف مجلس نمایندگان احضار شده‌اند. واشنگتن‌پست و نیویورک تایمز نوشته‌اند کاخ‌سفید پروتکل گفت‌وگوهای تلفنی ترامپ و برخی مقام‌های خارجی از جمله پوتین و محمدبن‌سلمان ولیعهد عربستان، را از دسترس خارج و طبقه‌بندی کرده است. در همین حال کمیته‌های روابط خارجی، اطلاعات و امنیت، و نظارت بر دولت در مجلس نمایندگان با ارسال احضاریه‌ای برای پمپئو از او خواسته‌اند که حداکثر در یک هفته اسناد و مدارک ارتباط‌های دولت ترامپ و ریاست جمهوری اوکراین را در اختیار آنها قرار دهد. بطور معمول متن گفت‌وگوهای رسمی رییس جمهور جزو اسناد طبقه‌بندی شده نیست.

کوتاه از منطقه

اعلام آمادگی امریکا برای گفت‌وگو با ترکیه

نماینده ویژه امریکا در امور سوریه در مورد ایجاد منطقه امن تاکید کرده کشورش با ترکیه توافق نظامی با جنبه‌های سیاسی داشته و در زمینه‌های زیادی از جمله بازگشت پناهجویان رایزنی می‌کند. به گزارش آناتولی، جیمز جفری گفته: «با ترکیه توافق نظامی با جنبه‌های سیاسی داریم و آماده‌ایم تا در زمینه‌های زیادی از جمله بازگشت پناهجویان رایزنی کنیم. ما تا جایی که ممکن است این توافق نظامی را با صداقت و سرعت اجرا می‌کنیم.»

حمله سایبری به ۳۰ سایت دولتی عراق

حادثه کم‌سابقه حمله سایبری به ۳۰ سایت دولتی که در بین آنها سایت‌های وزارت کشور، دفاع، امنیت ملی و سازمان اطلاعات عراق نیز وجود دارند، جوی از نگرانی را در عراق به وجود آورده است. به گزارش ایرنا، هکری که دست به این حملات سایبری گسترده زده بر خود نام Owned by M۴XPr۰ نهاده و گفته این حملات سایبری با هدف مبارزه با فساد است و یک مهلت ۷۲ ساعته به نخست وزیر عراق داده تا کمیته‌های تحقیق و بازجویی با عوامل دخیل در فساد در کشور تشکیل دهد.

دردسر هواپیمای «بن‌سلمان» برای «عمران خان»

هواپیمای اختصاصی محمد بن‌سلمان ولیعهد عربستان که حامل عمران خان نخست‌وزیر پاکستان، و در راه بازگشت به اسلام‌آباد بود به‌دلیل نقص فنی به نیویورک بازگشت. رسانه‌های پاکستانی گزارش داده‌اند، عمران خان هفته گذشته با پرواز تجاری به جده سفر کرد و سپس با هواپیمای اختصاصی که بن‌سلمان در اختیار او گذاشت راهی نیویورک شد تا در نشست سالانه سازمان ملل شرکت کند. این اقدام خارج از عرف ولیعهد سعودی که بیشتر برای جلب نظر و اطمینان پاکستان همزمان با حملات اخیر به تاسیسات نفتی آرامکو و اقدامات ریاض در منطقه انجام شد، از سوی جناح مخالف دولت در پاکستان به‌شدت مورد انتقاد قرار گرفته است.

امارات به ترور ۴۵۱ یمنی متهم شد

سازمان حقوق بشری رایتس رادار مستقر در آمستردام هلند با انتشار گزارشی اعلام کرد که امارات متحده عربی در چهار سال گذشته در ترور ۴۵۱ یمنی دست داشته است. به گزارش خلیج جدید، یمن از آغاز عملیات ائتلاف سعودی که امارات نیز در آن مشارکت داشته، شاهد زنجیره‌ای از ترورها بوده؛ بطوری که شمار آن در طول چهار سال گذشته به ۴۵۱ مورد رسیده است. از سپتامبر ۲۰۱۴ تا جولای ۲۰۱۹ میلادی ۱۱۸ غیر نظامی و ۳۳۲ نیروی نظامی و امنیتی در یمن ترور شده‌اند.

تعادل

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR | یک‌شنبه ۷ مهر ۱۳۹۸ | ۲۹ محرم ۱۴۴۱ | سال ششم | شماره ۱۴۸۷ | Sun. Sep 29. 2019

صاحب امتیاز: موسسه رسانه‌نگاران خوب‌اندیش
مدیرمسوول: الیاس حضرتی
سردبیر: منصور بیطرف
نشانی: خیابان ستارخان - خیابان کوثر دوم - بن‌بست مینو
تلفن: ۶۶۴۲۰۷۶۹ - نمابر: ۶۶۴۲۰۴۱۷
چاپ: همشهری ۳ (روزتاب) - توزیع: نشر گستر امروز - تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰
سازمان شهرستان‌ها: ۶۶۱۲۶۰۸۸
اذان ظهر: ۱۱:۵۴ | اذان مغرب: ۱۸:۰۹ | اذان صبح فردا: ۴:۳۴

info@taadolnewspaper.ir
مرامنامه اخلاقی روزنامه تعادل در وبسایت رسمی روزنامه در دسترس است

عکس روز

برداشت خرما از نخلستان‌های شهرستان بافق یزد

عکس: | مهر |

چهره روز

وهاب ولی، استاد پیشکسوت تاریخ درگذشت

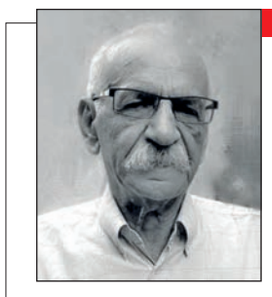

وهاب ولی، استاد تاریخ دانشگاه شهید بهشتی و نویسنده کتاب‌های «تاریخ عثمانی»، «ادیان جهان باستان» و «نگاهی به روند نفوذ و گسترش زبان و ادب فارسی در ترکیه» بر اثر بیماری قلبی و ریوی در سن ۸۰ سالگی درگذشت. ولی را باید در زمره محدود محققان برجسته و ممتاز کتب تاریخی و ادبی ترکیه و منطقه قفقاز دانست که آثاری چون؛ ادیان جهان باستان، تاریخ عثمانی، نگاهی به روند نفوذ و گسترش زبان و ادب فارسی در ترکیه، قفقاز و سیاست امپراتوری عثمانی، تاریخ بلخ از غزنویان تا مغول، مفهوم تاریخ در منظومه فردوسی، امپریالیسم و تخریب فرهنگی اقتصادی در جهان سوم، فایده و ارزش تاریخ، نشوونمای ایران به مثابه یک حکومت ملی، مدرس، تاریخ و سیاست، نگاهی به تشکیلات دولت‌های قراقوینلو و آق قوینلو، مرو در دایره‌المعارف اسلام، تاریخ‌نگاری در دوره تیموریان و ده‌ها مقاله و تالیف دیگر را در کارنامه درخشان خود دارد.

از سوی فدراسیون جهانی تنیس

داوران ایرانی مسابقات تنیس المپیک مشخص شدند

ورزشی

فدراسیون جهانی تنیس لیست داوران منتخب جهت حضور در رقابت‌های المپیک و پارالمپیک ۲۰۲۰ توکیو ژاپن را اعلام کرد. بر این اساس سیدعادل برقعی، دارای نشان نقره سرداوری و نشان برنز داوری از فدراسیون جهانی تنیس به عنوان داور صندلی در مسابقات تنیس بازی‌های پارالمپیک و همچنین شروین صفوی دارای نشان سفید داوری از فدراسیون جهانی تنیس به عنوان داور خط در مسابقات تنیس بازی‌های المپیک به قضاوت خواهند پرداخت. سیدعادل برقعی سابقه قضاوت در المپیک ریو ۲۰۱۶؛ المپیک لندن ۲۰۱۲ و بازی‌های آسیایی گوآنگژو ۲۰۱۰ و اینچوون ۲۰۱۴ را در کارنامه ورزشی خود دارد. همچنین شروین صفوی که پیش از این در بازی‌های آسیایی دوحه ۲۰۰۶ و بازی‌های المپیک جوانان ۲۰۱۰ سنگاپور حضور داشته است؛ اولین حضور خود در مسابقات تنیس بازی‌های المپیک را تجربه خواهد کرد. فدراسیون جهانی تنیس با بررسی عملکرد دقیق داوران برتر تنیس جهان؛ ۱۷۱ داور منتخب از بیش از ۷۰ کشور را انتخاب نموده است که به همراه داوران منتخب از کشور میزبان وظیفه قضاوت این رویداد مهم ورزشی را بر عهده خواهند داشت.

رکوردهای ملی ایران یک به یک از دست می‌روند

ورزش ایران تا چندی پیش ۳ رکورد جهانی در رشته‌های مختلف در اختیار داشت که از همان ابتدا مشخص بود مثل هر رکورد دیگری روزی به دست افراد دیگر شکسته خواهند شد و حالا دو رکورد از این ۳ رکورد از دست ایران خارج شده و دیگری هم فاصله چندانی تا شکسته شدن ندارد. بعد از وحید شمسایی، حسین رضازاده هم رکورد جهانی خود را از دست داد و علی دایی هم فاصله‌ای با این اتفاق ندارد. فالکائو سه بار از فوتسال برزیل خداحافظی کرد و هر دوباری که پس از خداحافظی به میادین برگشت تنها یک هدف داشت و آن هم رسیدن به رکورد وحید شمسایی بود. شمسایی که با ۳۹۲ گل زده در صدر گلزنان فوتسال جهان در رده ملی قرار داشت در نهایت رکوردش توسط ماشین گلزنی برزیلی شکسته شد. بعد از خداحافظی وحید شمسایی از فوتسال، فالکائو عرصه را برای تحقق رویای همیشگی‌اش فراهم دید، برای دومین بار به تیم ملی فوتبال برزیل بازگشت و رکورد آقای گلی فوتسال جهان را در مسابقات گرندپری از آن خود کرد. بر خلاف او که همیشه بستر لازم برای بهبود رکوردهایش و بازگشت به تیم ملی فراهم بود اما وحید شمسایی نتوانست مسوولان فوتسال ایران را راضی کند تا چند بازی تدارکاتی برای تیم ملی در نظر بگیرند و او با بازی در این دیدارها از آقای گلی‌اش در جهان مقابل فالکائو دفاع کند. به همین دلیل شمسایی به ناچار مقابل از دست رفتن عنوانش و رسیدن این آقای گلی به فالکائو تسلیم شد. حسین رضازاده هم در وزنه‌برداری انواع و اقسام مدال‌های رنگارنگ و رکوردها را به نام خود ثبت کرده بود ولی روز گذشته وزنه‌بردار گرجستانی به نام تالاخادزه توانست این رکورد را به نام خود درآورده و عنوان قهرمانی را به خودش اختصاص دهد. در روز آخر رقابت‌های وزنه‌برداری قهرمانی جهان در کشور تایلند، لاشا تالاخادزه گرجستانی ضمن رسیدن به مدال طلا موفق به ثبت رکورد جدید و تاریخی در رشته خودش شد. تالاخادزه با انتخاب وزنه ۲۶۴ کیلوگرم در حرکت دوضرب موفق به شکستن رکورد جهانی در یکضرب، دوضرب و البته مجموع شد. رکورد حرکت دوضرب پیش از این با ۲۶۳.۵ کیلوگرم در اختیار حسین رضازاده از ایران بود که امروز در روز آخر مسابقات جهانی توسط غول گرجستانی بالاخره شکسته شد. رضازاده در طول سال‌های پس از خداحافظی از وزنه‌برداری در عناوین مختلفی در وزنه‌برداری حضور داشت و همواره به این متهم بود که دوست ندارد رکوردش توسط سایر وزنه‌برداران ایرانی دسته سنگین‌وزن شکسته شود. سعید علی حسینی و بهداد سلیمی وزنه‌بردارانی بودند که شانس ارتقای رکورد رضازاده را داشتند. در تاریخ ۲۸ نوامبر ۲۰۱۵، در مسابقات جهانی امریکا الکسی لوچف، وزنه‌بردار فوق‌سنگین روس، رکورد دوضرب و مجموع فوق‌سنگین را که سال‌ها در اختیار رضازاده بود شکست، اما چند روز بعد از انتشار خبر مثبت بودن تست دوپینگ لوچف، این جایگاه دوباره برای حسین رضازاده باقی ماند. در نهایت تالاخازده توانست رکورد رضازاده را ۵۱.۰ کیلوگرم افزایش داده و به نام خودش دربیاورد. رکورد دیگری که البته همچنان در اختیار ایران باقی مانده، گلزنی در دیدارهای ملی فوتبال دنیاست که علی دایی آن را در اختیار دارد. دایی که حدود ۱۳ سال قبل از فوتبال خداحافظی کرد هنوز رکورد ۱۰۹ گل ملی زده خودش را دست نخورده می‌بیند ولی در شرایطی که اختلاف فاحشی با رقبا داشت و نزدیک‌ترین بازیکنان به او یعنی مرحوم پوشکاش و پله سال‌هاست فوتبال را کنار گذاشته بودند بعید به نظر می‌رسید به این زودی‌ها رکوردش به خطر بیفتد ولی اعجوبه پرتغالی آهسته و پیوسته به او نزدیک شد و حالا فاصله چندانی با رکورد ملی ما ندارد. رونالدو که این روزها در مسابقات مقدماتی یورو در ترکیب پرتغال خوش می‌درخشد، پیش از این هم در رقابت‌هایی مثل لیگ ملت‌های اروپا، جام جهانی ۲۰۱۸ و مقدماتی آن و یورو ۲۰۱۶ عملکرد خوبی از لحاظ گلزنی برای پرتغال ایفا کرد و قدم به قدم خودش را به علی دایی نزدیک کرد و حالا تنها ۱۶ گل تا رسیدن به این افتخار ملی ما دارد. پرتغال بازی‌هایی در پیش دارد که به نظر می‌رسد فرصت خوبی برای رسیدن به رکورد دایی برای رونالدو است. آنها ۱۱ اکتبر باید برابر لوکزامبورگ بازی کنند که سابقه شکست‌های سنگین برابر پرتغال را داشته است. آنها در همان ماه دیداری با اوکراین دارند و در نوامبر بازی مجددی با لیتوانی خواهند داشت و بازی برگشت با لوکزامبورگ هم در همان نوامبر برگزار خواهد شد. این ۵ دیدار فرصتی حیاتی برای رونالدو خواهد بود که خودش را تا حد ممکن به دایی نزدیک کند. البته بعید است او بتواند این ۱۳ گل را در ۵ دیدار پیش رو به ثمر برساند ولی احتمالا تا حد خیلی زیادی نزدیک خواهد شد. پس از این رقابت‌ها مرحله نهایی مقدماتی یورو شروع خواهد شد و سال آینده هم بازی‌های یورو ۲۰۲۰ در پیش است. اگر بدشانسی‌هایی مثل مصدومیت گیر رونالدو نیافتد به نظر می‌رسد تبدیل شدنش به بزرگ‌ترین گلزن بازی‌های ملی تاریخ فوتبال برایش دور از دسترس نیست.

ایستگاه

«ایرلندی» بالاخره رونمایی شد

جدیدترین ساخته سینمایی مارتین اسکورسیزی با بازی رابرت دنیرو، جو پشی و ال پاچینو سرانجام با شروع جشنواره نیویورک به عنوان فیلم افتتاحیه این رویداد سینمایی روی پرده رفت. دلایین درباره این خبر نوشت: فیلم «ایرلندی» که پس از ربع قرن از همکاری دوباره مارتین اسکورسیزی با رابرت دنیرو و جو پشی شکل گرفته و ال پاچینو نیز به این همکاری اضافه شده است، شب پیش در افتتاحیه جشنواره فیلم نیویورک به نمایش درآمد. این فیلم ۲۰۹ دقیقه‌ای داستانی واقعی از ماجرای گانگسترها را روایت می‌کند. در این فیلم شخصیت رابرت دنیرو در طول چهار دهه از زندگی تصویر شده است. فیلم که از تکنولوژی جوان‌سازی بهره گرفته بازیگرانش را در ۸۰-۷۰ سالگی تصویر می‌کند و بعد به دوره ۴۰-۳۰ سالگی آنها می‌رود. «ایرلندی» از زاویه دید فرانک شیهان که دنیرو نقشش را بازی کرده، روایت می‌شود. او قاتلی ایرلندی است که به شماری از مشهورترین چهره‌های خلافکار آن دوره نزدیک می‌شود. این فیلم اولین بار شب جمعه در جشنواره فیلم نیویورک دیده شد. البته فیلم یک پیش نمایش هم داشت که جمعه و زودتر از نمایش اصلی فیلم در جشنواره برای مطبوعاتی‌ها انجام شد و موجب شد تا دیدگاه‌های اولیه نسبت به فیلم به سرعت منتشر شود در نشست مطبوعاتی فیلم مارتین اسکورسیزی با حضور بازیگرانش به معرفی آنها پرداخت و گفت همه آنهایی که اینجا هستند از فیلم «خیابان‌های پایین شهر» آمده‌اند و این فوق‌العاده است. وی بر زمان طولانی که صرف ساخته شدن این فیلم کرد اشاره کرد و گفت این نت‌فلیکس بود که امکان ساخته شدن این فیلم را ممکن ساخت. اسکورسیزی تاکید کرد مدت‌ها بود سعی داشت این فیلم را بسازد اما هیچ استودیویی پاجلو نمی‌گذاشت تا سرانجام نت‌فلیکس این امکان را مهیا کرد. این فیلم قرار است اکران محدود سینمایی از یکم نوامبر داشته باشد و از ۲۷ نوامبر توسط نت‌فلیکس به نمایش درآید.

کلینت ایستوود فصل جوایز سینمایی را هدف گرفته است

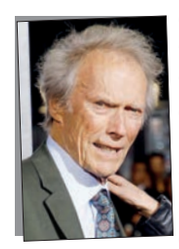

فیلم زندگینامه‌ای «ریچارد جِول» که جدیدترین فیلم کلینت ایستوود است از سوی کمپانی برادران وارنر از ۱۳ دسامبر روی پرده می‌رود. در این فیلم پل والتر هاوزر در نقش یک مامور امنیتی بازی کرده که زندگی‌اش با بمب‌گذاری در المپیک پارک در سال ۱۹۹۶ در جریان المپیک آتلانتا برای همیشه تغییر می‌کند. در حالی که وی بمب‌گذاری را کشف و مانع کشتار وسیع می‌شود، به عنوان بمب‌گذار مورد سوءظن قرار می‌گیرد و با وجود اصرارش بر بی‌گناهی، کسی حرف او را باور نمی‌کند اما سرانجام بی‌گناهی وی اثبات می‌شود ولی او سال ۲۰۰۷ بر اثر همه فشارها می‌میرد. در این فیلم سم راکول در نقش وکیل جول بازی کرده است. کیتی بیتس، اولیویا وایلد و جان هم دیگر بازیگران فیلم هستند. ابتدا قرار بود لئوناردو دی کاپریو در نقش اصلی بازی کند اما وی در نهایت تنها در بخش تولید فیلم باقی ماند. بیلی ری نویسنده «کاپیتان فیلیپس» فیلمنامه این فیلم را نوشته است. این فیلم را ایستوود کارگردانی کرده و از تهیه‌کنندگان آن هم است. ایستوود ۴ بار جایزه آکادمی اسکار را دریافت کرده که ۲ مورد آن برای کارگردانی و تهیه‌کنندگی «عزیز میلیون دلاری» بود و ۲ اسکار دیگر هم برای کارگردانی و تهیه «نابخشوده» به وی اهدا شد.

بازار هنر

ارکستر ملی اواخر مهر کنسرت می‌دهد

ارکستر ملی ایران طی روزهای بیست و چهارم و بیست‌وپنجم مهر ماه سال جاری تازه‌ترین کنسرت خود را به رهبری مهمان سهراب کاشف در تالار وحدت تهران برگزار خواهد کرد. طبق شنیده‌ها در این کنسرت قرار است قطعاتی مرتبط با ایام سوگواری حضرت سیدالشهدا و ماه‌های محرم و صفر با آهنگسازی محمدرضا علیقلی پیش روی مخاطبان قرار گیرد. کنسرت اواخر مهر ماه ارکستر ملی ایران به نوعی اولین کنسرت رسمی ارکسترهای زیرمجموعه بنیاد فرهنگی هنری رودکی در دوره مدیریتی مهدی افضلی است که وی هنوز برنامه مشخصی را برای اداره ارکسترها به رسانه‌ها اعلام نکرده است. ارکستر ملی ایران طی ماه‌های اخیر پس از کناره‌گیری فریدون شهبازیان از رهبری و مدیریت هنری این مجموعه در اردیبهشت ماه که گویا با دلخوری‌هایی نیز همراه بوده، با حضور رهبر مهمان به اجرای برنامه‌های خود می‌پرداخت. این در حالی است که اجرای کنسرت به خوانندگی حسام‌الدین سراج و رهبری مهمان سهراب کاشف، اجرای کنسرت به رهبری مهمان نادر مشایخی در آیین نکوداشت زنده‌یاد جمشید مشایخی، اجرای کنسرت «قصه وفا» به رهبری مهمان نادر مرتضی‌پور و خوانندگی علیرضا افتخاری، اجرای کنسرت «شب خاطره‌ها» ارکستر ملی برای بچه‌های ایران» به رهبری مهمان سهراب کاشف با اجرای آثاری از محمدرضا علیقلی و بهرام دهقانیار در تالار وحدت از جمله برنامه‌هایی بود که طی ماه‌های اخیر میزبان علاقه‌مندان موسیقی بود.

«شیلر» در تالار وزارت کشور روی صحنه می‌رود

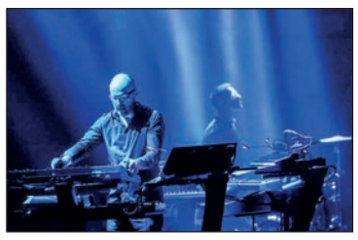

گروه «شیلر» به سرپرستی کریستوفر فون دیلن که سال ۹۶، میزبان حدود ۲۴ هزار مخاطب در ایران بود، آبان امسال با اجرای قطعات آلبوم جدید «صبح دم» در تالار وزارت کشور دو شب روی صحنه خواهد رفت. این گروه موسیقی قرار است روزهای پنجشنبه و جمعه ۱۶ و ۱۷ آبان سال جاری در سالن وزارت کشور تهران با اجرای منتخبی از قطعات مطرح و آلبوم جدید خود به روی صحنه برود و در ادامه برگزاری تور کنسرت اروپا، تازه‌ترین کنسرت خود را در ایران برگزار کند. کریستوفر فون دیلن که پس از اجرای پنج شب کنسرت در تهران، قطعه «برلین — تهران» را ساخت و این اثر را برای نخستین بار در اسفند ماه سال ۹۶ طی سه شب در ایران اجرا کرد، اوایل امسال تازه‌ترین آلبوم گروه بین‌المللی شیلر با نام «صبح دم» را در همکاری با هنرمندان ایرانی منتشر کرد. اعضای گروه شیلر قرار است در کنسرت ایران منتخبی از آثار برترشان را به همراه قطعات آلبوم جدیدشان با نام «صبح دم» به صورت اینسترومنتال اجرا کنند. این در حالی است که کریستوفر فون دیلن به همراه ارکستر خود و با حضور تکنسین صدا، نور و بک لاینر روی صحنه می‌رود.

«دختران آپاچی» در یونان

نمایش دختران آپاچی به نویسندگی و کارگردانی عباس عبدالهزاده در جشنواره آنالوگیا در شهر آتن اجرا شد. این نمایش با حضور سفیر ایران در یونان، رایزن فرهنگی ایران در یونان و همچنین پروفسور پاولوس کاووراس (استاد دانشگاه هنرهای دراماتیک آتن) اجرا شد. در خلاصه داستان این نمایش آمده است: سه دختر جوان در پی ناکامی‌های مختلف زندگی در شبی سرد زمستانی در گورستان چیزی نمانده که از فرط گرسنگی و سرما بمیرند که یک دست به آنها نان و غذا می‌رساند. آنها در آن شب به هم قول می‌دهند هرگز بار دیگر خود را اسیر دستان فقر نکنند و بدین ترتیب نمک‌گیر دستی می‌شوند که در شب سیاه به استقبالشان آمد. بعد از این، همه کاری می‌کنند، از هیچ خلافی و گناهی دریغ نمی‌کنند و ثروتمند می‌شوند. آنها مغرور از همه ثروتشان می‌خواهند حالا دست سیاه (اهریمن) را فریب دهند اما...

نمایشگاه عکس‌های دفاع مقدس در کرواسی

آلفرد یعقوب‌زاده در هفته دفاع مقدس نمایشگاهی از عکس‌هایش از جنگ تحمیلی را در گالری عکس جنگ در دوبروونیک کرواسی برپا کرده است. در این نمایشگاه که «آینه‌ای برای دنیا» نام دارد، تصاویر مختلفی از جنگ تحمیلی ایران با عراق از زوایای مختلف به نمایش گذاشته شده است. مدیر این گالری درباره آثار یعقوب‌زاده بیان کرده است: «کارهای آلفرد شگفت‌انگیز و برشی واقعی از آن دوران است. در عکس‌های او می‌توانید دیدگاه شخصی این هنرمند را ببینید که از خودش می‌پرسد چرا این اتفاقات رخ می‌دهد؟ او به عنوان انسانی که عکس‌هایی را از سرزمین خود به تصویر می‌کشد آثار کاملا بی‌طرفانه‌ای دارد.» یعقوب‌زاده در سال ۱۳۳۷ در تهران متولد شد. او در سال ۵۷ تحصیل در رشته طراحی داخلی را رها کرد و وارد دنیای عکاسی شد. او با شروع جنگ تحمیلی ایران با عراق به جبهه‌ها رفت و سه سال در گروه جنگ‌های نامنظم دکتر چمران حضور داشت و برای رسانه‌های داخلی و خارجی عکاسی کرد. این عکاس در آن زمان تصویری را از یک کودک سرباز ۱۴ ساله که در یکی از بالاق‌های جبهه سوسنگرد سینه‌خیز می‌رود را به ثبت رساند. این عکس یکی از مهم‌ترین عکس‌های آن زمان است که نام این عکاس را در تاریخ عکاسی جنگ تحمیلی ثبت کرد. آثار اولیه یعقوب‌زاده در ایران با عناوین «جنگ ایران و عراق» و «چهره‌های جنگ» به چاپ رسیده است. این کتاب مجموعه عکس‌های سال ۱۳۵۹ و ۱۳۶۰ وی از جنگ تحمیلی ایران با عراق است.

میراث‌نامه

کشف عمارتی بزرگ از دوره سلجوقی و ایلخانی در ملارد

کاوش تپه خاتونلر روستای مهردشت ملارد به کشف بقایای معماری با ارزشی از یک بنای بزرگ از دوره سلجوقی و ایلخانی منجر شد. محمدرضا نعمتی سرپرست هیات کاوش تپه خاتونلر روستای مهردشت با اعلام این خبر گفت: تپه خاتونلر با وسعتی در حدود ۴۴۰۰ متر مربع در مرکز روستای مهردشت شهرستان ملارد در فاصله ۶۰ کیلومتری جنوب غربی تهران واقع شده که اطراف آن را خیابان و منازل مسکونی در برگرفته است. وی تصریح کرد: با توجه به موقعیت قرارگیری این تپه در مرکز روستا، این مکان تبدیل به محلی برای دپوی زباله و نخاله‌های ساختمانی شده که این وضعیت موجبات نارضایتی اهالی روستا را به وجود آورده است. این باستان‌شناس خاطرنشان کرد: بخش‌های زیادی از این تپه توسط لودر بمنظور ساخت و سازها و احداث خیابان از بین رفته است. سرپرست هیات کاوش تصریح کرد: برنامه ساماندهی و کاوش اضطراری تپه خاتونلر با هدف مشخص کردن وضعیت تپه از نظر آثار و بقایای معماری، ارایه طرح حفاظتی و مرمتی یافته‌های معماری براساس وضعیت موجود تپه و قرارگیری آن در بافت روستا و در نهایت ارایه ضوابط طرح ساماندهی تپه انجام شد. وی با بیان اینکه در این مدت دو کارگاه مورد کاوش قرار گرفت افزود: در کارگاه شماره یک در دو طرف یک راهرو باریک اتاق‌هایی مربع و مستطیل شکل به دست آمد که براساس توپوگرافی زمین ایجاد و پی دیوارها و بخشی از آنها از چینه و بخشی دیگر با خشت ساخته شده‌اند. نعمتی با اشاره به اینکه ورودی اکثر اتاق‌های به دلیل تخریب بیش از حد توسط لودر مشخص نبود اظهار داشت: در داخل بیشتر اتاق‌ها تنورها و اجاق‌هایی برای گرمایش و پخت و پز وجود داشت. او خاطرنشان ساخت: در این بخش همچنین سازه‌ای آجری مربوط به تاسیسات آبرسانی با تمپوشه‌های سفالی به دست آمد. سرپرست هیات کاوش گفت: در کارگاه شماره دو که در بلندترین نقطه از تپه قرار دارد، بقایای معماری با ارزشی از یک بنای بزرگ به دست آمد که ورودی آن از سمت غرب بوده و توسط یک راهرو و اتاق‌های کوچک و بزرگ با هم در ارتباط‌اند. وی تصریح کرد: دیوار این اتاق‌ها از چینه و خشت ساخته شده و دارای سقف با تاق هلالی است که آثار و بقایای این تاق‌ها در برخی اتاق‌ها پا برجاست و در بعضی اتاق‌ها آوار تاق‌ها به دست آمد. نعمتی با بیان اینکه دیوارهای اصلی بنا ضخیم بوده و به دو و نیم تا سه متر نیز می‌رسد گفت: احتمالا این بنا به صورت دو طبقه بوده و به دیوارهای اصلی و زیر تاق‌ها الحاق شده و در مرحله سوم بعضی اتاق‌ها کف اتاق‌ها با نخاله و خشت پر شده‌اند و با احداث دیوارک‌هایی اتاق‌ها را کوچک‌تر کرده‌اند. او افزود: در مرحله آخر طبقه اول بطور کامل با چینه و نخاله پر شده و علاوه بر دیوارهای قبلی دیوارها جدید ساخته و تغییراتی در پلان بنا داده شده است. در پشت بنا در قسمت شرقی آثار دو چاه که محل انباشت زباله‌ها بود به دست آمد. این باستان شناس اظهار داشت: از آثار با ارزش به دست آمده می‌توان به تعداد زیادی در پوش‌های سفالی با تزئینات پرکار استامپی، مهره شطرنج (اسب)، سکه، انواع پی‌سوز، سفال نوشته به خط اویغوری و قطعات زیاد خمره و ظروف سفالی که اغلب بدون لعاب و دارای تزئینات استامپی و کنده هستند اشاره کرد. به گفته وی، بعد از اتمام کاوش، ساماندهی تپه و مستندنگاری یافته‌ها و حفاظت اولیه از آثار معماری مکشوفه شروع شده و در پس از ارایه طرح مناسب بنای به دست آمده مسقف خواهد شد. نعمتی با بیان اینکه کاوش تپه خاتونلر روستای مهردشت با مجوز ریاست پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری به انجام رسیده تصریح کرد: این اثر در تاریخ ۱۳۷۹/۹/۵ با شماره ۲۸۸۵ در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسیده است.

تاریخ‌نگاری

فلاحی، نامجو، فکوری، کلاهدوز و جهان‌آرا شهید شدند

روز ۷ مهر ۱۳۶۰ به دنبال سقوط هواپیمای سی-۱۳۰ ارتش در منطقه کهریزک تهران پنج تن از فرماندهان نظامی کشور سرلشگر ولی‌الله فلاحی جانشین رییس ستاد ارتش، یوسف کلاهدوز قائم‌مقام سپاه، سیدموسی نامجو وزیر دفاع، جواد فکوری مشاور جانشین ستاد ارتش و محمد جهان‌آرا فرمانده سپاه پاسداران خرمشهر به شهادت رسیدند. هر چند ابهام‌ها درباره دلایل سقوط هواپیمای سی-۱۳۰ ارتش در هفتم مهر ۱۳۶۰ همچنان پابرجاست و روایت‌های گوناگونی از واقعه بیان شده است اما روایت کمک خلبان این پرواز از دیگر احتمالات بیشتر مورد توجه واقع شده است. محمود خرم‌دل که از حادثه جان سالم به در برده است، چند سال قبل در این باره به ماهنامه صنایع هوایی گفت: «پس از ترک اهواز همه‌چیز مرتب بود تا حدود ساعت ۸ شب به نزدیک کوه‌های حسن آباد قم رسیدیم. در این زمان سیستم برق هواپیما بطور کامل از کار افتاد و تاریکی همه جا را فرا گرفت و تنها چراغ‌های حرم عبدالعظیم دیده می‌شدند. بر اثر قطع برق موتورهای هواپیما نیز خاموش شدند و سیستم هیدرولیک هدایت از کار افتاد...» ماهنامه صنایع هوایی در شماره ۱۷۶ خود طی گزارشی که درباره سقوط سی-۱۳۰ به همراه این گفت‌وگو منتشر کرد، نوشت: «فکوری ابتدا به کابین خلبان آمد و با چراغ قوه سعی کرد که مشکل را برطرف کند و بعد برای باز کردن دستی چرخ‌ها رفت. چنین احساس می‌شد که فکوری فهمیده است مشکل فراتر از قطع برق است. از آنجا که فرمان هواپیما تریم شده بود هواپیما با سرعتی آهسته و بطور افقی به سمت زمین در حرکت بود. به همین دلیل هواپیما در بیابان فرود آمد. از آنجا که یکی از چرخ‌ها قفل نشده بود، هواپیما به یک سمت خم شده و روی زمین کشیده شد. کمک خلبان با باز کردن پنجره از هواپیما خارج شد و لحظاتی بعد هواپیما با ۸۰۰۰ پوند سوخت منفجر گردید. ۴۵ دقیقه بعد یک بالگرد برای کمک به بازماندگان حادثه به محل آمد.»